

Inst. Ekon. Polst. Poln. Polna 3

POLSKA GOSPODARCZA TYGODNIK

1 9 3 7

**POLSKIE
KOPALNIE SKARBOWE**

NA GÓRNYM ŚLĄSKU

SPÓŁKA DZIERŻAWNA
SPÓŁKA AKCYJNA
SOCIÉTÉ FERMIERE DES MINES
FISCALES DE L'ÉTAT POLONAIS
EN HAUTE-SILÉSIE.

CHORZÓW I G. ŚL.

RYNEK, L. 915

TELEFON 409-01

SPRZEDAŻ

WĘGLA, KOKSU, BRYKIETÓW I SIARCZ. AMONU

Z KOPALN' KRÓL, BIELSZOWICE, KNURÓW"

ADR. TELEGR. SKARBOFERME CHORZÓW

POLSKA GOSPODARCZA

TYGODNIK, WYDAWANY PRZY POPARCIU MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU
ORAZ MINISTERSTW: SKARBU, ROLNICTWA I REF. ROLN., KOMUNIKACJI, POCZT I TELEGR.

WYCHODZI W SOBOTY

TREŚĆ ZESZYTU

	STR.		STR.
PRÓBA LIBERALIZACJI MIĘDZYNARODOWYCH STOSUNKÓW GOSPODARCZYCH — DR T. Ł.	613	KOMUNIKACJA I TRANSPORT	631
ROBOTY DROGOWE W ROKU 1937/1938 — INŻ. J. KRÓLIKOWSKI	616	ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE	633
KRONIKA GOSPODARCZA: I Ogólnopolski Zjazd Inżynierów Chemików Rozwiązanie dalszych 10 karteli w przemyśle przetwórczym — P. Z MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU	621	SAMORZĄD XIV Zjazd Miast Polskich — Z.	633
GÓRNICTWÓ I PRZEMYSŁ: GÓRNICTWÓ WĘGLOWE	622	KRONIKA TYGODNIOWA: PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ	634
ROLNICTWÓ	624	TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓLKACH AKCYJNYCH	634
Zmiany w produkcji rolniczej w Polsce i na świecie — W. A. i E. B.		SKARBOWOŚĆ I FINANSE:	
HANDEL:		BUDŻET	635
HANDEL ZAGRANICZNY	626	PODATKI I OPŁATY	638
Przed rokowaniami o układ handlowy z Węgrami — Al. Kahané		PIENIĄDZ I KREDYT	638
HANDEL WEWNĘTRZNY	628	RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH	638
TARGI I WYSTAWY	628	PRZEGLĄD ZAGRANICZNY:	
Otwarcie XVI Międzynarodowych Targów Poznańskich		KAMPANIA CUKROWNICZA 1936/37 NA TLE LONDYŃSKIEJ KONFERENCJI — I. K. i P. KALTENBERG	640
KRAJOWE RYNKI TOWAROWE	628	KRONIKA ZAGRANICZNA:	
RYNEK AKCYJNY	628	BUŁGARIA	642
CŁO ORAZ REGLAMENTACJA	629	Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH	643
Zniżki celne i zwolnienia od cla — A. Zawistowski		BIBLIOGRAFIA	644

PRÓBA LIBERALIZACJI MIĘDZYNARODOWYCH STOSUNKÓW GOSPODARCZYCH

NIE ULEGA już obecnie wątpliwości, że to, co jeszcze przed kilkoma tygodniami miało wszelkie znamiona plotki dziennikarskiej, a mianowicie pogłoski o wznowieniu zarzuconych od 4 lat prób wielostronnego regulowania gospodarczych stosunków między narodami—oczywiście, w sensie liberalizacji tych stosunków—staje się faktem. Premier belgijski, P. van Zeeland, otrzymał od rządów brytyjskiego i francuskiego misję urzędową zbadania możliwości wznowienia tego rodzaju wysiłków. Co więcej, P. van Zeeland misję tę przyjął. Prace te zostały już poniekąd zapoczątkowane przez rozmowę, jaką P. van Zeeland odbył w Brukseli z Dr Hjalmarem Schachtem, Preze-

sem Reichsbanku i Ministrem Gospodarki Rzeszy. Była to pierwsza orientacyjna rozmowa Premiera belgijskiego w tym względzie.

Uważny obserwator międzynarodowych stosunków gospodarczych w ciągu ostatnich lat i miesięcy nie może, dowiadując się o tej nowinie, oprzeć się pewnego rodzaju zdziwieniu, jakkolwiek przyznać musi, że istnieją, jak zobaczymy poniżej, obiektywne przesłanki, uzasadniające przewidywania takiego właśnie rozwoju wypadków. Zdziwienie to ma swe źródła w dwóch przyczynach. Po pierwsze, instytucja międzynarodowych konferencji gospodarczych z celem dojścia do konkretnych rozwiązań w formie wielo-

stronnych układów gospodarczych pomiędzy kilkunastoma czy nawet kilkudziesięcioma państwami nie zdała egzaminu w okresie, kiedy była szczególnie silnie forsowana przez rządy wielkich mocarstw i tzw. międzynarodową opinię publiczną. Ten okres—okres od 1927 r. do początków kryzysu w Europie Zachodniej—charakteryzowany jest powszechnie jako apogeum powojennej koniunktury gospodarczej na kuli ziemskiej. Zdawałoby się zatem, że ułatwiał on znacznie osiągnięcie porozumień wielostronnych—nawet kosztem drobnych ofiar ze strony poszczególnych ich uczestników, skoro ofiary te na tle wysokiej koniunktury, powszechnie panującej, mogły być łatwiej poniesione niż kiedykolwiek. Niemniej jednak żadna z konferencji międzynarodowych, mających konkretnie określone cele (nie mówimy tu np. o międzynarodowej konferencji gospodarczej z maja 1927 r., która właściwie inicjowała tylko owe bardziej szczegółowe międzynarodowe dyskusje), nie dała w rezultacie wyników. Ani 3 konferencje, mające na celu doprowadzenie do międzynarodowej konwencji o zniesieniu zakazów i ograniczeń przywozu i wywozu, ani konferencje w sprawie rozejmu celnego, ani nawet komisyjne studia nad kolektywnym obniżaniem ceł na poszczególne artykuły—nie mogły poszczycić się realnymi wynikami. Mały protokół międzynarodowy o zniesieniu zakazów wywozu i ceł wywozowych na skóry i kości, który po wielu trudnościach ostatecznie wszedł w życie, nie może w żadnej mierze zmienić tej ogólnej oceny.

System wypracowywania na międzynarodowych konferencjach takich wielostronnych układów, które mogłyby być przyjęte—jeśli nie przez wszystkich, to przynajmniej przez większość zgromadzonych krajów—był prawdopodobnie dlatego tak mało skuteczny, że niesłychanie trudne jest wtłoczyć w jednolite formuły prawnicze tę różnorodność sytuacji faktycznych, która cechuje rzeczywistość gospodarczą poszczególnych krajów. W umowie dwustronnej, gdzie pogodzić się mają tylko dwie takie rzeczywistości, porozumienie, jak wiadomo, i tak bywa nieraz bardzo trudne. Jednocześnie uzgodnienie więcej niż dwóch sytuacji faktycznych wydaje się już niemal niemożliwe.

Dlatego też pod koniec okresu prób międzynarodowej współpracy gospodarczej przed kryzysem pojawiają się poczęły projekty innych systemów uzgodnień, a między innymi tzw. układów kolateralnych, mających być niejako uzgodnieniem szeregu układów dwustronnych, negocjowanych jednocześnie w tym samym miejscu i przy nie ustającym kontakcie wszystkich zainteresowanych. Próbowano system ten stosować w tzw. problemie brytyjskim, a więc w chwili, kiedy w obliczu kryzysu starano się zapobiec drogą specjalnych koncesyj wejściu W. Brytanii na drogę protekcjonizmu. Rokowania te nie odbyły się zresztą nigdy—tak, iż sam system pozostał niewypróbowany.

Jeśli mówimy o tym w tej chwili, to dlatego, iż w niepełna 10 lat po tych wszystkich nieudanych poczynaniach powraca się znów do układu międzynarodowego jako do formy załatwienia pewnych zagadnień z dziedziny gospodarki światowej. Powiedzieliśmy, iż to jest pierwszym powodem naszego zdziwienia. Drugim—bodaj że jeszcze znamiennejszym—jest niejako uświadczenie poglądu o niesposobności układów wielostronnych na terenie gospodarczym, uświadczenie dokonane bardzo niedawno, a mianowicie we wrześniu ub. r. w przededniu dewaluacji francuskiej i układu „trójstronnego” z dn. 25/IX ub. r. Wówczas to Ko-

mitet Ekonomiczny Ligi Narodów, a więc ciało, złożone w większości swej z kierowników polityki handlowej poszczególnych krajów (zasiadających tam—przynajmniej formalnie w charakterze prywatnym), wypowiedział się wyraźnie przeciwko wszelkim zjazdom międzynarodowym w zakresie gospodarczym. Jak wszystkim już obecnie dobrze wiadomo, uchwały Komitetu Ekonomicznego, jakkolwiek poprzedzające dewaluację francuską i układ z dn. 25/IX ub. r., formułowane były pod wpływem rzeczoznawców francuskich i brytyjskich, doskonale orientujących się w sytuacji, jaka miała nastąpić. Przewidując wówczas wzmoczenie szans na zliberalizowanie obrotów międzynarodowych, o ile waluty „bloku złotego” zostałyby zdewaluowane (co w przeciągu 2 tygodni właśnie nastąpiło), Komitet zastrzegł się jednak wyraźnie przeciwko próbom wznowienia międzynarodowych dyskusyj na tematy tego liberalizowania, wyraźnie—o ile się zdaje—przekładając nad nie autonomiczne posunięcia poszczególnych krajów oraz układy dwustronne. Dyskusja, przeprowadzona na ten temat już po dewaluacji franka na II Komisji zeszłorocznego Zgromadzenia Ligi Narodów, potwierdziła tylko to stanowisko.

Cóż więc się stać mogło takiego, że projekty międzynarodowych rozmów na tematy zliberalizowania obrotów światowych odżyły obecnie na nowo i że P. van Zeeland rozpoczyna swą „ankietę” w tym zakresie?

*

Aby odpowiedzieć na to pytanie — należy zdać sobie sprawę nie tylko z obiektywnej sytuacji gospodarczo-finansowej świata w chwili obecnej, ale przede wszystkim ze skutków, jakie spowodowała ona dla poszczególnych krajów. Wiadomo dobrze, że ostatnia próba zliberalizowania obrotów w skali międzynarodowej na światowej konferencji ekonomicznej i monetarnej w Londynie (lato 1933 r.) rozbiła się o stanowisko Stanów Zjednoczonych, które właśnie wówczas nie chciały przyjąć jakiegokolwiek zobowiązania co do swej polityki pieniężnej, uniemożliwiając w ten sposób układ stabilizacyjny francusko-brytyjsko-amerkański i „torpedując” w ten sposób wszystkie zamierzenia konferencji. Od tego czasu tendencje autarkiczne na świecie posunęły się o wiele dalej, stwarzając z Niemiec i Włoch ufortyfikowane gospodarczo i finansowo twierdze i dorzucając jeszcze kilka innych krajów dłużniczych do grupy państw o bardziej lub mniej ścisłych ograniczeniach dewizowych. Włochy, dewaluując w październiku ub. r. lira, dały poznać, iż „w zasadzie” nie zamierzają przy swojej pełnej autarkii stać wiecznie. W ten sposób przynajmniej swego czasu był ich krok komentowany powszechnie. Z czołowych zatem organizmów gospodarczych Stany Zjednoczone i Niemcy są tymi, co do których do ostatnich czasów istniał znak zapytania, czy i o ile ustosunkować mogłyby się pozytywnie do jakiejś mniej lub więcej intensywnej współpracy gospodarczej na terenie międzynarodowym. I właśnie obecnie, wydaje się, szereg momentów wskazuje, iż ich negatywne stanowisko mogłoby ulec zmianie.

Należy sobie przy tym ciągle uprzytomniać, że—o ile chodzi o liberalizm w obrotach zagranicznych—to w gruncie rzeczy tzw. blok szterlingowy, a więc zarówno Wielka Brytania jak i kraje skandynawskie oraz kilka innych krajów europejskich, nigdy nie przyjął zasad polityki wyraźnie autarkicznej. Co najwyżej, niektóre kraje z tej grupy przeszły od pełnego libera-

lizmu do umiarkowanego protekcjonizmu (W. Brytania—przez swą taryfę celną i umowy ottawskie, Dania itd.). Ta grupa państw więc z góry na zliberalizowaniu obrotów przez inne kraje może tylko wygrać. Trzy zachodnio-europejskie państwa „bloku złotego” (Francja, Holandia i Szwajcaria) rozluźniły w pewnej mierze już natychmiast po dewaluacji swój pancierz ograniczeń kontyngentowych i częściowo celnych, obecnie zaś z uwagi na obawę zbyt silnej zwyczajki cen wewnętrznych gotowe byłyby iść dalej w tym kierunku, o ile tylko miałyby pewność, że w stosunku do wszystkich innych krajów wywóz ich mógłby również ulec wzmoczeniu. Toteż dla akcji zliberalizowania powszechnego obrotów międzynarodowych istnieje już w tej chwili bardzo poważny załęczek w postaci tych właśnie krajów. Że jednak dotychczas mówiono o tym mniej, a zaczyna się dyskutować te sprawy dopiero obecnie — to powodem tego jest cały splot zagadnień, w których polityka gospodarcza przeplata się z polityką „czystą”, tworząc w ten sposób niezmiernie przekonującą (dla inicjatorów) kombinację argumentów.

Od strony gospodarczej W. Brytania od pewnego czasu zmuszona jest do szukania innego motoru dla utrzymania swej koniunktury niż owa polityka „taniego pieniądza”, na której zbudowana została prosperity brytyjska w latach 1932—1936. Jest rzeczą zupełnie jasną, iż olbrzymi program zbrojeniowy W. Brytanii nie stanowi tylko zjawiska polityczno-wojskowego, ale — i to przede wszystkim — ma skutki gospodarcze. Jeśli boom metali na rynkach międzynarodowych mógł osiągnąć ostatnio tak zawrotne rozmiary, to właśnie z uwagi na wzmoczoną „koniunkturę zbrojeniową” w Anglii. Ten boom jednak — jak i ponadto odwołanie się do kredytu wewnętrznego na cele zbrojeniowe — muszą z konieczności podrażać na rynku londyńskim pieniądz. Nie można jednocześnie utrzymywać niską stopę procentową i drenować kapitały na budowę floty powietrznej czy uzbrojenia. Dlatego też W. Brytania, o ile się zdaje, coraz bardziej skłonna jest do szukania nowego impulsu dla swej koniunktury w rozwoju przemysłów, które pozostawały w ciągu lat ostatnich w tyle za rozwojem innych, a mianowicie — przemysłów eksportowych. Stąd właśnie, o ile sądzić można, zasadniczo przychylnie nastawienie do wszelkich prób zliberalizowania obrotów w szerszej skali międzynarodowej.

Obok tego istnieje jednak i moment polityczny, który z konieczności musimy również przedstawić na tym miejscu. Istnieje, mianowicie, w tzw. państwach demokratycznych Europy Zachodniej przekonanie, iż autarkia jako taka jest ściśle związana z możliwościami zbrojeniowymi tzw. państw dyktatorskich, a więc krajów raczej niebogatych, które w warunkach liberalnego obrotu międzynarodowego nie mogłyby sobie pozwolić, przy stanie swych finansów, na przeprowadzenie wielkich programów zbrojeniowych. Tego rodzaju poglądy szeroko były już rozprzestrzeniane na jesieni ub. r., kiedy to układ „trójstronny” po dewaluacji franka przedstawiany był również jako przykład „demokracji” przeciwko „dyktaturom”. Ponieważ w ciągu 6 z górą miesięcy od tego porozumienia nie nastąpiły żadne akcje „demokracji” na terenie polityczno-handlowym, powoli zaczęto o argumentach tym zapominać. Ostatnio odżył on, zwłaszcza we Francji, której zarówno ze względów bezpieczeństwa wojskowego jak i czysto politycznych jest on w obecnych

w warunkach szczególnie sympatyczny, na nowo. Łączy się on, mianowicie, z tym, o czym mówiliśmy już powyżej, a mianowicie z nadziejami, iż Niemcy w chwili obecnej będą łatwiejszym partnerem w dyskusji o liberalizowaniu obrotów międzynarodowych niż poprzednio, a to z uwagi na „boom” surowcowy, który w sytuacji dewizowej Rzeszy utrudnia jej zaopatrywanie w surowiec ciężkiego przemysłu. Mówi się o tym, iż wizyta Dra Schachta w Brukseli miała również na celu uzyskanie dogodnych warunków dla importu miedzi z Konga (od kwietnia ub. r. do kwietnia b. r. miedź na rynku londyńskim zdrożała o równe 100%), sprzedaż bowiem szwedzkich rud żelaznych dokonuje się jakoby również pod kontrolą Londynu, jak niedawno skarżyła się „*Berliner Boersen Ztg.*”.

Nie wiadomo, oczywiście, w jakiej mierze Rzesza jest obecnie istotnie zmuszona do szukania odmiennych dróg zaopatrywania się w surowce, a zwłaszcza dość nie przekonujący wydaje się argument „polityczny”, łączący ustroje polityczne o typie dyktatorskim ściśle zupełnie z pewnymi kierunkami polityki gospodarczej. Nie zamierzamy, oczywiście, jednak na tym miejscu wdawać się w żadne głębsze rozważania na ten temat. Wystarczy, że tego rodzaju poglądy istnieją w opinii krajów, które spowodowały akcję P. van Zeelanda.

Pozostaje jeszcze stanowisko Stanów Zjednoczonych. Tutaj sytuacja zmieniła się od czasu konferencji światowej w Londynie zasadniczo. Stały napływ kapitałów z Europy do Stanów stwarza tak silną obawę ekspansji kredytowej (a przez to groźbę krachu analogicznego jak w listopadzie 1929 r.), iż Rząd Prezydenta Roosevelta zdecydowany jest, zdaje się, walczyć z tym bardzo ostro. Zarządzenie o „sterylizacji” napływającego do Stanów złota (jest go podobno już za \$ 350 miln.) nie wyczerpuje jeszcze sytuacji. Jasne jest, iż w obecnych warunkach, kiedy główny nacisk polityki gospodarczej Stanów ma być położony przede wszystkim na zwyczajkę cen artykułów konsumpcyjnych (które pozostały daleko w tyle za boomem surowców), albo — jak chcą niektórzy — nawet na rewaloryzację dolara w celu zahamowania w ogóle zwyczajki cen, wszelkie liberalne posunięcia w dziedzinie polityki handlowej są dla Rządu waszyngtońskiego o wiele łatwiej dopuszczalne niż poprzednio. Dodać należy, iż zwyczajka stopy procentowej, wywołana przez boom surowcowy, może utrudniać pokrywanie deficytów budżetowych w Stanach. Słowem, istnieją nadzieje, że i Waszyngton skłonny będzie bardziej do rozmów wielostronnych niż dotychczas.

*

Staraliśmy się przedstawić najważniejsze momenty, które — naszym zdaniem — leżą u podstaw nowej akcji nad zliberalizowaniem obrotów międzynarodowych. Trudno jest w tej chwili powiedzieć przede wszystkim, w jakiej mierze akcja ta zostanie przedsięwzięta. W Parlamencie brytyjskim Rząd był w wyjaśnieniach na ten temat bardzo ostrożny i ograniczył się tylko do stwierdzenia, iż P. van Zeeland przeprowadza chwilowo ankietę na wspomniane tematy, o żadnej zaś konferencji międzynarodowej chwilowo „nie ma mowy”. Od wyjaśnienia sytuacji Niemiec zależeć będzie tutaj bardzo wiele; po pierwszych zapowiedziach akcji ton prasy niemieckiej na te tematy nie był zbyt zachęcający, jakkolwiek — przyznać trzeba — iż wyraźnej negacji nie było.

Zgoła już innym zagadnieniem są widoki ewentualnie zapoczątkowanej akcji, o ile w ogóle do tego dojdzie.

Wydaje się, niestety, że znów problem cały został przez inicjatorów postawiony zbyt odcinkowo, bo mówi się ciągle o „ograniczeniach obrotu międzynarodowego”, o „restrykcjach dewizowych”, „kontyngentach” itd. itd., zapominając jak gdyby znowu, że przecież wszystkie te zjawiska są skutkami zewnętrznymi o wiele głębiej leżących zasadniczych przyczyn. We wszystkich rozważaniach, jakie słyszy się na ten temat w krajach wierzycielskich Europy Zachodniej, nigdy nie są poruszane takie zagadnienia, jak sprawa swobody migracji, jak zagadnienie krajów wierzycielskich i dłużniczych w jego całokształcie, jak międzynarodowy obieg kapitałów itd. itd. W tych warunkach projekty „rozbrojenia gospodarczego” przypominają, niestety, tak dobrze już znane próby w okresie 1927÷1930, kiedy to tak samo próbowano dyskutować cła, zakazy przywozu, protekcjonizm administracyjny itp., nie zajmując się zupełnie rzeczami zasadniczymi, a więc przede wszystkim kapitałnym zupełnie zagadnieniem stosunku krajów „posiadających” do „nie posiadających”.

Aby móc w spokoju ducha zastanawiać się nad zniesieniem przeszkód w handlu międzynarodowym, trzeba najprzód dać możliwość zniesienia tych przeszkód poszczególnym krajom. W obecnym stanie rzeczy faktem jest, iż zagadnienie zadłużenia międzynarodowego straciło nieco na swej ostrości, ale straciło tylko faktycznie: siłą rzeczy transfer olbrzymiej większości tego zadłużenia nie dokonywuje się albo dokonywuje się w rozmiarach silnie zmniejszonych. Po to, aby znikły ograniczenia dewizowe w krajach dłużniczych, potrzeba jednak rozwiązać zagadnienie eksportu tych krajów w formie maksymalnie dla nich zadowalającej, ponadto zaś utrwalić ruch kapitałów z krajów wierzycielskich do krajów dłużniczych nie dorywczo, nie po fantastycznej stopie procentowej, ale trwale i tanio. Żadna konferencja międzynarodowa rządów dokonać tego nie może. Po to, aby obniżyć cła w krajach o słab-

szym przemyśle i dużym przyroście ludności, trzeba albo dać możliwość krajom tym uzyskiwania bardzo taniego kredytu, umożliwiającego wytrzymywanie przez ich przemysł konkurencji z bogatym kapitałowo przemysłem krajów wierzycielskich, albo otworzyć dla nadmiaru ludności krajów dłużniczych rynki imigracyjne — albo i jedno i drugie. Inaczej, kraje dłużnicze nie będą, oczywiście, w stanie rozmawiać o liberalizacji obrotu międzynarodowego na istotnie poważnym poziomie dyskusji.

Powiada się czasem na zachodzie Europy, iż wystarczy układ częściowy krajów „posiadających”, liberalizujący obrót pomiędzy nimi, albowiem udział krajów dłużniczych w obrotach międzynarodowych jest stosunkowo niewielki i „można się bez nich obyć”. Pogląd taki jest zupełnie fałszywy. Widzimy, że w tej chwili „blok szterlingowy”, obejmujący w Europie większość krajów posiadających, utrzymuje duży stosunkowo liberalizm we wzajemnych obrotach, a przecież to nie wystarcza. Nie wystarcza również, że „posiadające” kraje dawnego bloku złotego powoli rozbrajają się na terenie polityczno-handlowym. Oczywiście, znaczne obniżenie amerykańskiej taryfy celnej stanowiłoby fakt zupełnie kapitałnego znaczenia, ale i ono samo nie rozwiązałoby w 100% problemu. Po to, aby obrót międzynarodowy mógł istotnie zostać zliberalizowany w skali światowej, musi być rozwiązana kwestia wszystkich trzech jego postaci: ludzi, kapitałów i towarów. Najlepsze nawet chęci, skierowane ku wydzieleniu z tej nierozzerwalnej całości jednego tylko jej elementu, nie mogą mieć widoków powodzenia. A szkoda byłoby, żeby akcja, mogąca tak znakomicie odprężyć wszystkie dziedziny stosunków międzynarodowych, miała skończyć się nowym niepowodzeniem.

Dr. T. Ł.

ROBOTY DROGOWE W ROKU 1937/1938

NA ROK 1937/38 przeznaczono na roboty drogowe z sum pozabudżetowych, przewidzianych w ustawie o inwestycjach państwowych w 1937 r., zł 50 miln. Ponadto w budżecie Państwowego Funduszu Drogowego na cele drogowe jest preliminowana suma zł 27·3 miln., jednak suma ta będzie zużyta wyłącznie na obsługę zadłużeń Funduszu za roboty drogowo-mostowe, wykonane w poprzednich latach, na wydatki administracyjne i związane z ruchem drogowym oraz na uposażenie niższej służby drogowej — tak, że na rozmiary nowych robót wpływu nie wywrze. Łączna więc suma wydatków Państwa na cele drogowe jest preliminowana na rok 1937 w wysokości zł 77·3 miln., co oczywiście nie jest jeszcze sumą, odpowiadającą w pełni potrzebom, ocenianym aż na zł 150 miln.

Roboty drogowe tak z funduszy państwowych jak i samorządowych są prowadzone w b. r. bardzo intensywnie. Dzięki wcześniejszemu rozprowadzeniu kredytów w terenie i wcześniejszemu przygotowaniu programów, projektów i dostawy materiałów — roboty drogowe z nastaniem odpowiednich warunków atmosferycznych ruszyły wszędzie i rozwijają się według z góry opracowanego planu.

Rezultaty robót drogowych, podane poniżej, będą mogły być w pełni osiągnięte — pod warunkiem, że nie będzie rozwijać się ujawniająca się ostatnio tendencja zwyżkowa cen, z którą Rząd rozpoczął już walkę. Zwyżka cen na rynku wewnętrznym wpłynęłaby, rzecz oczywista, ujemnie na rezultaty robót drogowych, przyczyniłaby się do zmniejszenia zakresu inwestycji państwowych, w których poważne miejsce zajmują roboty drogowe.

Przeznaczona na roboty drogowe suma zł 50 miln. podzielona została na poszczególne rodzaje robót w sposób następujący: na konserwację dróg państwowych i utrzymywanych przez Państwo przeznaczono zł 12 miln., na budowę ulepszonych nawierzchni na drogach państwowych — zł 23 455 tys., na budowę nowych dróg państwowych z twardą nawierzchnią i opracowywanie projektów — zł 3 455 tys. i na państwowe roboty mostowe — zł 8·5 miln. Pozostałość w kwocie zł 2·59 miln. przeznaczono na zapomogi dla samorządów, z czego zł 2·09 miln. dla samorządów powiatowych na budowę nowych dróg powiatowych i wojewódzkich oraz zł 0·5 miln. dla gmin wiejskich na budowę nowych dróg gminnych.

Suma zł 12 miln. na konserwację dróg państwowych musiała być przeznaczona z funduszy inwestycyjnych wobec braku na ten cel kredytów w budżecie Państwa na rok 1937/38. Jest to naturalnie objaw kryzysowy, gdyż normalnie budżety przewidują wydatki na utrzymanie tak poważnego majątku skarbowego, jaki stanowią drogi państwowe. Niewątpliwie więc przy stale poprawiającej się sytuacji finansowej Państwa postulat uwzględnienia w budżecie Państwa kredytów na utrzymanie dróg państwowych będzie mógł być zrewidowany. Kredyty, przewidziane na utrzymanie dróg państwowych w sumie zł 12 miln., wystarczą na naprawę najbardziej zniszczonych dróg państwowych, którym w braku konserwacji groziłaby ruina. Pełna konserwacja dróg państwowych—wobec koniecznego ich zaniedbania przez szereg lat kryzysowych—wymagałaby na przyszłość ok. zł 45 miln. rocznie, i wtedy możnaby usunąć stopniowo corocznie powtarzającą się z nastaniem wiosny klęskę przełomów nawierzchni, które utrudniają niezmiernie komunikację, zwłaszcza po takich zimach, jak ubiegła, specjalnie ze względu na nadmiar wilgoci i dość duże mrozy dla dróg niekorzystna.

Roboty przy naprawie dróg państwowych rozpoczęły się już na terenie całego kraju. Obejmą one pogrubienie tylko najbardziej zagrożonych nawierzchni, na większości zaś polegają na remontach drobnych, czyli tzw. łataniu.

Budowa ulepszonych nawierzchni obejmie w bieżącym roku ponad 230 km najbardziej obciążonych ruchem dróg państwowych. Roboty przy układaniu ulepszonych nawierzchni będą prowadzone na tych samych szlakach, na których prowadziło się je w latach poprzednich, dąży się bowiem do jak najszybszego stworzenia najważniejszych dla ruchu samochodowego połączeń między stolicą i głównymi miastami oraz ośrodkami przemysłowymi. Większość robót przy ulepszaniu dróg państwowych będzie prowadzona na terenie województw: warszawskiego, łódzkiego, kieleckiego, krakowskiego, lubelskiego i pomorskiego, niewielkie odcinki dróg państwowych będą również ulepszone pod miastami w województwach: poznańskim, lwowskim, tarnopolskim i stanisławowskim.

Warszawa uzyska w b. r. drugie połączenie ulepszoną drogą z Łodzią—przez Łowicz, znacznie posuną się roboty przy układaniu ulepszonych nawierzchni na trakcie krakowskim na odcinkach Radom—Kielce i Kraków—Zakopane, ulepszenie drogi Łódź—Kalisz dotęgnie Sieradza, poza tym roboty będą wykonywane na drogach Piotrków—Częstochowa, Częstochowa—Będzin, Będzin—Miechów, Kielce—Busk, Toruń—Chełmża—Grudziądz, Krynica—Muszyna, Lublin—Tomaszów, Lublin—Chełm—Hrubieszów i wielu innych.

Roboty przy budowie ulepszonych nawierzchni zostały już rozpoczęte; wszędzie, mianowicie, trwa dostawa materiałów, a na wielu odcinkach rozpoczęły się także roboty przy wykonywaniu podbudowy pod ulepszone nawierzchnie. Z chwilą ustalenia się pogody rozpoczną się również roboty przy układaniu samych nawierzchni, a więc kostki, klinkieru, nawierzchni bitumicznych i betonowych.

Budowa nowych dróg państwowych z twardą nawierzchnią będzie przeprowadzona na długości ok. 110 km—w głównej mierze na terenie 4 województw wschodnich, gdzie zbuduje się ok. 90 km nowych dróg państwowych. Z ważniejszych robót przy budowie

dróg państwowych na terenie tych województw należy wymienić roboty na drogach: Oszmiana—Mołdeczno, Oszmiana—Holszany i Podbrodzie—Święciany w woj. wileńskim, Bielica—Zdzieciół, Holszany—Iwie, Baranowicze—Darewo, Nowogródek—Korelicze i Zaniuny—Trokiele w woj. nowogródzkim, Kobryń—Pińsk w woj. poleskim oraz Łuck—Kołki, Wiśniowiec—Zbaraż, Luboml—Kowel i Horochów—Stojanów w woj. wołyńskim.

Oprócz budowy dróg państwowych—w programie są przewidziane subwencje dla powiatowych związków samorządowych na budowę niektórych nowych dróg powiatowych i wojewódzkich. Subwencje będą przyznawane w wysokości 30÷40% kosztów budowy—tak, że przy pomocy kwot, przewidzianych w ogólnej wysokości zł 2·09 miln., powinno być zbudowane przynajmniej 190 km nowych dróg powiatowych i wojewódzkich, z czego ok. 80 km na terenie 4 województw wschodnich.

W bieżącym roku po raz pierwszy uwzględnione zostały przez Ministerstwo Komunikacji zapomogi dla gmin wiejskich na budowę nowych dróg gminnych z twardą nawierzchnią. Ze względu na wielkie potrzeby dróg wyższych kategorii, a niedostateczne środki finansowe na przeprowadzenie na nich robót, subwencje dla gmin mają wynieść tylko zł 0·5 miln. W ten sposób jednak państwowe władze drogowe zapoczątkowały akcję niezmiernie wagi dla rozwoju naszego rolnictwa, dla podniesienia stanu gospodarczego i kulturalnego naszych wsi, które pozbawione dogodnych połączeń komunikacyjnych z istniejącymi drogami z twardą nawierzchnią, mają utrudniony dostęp do miast lub kolei i nie mogą w pełni wykorzystywać rezultatów pracy na roli przez racjonalną organizację zbytu produktów rolnych.

Samorządy gminne, których pieczy powierzono budowę i utrzymanie dróg gminnych, są, jak wiadomo, w bardzo trudnej sytuacji finansowej i nie mogą na drogi przeznaczyć żadnych funduszy. Roboty więc na drogach gminnych mogą być prowadzone jedynie przy pomocy świadczeń w naturze miejscowej ludności, które jednak bez minimalnych choćby kwot gotówkowych na zakup materiałów i robocizne wykwalifikowaną nie mogą dać pożądanych rezultatów w postaci poprawy stanu dróg gminnych, których sieć obejmuje ok. 260 tys. km dróg gruntowych.

Dlatego też będą udzielone subwencje państwowe tym gminom, które przystąpią do budowy dróg gminnych z twardą nawierzchnią przy pomocy świadczeń w naturze. Przyznanie subwencji będzie uzależnione od jednoczesnego udzielenia przez odpowiednie samorządy powiatowe zapomogi na budowę drogi gminnej przynajmniej w takiej samej wysokości, jak przyznana subwencja państwowa. W ten sposób suma zapomóg dla gmin wzrośnie co najmniej do zł 1 miln., która to kwota pozwoli zbudować ok. 200 km nowych dróg gminnych z twardą nawierzchnią, licząc, że średnio na 1 km trzeba przyznać zł 5 tys. subwencji. W wielu bowiem gminach istnieje miejscowy materiał kamienny, który ludność może dostarczyć na drogi, odrabiając świadczenia w naturze, więc w takich razach subwencja potrzebna jest wyłącznie na robotników wykwalifikowanych i może być zupełnie minimalna (zł 2÷3 tys.), w innych, gdy miejscowych materiałów kamiennych brak, subwencja musi być udzielona w sumie znacznie wyższej, aby można było zakupić kamień lub żwir.

Trzeba mieć nadzieję, że subwencjonowanie budowy dróg gminnych będzie poważnym bodźcem do racjonalnego wykorzystania świadczeń w naturze przez gminy wiejskie i przyczyni się do poprawy sieci dróg gminnych, oraz że w razie pomyślnych rezultatów w tym zakresie w b. r. kwota zapomóg państwowych na drogi gminne będzie w przyszłości przy pomyślniejszym stanie finansów drogowych powiększona.

Łącznie więc w państwowym programie robót drogowych znajdują się środki, umożliwiające budowę ok. 500 km nowych dróg z twardą nawierzchnią, niezależnie jednak od tego samorządy wybudują wyłącznie z własnych funduszy i przy pomocy świadczeń w naturze ponad 600 km nowych dróg—tak, że sieć drogową wzrośnie o przeszło 1 100 km. Roboty przy budowie dróg, prowadzone za gotówkę, są—w chwili, gdy piszemy te słowa—już prawie wszędzie rozpoczęte, na drogach zaś, które będą budowane przy pomocy świadczeń w naturze, rozpoczną się w maju, kiedy ludność wiejska ukończy wiosenne roboty na roli.

Z większych państwowych robót mostowych w bieżącym roku będą prowadzone roboty następujące: budowa stalowego mostu drogowego przez Wisłę we Włocławku o rozpiętości ok. 620 m, budowa stalowego mostu drogowo-kolejowego przez Wisłę w Płocku o rozpiętości ok. 650 m, odbudowa stalowego mostu przez Dniestr w Zaleszczykach o rozpiętości ok. 240 m, budowa mostu stalowego przez Niemen w Mostach o rozpiętości ok. 240 m, oraz budowa mostu żelbetowego na Warcie w Kole o rozpiętości ok. 100 m.

Most we Włocławku będzie ukończony w sierpniu b. r.; obecnie trwają roboty przy budowie wiaduktów i dojazdów oraz przy układaniu nawierzchni na dojazdach i samym moście. Ogólny koszt robót wyniesie ok. zł 6·5 miln.

Most na Wiśle w Płocku, rozpoczęty w ub. r., będzie ukończony w końcu 1938 r. Obecnie buduje się

podpory mostowe na wyjątkowo głęboko zapuszczonych kesonach; w b. r. będą również wykonane roboty ziemne przy dojazdach drogowych i kolejowych. W końcu 1937 r. rozpocznie się montaż konstrukcji stalowej mostu o ciężarze blisko 6 tys. t. Most w Płocku jest jedną z największych inwestycji w Polsce, koszt jego bowiem wyniesie ok. zł 11 miln.

Most graniczny w Zaleszczykach, zniszczony w czasie wielkiej wojny, jest odbudowywany wspólnie przez Polskę i Rumunię. Odbudowa rozpoczęła się w ub. r.; w b. r. przewidziana jest dalsza naprawa zniszczonych podpór i montaż konstrukcji stalowej—tak, że most będzie oddany do użytku jesienią b. r.

Mosty na Niemnie w Mostach i na Warcie w Kole będą rozpoczęte w maju b. r., ukończenie zaś robót przewidziane jest na 1938 r.

Poza tymi dużymi inwestycjami mostowymi będzie wykonany w b. r. szereg mniejszych państwowych mostów stalowych, żelbetowych i drewnianych o ogólnej długości ok. 2 tys. m.

Roboty drogowe, prowadzone w b. r., odegrają poważną rolę w zwiększeniu stanu zatrudnienia bezrobotnych, ogólna bowiem ilość przepracowanych bezpośrednio na drogach państwowych robotniko-dniówek wyniesie ok. 5·4 miln.

Już w chwili obecnej pracuje na drogach (łącznie z samorządowymi) 51 tys. ludzi, liczba ta jednak poważnie wzrośnie, kiedy po poprawie warunków atmosferycznych rozpoczną się intensywne roboty przy układaniu ulepszonych nawierzchni na drogach państwowych. Trzeba przypuszczać, że w okresie największego rozwoju robót znajdzie przy nich zatrudnienie ok. 120 tys. robotników, licząc w tym roboty państwowe i samorządowe, i biorąc pod uwagę jedynie robotników, opłacanych gotówką.

Inż. J. Królikowski

KRONIKA GOSPODARCZA

I OGÓLNOPOLSKI ZJAZD INŻYNIERÓW CHEMIKÓW

Pod wysokim protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Prof. Ignacego Mościckiego odbędzie się w dn. 2+4 maja w Warszawie I Ogólnopolski Zjazd Inżynierów Chemików. Komitet Honorowy Zjazdu stanowią: przewodniczący—Pan Wicepremier Inż. Eugeniusz Kwiatkowski; członkowie—Panowie Ministrowie: Spraw Wojskowych Gen. Dyw. Tadeusz Kasprzycki, Przemysłu i Handlu Antoni Roman, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Prof. Wojciech Świętosławski; PP. Wiceministrowie: Gen. Bryg. Inż. Aleksander Litwinowicz i Inż. Aleksander Bobkowski, Prezes N. O. I., PP. Rektorzy Politechnik: Warszawskiej Prof. Józef Zawadzki i Lwowskiej Prof. Adolf Joszt, oraz PP.: Prezes Polskiego Tow. Chemicznego Prof. K. Jablczyński, Prezes Związku Przemysłu Chemicznego R. P. Inż. J. Wojnar, Dyrektor Chemicznego Instytutu Badawczego Prof. K. Kling i Prezes Związku Inżynierów Chemików R. P. Inż. Józef Milewski.

Zjazd odbędzie się pod dwoma hasłami: „chemia na usługach obrony kraju” i „zagadnienie samowystarczalności w dziedzinie surowców”. Obrady Zjazdu będą odbywały się w gmachu Politechniki. Program przewiduje w niedzielę dn. 2/IV uroczyste otwarcie Zjazdu w auli Politechniki, przy czym będą wygłoszone 2 następujące referaty programowe, związane z hasłami Zjazdu: „Zadania chemików w przygotowaniu przemysłu do obrony kraju” i „Zagadnienie rozwojowe

przemysłu chemicznego”. W poniedziałek dn. 3/IV program przewiduje w godz. 10+13 wzięcie przez uczestników Zjazdu udziału w uroczystościach Święta Narodowego i złożenie wieńców w Belwederze i na Grobie Nieznanego Żołnierza. W poniedziałek dn. 4/IV odbędzie się II plenarne zebranie i zamknięcie Zjazdu. W tymże dniu odbędą się wycieczki do fabryk chemicznych i zwiedzanie miasta.

Referaty zgłoszone na I Ogólnopolski Zjazd Inżynierów Chemików będą wygłoszone w sekcjach fachowych w dn. 2+4/IV b. r. Sekcyj tych utworzono 7. Referatów zgłoszono 184.

Sekcja I—Przemysłu nieorganicznego—będzie obradowała nad 23 referatami. Na temat przeróbki soli potasowych będzie wygłoszone 6 referatów. Poza tym będą wygłoszone referaty następujące: o możliwościach rozwoju produkcji elektrod węglowych w Polsce; o nowym sposobie prażenia rud siarczkowych; o glinkach ogniotrwałych z Parszowa; o przemyśle materiałów ogniotrwałych w Polsce; o znaczeniu cementu glinowego dla obrony kraju itd.

Do Sekcji II—Metalurgii i hutnictwa—zostało zgłoszonych 15 referatów, spośród których 5 poświęconych jest produkcji aluminium. Pozostałe referaty poruszają zagadnienia z metalurgii stali, magnezu i cynku.

Sekcja III—Koksowniczo-gazownicza—ma do rozpatrzenia 21 referatów, poświęconych sprawom; gazyfikacji polskiego zagłębia węglowego gazem koksowniczym, potrzebom koksownictwa w Polsce, rozwo-

jowi gazownictwa gazu ziemnego, gazowemu oświetleniu miast z punktu widzenia O. P. L., destylacji torfu w piecach gazowniczych itd.

Sekcja IV—Materiałów wybuchowych i chemii wojskowej—do której to sekcji wpłynęły 24 referaty, zajmie się takimi zagadnieniami, jak: zastosowaniem różnych surowców zastępczych w materiałach wybuchowych saletrano-amonowych z punktu widzenia samowystarczalności gospodarczej, destylacją metylacyjną węgla brunatnych i torfu jako źródła wysokooktanowych benzyn oraz środków wybuchowych, surowcami celulozowymi w Polsce nie wyzyskanymi lub niedocenianymi itd.

Sekcja V—Kształcenia i organizacji prac badawczo-technicznych—posiada 15 referatów, poświęconych kształceniu techników chemików, organizacji pracy badawczej w Polsce, reformie studiów technologii chemicznej itd.

Sekcja VI—Inżynierii chemicznej i chemii gospodarczej—ma przydzielone 32 referaty, dotyczące takich tematów, jak: o materiałach, stosowanych w budowie aparatury chemicznej, o stali nierdzewnej i kwasoodpornej w zastosowaniu do budowy aparatów chemicznych, o znaczeniu przesycań przy kierowanej krystalizacji i możliwości jego zastosowania w przemyśle, o ocenie metod technicznych w przemyśle chemicznym wobec autarkii, o surowcach mineralnych i rolniczych ważnych dla obrony Państwa, o surowcach krajowych w przemyśle papierniczym, o ukształtowaniu stosunków pomiędzy polskim i zagranicznym przemysłem chemicznym itp.

Sekcja VII—Przemysłu organicznego—ma wysłuchać i rozpatrzyć największą liczbę referatów, gdyż 54, wskutek czego sekcję podzielono na 3 podsekcje. W podsekcji organicznej ogólnej zostanie wygłoszonych 19 referatów na takie tematy, jak: produkcja sztucznych włókien celulozowych, węglowodór jako surowiec dla przemysłu półproduktów, stan obecny i widoki rozwoju przemysłu farmaceutycznego w Polsce, o wykorzystaniu surowców krajowych w przemyśle gumowym, widoki powstania i rozwoju przemysłu kauczuku sztucznego w Polsce itp. W podsekcji naftowej i materiałów pędnych poruszone zostaną w 15 referatach takie zagadnienia, jak: gaz ziemny w Polsce jako źródło energetyczne i surowcowe, benzol motorowy i materiały pędne syntetyczne, paliwa zastępcze do silników spalinowych, produkcja spirytusu odwodnionego w Polsce, zagadnienie benzyny syntetycznej, chemiczne zagadnienia motoryzacyjne itp. W podsekcji technologii surowców roślinnych i zwierzęcych omówione będą w 20 referatach sprawy następujące: zużytkowanie karpiny w Polsce, garbniki roślinne w świetle możliwości rozwoju nowej gospodarki rolnej, rola przemysłu piwowarskiego jako czynnika obrony przeciwbakteryjnej, technologia drewna w obronie kraju, zagadnienie uszlachetniania kazeiny w Polsce, substancje klejące, stosowane w przemyśle dyktowym, produkcja i oczyszczanie spirytusu z punktu widzenia obrony Państwa itp.

Z przytoczonego skrótu programu widoczne jest, jak ważnymi dla obrony kraju oraz dla zagadnienia samowystarczalności surowcowej sprawami będzie zajmował się I Ogólnopolski Zjazd Inżynierów Chemików. Należy przeto wyrazić nadzieję, że prace Zjazdu przyczynią się poważnie do realizacji tych żywotnych haseł, pod jakimi polscy inżynierowie chemicy się zbierają.

ROZWIĄZANIE DALSZYCH 10 KARTELI W PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM

Orzeczeniem Ministra Przemysłu i Handlu rozwiązano z dniem 1/V b. r. dalszych 9 karteli w przemyśle przetwórczym oraz 1 międzynarodowe porozumienie kartelowe polsko-czechosłowackie (p. VI), a mianowicie:

I. Kartel producentów drutów i gwoździ.—Utworzyły go w Warszawie dn. 30/III 1935 r. w formie spółki podwójnej pod firmą „Biuro Sprzedaży Zjednoczonych Fabryk Drutu i Gwoździ” następujące fabryki: 1) Tow. Akc. Przemysłu Metalurgicznego w Polsce, Radomsko, 2) Belgijska S. A. Warszawskiej Fabryki Drutu, Szyftów i Gwoździ, Warszawa, 3) „Modrzejów-Hantke” Zjednoczone Zakłady Górniczo-Hutnicze, S. A. Warszawa, 4) Górnośląskie Zjednoczone Huty Królewska i Laura, S. A. Górniczo-Hutni-

cza, Katowice, 5) Huta Żelazna „Kraków”, S. A. w Krakowie, 6) Zakłady Przemysłu Metalowego „Bracia Szajn”, S. A. Będzin, 7) Warszawska Fabryka Drutu i Gwoździ „Drut” J. B. Rozenfeld, Warszawa, 8) Dąbrowski Przemysł Druciany „Bracia Klein” w Dąbrowie Górni., 9) Fabryka Drutu, Gwoździ, Sprężyn Stalowych i Podkówek „Bracia Bauminger”, Kraków, 10) Fabryka Drutu i Gwoździ „Herman Kamsler”, Kraków, 11) F-ma „Licht i Leser”, Rzeszów, 12) Przemysł Metalowy „Jan Rogowski i S-ka”, Sp. z o. o. Żyrardów, 13) „Drut-industria—Br. Hirsch i Gdala Czertok, Szymon Sawicki, Mojżesz Pupko i Morduch Jeziernicki S-ka”, Lida, 14) Fabryka Drutu i Gwoździ „Bracia Tuller” w Lublinie, Sp. firmowa, 15) Fabryka Gwoździ i Drutu „Clavus”, Leon Bądźdzdrów, Włocławek, 16) Fabryka Lin i Drutu dawn. „A. Deichsel”, S. A. Sosnowiec, 17) Włocławska Fabryka Drutu dawn. „C. Klauke”, S. A. Włocławek, 18) Białostocka Fabryka Drutu i Gwoździ „Leon Dojlidzki”, Białystok, 19) Firma „Metalpol”, Ickowicz i Dykerman, Jędrzejów, 20) Fitznerowska Fabryka Śrub i Nitów, Siemianowice, 21) Zakłady Przemysłowe „Tarnowianka” B. Safier, E. Eksten i S-ka, Tarnów, 22) Warszawskie Fabryki Śrub i Drutu „J. Wolanowski”, S. A. Warszawa, 23) Zjednoczone Składy Śrub „B. Cukierman”, S. A. Warszawa.

Po rozwiązaniu się pierwszego polskiego kartelu producentów drutów i gwoździ („Centralne Biuro Polskich Fabryk Gwoździ i Drutu w Warszawie”), który trwał od dn. 7/XI 1927 r. do dn. 31/XII 1930 r., istniało w Polsce ok. 40 większych i mniejszych fabryk drutów i gwoździ, których łączna zdolność produkcyjna przekraczała znacznie potrzeby rynku krajowego.

Wpływ wolnej konkurencji, jaka w tej gałęzi przemysłu nastąpiła po rozwiązaniu kartelu i przetrwała przeszło 4 lata, okazał się w skutkach swoich dla poszczególnych przedsiębiorstw bardzo bolesny, ale dla całości przemysłu drutów i gwoździ wręcz zbawienny.

Przemysł ten, silnie rozbudowany—częściowo pod wpływem dobrej koniunktury z okresu przed rokiem 1929, a przede wszystkim pod wpływem cieplarnianej atmosfery i wyższej rentowności, jaką mu dał pierwszy kartel z 1927 r.—utracił w latach kryzysu konieczną równowagę, jaka chociaż w pewnym minimalnym stopniu musi być zawsze zachowana między zdolnością produkcyjną i pojemnością rynku.

Nadmiernie rozbudowany aparat produkcyjny stał się ciężarem w pierwszym rzędzie dla samego przemysłu drutu i gwoździ, rozdrabniając niesłychanie jego produkcję i podrywając tym samym dotkliwie jego rentowność. Cierpieli na tym równocześnie odbiorcy, na których skartelizowani producenci przerzucali częściowo—przy pomocy wysokich cen swoich wyrobów—skutki własnej nierentowności. Wytworzyła się sytuacja, która okazała się na dłuższy czas nie do utrzymania; w końcu kartel fabryk drutów i gwoździ z 1927 r. uległ nieprzewidywanym trudnościom, które sam spiętrzył nieopatrznie swoją polityką, i rozwiązał się—jak wspomnieliśmy—z końcem 1930 r.

W ciągu następnych 4 lat bezkartelowych konkurencja zlikwidowała wszystkie słabsze przedsiębiorstwa względnie spowodowała ich unieruchomienie—oczywiście, bez jakiegokolwiek odszkodowania, które obciążałoby koszty produkcji innych przedsiębiorstw. Dzięki temu w 1935 r. przed powstaniem nowego kartelu, obecnie rozwiązanego, z dawnych 40 tylko 7 fabryk drutów i gwoździ pracowało stale, a 8 dalszych fabryk sezonowo i z przerwami. W ten sposób wolna konkurencja przywróciła naruszoną w przemyśle drutów i gwoździ równowagę między aparatem wytwórczym i pojemnością rynku, co z kolei pozwoliło na odpowiednią koncentrację i potaniecie produkcji.

Nowopowstały kartel w marcu 1935 r. („Biuro Sprzedaży Zjednoczonych Fabryk Drutu i Gwoździ”)—zamiast dążyć do stabilizacji i dalszego pogłębienia koncentracji produkcji, sprowadzonej w przemyśle drutów i gwoździ przez wolną konkurencję, aby tym skuteczniej zabezpieczyć go przed nowym rozdrobieniem i ponownym podrożeniem jego produkcji—zbyt pochopnie myślał tylko o tym, aby przy pomocy organizacji kartelowej pokryć możliwie szybko straty swoich uczestników, wywołane poprzednią walką konkurencyjną.

Organizując zbyt swoich uczestników przy pomocy utworzonego w tym celu specjalnego, wspólnego biura sprzedaży, kartel rozpoczął swoją działalność od znacznej wyższości cen skartelizowanych wyrobów,

dochodzącej do 40% cen przedkartelowych. To gwałtowne, sztuczne podniesienie rentowności fabryki drutów i gwoździ automatycznie ścignęło na nie z powrotem te same gospodarczo wysoce szkodliwe skutki, jakie spowodował poprzedni ich kartel, który fabryki te musiały następnie same likwidować we wzajemnej ostrej walce konkurencyjnej. Liczba samych fabryk, zrzeszonych w kartelu, wzrosła stopniowo aż do 23, a nadto poza kartelem pracowało 5 dalszych fabryk-outsiderów.

W niemalym stopniu przyczyniało się do podrożenia skartelizowanych wyrobów samo prowadzenie spółki „Biuro Sprzedaży Zjednoczonych Fabryk Drutu i Gwoździ”, którego koszty utrzymania wynosiły rocznie przeszło zł 740 tys., a nadto prowizja komisowa za pośrednictwo w sprzedaży skartelizowanych wyrobów uczestników — ok. 4% od obrotu.

Dlatego mimo dość znacznej obniżki cen walcówki specjalnie dla uczestników kartelu w grudniu 1935 r. kartel ten zdołał równocześnie obniżyć ceny swoich wyrobów zaledwie o 10%, po czym w listopadzie 1936 r. uznał za konieczne ceny swoje ponownie podnieść o ok. 10%, a dla instytucji państwowych o ok. 20%.

Tych dotkliwych szkód, jakie gospodarka kartelu pociągała za sobą w przemyśle drutów i gwoździ, nie były w stanie zrównoważyć nikłe korzyści, jakie kartel dawał równocześnie w zorganizowanym przez siebie eksporcie na podstawie porozumienia z międzynarodowym kartelem drutów i gwoździ w Brukseli („Iveco”).

Dlatego należało „Biuro Sprzedaży Zjednoczonych Fabryk Drutu i Gwoździ”, jako gospodarczo wyraźnie szkodliwe i zagrażające interesom dobra publicznego, rozwiązać, aby przywrócić w tej gałęzi przemysłu stan wolnej konkurencji, która jedynie jest w stanie przemysł ten uzdrowić.

II. Kartel producentów rozjazdów kolejowych, krzyżownic, skrzyżowań oraz przecięć torów.—Kartel ten opierał się na umowie, zawartej w Warszawie dn. 25/II 1936 r. przez następujące firmy: 1) Górnośląskie Zjednoczone Huty Królewska i Laura, S. A. Górniczo-Hutnicza, 2) S. A. Wielkich Pieców i Zakładów Ostrowieckich, 3) Tow. Przemysłowe Zakładów Mechanicznych Lilpop, Rau i Loewenstein, S. A., 4) Zjednoczone Fabryki Maszyn, Kotłów i Wagonów L. Zieleniewski i Fitzner-Gamper, 5) Tow. Przemysłu Metalowego K. Rudzki i S-ka, S. A., 6) Tow. Akc. dla Fabrykacji Śrub i Wyrobów Kutyh Brevillier i S-ka i A. Urban i Synowie, 7) Tow. Mijaczowskich Odlewni Stali i Zakładów Mechanicznych Bracia Bauerertz, S. A., 8) Rybnicka Fabryka Maszyn, Sp. z o. o.

Celem tego kartelu był prawidłowy i równomierny rozdział zamówień na skartelizowane artykuły, otrzymywanych przede wszystkim ze strony Polskich Kolei Państwowych. Porozumienie to obejmowało wszystkich poważniejszych zainteresowanych producentów, dzięki czemu miało szczególnie ułatwione warunki do zrjonalizowania, a tym samym i potaniaenia produkcji artykułów umownych.

Zamiast tego uczestnicy porozumienia woleli wykorzystać swoje uprzywilejowane stanowisko na rynku w kierunku narzucenia swoim odbiorcom, a w szczególności Polskim Kolejom Państwowym, cen, stosunkowo znacznie przekraczających ich gospodarczo usprawiedliwiony poziom. Doszło do tego, że niewspółmiernie słabsza od uczestników kartelu — zarówno co do swej siły finansowej, jak i zdolności wytwórczej — firma outsiderska, szkanowana przy tym ze strony dostawców potrzebnych surowców, potrafiła systematycznie składać oferty na dostawę skartelizowanych artykułów po cenach o ok. 5% niższych od cen kartelu, a mimo to z otrzymanych zamówień wywiązywała się zawsze bez zarzutu i z zyskiem. Dopiero pod wpływem niższych ofert tego małego outsidera kartel wielkich producentów zniżył swoje ceny, dostosowując je do poziomu cen outsidera, dzięki czemu P. K. P. niejednokrotnie zdołały się uchronić od strat, idących w setki tysięcy.

Kartel poważnych fabryk, mających dla gospodarki narodowej pierwszorzędne znaczenie, który nie był w stanie prowadzić samodzielnej polityki cen, odpowiadającej interesom kraju, uzależniając ją od dobrej woli i kalkulacji cen jednego małego outsidera, był dla kraju niewątpliwie szkodliwy i zagrażał dobru publicznemu.

III. Kartel producentów części kutyh, dostarczanych dla P. K. P.—Utworzony w grudniu 1933 r. na czas nieoznaczony kartel submisyjny „Górnośląskich Zjednoczonych Hut Królewska i Laura, S. A.” z „Towarzystwem Akcyjnym dla Fabrykacji Śrub i Wyrobów Kutyh Brevillier i S-ka i A. Urban i Synowie” — miał za zadanie uzgadnianie ofert na części kute, dostarczane Polskim Kolejom Państwowym, a to w celu ustalenia racjonalnego planu robót w warsztatach obu uczestników kartelu, ujednostajnienia fabrykacji skartelizowanych artykułów oraz w celu usprawnienia obsługi Polskich Kolei Państwowych.

Otrzymywanymi zamówieniami skartelizowane fabryki dzieliły się po połowie.

Ostatnie przetargi ujawniły, że ceny, dyktowane przez ten kartel, nie były utrzymywane na poziomie konkurencyjnym; przeciwnie, były one na tyle wysokie, że umożliwiły powstanie nowego outsidera, który — jakkolwiek jest firmą niewspółmiernie słabszą od firm skartelizowanych — był w stanie podjąć się dostawy skartelizowanych artykułów po cenach niższych od cen kartelowych.

Zważywszy, że Polskie Koleje Państwowe są przedsiębiorstwem użyteczności publicznej, które znajduje się w Polsce w stanie rozbudowy i musi nieustannie przeprowadzać bardzo kosztowne inwestycje, a rozporządza na pokrycie związanych z tym wydatków bardzo skromnymi funduszami — leży bezsprzecznie w interesie dobra publicznego umożliwienie Polskim Kolejom Państwowym nabywania potrzebnych artykułów przemysłowych po cenach konkurencyjnych, możliwie niskich. Dlatego kartel, który, jak wyżej wskazano, utrzymywał te ceny na wyższym poziomie, należało w interesie dobra publicznego rozwiązać.

IV. Kartel producentów łańcuchów i wędzideł.—Utworzyły go w Katowicach dn. 24/IV 1934 r. 2 firmy, produkujące łańcuchy i wędzidla, a mianowicie: 1) „Huta Pokój”, Śląskie Zakłady Górniczo-Hutnicze, S. A. Katowice, 2) Dąbrowski Przemysł Druściany „Bracia Klein”, Dąbrowa Górnicza.

W Polsce — kraju o przewadze elementu rolniczego, kraju, którego motoryzacja pozostała daleko w tyle, i w którym siła pociągowa koni odgrywa dlatego dominującą rolę — kartel, krępujący wolną konkurencję w zakresie produkcji i zbytu łańcuchów i wędzideł, nabywanych przede wszystkim przez szerokie masy ludności wiejskiej, był bezwzględnie niepożądany.

Kiedy z końcem ub. r. ceny skartelizowanych łańcuchów i wędzideł zaczęły zwyżkować, kartel ten stał się gospodarczo szkodliwy i zagrażał dobru publicznemu.

V. Kartel producentów wentyli rowerowych oraz ich części.—Kartel ten opierał się na umowie, zawartej dn. 18/XII 1936 r. przez następujące firmy: 1) Zjednoczone Polskie Fabryki Śrub, Sp. z o. o. w Bielsku, działająca w imieniu fabryk: Bartelmus i Suchy w Bielsku oraz Brevillier i Urban w Ustroniu, 2) Krakowska Fabryka Wyrobów Metalowych, Sp. z o. o. w Krakowie. Utworzony na czas nieograniczony w ramach kartelu fabryk śrub („Zjednoczone Polskie Fabryki Śrub”), którego nie rozwiązano, regulował ceny i warunki sprzedaży wentyli oraz ich części. Kontyngentując zbyt swoich uczestników, pośrednio regulował także produkcję skartelizowanych artykułów.

Opanowanie tego działu produkcji uczestnicy porozumienia wykorzystali w kierunku podwyższenia ceny wentyli o ok. 9% w stosunku do cen przedkartelowych, godząc tym samym w politykę cen Rządu ze szkodą dla gospodarki narodowej.

VI. Kartel producentów płytek ściennych glazurowanych.—Był to kartel wyższego rzędu, utworzony w formie spółki podwójnej z osobowością prawną pod firmą „Centrala Sprzedaży Płytek Ściennych Glazurowanych, Centroceramika, Sp. z o. o.” w Warszawie, utworzony w Warszawie dn. 8/II 1937 r. przez następujące firmy: 1) „Zakłady Ceramiczne „Józefów” właściciele Norymberski i Goldfein” w Czeladzi, 2) „Zakłady Ceramiczne M. Chmielarz i S-ka” w Radomiu.

Kartel ten był zawarty na czas do dn. 1/I 1940 r.—z tym, że w braku wypowiedzenia czas jego trwania przedłużał się automatycznie co roku na następny rok. Praktycznie zatem był on zawarty na czas nieograniczony.

Wbrew interesom gospodarczym kraju spowodował ten kartel wyższe ceny płytek ściennych glazurowanych bez dostatecznego gospodarczego uzasadnienia.

Zwyzka ta odbijała się ujemnie przede wszystkim na samym przemyśle ściennych płytek glazurowanych, ograniczając z konieczności jego możliwości zbytu. Po wtóre, ograniczał on zastosowanie skartelizowanych artykułów w budownictwie z niewątpliwą jego szkodą.

Aby gospodarkę narodową tym skuteczniej uwolnić od tych ujemnych skutków gospodarczych działalności kartelu „Centroceramika”, zagrażających interesom dobra publicznego, orzeczono rozwiązanie nie tylko krajowej organizacji kartelowej zainteresowanych producentów, ale także ich międzynarodowego porozumienia kartelowego z czeską spółką „Keramika” w Pradze. Porozumienie to, hamując i ograniczając import skartelizowanych artykułów z Czechosłowacji, przyczyniało się tym samym do utrzymania cen krajowych artykułów umownych na wyższym poziomie, powodując również wskazane wyżej ujemne skutki gospodarcze.

VII. Kartel producentów szpagatów.—Kartel ten utworzyli w Warszawie dn. 11/XII 1936 r. w formie spółki nieoznaczonej pod firmą „Biuro Kontroli Szpagatów Firm Stradom, Lenko i Rasalski” w Warszawie następujące firmy: 1) Częstochowskie Zakłady Wyrobów Włókienniczych „Stradom”, S. A. Warszawa, 2) Zakłady Przemysłowe Włókiennicze „Lenko”, S. A. Bielsko, 3) Przemysł Powroźniczy „Ignacy Rassalski i S-ka”, Sp. z o. o. Łódź.

Działalnością kartelu były objęte następnie 2 dalsze fabryki szpagatów, mianowicie: „Zakłady Przemysłu Powroźniczego Wałkowiński i S-ka”, Sp. z o. o. w Krakowie oraz „Krakowska Fabryka Wyrobów Powroźniczych”, Sp. z o. o. w Krakowie. Fabryki te nie były wprawdzie formalnymi uczestnikami kartelu, ale były z nim związane 2 oddzielnymi umowami, zawartymi dn. 6/IV 1937 r., na zasadzie których zobowiązały się sprzedawać całą swoją produkcję szpagatów „Biuru Kontroli Szpagatów”, względnie tegoż uczestnikom według ustalonego klucza.

Tak zorganizowany kartel miał trwać do końca 1941 r. Celem jego miało być przede wszystkim zwiększenie eksportu szpagatu, produkowanego z surowca krajowego. W tym celu utworzono specjalny „Fundusz Eksportowy Przemysłu Szpagatowego”. Poza tym regulował on również ceny i warunki sprzedaży szpagatów na rynku krajowym, co w istocie było głównym zadaniem tego kartelu, jak to wykazała jego krótka działalność.

Opanowanie przemysłu szpagatowego kartel wykorzystał, niestety, w kierunku narzucenia odbiorcom krajowym cen wyższych od poprzednich cen konkurencyjnych. Przy niektórych gatunkach szpagatów zwyzka ta wynosiła ok. 40% cen przedkartelowych.

To znaczne podwyższenie cen szpagatów godziło nie tylko w interesy konsumentów, osłabiając ich siłę nabywczą, ale także w interesy samego przemysłu szpagatowego, ograniczając jego możliwości zbytu.

Tego rodzaju polityką cen kartel wpływał ujemnie także na całokształt dokonywanej się w kraju poprawy gospodarczej, którą każda zwyzka cen artykułów przemysłowych automatycznie osłabia i hamuje.

Wreszcie, umowy kartelowe uczestników „Biura Kontroli Szpagatów” z 2 producentami szpagatów w Krakowie były w samym założeniu swoim gospodarczo szkodliwe. Centralizując cały zbyt obu fabryk krakowskich w „Biurze Kontroli Szpagatów”, stworzono nowy, całkowicie zbędny, węzeł pośrednictwa, który z konieczności podrażał zbyt szpagatów fabryk krakowskich.

Powyzszych szkodliwych skutków gospodarczych, zagrażających interesom dobra publicznego, nie były w stanie zrównoważyć nikłe korzyści, jakie dawał względnie mógł dać zorganizowany przez „Biuro

Kontroli Szpagatów” eksport szpagatów. Dlatego orzeczono rozwiązanie tego kartelu.

VIII. Kartel producentów oleiny i stearyny.—Utworzyły go w Warszawie dn. 18/VIII 1936 r.—na razie na 1 rok, z tym, że następnie miał on być kontynuowany—następujące 2 firmy: 1) Tow. Zakładów Chemicznych „Strem”, S. A., 2) Zakłady Chemiczne „Kantoria”, S. A.

To porozumienie producentów oleiny i stearyny pozwoliło im—zgodnie z celem tego porozumienia—na znormalizowanie produkcji skartelizowanych artykułów oraz na całkowite opanowanie ich zbytu przez skontyngentowanie oraz ściśle określanie cen i warunków sprzedaży artykułów, objętych porozumieniem.

Porozumienie to niewątpliwie przyczyniło się do potania produkcji dotyczących artykułów oraz obniżenia związanych z ich zbytem kosztów handlowych. Dzięki temu mieli uczestnicy pełną możliwość trwałego utrzymywania cen oleiny i stearyny na poziomie, gospodarczo usprawnialnym.

Skartelizowane fabryki nadużyły jednak swej sytuacji w sposób sprzeczny z interesami gospodarki narodowej—wbrew wyraźnym instrukcjom Rządu, a w szczególności Ministerstwa Przemysłu i Handlu, jako swej władzy nadzorczej.

Wykorzystując zwyzkę ceny importowanego z zagranicy surowca (tłuszcz kostny), używanego do wyrobu stearyny i oleiny, skartelizowane fabryki podniosły ceny swoich wyrobów powyżej efektywnego poddrożenia ich produkcji, powodując tym samym skutki gospodarczo szkodliwe, zagrażające dobru publicznemu, które jest żywo zainteresowane w tym, aby ceny wszelkich artykułów przemysłowych możliwie nie ulegały w okresie dokonującej się poprawy koniunktury zwyzkom, gdyż te hamują automatycznie dalsze postępy poprawy gospodarczej, a poprawa rentowności przedsiębiorstw przemysłowych—żeby dokonywała się na podstawie zwiększających się obrotów wytworami.

IX. Kartel producentów przetworów owsianych.—Kartel ten opierał się na umowie, zawartej w Warszawie dn. 18/VIII 1936 r.—na czas do dn. 31/VII 1937 r. z automatycznym przedłużaniem co roku na dalszy rok—przez następujące firmy: 1) Warszawski Młyn Parowy, S. A. Warszawa, 2) Młyny i Tartaki Wągrowieckie, S. A. Wągrowiec.

Porozumienie kartelowe producentów przetworów owsianych—zamiast sprowadzić potaniecie produkcji i niższe ceny skartelizowanych artykułów—wywołało zwyzkę tych cen, do której niewątpliwie musiało się przyczynić obciążenie kosztów produkcji postojowym, wypłacanym przez spółkę „Młyny i Tartaki Wągrowieckie” spółce „Warszawski Młyn Parowy” za wstrzymanie produkcji.

Dlatego rozwiązano to porozumienie jako gospodarczo szkodliwe i zagrażające interesom gospodarki narodowej.

P.

AKCJA KOMISJI KONTROLI CEN

Na posiedzeniach, odbytych w ostatnim tygodniu, Komisja Kontroli Cen zdecydowała przeprowadzenie obniżki cen blachy białej o 10%, uchwaliła wniosek w sprawie taryfy ulgowej na kartofle przy przewozie na tereny deficytowe w tym zakresie, wreszcie, rozpatrzyła sprawę zbadania cen wyrobów hutniczych i włókienniczych; w pracach specjalnej podkomisji dla wyrobów hutniczych mają wziąć udział przedstawiciele producentów i konsumentów.

Z MIN. PRZEMYSŁU I HANDLU

PAN MINISTER PRZEMYSŁU I HANDLU ANTONI ROMAN W ZAKŁADACH OSTROWIECKICH.—W związku z 50-leciem istnienia Zakładów Ostrowieckich, jednych z największych zakładów hu-

tnicznych w Polsce, liczny zastęp pracowników zarówno umysłowych jak i fizycznych został odznaczony za zasługi, położone w pracy zawodowej, a nadmienić należy, iż szereg z nich pracuje w Zakładach Ostrowieckich ponad 20 do 30 lat, a nawet i więcej.

Pragnąc osobiście udekorować odznaczonych w liczbie około 70 osób, Pan Minister Przemysłu i Handlu Antoni Roman udał się do Ostrowca wraz z towarzyszącymi Mu wyższymi urzędnikami Ministerstwa w osobach PP.: Dyr. Dittricha, Dyr. Pechego, Dyr. Bystrowskiego, Rady Jackowskiego, Sekretarza Ministra Rady Welscha oraz w towarzystwie PP.: Pułk. Maciejowskiego i Pułk. Czuruka. Pan Minister niezależnie od chęci zetknięcia się osobiście ze światem pracy Ostrowieckich Zakładów pragnął zapoznać się również z tym wielkim warsztatem produkcji hutniczej w Polsce, poznać jego potrzeby i bolączki. Dodać należy, iż Pan Minister Roman był pierwszym Ministrem Przemysłu i Handlu, który odwiedził Zakłady Ostrowieckie.

Pan Minister z dużym zainteresowaniem zwiedzał w ciągu kilku godzin wszystkie działy produkcji, zaznajamiając się kolejno z bogatą i różnorodną wytwórczością Zakładów.

Po zwiedzeniu Zakładów na śniadaniu, spożytym wraz z szefami oddziałów, wymienione zostały przez Pana Ministra Romana, P. Prezesa Frèr'a i P. Wiceprezesa Wierzbickiego toasty za pomyślny rozwój współpracy finansowej polsko-belgijskiej i rozszerzenie stosunków ekonomicznych polsko-belgijskich, jak również na cześć wysiłku robotnika i inżyniera polskiego.

Po śniadaniu Pan Minister, wraz z towarzyszącymi

Mu osobami, udał się na stadion Klubu Sportowego, gdzie po defiladzie nastąpiła w sali klubu uroczystość dekorowania przez Pana Ministra Romana 62 osób, odznaczonych Krzyżem Zasługi, na czele z P. Senatorenem Karszo-Siedlewskim, członkiem Rady Nadzorczej, który został udekorowany Krzyżem Oficerskim Polonia Restituta. Złotym Krzyżem Zasługi udekorowani zostali PP.: Dyr. Dąbrowski, Wicedyrektor Geritz (po raz drugi), Wicedyrektor Iwaszkiewicz oraz Inż. Bukowski. Srebrnym Krzyżem Zasługi udekorowani zostali PP.: M. Reklewska, Inż. St. Kawiński, Inż. W. Gronwald, J. Woziak oraz L. Szemraj. Ponadto 53 osoby zostały udekorowane Brązowym Krzyżem Zasługi.

W czasie dekoracji Pan Minister Roman wygłosił krótkie przemówienie, nacechowane dużą serdecznością, podnosząc zasługi odznaczonych, którzy pracą i wytrwałością przyczynili się do podciągnięcia Polski wzwyż. W imieniu odznaczonych dziękował Panu Ministrowi w gorących słowach P. Wicedyrektor Zakładów Iwaszkiewicz oraz jeden z robotników, podkreślając wagę, jaką odznaczeni przywiązują do tych dowodów uznania za ich pracę, która jest pracą dla Państwa, i prosząc Pana Ministra o opiekę, ażeby im i ich rodzinom tej pracy nie zabrakło.

Po dokonaniu dekoracji przez Pana Ministra był On podejmowany przez dekorowanych pracowników Zakładów w sali Kasyna, gdzie przy dźwiękach orkiestry Ligi Morskiej i Kolonialnej spędzono dłuższą chwilę w miłym i serdecznym nastroju i gdzie Pan Minister miał okazję w szeregu rozmów zetknąć się bliżej z pracownikami Zakładów oraz zapoznać się z ich potrzebami.

GÓRNICCTWO I PRZEMYSŁ

GÓRNICCTWO WĘGLOWE

ODNOWIENIE POLSKIEJ KONWENCJI WĘGLOWEJ.—W dn. 29/IV b. r. odbyło się w Warszawie walne zgromadzenie członków Polskiej Konwencji Węglowej, na którym zostały przyjęte ostatnie poprawki statutowe w związku z postulatami organizacyjnymi Min. Przemysłu i Handlu, poczem odnowiony statut Polskiej Konwencji Węglowej został przyjęty przez Min. Przemysłu i Handlu do wiadomości.

Szczegółowe informacje w tej sprawie podamy później.

PRZEMYSŁ WĘGLOWY W LUTYM 1937 R.—Wydobycie węgla kamiennego w lutym 1937 r. przedstawiało się następująco:

Rejony węglowe	L u t y		S t y c z e ń ÷ L u t y		
	1 9 3 7		1 9 3 7		1 9 1 3
	ton	1913=100	ton	1913=100	ton
Śląski	2 146 307	80'03	4 380 397	81'67	5 363 684
przec. dzienna	93 138	86'41	93 200	86'30	107 994
Dąbrowski ¹⁾	528 778	93'05	1 089 107	95'83	1 136 534
przec. dzienna	22 990	99'45	23 172	100'24	23 116
Krakowski ²⁾	185 802	113'13	372 977	113'55	328 466
przec. dzienna	8 078	122'15	7 936	120'01	6 613
Ogółem:	2 860 887	83'79	5 842 481	85'56	6 828 684
przec. dzienna	124 386	90'32	124 308	90'26	137 723

¹⁾ Obejmuje tylko kopalnie rej. dąbrowskiego.

²⁾ Nie obejmuje kopalń rej. dąbrowskiego, które z dn. 1/I 1936 r. zostały administracyjnie przyłączone do okręgu krakowskiego.

Wzrost (+) względnie spadek (−) wydobycia w lutym b. r. w porównaniu ze styczniem tegoż roku oraz z lutym 1936 r. ilustruje poniższe zestawienie:

Rejony	W s t o s u n k u :			
	do stycznia 1937 r.		do lutego 1936 r.	
	ton	%	ton	%
Śląski	— 87 783	3'93	+ 473 181	28'28
Dąbrowski	— 31 551	5'58	+ 83 867	18'85
Krakowski	— 1 373	0'73	+ 43 659	30'71
Ogółem:	— 120 707	4'05	+ 600 707	26'59

Z powyższego zestawienia widać, że wydobycie węgla kamiennego w lutym b. r. zmalało w stosunku do stycznia b. r. o 4'05%, natomiast w stosunku do lutego 1936 r. wzrosło o 26'59%.

Ogólny zbył węgla kamiennego w lutym b. r. w porównaniu ze styczniem obniżył się o 55 531 t (2'12%), przy czym zbył węgla w kraju wzrósł o 8 630 t, a eksport zmalał o 64 161 t. Ponieważ zbył węgla w kraju nieznacznie wzrósł, a eksport zmniejszył się—przeto w ustosunkowaniu się zbytu krajowego do eksportu nastąpiło dalsze niewielkie przesunięcie na korzyść zbytu krajowego w ten sposób, że udział zbytu krajowego w ogólnym zbyciu wynosił 69'86%, a udział eksportu 30'14%. Analogiczne liczby w styczniu b. r. wynosiły 68'05% i 31'95%.

Wzrost (+) lub spadek (−) zbytu krajowego lub eksportu w lutym b. r. w porównaniu ze styczniem b. r. w poszczególnych rejonach węglowych obrazuje poniższe zestawienie:

Rejony	Zbył w kraju		E k s p o r t	
	ton	%	ton	%
Śląski	+ 16 481	1'28	— 65 747	9'07
Dąbrowski	— 2 424	0'69	+ 1 571	1'38
Krakowski	— 5 427	3'59	+ 15	15'79
Ogółem:	+ 8 630	0'48	— 64 161	7'65

Jak wynika z powyższego zestawienia, zbyt węgla w kraju w lutym b. r. w porównaniu z miesiącem poprzednim nieznacznie, a mianowicie o 0·48%, wzrósł, eksport zaś zmalał o 7·65%. Trzeba zaznaczyć, że wzrost zbytu węgla w kraju dał się zauważyć tylko w rej. śląskim, natomiast w pozostałych rejonach nastąpiła niewielka zniżka. Na wzrost zbytu węgla na rynku wewnętrznym wpłynęło jedynie zwiększenie dostaw dla kolei żelaznych, natomiast odbiór węgla ze strony przemysłu, jak również i na cele opału domowego nieznacznie obniżył się. Co się tyczy poszczególnych gałęzi przemysłu—to pewną poprawę w odbiorze węgla wykazał przemysł włókienniczy i cementowy w związku ze zbliżającym się sezonem letnim. Na osłabienie odbioru węgla ze strony przemysłu najsilniej wpłynęły zmniejszone dostawy węgla na przeróbkę koksu i brykietów, a także—choć w nieco mniejszym stopniu—zmniejszone zapotrzebowanie ze strony przemysłu rolniczego i papierniczego. Pozostałe gałęzie przemysłu w lutym nie wykazywały poważniejszych zmian w porównaniu z poprzednim miesiącem.

Zbyt węgla kamiennego w kraju w lutym 1937 r.

Tabl. II

Rodzaj odbiorców	Luty 1937 ton	Styczeń ÷ luty			
		1 9 3 7		1 9 3 6	
		ton	%	ton	%
I. — Przemysł					
Hutniczy:					
żelazny	116 816	234 742	6·56	186 354	6·49
innych metali	29 393	61 071	1·71	62 970	2·19
Koksiarnie	194 720	403 835	11·28	336 325	11·72
Brykietarnie	8 646	23 441	0·65	26 523	0·92
Gazownie	26 764	54 137	1·51	47 502	1·66
Górnicy (kopalnie rud i kopalnie, nie mające węgla własnego) ¹⁾	6 981	15 048	0·42	11 346	0·40
Naftowy	5 029	9 865	0·28	9 510	0·33
Solny	10 629	19 416	0·54	20 200	0·70
Cementowy, ceramiczny, cegielniany i wapienny	64 129	115 228	3·22	57 290	2·00
Obróbczy (metalowy i inny)	14 099	26 809	0·75	18 984	0·66
Chemiczny	49 863	102 089	2·85	78 503	2·74
Garbarski i przetworów zwierz.	4 584	8 419	0·24	5 555	0·19
Rolniczy (przetwórczy rolny, browary, młyny, gorzelnie)	65 066	133 188	3·72	110 715	3·86
Cukrowniczy	4 258	9 153	0·25	9 658	0·34
Papierniczy	32 179	67 434	1·88	68 125	2·37
Włókienniczy	73 307	136 368	3·81	145 052	5·06
Inne gałęzie przemysłu	151 046	301 414	8·42	281 595	9·82
Razem przemysł¹⁾:	857 509	1 721 657	48·09	1 476 207	51·45
II. — Inni odbiorcy					
Koleje żelazne	319 826	616 406	17·22	501 930	17·49
Żegluga	15	325	0·01	390	0·01
Institucje miejsk. (elektrownie, tramwaje, wodociągi i inne, oprócz gazowni)	46 195	94 628	2·64	78 968	2·75
Wojskowość	7 112	13 504	0·38	13 382	0·47
Institucje państw.	19 326	37 391	1·04	25 730	0·90
Opał domowy ²⁾	277 953	578 055	16·14	370 738	12·92
Pośrednicy	266 588	518 452	14·48	401 914	14·01
Razem inni odbiorcy²⁾:	937 015	1 858 761	51·91	1 393 052	48·55
Ogółem w kraju:	1 794 524	3 580 418	100·00	2 869 259	100·00

Eksport węgla kamiennego w lutym 1937 r.

Tabl. III

Kraje	Luty 1937 ton	Styczeń ÷ luty			
		1 9 3 7		1 9 3 6	
		ton	%	ton	%
I. — Rynki środkowo-europejskie					
Austria	59 640	128 876	7·99	120 533	8·43
Węgry	300	340	0·02	20	—
Czechosłowacja	3 209	6 309	0·39	2 130	0·15
Niemcy	—	—	—	42	—
II. — Rynki skandynawskie					
Szwecja	157 873	334 116	20·79	419 501	29·35
Norwegia	30 104	51 281	3·11	83 895	5·87
Dania	26 580	51 144	3·18	79 533	5·57
Islandia	3 567	3 567	0·22	850	0·06
Finlandia	2 460	10 490	0·65	12 915	0·90
III. — Rynki bałtyckie					
Łotwa	—	6 120	0·38	5 005	0·35
Estonia	—	5 420	0·34	5 005	0·35
Litwa	—	700	0·04	—	—
Kłajpeda	—	—	—	—	—
IV. — Rynki zachodnio-europejskie					
Francja	134 469	301 294	18·66	215 822	15·10
Belgia	56 044	99 194	6·16	74 073	5·18
Holandia	23 975	44 610	2·77	22 075	1·55
Szwajcaria	14 615	42 300	2·62	12 027	0·84
Irlandia	—	—	—	—	—
Anglia	—	—	—	—	—
V. — Rynki południowo-europejskie					
Włochy	121 875	229 604	14·31	168 486	11·79
Jugosławia	—	—	—	—	—
Rumunia	—	50	0·01	35	—
Grecja	6 086	10 431	0·68	27 738	1·94
Hiszpania	—	—	—	—	—
Portugalia	1 680	1 680	0·10	—	—
Malta	2 300	8 416	0·52	6 965	0·49
VI. — Rynki pozaeuropejskie					
Alger	6 680	10 480	0·65	5 760	0·40
Egipt	4 890	22 373	1·39	13 360	0·94
Pozostała Afryka	4 450	14 170	0·73	—	—
Argentyna	21 843	33 243	2·06	22 940	1·60
Brazylia	5 400	5 400	0·33	—	—
Inne kraje	2 455	2 455	0·30	—	—
Daleki Wschód	—	—	—	—	—
VII. — Węgiel okrętowy	58 201	138 698	8·51	90 034	6·30
Razem za granicę	745 696	1 556 641	96·53	1 383 739	96·81
VIII. — W. M. Gdańsk	28 500	55 912	3·47	45 639	3·19
Ogółem:	774 196	1 612 553	100·00	1 429 378	100·00

Jak ilustruje tabl. III, eksport węgla kamiennego w lutym w porównaniu ze styczniem b. r. zmniejszył się o 64 161 t (7·65%) i wynosił 774 196 t. Spadek eksportu nastąpił tylko z rej. śląskiego. Spadek eksportu tłumaczy się niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi dla żeglugi morskiej. Co się tyczy poszczególnych grup rynków—to wywóz na rynki środkowo-europejskie zmalał o 9 tys. t, przy czym spadek ten nastąpił tylko do Austrii. Eksport na rynki skandynawskie także spadł (o 10 tys. t). Znacznego spadku wywozu do Szwecji i Finlandii nie wyrównały wzmoczone wysyłki do Norwegii, Danii i Islandii. Na rynki bałtyckie w miesiącu sprawozdawczym nie eksportowano zupełnie. Większy spadek eksportu zaznaczył się na rynki zachodnio-europejskie, a mianowicie do Francji i Szwajcarii. Do Belgii i Holandii eksport kształtował się zwykłowo. Wywóz na rynki południowo-europejskie wykazał pewną poprawę, a to w związku ze stale wzrastającym

1) Bez zużycia na cele techniczne kopalń.

2) Bez zużycia na deputaty.

wywozem do Włoch. Eksport na rynki pozaeuropejskie kształtował się nadal zwyklowo, przy czym należy zaznaczyć, że wysyłki do krajów południowo-amerykańskich dość znacznie wzrosły, gdy do Afryki zmalały. Wysyłki do W. M. Gdańska utrzymały się mn. w. na poziomie poprzedniego miesiąca, natomiast odbiór węgla okrętowego w związku z ogólnym osłabieniem ruchu w portach Gdynia/Gdańsk dość poważnie zmalał.

Obrót węgla, koksu i brykietów w lutym wykazany jest w tabl. IV. Jak wynika z tej tabeli, zapasy węgla na zwalach kopalnianych w końcu miesiąca sprawozdawczego wynosiły 933 628 t.

W przemyśle koksierskim nastąpiło pewne zmniejszenie produkcji jako też zbytu — w związku z mniejszą ilością dni pracy. Zaznaczyć jednak należy, że zbytu koksu na rynku wewnętrznym wykazał pewien wzrost. Produkcja koksu w lutym wynosiła 143 276 t, a zatem zmalała o 11 451 t. Ogólny zbytu koksu stanowił 164 622 t, z czego na zbytu krajowy przypadło 132 346 t, a na eksport 32 186 t. Ponieważ ogólny zbytu koksu znacznie przewyższał bieżącą produkcję, przeto zapasy koksu w końcu miesiąca sprawozdawczego zmniejszyły się w porównaniu z miesiącem poprzednim o 21 698 t i wynosiły 40 173 t.

W związku z mniejszą o 1 liczbą dni roboczych w lutym w porównaniu ze styczniem (23 — wobec 24) liczba wszystkich dniówek odrobionych spadła o 86 295 (5·38%), wynosząc 1 518 286. W tej liczbie zmniejszyła się liczba dniówek zwykłych odrobionych do 1 467 540, czyli o 79 966 (5·17%), i liczba dniówek nadliczbowych o 6 329 (11·08%), wynosząc 50 746.

Natomiast liczba dniówek opuszczonych wzrosła o 12 914 (7·18%) i wynosiła 192 870, co stanowi 13·14% zwykłych dniówek odrobionych. Do zwiększenia się liczby dniówek opuszczonych przyczynił się wzrost tzw. „świętówek” o 3 762 (5·93%), wynosząc 67 161, co stanowi 4·58% zwykłych dniówek odrobionych, i w mniejszym stopniu wzrost (o 1 002 — 2·03%) liczby dniówek urlopowych, która wynosiła 50 374.

Liczba przeciętnie zatrudnionych robotników wzrosła w lutym do 72 192, czyli o 215 (0·30%).

Na przeciętnie zatrudnionego robotnika przypadało dniówek zwykłych odrobionych 20·33, wszystkich opuszczonych 2·67, w tym „świętówek” 0·93; odpowiednie liczby w styczniu wynosiły: 21·50, 2·50 i 0·88.

Liczba robotników, przebywających na zwolnieniu turnusowym, nieznacznie spadła (o 222 — 3·76%) i wynosiła w całym górnictwie węglowym z końcem miesiąca sprawozdawczego 5 682 — wobec 5 904 w styczniu. Stosunek liczby robotników, przebywających na zwolnieniu turnusowym, do liczby robotników, zapisanych w tym samym okresie, wynosił w lutym 7·86% — wobec 8·22% w styczniu.

Przeciętne wydobycie węgla na robotniko-dniówkę nieznacznie wzrosło i wynosiło w lutym: w rej. śląskim 2 131 kg — wobec 2 104 kg w styczniu, w rej. dąbrowskim 1 471 kg — wobec 1 453 kg i w rej. krakowskim 1 376 kg — wobec 1 335 kg w poprzednim miesiącu; przeciętnie dla całego Państwa wynosiło 1 905 kg — wobec 1 878 kg, czyli wzrosło w lutym o 27 kg.

Przeciętne zarobki dorosłego mężczyzny w gotówce utrzymały się prawie na poziomie z poprzedniego miesiąca i wynosiły: w rej. śląskim zł 8·46 — wobec zł 8·45, w rej. dąbrowskim zł 6·80 — wobec zł 6·78, w rej. krakowskim zł 6·22 — wobec zł 6·19.

W związku ze spadkiem liczby dniówek odrobionych, przypadających na przeciętnie zatrudnionego robotnika, przeciętny miesięczny zarobek dorosłego mężczyzny w gotówce zmniejszył się i wynosił w lutym: w rej. śląskim zł 182·18 — wobec zł 192·41, w rej. dąbrowskim zł 136·26 — wobec zł 146·34 i w rej. krakowskim zł 125·92 — wobec zł 129·17. Podobnie kształtował się przeciętny miesięczny całkowity dochód dorosłego mężczyzny, który wynosił w rej. śląskim zł 199·13 — wobec zł 209·34, w rej. dąbrowskim zł 145·83 — wobec zł 156·34 i w rej. krakowskim zł 133·95 — wobec zł 137·60.

Przeciętny miesięczny koszt utrzymania rodziny robotniczej, składającej się z 4 osób, wzrósł i wynosił w lutym dla rej. śląskiego zł 141·21 w lutym — wobec zł 136·23 i dla rej. dąbrowskiego zł 100·50 — wobec zł 97·80.

Obrót węgla, koksu i brykietów w Państwie Polskim w lutym 1937 r.

Tabl. IV

(w tonach)

REJONY WĘGLOWE	Pozostałość z poprzedn. miesiąca	Wydobycie (produkcja)	Do dyspo- zycji	R O Z C H Ó D							Ogół- tem	Pozostałość na zwalach na następ. mies.
				Z b y t			Z u ż y c i e					
				W kraju	Za gra- nicę	Razem	Cele własne zakład.	Deputaty robot. urzęd.	Razem			
W ę g i e l k a m i e n n y												
Śląski	456 189	2 146 307	2 601 763	1 299 927	658 751	1 958 678	129 580	24 804	2 865	157 249	2 115 927	485 836
Dąbrowski ¹⁾	318 666	528 778	846 331	348 960	115 335	464 295	40 580	8 271	1 614	50 465	514 760	331 571
Krakowski ²⁾	102 626	185 802	288 551	145 637	110	145 747	21 453	4 395	735	26 583	172 330	116 221
Ogółem:	877 481	2 860 887	3 736 645	1 794 524	774 196	2 568 720	191 613	37 470	5 214	234 297	2 803 017	933 628
K o k s												
Śląski	61 871	143 276	205 147	132 436	32 186	164 622	340	—	12	352	164 974	40 173
B r y k i e t y												
Śląski	141	13 656	13 797	12 386	1 320	13 706	36	1	10	47	13 753	44

Omawiając sprawy robotnicze, przypomnieć należy, że w dn. 29/IX 1936 r. Kongres Rad Załogowych wysunął 4 postulaty: 1) uregulowanie sprawy urlopów płatnych, 2) sanacja Spółki Brackiej, 3) sprawa skrócenia czasu pracy, oraz 4) sprawa płac wozaków pod ziemią i robotników dniówkowych na powierzchni. Dwie pierwsze sprawy załatwione były w drodze pertraktacji między Związkiem Pracodawców i związkami robotników. W sprawie skrócenia czasu pracy Rząd wniósł do Izby Ustawodawczej projekt ustawy, upelnomocniającej

Radę Ministrów na wniosek Ministra Opieki Społecznej, zgłoszony po zasięgnięciu opinii izb przemysłowo-handlowych oraz organizacji zawodowych pracowników i pracodawców — do skracania czasu pracy w górnictwie węglowym w stosunku do norm, ustalonych w przepisach o czasie pracy. Wreszcie sprawa podwyżki płac wozaków i dniówkarzy, po niedoszłych do skutku pertraktacjach, została w dn. 17/II rozstrzygnięta orzeczeniem Komisji Pojednawczo-Arbitrażowej, które uwzględniło w dużym stopniu dezyderaty robotnicze.

ROLNICTWO

ULGI DLA DŁUŻNIKÓW PAŃSTWOWEGO BANKU ROLNEGO. — Dekret Prezydenta Rzplitej z dn. 29 IX 1936 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 77, poz. 540) upoważnił Ministra Skarbu do obniżania w drodze rozporządzeń należności, wynikających z tytułu spłaty kapitału i oprocentowania pożyczek, udzielonych przez Państwowy Bank Rolny w li-

stach zastawnych i obligacjach melioracyjnych, oraz do powiększenia Funduszu Oddłużenia w Państwowym Banku Rolnym — drogą zmniejszenia kapitału zakładowego Banku i uregulowania zobowiązań Skarbu Państwa, powstałych w wyniku akcji oddłużeniowej, obligacjami 4% pożyczki konsolidacyjnej.

1) Obejmuje tylko kopalnie rej. dąbrowskiego.

2) Nie obejmuje kopalń rej. dąbrowskiego, które z dn. 1/I 1936 r. zostały administracyjnie przyłączone do okręgu krakowskiego.

Na mocy powyższego dekretu Minister Skarbu, rozporządzeniem z dn. 21/X 1936 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 84, poz. 588), przekazał na powiększenie Funduszu Oddłużenia w P. B. R. znajdujące się w posiadaniu Skarbu Państwa obligacje 4% pożyczki konsolidacyjnej w sumie nominalnej zł 38 miln. oraz ustalił dalsze ulgi w spłacie pożyczek P. B. R., udzielonych w obligacjach melioracyjnych; ulgi te zostały szczegółowo omówione w tyg. „Polska Gospodarcza” zesz. 46/1936 (str. 1 368).

Obecnie, rozporządzeniem z dn. 9/IV 1937 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 30, poz. 228) Minister Skarbu, również na mocy wyżej wymienionego dekretu, dokonał dalszego powiększenia Funduszu Oddłużenia w Państwowym Banku Rolnym oraz ustalił zasady ulg, które będą zastosowane w stosunku do dłużników Banku z tytułu pożyczek w listach zastawnych, z tytułu reszty ceny sprzedażnej za grunty, nabyte z majątków własnych Banku, oraz z tytułu zadłużenia krótkoterminowego.

Fundusz Oddłużenia Państwowego Banku Rolnego został powiększony o zł 37·4 miln., przy czym suma ta pokryta została z ogólnego funduszu rezerwowego Banku (zł 17 miln.), z funduszu rezerwowego listów zastawnych i obligacji melioracyjnych Banku (zł 3 miln.) oraz stanowiącymi własność Skarbu Państwa obligacjami 4% pożyczki konsolidacyjnej (w kwocie nominalnej zł 17·4 miln.).

Odnosnie dłużników Banku z tytułu pożyczek w listach zastawnych rozporządzenie przewiduje następujące ulgi, które zastosowane zostaną przez Bank na rachunek Funduszu Oddłużenia, niezależnie od ulg, przewidzianych § 4 p. 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 12/XII 1934 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 109, poz. 968):

a) w o p r o c e n t o w a n i u: 1) ulgi w formie pokrycia—w wysokości 1·5% rocznie od kapitału nominalnego pożyczek—części oprocentowania tych pożyczek, należnego w ratach 1937—stosowane będą do pożyczek, skonwertowanych na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 6/II 1933 r. (jak wiadomo, rozporządzeniem tym zostało obniżone oprocentowanie listów zastawnych i obligacji Państwowego Banku Rolnego do 4½% rocznie, okresy zaś umorzenia zostały dla listów zastawnych ustalone na 55 lat przy 3-letniej karencji, dla obligacji melioracyjnych zaś do 36 lat); 2) ulgi w formie pokrycia części oprocentowania, należnego w ratach 1937 r. w wysokości 1·42% rocznie od kapitału nominalnego pożyczek—będą stosowane do pożyczek, udzielonych w 4½% listach zastawnych serii I, przy czym ulgi te

nie będą stosowane do tych pożyczek, które nie korzystały z obniżenia oprocentowania w racie październikowej 1936 r.;

b) w k a p i t a l e: indywidualne ulgi dla tych dłużników Państwowego Banku Rolnego, którzy znaleźli się w szczególnie niekorzystnych warunkach gospodarczych i nie mogą podołać świadczeniom z tytułu pożyczki—może Bank stosować, według swego uznania, w formie częściowego umorzenia kapitału pożyczek oraz wszelkich zaległości, powstałych po dn. 30/VI 1934 r.; zasadą przy tym winno być zastosowanie ulg przede wszystkim w stosunku do pożyczek, obciążających drobne gospodarstwa wiejskie, nie przekraczające swym obszarem norm, przewidzianych art. 50 ust. 1 ustawy o wykonaniu reformy rolnej (20 ha, a w pewnych województwach—35 ha).

W zakresie długoterminowych pożyczek gotówkowych, udzielonych przez Bank tytułem reszty ceny sprzedażnej, należnej za parcele, nabyte z majątków własnych Banku—przewiduje się dokonanie, w stosunku do pewnej części dłużników Banku, częściowych umorzeń w kapitale i w zaległych odsetkach.

W zakresie kredytu krótkoterminowego projektuje się zastosowanie na rachunek Funduszu Oddłużenia pewnych skreśleń w kapitale pożyczek i oprocentowaniu w stosunku do zadłużeń spółdzielni kredytowych i ich central, spółdzielni rolniczo-handlowych i osób z nimi współzobowiązanych, spółdzielni mleczarskich, gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych, komunalnych kas oszczędności oraz wydziałów powiatowych.

Ponadto, przewidziane zostały pewne kwoty na zastosowanie analogicznych ulg w stosunku do innych dłużników Banku z tytułu zadłużeń krótkoterminowych—w wypadkach wyjątkowo niekorzystnych warunków gospodarczych lub klęsk żywiołowych.

H. O.

ZMIANY W PRODUKCJI ROLNICZEJ W POLSCE I NA ŚWIECIE.—„*Annuaire International de Statistique*” (Rzym 1928—1936) przynosi dane, ilustrujące zmiany w światowej produkcji rolniczej w ostatnim 10-leciu w porównaniu z produkcją 5 lat, bezpośrednio poprzedzających wojnę.

Chcąc porównać zmiany, jakie zaszły w produkcji rolniczej świata, z jednoczesnymi przemianami w produkcji polskiej, zatrzymamy się na podstawowych ziemiopłodach, tzn. 4 głównych zbożach oraz ziemniakach. Wyprowadzając dane przeciętne dla ostatnich 5 lat i porównując je z przeciętnymi rocznymi dla okresu 1910÷1914, otrzymamy dla wybranych ziemiopłodów następujące zestawienie:

	Powierzchnia zasiewu				Z b i o r y			
	1910÷14		1932÷36		1910÷14		1932÷36	
	Wzrost (+) lub spadek (-)	Wzrost (+) lub spadek (-)	Wzrost (+) lub spadek (-)	Wzrost (+) lub spadek (-)	Wzrost (+) lub spadek (-)	Wzrost (+) lub spadek (-)	Wzrost (+) lub spadek (-)	
	m i l i o n y h a		%		m i l i o n y t o n		%	
	P r o d u k c j a				P o l s k i			
Pszenica	109·4	136·6	+ 27·2	+ 24·9	102·9	126·6	+ 23·7	+ 23·0
Żyto	44·7	44·2	- 0·5	- 1·1	45·0	46·3	+ 1·3	+ 2·9
Jęczmień	34·4	36·4	+ 2·0	+ 5·8	38·0	39·8	+ 1·8	+ 4·7
Owies	57·8	57·3	- 0·5	- 0·9	65·5	62·4	- 3·1	- 4·7
Razem 4 zboża:	246·3	274·5	+ 28·2	+ 11·4	251·4	275·1	+ 23·7	+ 9·4
Ziemniaki	15·5	20·0	+ 4·5	+ 29·0	149·0	209·3	+ 60·3	+ 40·5
	t y s i ą c e h a		%		t y s i ą c e t o n		%	
Pszenica	1 352·7	1 738·0	+ 385·3	+ 28·5	1 678·3	1 948·9	+ 270·6	+ 16·1
Żyto	5 087·2	5 741·7	+ 654·5	+ 12·9	5 711·2	6 525·7	+ 814·6	+ 14·3
Jęczmień	1 265·4	1 194·1	- 71·3	- 5·6	1 489·0	1 431·8	- 57·2	- 3·8
Owies	2 749·0	2 225·0	- 524·0	- 19·1	2 814·3	2 572·5	- 241·8	- 8·6
Razem 4 zboża:	10 454·3	10 898·8	+ 444·5	+ 4·3	11 692·8	12 478·9	+ 786·2	+ 6·7
Ziemniaki	2 404·4	2 795·5	+ 391·1	+ 16·3	24 789·9	31 711·6	+ 6 921·7	+ 27·9

Przytoczone liczby wskazują na dość znaczny wzrost badanej tu produkcji rolniczej w latach ostatnich w porównaniu z okresem przedwojennym. Jeśli idzie o 4 główne zboża, wzrost ten wybitnie zaznaczył się w pszenicy, której areal zwiększył się prawie o 25%. W Polsce widzimy tendencję tę samą, jeszcze silniej uwydatnioną, bowiem powierzchnia uprawy pszenicy wzrosła u nas o 28·5%. Jest to ciekawe zjawisko z uwagi na to, że pszenica odgrywa dominującą rolę na światowym rynku zbożowym. Co się tyczy zbiorów pszenicy, to procent ich wzrostu odpowiada prawie procentowi wzrostu arealu, w Polsce zaś jest znacznie niższy, wynosząc 16·1% przy 28·5% wzrostu powierzchni

zasianej. Wskazuje to na fakt, że rozszerzając dość nagle areal zasiewu pszenicy, zaczęto u nas wykorzystywać gleby gorsze, mniej nadające się pod tę uprawę. Na podkreślenie zasługuje również fakt, że aczkolwiek równoległe z tendencją światową rozszerzyliśmy tak znacznie nasz areal pszenicy, jednakże udział nasz w produkcji światowej nadal jest b. niski (poniżej 2%).

W zakresie żyta polska produkcja wykazuje wprost przeciwną tendencję niż produkcja światowa tego zboża. O ile światowy obszar zasiewu żyta nieznacznie zmalał (1·1%), o tyle Polska w tym samym czasie wykazuje silny, prawie 13% wynoszący, wzrost tego obszaru. Wzrost

ten w liczbach absolutnych przedstawia się też bardzo pokaźnie w zestawieniu ze zmianami w produkcji światowej żyta. Podczas bowiem, gdy światowa powierzchnia zasiewu żyta skurczyła się o 0.5 miln. ha, w tym samym czasie nasza powierzchnia wzrosła o 0.65 miln. ha. Jeśli weźmiemy pod uwagę, że przy światowym wzroście zbiorów żyta o 1.3 miln. t wzrost produkcji żyta w Polsce wyniósł 0.8 miln. t, i że nasza produkcja żytnia stanowi 14.1% produkcji światowej (przed wojną 12.7%)—śmiało możemy zaryzykować twierdzenie, iż polska produkcja żyta w znacznym stopniu wpłynęła na to, że mimo światowego skurczenia się arealu pod żytem, produkcja tego zboża w świecie jednakże lekko wzrosła.

Widzimy więc, że polska produkcja żyta rozwija się zupełnie niezależnie od tendencji światowych dla tego zboża, które w Polsce odgrywa wciąż wielką rolę.

W Polsce różnica między zbiorem pszenicy i żyta na korzyść tego ostatniego wynosiła przed wojną 4 033 tys. t rocznie, w ostatnim zaś 5-leciu wzrosła do 4 577 tys. t rocznie; mimo to jednak udział żyta w produkcji żyta i pszenicy zmalał w tym czasie z 77.3% na 77%.

Charakterystyczne jest, że obszar zasiewu żyta w Polsce wzrósł silnie (+654 tys. ha), niż skurczył się obszar zasiewu owsa i jęczmienia (-595 tys. ha)—tak jak gdyby wchłonął on cały ubytek arealu zboża pastewnego, jakim jest przede wszystkim owies, oraz zboża przemysłowego, jakim jest w znacznym stopniu jęczmień. Jeśli idzie o światową produkcję jęczmienia i owsa, to zboża te—podobnie jak żyto—wykazują niewielkie zmiany: lekki wzrost zauważamy w jęczmieniu, lekki spadek—w owsie. Jak już wspomniano wyżej, w Polsce oba te zboża wykazują spadek—słabszy w jęczmieniu, bardziej poważny w owsie.

Jeśli wziąć teraz pod uwagę całość zbóż, to znamienny dla produkcji światowej jest fakt, iż wydajność zbóż z hektara w latach ostatnich w porównaniu z okresem przedwojennym znacznie zmalała, podczas gdy bowiem światowa powierzchnia uprawy 4 zbóż wzrosła o 11.4%, zbiory wykazały wzrost tylko o 9.4%. Inną zupełnie tendencją stwierdzamy w polskiej produkcji zbożowej. Podczas gdy ogólna powierzchnia pod 4 zbożami wykazała u nas wzrost o 4.3%, to zbiory wzrosły o 6.7%. Dowodzi to, iż w przeciwieństwie do przeciętnych stosunków światowych nasza produktywność w zakresie zbóż wzrosła w porównaniu z okresem przedwojennym.

Ciekawie bardzo przedstawiają się liczby, dotyczące uprawy ziemniaków. Zarówno w Polsce, jak i w całym świecie zaznacza się wybitne rozszerzenie się arealu tej uprawy—przy tym tendencja ta jaskrawiej zaznacza się w świecie niż w Polsce. Rzuci się także w oczy fakt znacznego zwiększenia się wydajności tego ziemiopłodu w porównaniu z latami przedwojennymi. O ile obszar uprawy ziemniaka zwiększył się w świecie o 29%, o tyle zbiory powiększyły się o 40.5%. Dla Polski analogiczne liczby wynoszą tylko 16.3% oraz 27.9%. Jak wielką rolę odgrywa polski ziemniak w światowej produkcji tego podstawowego ziemiopłodu—świadczy fakt, że powierzchnia uprawy ziemniaka w Polsce stanowi 13.9% arealu światowego, w zbiorach zaś udział Polski wy-

nosi 15.2%. Przed wojną odpowiednie procenty wynosiły 15.6% oraz 16.6%. Jak widać—mimo silnego wzrostu arealu i zbiorów ziemniaka w Polsce—udział Polski w produkcji światowej ziemniaka maleje—choć różnica między odsetkiem zbiorów w produkcji światowej i odsetkiem udziału w światowej powierzchni zasiewu wynosi obecnie dla Polski 1.3%, gdy dla okresu przedwojennego wynosiła tylko 1.1%.

W. A. i E. B.

WPROWADZENIE NOWYCH STANDARTÓW MAKI¹⁾.—Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 8/IV 1937 r. o przemiale pszenicy i żyta („Dz. Ust. R. P.” Nr 28, poz. 212) wprowadzone zostały normy przemiałowe 65% dla pszenicy i 70% dla żyta. Przepisy tego rozporządzenia obowiązują dla pszenicy od dn. 1/V 1937 r., a dla żyta od dn. 24/IV 1937 r., a okres ich trwania określono do dn. 31/VII 1937 r.

W związku z powyższym Rada Związku Giełd Zbożowo-Towarowych uchwałą z dn. 9/IV 1937 r. ustaliła nowe standarty dla mąki pszennej i żytniej, odpowiadające wprowadzonym normom przemiałowym, oraz zawiesiła dotychczas obowiązujące standarty na czas trwania wymienionego rozporządzenia.

Wobec tego zawieszono zostały z dniem 1/V 1937 r. notowania wszystkich dotychczasowych standardów mąki pszennej, a dla mąki żytniej—już z dniem 19/IV 1937 r. Jednakże wykonanie zawartych po dz. 17/IV 1937 r. transakcyj mąką żytnią mogło nastąpić do dn. 24/IV 1937 r. włącznie. Notowania mąki żytniej gatunek I 0÷65% i mąki żytniej pośledniej ponad 65% pozostawało w mocy do dn. 24/IV 1937 r.

Nowe standarty dla mąki pszennej, wprowadzone z dniem 12/IV 1937 r., przedstawiają się następująco: gatunek I 0÷65%, gat. II 65÷70%, gat. IIA 65÷75%, gat. III 70÷75%, razowa 0÷95% oraz pastewna. Dotychczasowe standarty mąki pszennej były następujące: gat. I wyciągowa 0÷20%, gat. IA 0÷45%, gat. IB 0÷55%, gat. IC 0÷60%, gat. ID 0÷65%, gat. II A 20÷55%, gat. IIB 20÷65%, gat. IIC 45÷55%, gat. IID 45÷65%, gat. IIE 55÷60%, gat. IIE 55÷65%, gat. II G 60÷65%, gat. IIIA 65÷70%, gat. IIIB 70÷75%, razowa 0÷95%. Jak widać, standarty mąki pszennej, obowiązujące obecnie, zostały zmniejszone do 6—wobec 16 dotychczas notowanych.

Dla mąki żytniej ustalone zostały następujące standarty: gatunek I 0÷70%, razowa 0÷95%. Dotychczas obowiązujące, a obecnie zawieszono, standarty mąki żytniej przedstawiały się następująco: wyciągowa 0÷30%, gat. I 0÷50%, gat. I 0÷65%, gat. II 50÷65%, razowa 0÷95% oraz poślednia ponad 65%. Obecnie ustalono tylko 2 standarty dla mąki żytniej, gdy dotychczas było ich 6.

Zmniejszenie ilości standardów—zarówno dla mąki żytniej, jak i pszennej—nastąpiło na skutek ograniczenia procentowego przemiału pszenicy i żyta na mąkę, poprzednio bowiem z uwagi na nieograniczenie przemiału obowiązywały w notowaniach giełdowych zróżniczkowane standarty mąki. Należy nadmienić, że nowoprowadzone standarty mają obowiązywać do dn. 31/VII 1937 r.

H. H.

HANDEL

HANDEL ZAGRANICZNY

PRZED ROKOWANIAM I

O UKŁAD HANDLOWY Z WĘGRAM I

Wobec wygaśnięcia z dniem 30 kwietnia b. r. terminu obowiązywania umowy polsko-węgierskiej, podpisanej w Budapeszcie w dn. 24/IV 1936 r. przez reprezentantów obydwu rządów, oraz wobec bliskiego terminu rozpoczęcia rokowań o umowę handlową na okres następny—aktualne staje się omówienie zagadnienia stosunków gospodarczych polsko-węgierskich, a zwłaszcza dokonanie przeglądu rozwoju tych stosunków w wymienionym okresie rocznym.

Naprzód jednak parę słów o handlu zagranicznym Węgier. Jak wynika z obrotów handlowych Węgier z innymi państwami—Węgry są państwem dłużniczym¹⁾. W okresie przyływu do Węgier kapitałów z zagranicy saldo obrotów było bierne; kiedy przyłyły ten ustalsaldo to stało się czynne. Poniższa tablica ilustruje przywóz i wywóz węgierski w latach 1928 : 1935 (w miln. pengö):

	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Przywóz . . .	1 183	1 064	823	539	329	313	353	397
Wywóz . . .	803	1 039	912	570	335	391	411	457
Saldo . . .	— 380	— 29	+ 89	+ 31	+ 6	+ 78	+ 58	+ 60

Węgry są państwem rolniczo-przemysłowym, nie posiadającym surowców, zdradzającym jednak dążność do większego uprzemysłowienia. Dążność ta jest powodem, że zmniejszeniu się przywozu wyrobów gotowych towarzyszy wzrost przywozu surowców. Poniżej podajemy strukturę przywozu i wywozu węgierskiego (w %—ach kwot ogólnych):

	P r z y w ó z			W y w ó z		
	1928	1932	1935	1928	1932	1935
Zwierzęta	0.2	0.1	0.1	11.6	15.0	12.3
Żywność	7.3	10.1	15.0	50.5	37.9	44.9
Surowce	39.6	45.8	47.5	14.7	17.0	12.6
Wyroby gotowe	51.6	42.1	36.9	22.7	29.9	29.8
Złoto i srebro	1.3	1.9	0.7	0.5	0.2	0.2

Węgry posiadają co prawda nadwyżkę eksportową zbóż chlebowych szczególnie pszenicy, odczuwają jednak niedobór siana, paszy i ku-

¹⁾ P. Dr J. Kostanecki: „Naddunajski problem gospodarczy”, Warszawa, 1937.

¹⁾ P. „Polska Gospodarcza” zes. 16/1937, str. 554.

kurydzy. W wywozie węgierskim dominującą rolę odgrywają produkty żywnościowe.

Polska opiera od roku 1932 począwszy (instrukcja, zatwierdzona przez Ministra Przemysłu i Handlu w dn. 20/X 1932 r.) wymianę towarową z Węgrami o system kompensacji rozrachunkowej, czyli tzw. clearing. Do stosowania tego systemu zmusił Polskę partner węgierski, który ze względu na krach giełdowy w 1931 r. zmuszony był przerwać normalny obrót płatniczy w stosunkach z zagranicą. Od 1932 r. więc rozrachunek polsko-węgierski przeprowadzany jest w ten sposób, że importerzy polscy towarów węgierskich nie przekazują należności za te towary swym dostawcom, lecz deponują je w Polsce na koncie rozrachunkowym obrotów z Węgrami. Z konta tego są pokrywane należności eksporterów polskich na Węgry. Po stronie węgierskiej odbywa się manipulacja analogiczna: podobne konta istnieją na Węgrzech, a węgierscy odbiorcy polskich eksporterów deponują należności w walucie węgierskiej na konta zablokowane na rzecz obrotu z Polską, z kont tych zaś zaspakajane są należności eksporterów węgierskich do Polski. Transakcja dana jest skończona, gdy sumy należności po obydwu stronach (polskiej i węgierskiej) wzajemnie się równoważą.

Obroty polsko-węgierskie kształtują się inaczej niż obroty Polski z innymi krajami clearingowymi, np. z Bułgarią lub Jugosławią¹⁾. Powodem tego jest sytuacja walutowa Węgier. Kurs faktyczny waluty węgierskiej pengö jest niższy mniej więcej o 50% od kursu parytetowego, według zaś przepisów węgierskich rozrachunki Banku Węgierskiego czynione są po kursie parytetowym. Przy rozrachunkach, czynionych po kursie rzeczywistym, życiowym, import węgierski po przeliczeniu na złote byłby tani, eksport polski na Węgry—drogi. Przy rozrachunkach, czynionych po kursie parytetowym złotym, na odwrót—towary węgierskie byłyby zbyt drogie, towary polskie—tanie. Chociaż więc Bank Węgierski dokonywuje przeliczeń po kursie parytetowym, to jednak strony, biorące udział w wymianie towarowej polsko-węgierskiej, układają się co do przeliczeń kursu.

Od chwili oparcia wymiany towarowej polsko-węgierskiej o clearing—podstawą tej wymiany w latach 1933 i 1934 była umowa ustna między obydwoma rządami, odgrywająca rolę „gentleman agreement”. Umowa ta, po utworzeniu polsko-węgierskiej Komisji Studiów Gospodarczych, uległa w 1935 r. rewizji i rozszerzeniu przez ustalenie list kontyngentowych dla obydwu stron i zawarcia umowy turystycznej.

Do przeprowadzenia rozrachunku zostały upoważnione: po stronie Polski—Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego, Sp. z o. o. („Zahan”), po stronie węgierskiej—Węgierski Instytut Wymiany Towarowej, Sp. Akc. W porozumieniu z węgierskim Bankiem Narodowym został otwarty rachunek Zahanu w Pester Ungarische Commercial Bank. Przedstawicielem Zahanu na Węgrzech była początkowo Izba Węgiersko-Polska w Budapeszcie, a od 1935 r.—Delegatura Zahanu.

Analiza obrotów polsko-węgierskich w 1936 r. wykazuje wzrost obrotów. Wzrost ten tłumaczy się wprowadzeniem po stronie polskiej totalnej reglamentacji przywozu w kwietniu 1936 r. jednocześnie z ograniczeniami dewizowymi. Od tego czasu wszystkie towary, importowane z Węgier, uprzednio wolne do wwozu, jak np.: artykuły farmaceutyczne, forniery, słoma ryżowa, wody mineralne, salami itd., placone dewizami, zostały objęte rozrachunkiem. Do nowych artykułów eksportu polskiego na Węgry w granicach clearingów należy zaliczyć: pierze i puch, wyroby z gumy, książki i gazety, papier i wyroby z papieru, żelazo-krzem, żelazo-chrom, wyroby metalowe. Import natomiast z Węgier do Polski został uzupełniony przez: kukurydzę, nasiona słonecznika, drzewa i krzewy, słomę ryżową, sery, rogi i kopyta, jelita, szczenię i odpadki zwierzęce, włosy ludzkie i zwierzęce, glinę i bauksyt, rudy, przetwory owocowe i warzywne, konserwy mięsne, wody mineralne, farby i lakiery, tkaniny jedwabne, wyroby z gumy „Laticel”, wyroby z drzewa, papier, tekturę i karton, wyroby ceramiczne, szkło i wyroby z niego, wyroby z żelaza i stali, rury miedziane, wyroby z blachy, maszyny rolnicze i inne, oraz wyroby szrotkarskie.

¹⁾ P. Z. Łopieński: „Obroty z krajami kompensacji rozrachunkowej w 1934 r.” („Polska Gospodarcza” zesz. 26÷27/1935).

Wpływy z turystyki w 1936 r. wzrosły znacznie; według danych Zahanu wydano w tym roku 538 akredytyw dla 1 131 osób na ogólną sumę zł 296 299.

Oficjalny kurs rozliczeniowy wynosił: pengö 100=—zł 155·04. Różnice kursowe były wyrównywane w drodze nadpłat.

Obroty polsko-węgierskie—wg danych Gł. Urz. Stat. R. P.—wyniosły w 1936 r.: po stronie przywozu—zł 5 107 tys. (w 1935 r.—zł 4 661 tys.), po stronie wywozu—zł 5 815 tys. (w 1935 r.—zł 4 715 tys.)—tak, że saldo dodatnie dla Polski wyniosło—zł 708 tys. (w 1935 r.—zł 54 tys.).

Głównymi konkurentami Polski na rynku węgierskim, zainteresowanymi eksportem takich samych artykułów co i Polska, są: Austria, Niemcy, Włochy i Czechosłowacja. Poniżej podajemy udział poszczególnych państw w przywozie i wywozie węgierskim (w %—ach kwot ogólnych):

	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	P	r	z	y	w	ó	z	
Austria . . .	16·2	13·2	11·5	12·6	15·5	20·0	23·4	19·1
Bułgaria . . .	0·7	1·0	1·7	1·4	0·7	0·6	0·2	0·9
Czechosłowacja	22·4	21·5	21·0	9·1	10·4	10·1	7·0	4·8
Jugosławia . . .	5·0	5·1	5·1	7·2	5·2	6·2	4·2	6·2
Rumunia . . .	7·9	9·0	8·9	13·0	12·4	7·8	8·9	13·5
Niemcy . . .	19·5	20·0	21·3	24·1	22·5	19·7	18·2	22·6
Włochy . . .	4·0	4·4	5·0	5·8	5·6	7·4	12·0	7·4
Francja . . .	2·6	2·3	2·8	3·1	4·1	5·6	3·0	1·1
Anglia . . .	3·0	2·8	4·2	3·8	4·7	4·4	5·2	5·1
Szwajcaria . . .	3·9	2·6	2·3	2·3	3·7	1·8	2·3	3·1
Polska . . .	4·1	4·8	3·8	4·6	2·0	1·3	1·1	0·9
	W		y		w		ó	
Austria . . .	34·1	30·4	28·1	30·1	30·1	27·0	24·5	18·9
Bułgaria . . .	0·8	0·8	0·6	0·9	1·2	0·3	0·4	0·5
Czechosłowacja	17·6	16·4	16·8	4·3	6·8	7·4	5·0	4·5
Jugosławia . . .	6·4	5·9	5·7	5·8	6·1	5·5	2·3	2·4
Rumunia . . .	5·5	4·5	4·2	3·6	3·4	3·3	4·9	5·5
Niemcy . . .	11·8	11·7	10·3	12·0	15·2	11·2	22·1	22·9
Włochy . . .	3·5	6·9	12·9	10·1	7·8	8·6	8·3	13·3
Francja . . .	0·8	1·2	1·8	5·0	4·7	4·5	3·4	2·3
Anglia . . .	2·8	3·6	5·7	9·8	6·7	8·0	7·8	8·1
Szwajcaria . . .	3·7	4·0	4·1	6·6	4·7	5·2	4·9	4·0
Polska . . .	3·3	1·7	1·3	1·0	0·8	0·9	0·8	0·8

Jak wynika z powyższego zestawienia, Polska bierze w obrotach handlowych Węgier znikomą rolę — zarówno po stronie przywozu, jak i wywozu.

Rynek węgierski zainteresowany jest w imporcie z Polski surowców, spośród których na szczególnie podkreślenie zasługuje cynk; poza tym atrakcyjnymi dla Węgier są: nasiona buraków cukrowych, szczeniina, produkty naftowe (zwłaszcza parafina i terpentyna), len i pakuly, skóry surowe cielęce oraz tzw. żelazo-metale, jak: żelazo-chrom, żelazo-krzem i żelazo-mangan.

Polska natomiast jest zainteresowana w imporcie z Węgier następujących surowców: skór bydłych, aluminium, słomy ryżowej, jelit, ziemi i gliny farbiarskiej, tłuszczu oraz nasion lucerny i czosnku.

Co do niektórych artykułów polskich, przeznaczonych na eksport, pamiętać należy, że np. kwas siarkowy, kwas karbolowy i kresol, kazeina, tkaniny impregnowane, ubrania męskie i chłopięce i bielizna nie tylko nie są przywożone na Węgry, ale raczej czynione są próby wywozu ich z Węgier.

Jak wykazują poniższe dane statystyczne, obroty polsko-węgierskie w pierwszych miesiącach 1937 r. kształtowały się następująco (w zestawieniu z danymi za 1936 r.— w tys. zł):

	Przywóz		Wywóz		Saldo	
	1936	1937	1936	1937	1936	1937
Styczeń . . .	328	536	516	426	+ 188	— 110
Luty . . .	362	619	614	551	+ 252	— 68

W porównaniu z analogicznym okresem 1936 r. pierwsze 2 miesiące b. r. wykazują wręcz odmienne ustosunkowanie wzajemnych obrotów Polski i Węgier: mianowicie, prężność polskiego eksportu na Węgry zmalała, natężenie zaś węgierskiego eksportu do Polski wzrosło. Objaw ten możnaby wytłumaczyć koniunkturą; eksporterzy polscy wstrzy-

mują się od eksportu do Węgier, licząc bądź na zwiększony zbyt po zwyżkujących cenach na rynku wewnętrznym, bądź eksportując za dewizy, zniechęca bowiem do eksportu w clearingu konieczność wyczekiwania na otrzymanie należności, zwłaszcza przy niepewności co do cen. Zwiększenie zaś eksportu z Węgier do Polski wyjaśnia się zwiększeniem się atrakcyjności tego eksportu dla dostawców węgierskich—przez ogólny wzrost cen oraz w związku z reglamentowaniem całkowitym importu po stronie polskiej.

Al. Kahanz

HANDEL WEWNĘTRZNY

WPROWADZENIE NOWYCH STANDARTÓW MAKI — p. str. 626.

TARGI I WYSTAWY

OTWARCIE XVI MIĘDZYNARODOWYCH TARGÓW POZNAŃSKICH.— W dn. 2 maja b. r. o godz. 9^{1/2} rano odbędzie się uroczystość otwarcia XVI Międzynarodowych Targów Poznańskich. Aktu otwarcia dokona Pan Minister Przemysłu i Handlu, Antoni Roman.

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE

ZBOŻA I PRZETWORZY

— Ruch cen zbóż w okresie 12÷24/IV 1937 r. kształtował się następująco (w zł za 100 kg):

	12÷17/IV	19÷24/IV	Wzrost (+) lub spadek (—) %
Pszennica			
Warszawa . . .	31·00	30·25	— 2·5
Poznań . . .	30·05	28·50 1/2	— 5·2
Lwów . . .	29·02 1/2	27·72 1/2	— 4·5
Średnia . . .	30·02	28·83	— 4·0
Ż y t o			
Warszawa . . .	24·33	23·25	— 4·5
Poznań . . .	24·50 1/2	23·25 1/2	— 5·2
Lwów . . .	23·60	22·35	— 5·3
Średnia . . .	24·14	22·95	— 5·0
O w i e s			
Warszawa . . .	22·25	21·12 1/2	— 5·1
Poznań . . .	22·13	22·13	—
Lwów . . .	21·51	20·46	— 4·9
Średnia . . .	21·96	21·24	— 3·3
Jęczmień browarowy			
Warszawa . . .	27·12 1/2	26·25	— 3·3
Poznań . . .	27·50	27·75	+ 0·9
Lwów . . .	27·50	27·50	—
Średnia . . .	27·37	27·17	— 0·8
Jęczmień zwykły			
Warszawa . . .	24·00	23·00	— 4·2
Poznań . . .	24·13	24·38	+ 1·0
Lwów . . .	23·50	22·11	— 6·0
Średnia . . .	23·88	23·16	— 3·1

— Zniżka cen i słaba tendencja na rynkach zagranicznych w początku okresu sprawozdawczego (od 19 do 24 kwietnia) wywarła wpływ na kształtowanie się sytuacji na rynkach krajowych. Spadek notowań był udziałem niemal wszystkich zbóż i przetworów; równoległe z tym nastąpiło skurczenie obrotów. Na giełdzie warszawskiej zmniejszyły (straty—w zł na 100 kg): pszenica jednolita 748 grl i zbierana 737 grl 0·50, żyto I i II standart 0·75, wszystkie rodzaje

jęczmienia 1·00, owies I standart 0·25 i II standart 0·75, wszystkie nowe i stare standarty mąki pszennej 0·50, I gat. 0÷70% mąki żytniej I razowa 0·50,—poślednia 0·25, wszystkie rodzaje otrąb pszenicznych 0·50 oraz otręby żytnie 0·75; na giełdzie poznańskiej zmniejszyły (analogicznie): pszenica 1·75, żyto 1·50, wszystkie stare standarty mąki pszennej 2·00, otręby pszenne średnie i grube, otręby żytnie i otręby jęczmienne 1·50.

Ogólny obrót na giełdzie warszawskiej w okresie sprawozdawczym wyniósł 6 682 t, w tym 1 224 t żyta (dla okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, odpowiednie liczby wynosiły: 7 956 i 1 191).

Warszawa.—Ceny hurtowe według cedydy urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu)—w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa ładunek wagon (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, o ile różnią się od obecnych): pszenica jednolita 748 grl 30·00÷30·50 (30·50÷31·00),—zbierana 737 grl 29·50÷30·00 (30·00÷30·50), żyto I standart 693 grl 23·00÷23·75 (23·75÷24·25),—II standart 681 grl 22·75÷23·00 (23·50÷23·75), jęczmień browarny 678÷684 grl 25·50÷26·50 (26·50÷27·50),—o wadze 673÷678 grl 23·50÷24·00 (24·50÷25·00),—o wadze 649 grl 22·50÷23·00 (23·50÷24·00),—o wadze 620·5 grl 22·00÷2·50 (23·00÷23·50), owies I standart 460 grl 21·75÷22·75 (22·00÷23·00),—eksportowy 478÷488 grl bez obrotów (22·00÷23·00),—II standart 435 grl 20·75÷21·25 (21·50÷22·00), mąka pszenka (nowe standarty): I gat. 0÷65% 43·00÷43·75 (43·50÷44·25),—II gat. 65÷70% 33·75÷34·75 (34·25÷35·25),—II gat. A 65÷75% 32·75÷33·75 (33·25÷34·25),—III gat. 70÷75% 30·75÷31·75 (31·25÷32·25),—razowa 0÷95% bez notowań,—pastewna 23·25÷24·25 (23·75÷24·75), stare standarty: I gat. 0÷20% 48·00÷49·00 (48·50÷49·50),—I gat. 0÷45% 46·00÷47·00 (46·50÷47·50),—I gat. B 0÷55% 44·25÷45·00 (44·75÷45·50),—I gat. C 0÷60% 43·75÷44·25 (44·25÷44·75),—I gat. D 0÷60% 43·00÷43·75 (43·50÷44·25),—II gat. A 20÷55% 41·75÷42·75 (42·25÷43·25),—II gat. B 20÷65% 39·75÷41·75 (40·25÷42·25),—II gat. 45÷65% 36·75÷37·75 (37·25÷38·25),—II gat. F 55÷65% 35·75÷36·75 (36·25÷37·25),—II gat. G 60÷65% 34·75÷35·75 (35·25÷36·25),—pastewna 23·25÷24·25 (23·75÷24·75), mąka żytnia wyciągowa (nowe standarty): I gat. 0÷70% 33·50÷34·00 (34·00÷34·50),—razowa 0÷95% 27·25÷28·25 (27·75÷28·75),—I gat. 0÷65% 34·00÷35·00 (34·50÷35·50),—poślednia ponad 65% 20·20÷20·50 (20·25÷20·75), otręby pszenne grube z przemiału standartowego 16·25÷16·75 (16·75÷17·25),—średnie z przemiału standartowego 15·25÷15·75 (15·75÷16·25),—miłkie z przemiału standartowego 15·25÷15·75 (15·75÷16·25), otręby żytnie z przemiału standartowego 14·50÷15·00 (15·25÷15·75).

Poznań.—Ceny hurtowe według cedydy urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu)—w zł za 100 kg parytet Poznań dostawa bieżąca (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, o ile różnią się od obecnych): pszenica 27·50÷27·75 (29·25÷29·50), żyto 22·75÷23·00 (24·25÷24·50), jęczmień 630/640 grl 23·00÷23·25,—667/676 grl 24·25÷24·50,—700/715 grl 26·25÷27·00,—browarny bez notowań (27·25÷28·25), owies 22·00÷22·25, mąka (wraz z workiem): pszenka (nowe standarty) I gat. 0÷65% bez notowań,—II gat. 65÷70% bez notowań,—III gat. 70÷75% bez notowań,—razowa 0÷95% bez notowań,—pastewna bez notowań, stare standarty: I gat. 0÷20% 46·00÷47·00 (48·00÷49·00),—I gat. A 0÷45% 45·00÷45·50 (47·00÷47·50),—I gat. B 0÷55% 43·50÷44·00 (45·50÷46·00),—I gat. C 0÷60% 43·00÷43·50 (45·00÷45·50),—I gat. D 0÷65% 42·00÷43·00 (44·00÷44·50),—II gat. A 20÷55% 40·50÷41·00 (42·50÷43·00),—II gat. B 20÷65% 39·75÷40·25 (41·75÷42·25),—II gat. D 45÷65% 36·75÷37·75 (37·75÷39·75),—II gat. F 55÷65% 32·75÷33·75 (34·75÷35·75),—II gat. G 60÷65% bez notowań,—III gat. A 65÷70% bez notowań,—III gat. B 70÷75% bez notowań, mąka żytnia (nowe standarty): I gat. 0÷70% bez notowań,—razowa 0÷95% bez notowań, mąka żytnia wyciągowa (stare standarty): I gat. 0÷30% bez notowań (36·00÷36·50),—I gat. 0÷50% bez notowań (35·50÷36·00),—I gat. 0÷65% bez notowań (34·00),—II gat. 50÷65% bez notowań (26·50÷27·00),—poślednia ponad 65% bez notowań, otręby pszenne średnie z przemiału standartowego 13·50÷14·00 (15·00÷15·50),—grube z przemiału standartowego 14·25÷14·75 (15·75÷16·25), otręby żytnie z przemiału standartowego 13·75÷14·25 (15·25÷15·75), otręby jęczmienne 15·00÷16·00 (16·00÷17·00).

RYNEK AKCYJNY

za okres od 19 do 24 kwietnia 1937 r.

Rynek akcyjny w okresie sprawozdawczym wykazywał nieco większe ożywienie przy nastroju mocniejszym. W szczególności wzrosły obroty akcjami przedsiębiorstw metalowo-przetwórczych, a spadły obroty akcjami Banku Polskiego. W grupie akcji, które okres zamknęły zyskiem (w zł), znalazły się akcje: Warsz. Tow. Kopalń Węgla (1·00), Lilpopa (0·20), Ostrowca (0·50) i Starachowic (0·90); natomiast akcje

Banku Polskiego zniżkowały o 1:75, Warsz. Tow. Fabryk Cukru o 0:25 oraz Haberbuscha i Schielego o 2:00.

Poniższe zestawienie ilustruje obrót akcjami na giełdzie warszawskiej w lutym i marcu b. r.:

	L u t y		M a r z e c	
	ilość transakcyj	na kwotę (tys. zł)	ilość transakcyj	na kwotę (tys. zł)
Przemysł metalowy	143	255	273	425
„ maszynowy i elek- trotechniczny	94	95	136	165
Górnictwo	54	77	98	136
Przemysł spożywczy	67	106	100	138
„ chemiczny	1	—	2	3
„ mineralny	—	—	—	—
Banki	259	513	376	765
w tym:				
Bank Polski	258	513	372	763
Inne przemysły	—	—	5	7
Ogółem:	618	1 046	990	1 639

W marcu na rynku akcyjnym giełdy warszawskiej nastąpił w stosunku do lutego bardzo poważny, gdyż o ok. 60%, wzrost liczby zawartych transakcyj, jak również i obrotów—o ok. 57%. Jeśli chodzi o udział procentowy obrotów poszczególnymi grupami akcyj w obrotach ogólnych—to spadł udział obrotów akcjami bankowymi i przemysłu spożywczego—na korzyść obrotów pozostałymi grupami akcyj.

Na giełdach prowincjonalnych obracano jedynie na giełdzie poznańskiej akcjami Banku Polskiego po utrzymanym kursie.

GIĘŁDA WARSZAWSKA

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs naj-wyższy w zł	Kurs naj-niższy za akcję	Ostatni kurs w tygodniu
Bank Handlowy w War- szawie	zł 100	—	—	45:00
Bank Polski	zł 100	101:25	100:00	100:25
Częstoc. Tow. Fabryk Cukru	100	—	—	30:00
Warsz. Tow. Fabryk Cukru	zł 100	30:60	30:50	30:50
Warsz. Tow. Kopalń Węgla	zł 100	20:50	20:00	20:50
Lilpop	zł 25	13:50	13:20	13:35
Modrzejów	zł 50	—	—	13:30
Ostrowiec	zł 50	28:50	28:00	9:20
Starachowice	zł 100	32:90	32:00	28:50
Haberbusch i Schiele	zł 100	—	—	32:75
				32:90
				36:00

GIĘŁDA KRAKOWSKA

Akcje w okresie sprawozdawczym nie były notowane.

GIĘŁDA LWOWSKA

Akcje — bez notowań.

GIĘŁDA POZNAŃSKA

Akcje — w zł (maksimum i minimum): Bank Polski 101:00—100:00, H. Cegielski 28:00 — 25:00.

CŁO ORAZ REGULAMENTACJA

ZNIŻKI CELNE I ZWOLNIENIA OD CŁA.—W dn. 30/IV b. r. utraciło moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 27/X 1936 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Ref. Roln. o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła („Dz. Ust. R. P.” Nr 83/1936, poz. 576), uzupełnione względnie zmienione rozporządzeniami: z dn. 17/XII 1936 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 94/1936, poz. 665), z dn. 10/II 1937 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 12/1936, poz. 85), z dn. 8/IV 1937 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 30/1937, poz. 227) i z dn. 19/IV 1937 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 31/1937, poz. 247).

Wobec tego, iż rozporządzenia powyższe przewidywały cła zniżone lub zwolnienia od cła, uzasadnione potrzebami produkcji krajowej, i że potrzeby te nadal istnieją, stało się rzeczą konieczną przedłużenie działania ich norm prawnych na półrocze 1/V ÷ 30/X 1937 r. w drodze wydania nowego rozporządzenia.

Rozporządzenie to, ogłoszone w „Dz. Ust. R. P.” Nr 34/1937, poz. 268, jakkolwiek zarówno co do swej prawnej konstrukcji, jak i postanowień merytorycznych opiera się na wyżej cytowanych rozporządzeniach, to jednak zawiera pewne różnice, a mianowicie:

Skreślono zniżki celne: na nasiona soi i na pomarańcze gorzkie tzw. grape-fruits, gdyż zniżki te stały się nieaktualne w okresie mocy obowiązującej wydanego rozporządzenia, na kwarc i pegmatyt — mielone, antrachinon, dwuchlorobenzydynę, kwasy dwuamino-stylben-dwusulfonowe, kwas paraamino-salicylowy, czteroetyldwuaminobenz-hydrol, emalię w proszku oraz lokomotywy elektryczne wałkotowe — ze względu na uruchomienie już produkcji tych przedmiotów w kraju, oraz na skóry baranie piklowane. Skasowanie tej ostatniej zniżki celnej było wskazane z tego względu, że skóry baranie piklowane przy wartości użytkowej, równej wartości skór baranich suchych odwłosionych, są od nich o ok. 50% droższe. Skóry piklowane może przemysł garbarski zastąpić nie tylko skórami baranymi suchymi, lecz również skórami na tzw. martwą wełnę, których import byłby korzystniejszy ze względu na konieczność oddzielania wełny od skóry, co stworzyłoby dodatkowe zatrudnienie sił roboczych w kraju, oraz ze względu na cenę samej wełny, która w danym wypadku po przerobieniu w kraju byłaby o 30% tańsza od zagranicznej.

Wprowadzono zniżki celne na: mrówczan nikielu, proszek lukrecyjowy, betanaftyloaminę, sznurki i nici gumowe oprzędzone bawełną, drut żelazny i stalowy, sprowadzany do wyrobu łańcuchów rowerowych, liny z drutu żelaznego lub stalowego, wstęgi kinematograficzne, naświetlone, dźwiękowe w kolorach naturalnych, olejek goździkowy, korę panamską nierozdrobnioną, rudy żelazne o zawartości żelaza 45% i wyżej, oraz na płyty-pustaki o grubości 3 ÷ 4 1/2 cm, prostokątne z tekstury z miążgi drzewnej.

Mrówczan nikielu, służący jako katalizator przy utwardzaniu tłuszczów i olejów, nie jest wyrabiany w kraju. Obciążenie cłem normal-

ny wynosi 40% ad valorem. Cło zniżone wprowadzone zostało w wysokości 25% cła normalnego.

Stosownie do poleceń wyższych urzędów górniczych rafinerie olejów mineralnych przystąpiły do zainstalowania specjalnych urządzeń przeciwpożarowych, niezbędnych do gaszenia pożarów wielkich zbiorników ropy i benzyny. Pozostaje to w związku z położeniem niektórych rafinerij w obrębie miast i połączoną z tym faktem ewentualnością niebezpieczeństwa w czasie pokojowym, a tym bardziej na wypadek wojny; do wspomnianych instalacyj zachodzi potrzeba importu proszków gaśniczych z zawartością lukrecji i dwuwęglanu sodu, w kraju dotychczas niewyrabianych. Proszki te obciążone są cłem w wysokości 65% ad valorem. Nowowprowadzona zniżka celna zmniejszy wysokość obciążenia celnego do ok. 25% wartości towaru.

Zniżka celna na betanaftyloaminę ma charakter przejściowy. Cło zniżone w wysokości 5% cła normalnego (autonomicznego) stosowane będzie tylko w okresie do dn. 30/VI b. r. na podstawie pozwoleń Min. Skarbu.

Sznurki i nici gumowe, oprzędzone bawełną tzw. „Lastex”, w kraju niewyrabiane, produkowane są przez koncern gumowy amerykański „Dunlop”, który posiada ogółem 4 fabryki na świecie: w Stanach Zjedn., Anglii, we Włoszech i na Węgrzech. Są to okrągłe nitki gumowe, wyrabiane z tzw. mleka gumowego, odpowiednio spreparowane i oprzędzone bawełną. Wykazują one dużą trwałość przy praniu, gotowaniu i prasowaniu, przez co wszelkie wyroby z „Lastexu”, jak: pasy, gorsety, kostiumy kąpielowe, pończochy ortopedyczne, skarpetki zakończone lastexem itp. zachowują długo swą pierwotną elastyczność. Obciążenie celne przy cłem normalnym waha się w granicach 45 ÷ 65% ad valorem w zależności od numeracji. Ponieważ wg tej samej pozycji taryfy celnej co nici „lastex” clone są również gotowe wyroby z „lastexu”, przeto dotychczasowy stan rzeczy nie pozwalał fabrykom trykotarskim na rozpoczęcie poważniejszej produkcji. Cło zniżone wynosi 25% cła normalnego.

Obniżenie cła na drut żelazny stalowy o największym wymiarze przekroju 3 ÷ 6 mm — do wyrobu łańcuchów rowerowych poddyktowane było względami na trudną walkę konkurencyjną krajowego produktu z tanimi łańcuchami zagranicznymi i potrzebą obniżenia kosztów własnych produkcji krajowej. Obciążenie celne wymienionego drutu wynosiło przy cłem normalnym 60% ad valorem.

Zniżka celna na liny z ośrodkiem konopnym lub jutowym z drutu żelaznego lub stalowego o średnicy lub grubości pojedynczych drutów powyżej 1 mm pozostaje w związku z transakcją kompensacyjną, na mocy której w zamian za przywóz wymienionych lin, wykonanych z drutu polskiego pochodzenia, wywieziona będzie do Czechosłowacji ich równoważność w węglu. Ponieważ rynek Czechosłowacji był dotychczas pra-

wie że zamknięty dla eksportu naszego węgla, przeto odnośna wysyłka węgla stanowić będzie wyłom w dotychczasowym stanie na rzecz pozyskania rynku czechosłowackiego, tak korzystnego dla naszego węgla ze względu na wysokie ceny, płacone tak za ten surowiec.

W skład programów kinowych wchodzi ostatnio coraz częściej filmy kolorowe (wstęgi kinematograficzne, naświetlone, dźwiękowe, w kolorach naturalnych). W Polsce nie ma przygotowanych technicznie laboratoriów do wytwarzania kopii kolorowych z negatywów, wskutek czego importer takich filmów zmuszony jest sprowadzać pozytyw, opłacając b. wysokie cło zarówno ze względu na to, iż stawka celna na pozytyw jest wyższa od stawki na negatyw, jak i z tego powodu, iż tę wyższą stawkę opłaca się od każdej kopii, sprowadzanej w kilku egzemplarzach. Takie obciążenie celne filmów kolorowych nie znajduje uzasadnienia z punktu widzenia potrzeb przemysłu, gdyż nie zachodzi w tym wypadku konieczność ochrony celnej nie wytwarzanego w kraju artykułu, jakim jest pozytyw kolorowy. W związku z powyższym cło na pozytyw kolorowy obniżono do wysokości cła konwencyjnego, pobieranego przy przywozie negatywów.

W kraju zamierzone jest uruchomienie produkcji waniliny z olejku goździkowego. Obciążenie cłem tego olejku wynosi ok. 20% ad valorem i blisko 2-krotnie przewyższa obciążenie celne produktu gotowego—waniliny. Taki stan obciążenia cłem surowców i wyrobów gotowych jest gospodarczo nieuzasadniony, gdyż utrudnia powstanie produkcji krajowej waniliny. Wprowadzenie cła zniżonego na olejek stwarza dogodniejsze warunki dla powstania produkcji krajowej.

Kora panamska, używana m. in. w przemyśle mydlarskim, sprowadzana jest z krajów nietraktatowych: z Peru, Chile i Boliwii. Obecnie obowiązujące cło wobec niskiej ceny kory obciąża towar w wysokości ok. 87% ad valorem. Cło obniżono do wysokości 5% cła normalnego autonomicznego. Zniżka celna ma być stosowana tylko do kory panamskiej, sprowadzanej w stanie nierozdrobnionym.

Zwolnienie od cła rud żelaznych o zawartości żelaza powyżej 45% przewidziano ze względu na wzrost cen i trudności zaopatrywania się hut na rynku światowym w rudę o zawartości żelaza powyżej 50%, dla której tylko dotychczas taryfa celna przewidywała zwolnienie od cła.

Cło zniżone na płyty-pustaki o grubości 3÷4½ cm prostokątne z tektury z miazgi drzewnej, tj. na wyroby z tzw. insulitu, wprowadzone zostało w wysokości 35% cła normalnego. Przy zastosowaniu tego cła obciążenie celne wynosić będzie ok. 15% ad valorem.

Ponadto rozporządzenie przewiduje szereg zmian w teście zniżek celnych, dawniej obowiązujących, a mianowicie: określone zostało szerzej przeznaczenie fenetydyny, sprowadzanej bez cła. Według dotychczasowego brzmienia przepisów, fenetydyna mogła być użyta tylko do wyrobu fenacetyny, obecnie zaś może być używana przy imporcie za zwolnieniem od cła w ogólności do celów przemysłowych np. do wyrobu szeregu pochodnych fenetydyny, jak pochodnej mlekowej cytrynowej i izowalerianowej—których produkcja jest obecnie uruchamiana w kraju.

Zniżką celną, przewidzianą dotychczas tylko dla celuloidu w blokach, płytach, arkuszach, prętach i rurach—objęto obecnie również celuloid, sprowadzany w taśmach, rolach tkaniny i wojłoki, nasyczone celuloidem. Te ostatnie rodzaje celuloidu, sprowadzane do wyrobu błon fotograficznych bądź do wyrobu obuwia, nie są jeszcze w kraju produkowane.

W teście zniżki celnej na maszyny i aparaty skreślono klauzulę „do celów produkcyjnych”, w celu uzyskania szerszych możliwości stosowania tej zniżki. Powyższa klauzula uniemożliwiała zastosowanie cła zniżonego, kiedy chodziło o sprowadzenie maszyny lub aparatu nie używanego bezpośrednio do celów wytwórczych, np. dla prac laboratoryjnych, stanowiących niejednokrotnie punkt wyjścia dla rozpoczęcia produkcji, jako modelu dla podjęcia w kraju produkcji danej maszyny itp.

Granice stosowania zniżek celnych na gotowe części, sprowadzane przez przemysł wyrobu samochodów i motocykli, rozszerzono przez uzupełnienie wykazu grup i pozycji taryfy celnej, powołanych przy teście zniżki celnej, pozycją 962 p. 2 tar. celn., obejmującą łańcuchy przegubowe do rozrządu w samochodach i napędu w motocyklach. Łańcuchy te w kraju nie są wyrabiane i stosunkowo niewielkie ich zapotrzebowanie nie daje podstaw do rozwoju tej gałęzi produkcji. Wprowadzenie cła zniżonego uzasadnione jest ze względu na motoryzację kraju.

Zniżkę celną na olej drzewny przeniesiono do wykazu Nr 3, obejmującego ulgi, stosowane automatycznie przez urzędy celne, ze względu na zbędność jakiegokolwiek kontroli nad użyciem towaru, który może znaleźć zastosowanie tylko do celów przerobczych w przemyśle.

Zniżkę celną na kwas naftolomonosulfonowy 2,7 i 1,5 rozszerzono również na sole tych kwasów, gdyż sole te nie są produkowane w kraju i będą obecnie przedmiotem importu dla celów przemysłowych.

Wreszcie rozszerzono działanie zniżki celnej, przewidzianej dla acetocelulozy w arkuszach niebarwionych, sprowadzanej do

wyrobu niepalnych błon rentgenologicznych—tak, aby ze zniżki tej korzystać mogła również acetoceluloza w arkuszach i rolach barwionych.

Omawiane rozporządzenie weszło w życie z dniem 1/V b. r. i obowiązuje do dn. 31/X b. r. Przewiduje ono automatyczną o 6 miesięcy przedłużoną ulgą odprawę celną, wydanych na podstawie wygasłych rozporządzeń; postanowienie to nie dotyczy jednak pozwoleń na ulgą odprawę celną części zamiennych samochodowych, które tracą swą ważność w terminach, w nich przewidzianych.

A. Zawistowski

ZNIŻKI CELNE NA MATERIAŁY DO WYROBU SAMOCHODÓW I CIĄGAREK.—W „Dz. Ust. R. P.” Nr 31/1937, poz. 247 ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 19/IV 1937 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Ref. Roln. w sprawie zmiany rozporządzenia z dn. 27/X 1936 r. o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła.

Na podstawie wymienionego rozporządzenia rozszerzone zostały granice stosowania zniżek celnych, przewidzianych na materiały do wyrobu samochodów, przez objęcie nimi również wyrobów z gumy miękkiej i szyb samochodowych prasowanych lub lanych; ponadto zaś pogłębiono wysokość zniżek celnych na części nadwozi samochodowych (z poz. 1 140 tar. celn.) i na części metalowe (z poz. 1 145 p. 14 tar. celn.).

Niezależnie od powyższego, wprowadzone zostały 95%-owe zniżki celne na półfabrykaty i gotowe części, sprowadzane przez przemysł wyrobu samochodów, podwozi samochodowych i ciągówek do wyrobu ciągówek (traktorów). Cła zniżone na wspomniane części do wyrobu ciągówek, które niczym nie różnią się od odpowiednich części, przeznaczonych do produkcji samochodów, uzasadnione są tymi samymi przesłankami, jakie brane były pod uwagę przy wprowadzaniu cef zniżonych na półfabrykaty i gotowe części do wyrobu samochodów.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 24/IV 1937 r.

ODPRAWA CELNA OPAKOWAŃ SPECJALNYCH.—W okólniku z dn. 12/IV 1937 r. L. D. IV 5496/2/37 Min. Skarbu wyjaśniło, że opakowania specjalne np. beczki żelazne, butle żelazne, kapsle z blachy żelaznej, przystosowane do wielokrotnego przywozu lub stałego przechowywania towarów—w myśl art. 5 ust. 13 rozporządzenia o ustanowieniu taryfy celnej przywózowej i § 11 przepisów wykonawczych do tego rozporządzenia—podlegają osobno oczeniu według ich jakości.

Towar, znajdujący się w specjalnym opakowaniu, a podlegający cłu z bezpośrednim opakowaniem lub od wagi brutto—należy cłu od wagi towaru łącznie z wagą specjalnego opakowania, a niezależnie od tego należy pobrać należności celne za specjalne opakowanie według jego jakości.

Stosownie jednak do brzmienia § 11 ust. 2 przepisów wykonawczych do rozporządzenia o ustanowieniu taryfy celnej przywózowej, przytoczone wyżej postępowanie nie może być stosowane w tych przypadkach, gdy taryfa celna stanowi inaczej. Nie mogą być więc clone oddzielnie specjalne drobne opakowania, w których sprowadzane są produkty chemiczne, objęte grupą 29 taryfy celnej, ponieważ według uwagi do tej grupy za opakowania takie pobiera się specjalny dodatek.

POBIERANIE ODSETEK ZA ZWŁOKĘ PRZY ODPRAWACH WARUNKOWYCH.—W okólniku z dn. 12/IV 1937 r. L. D. IV 8431/1/37 Min. Skarbu wyjaśniło, że—stosownie do postanowień art. 57 i 117 prawa celnego oraz § 209 przepisów wykonawczych do prawa celnego—w przypadkach, gdy strona sprowadziła towar do kraju w trybie odprawy warunkowej za zabezpieczeniem należności celnych nie w gotówce, lecz w innej formie, a następnie przed upływem terminu, wyznaczonego do powrotnego wywozu, zdecydowała się pozostawić towar w kraju i oświadczyła gotowość uiszczenia należności celnych—należy pobierać odsetki za zwłokę, lecz tylko za okres czasu od dnia dokonania odprawy warunkowej do dnia faktycznego uiszczenia należności celnych, a nie za cały okres, wyznaczony do powrotnego wywozu. Jeżeli np. odprawiono warunkowo maszyny z terminem 9-miesięcznym powrotnego wywozu, i należności celne zabezpieczono gwarancją, a strona oświadcza gotowość uiszczenia należności celnych w szóstym miesiącu—to odsetki za zwłokę należą się za 6 miesięcy a nie za 9 miesięcy. Przed uiszczeniem jednak należności celnych strona powinna zadośćuczynić wszystkim warunkom, wymaganym przy ostatecznej odprawie przywózowej (przedstawienie pozwolenia przywozu, świadectwa rozrachunkowego itp.).

WYJAŚNIENIA TARYFOWE.—Ministerstwo Skarbu ogłosiło następujące wyjaśnienia taryfowe do poszczególnych pozycji taryfy celnej przywózowej:

Do poz. 778.—Forniery, podklejone papierem—należy traktować jako wyroby drewniane osobno niewymienione i cłu według poz. 778 punktu i litery odpowiednich tar. celn. (okólnik Min. Skarbu z dn. 8/IV 1937 r. L. D. IV 7970/2/37).

Do poz. 1 248.—Przybory do tenisa stołowego (tzw. „ping-pong”), składające się z siatki ze słupkami, posiadającymi urządzenia zaciskowe do przymocowania do stołu, piłeczek celuloidowych oraz raket drewnianych (bez strun), często oklejonych gumą, masą korkową itp., nadchodzące kompletami oraz w poszczególnych sztukach—podlegają oceniu według poz. 1 248 p. 1 tar. celn. jako osobno niewymienione gry sportowe (okólnik Min. Skarbu z dn. 8/IV 1937 r. L. D. IV 7970/2/37).

Do poz. 1 253.—Maszynki ręczne do zacinania ołówków, wykonane z pospolitych materiałów, posiadające kształty różnych przedmiotów, np. samochodu, samolotu, rewolweru itp.—podlegają oceniu według poz. 1 253 punktu odpowiedniego tar. celn. (okólnik Min. Skarbu z dn. 8/IV 1937 r. L. D. IV 7970/2/37).

Do poz. 719.—Szmaty i skrawki wyrobów włókienniczych, których kawałki nie różnią się od siebie wyraźnie kolorami—należy uważać za jednobarwne i cłic według poz. 719 p. 1 lit. a tar. celn. (okólnik Min. Skarbu z dn. 13/IV 1937 r. L. D. IV 5589/2/37).

Do poz. 256.—Konserwy rybne, wymienione w poz. 256 tar. celn., podlegają oceniu wraz z bezpośrednim opakowaniem tylko wtedy, jeżeli ważą 500 g lub mniej.

Konserwy rybne, wymienione w poz. 256 tar. celn., a przychodzące w hermetycznie zamkniętych pudełkach, bywają niekiedy zaopatrzone w zapasowe pokrywy, niezależnie od pokrywy, hermetycznie przymocowanej do pudełka (górną część pudełka); zapasowa pokrywa służy do nasunięcia jej na pudełko po usunięciu pokrywy, hermetycznie przymocowanej. Wraz z pokrywką zapasową do pudełek takich bywają dołączane pojedyncze druczki, pouczające względnie reklamowe. Wymienione pokrywy zapasowe oraz dołączane do nich druczki podlegają oceniu łącznie z towarem (okólnik Min. Skarbu z dn. 14/IV 1937 r. L. D. IV 8814/2/37).

Do poz. 1 047.—Nadchodzące wraz z silnikami spalinowymi tłokowymi przyczepnymi do łodzi: śruby (propelery), wałki, przenoszące

napęd od silnika na śrubę, płyty do umocowania silnika na łodzi, sznury do rozruszników, wężyki gumowe, kable itp. przedmioty wyposażenia tych silników, połączone z nimi lub na czas transportu odłączone, lecz nie nastrożające wątpliwości, że są przynależne do właściwych silników, tj. jeżeli odpowiadają im tak pod względem jakości jak i ilości—podlegają oceniu łącznie z silnikami przyczepnymi do łodzi według poz. 1 047 p. 1 lit. b tar. celn.

Nadchodzące w jednej przesyłce z silnikami przyczepnymi do łodzi specjalne, pojedyncze, przystosowane i przynależne do takich silników komplety narzędzi, oliwiarki, lejki do benzyny itp. przybory do obsługi silników przyczepnych, również w specjalnych torebkach lub futerałach—podlegają oceniu łącznie z tymi silnikami według poz. 1 047 p. 1 lit. b tar. celn.

Wyposażenie, narzędzia i przybory zapasowe lub nieprzystosowane do silników przyczepnych, z którymi razem nadchodzą—podlegają oceniu według właściwych pozycji taryfy celnej (okólnik Min. Skarbu z dn. 16/IV 1937 r. L. D. IV 5968/2/37).

Do poz. 1 170.—Aparaty systemu „Poldi”, do określania wytrzymałości na rozerwanie przez pomiar stopnia twardości w skali Bri-nella, drogę porównania odcisków kulki stalowej w materiale badanym i w sztabce wzorcowej—podlegają oceniu według poz. 1 170 tar. celn. Aparat ten podlega oceniu łącznie z lupą do odczytywania odcisków oraz—stosownie do uwagi do grupy 73 tar. celn.—łącznie z futerałem (okólnik Min. Skarbu z dn. 16/IV 1937 r. L. D. IV 5968/2/37).

Do poz. 116.—Uwaga 2 do poz. 115 i 116 tar. celn. może być stosowana tylko do ryb morskich świeżych, przywożonych na obcych statkach rybackich do portów polskiego obszaru celnego. Ryby morskie świeże, przywożone na obcych statkach frachtowych (nie rybackich), z ulgi, przewidzianej uwagą 2 do poz. 115 i 116 tar. celn., korzystać nie mogą (okólnik Min. Skarbu z dn. 8/IV 1937 r. L. D. IV 5893/2/37).

KOMUNIKACJA I TRANSPORT

PRZEWOZY NA P. K. P. W MARCU 1937 R.—Przeciętny dzienny naładunek na P. K. P. w marcu 1937 r. w porównaniu z marcem 1936 r. kształtował się następująco (w wagonach 15-tonowych):

	Marzec:	
	1937	1936
Zboże	263	329
Mąka, kasze itp.	203	225
Ziemniaki	58	51
Sól	61	62
Cukier	71	82
Inne artykuły aprowizacyjne	173	169
Buraki cukrowe	—	—
Zwierzęta i ptactwo	150	138
Mięsa i bekony	25	19
Drzewo ¹⁾	1 153	1 107
Węgiel ²⁾	4 597	3 447
Ropa i produkty naftowe	174	182
Nawozy sztuczne	331	289
Materiały budowlane	537	642
Ruda oraz surowce dla przemysłu fabrycznego	348	208
Produkty przemysłowe	987	784
Narzędzia i maszyny rolnicze	6	2
Pozostałe	552	449
Drobnica i ładunki pośpieszne	1 738	1 602
Razem naładunek przesyłek handlowych	11 427	9 787
Przewozy gospodarcze	297	369
„ wojskowe	97	105
Razem naładunek w kraju	11 821	10 261
w tym:		
do przewozu w kraju	9 395	8 257
do wywozu przez granice lądowe i porty polskiego obszaru celnego	2 426	2 004

¹⁾ W tym do wywozu przez granice lądowe i porty polskiego obszaru celnego w marcu 1937 r. — 269 wagonów 15-tonowych, a w marcu 1936 r. — 285 wagonów 15-tonowych.

²⁾ W tym do wywozu przez granice lądowe i porty polskiego obszaru celnego w marcu 1937 r. — 1 802 wagony 15-tonowe, a w marcu 1936 r. — 1 296 wagonów 15-tonowych.

Naładunek w W. M. Gdańsku	203	148
Przyjęcie od kolei zagranicznych	169	160
Tranzyt	1 063	568
Ogółem	13 256	11 137

Przeciętna dzienna ogółu przewozów w marcu b. r. wzrosła w porównaniu z marcem 1936 r. o 2 119 wag. (19%), łącznie naładunek w kraju—o 1 560 wag. (15·2%), a przewóz przesyłek handlowych zwyczajnych—przeciętnie dziennie o 1 640 wag. (16·8%).

Co do kierunku przewozów—to sytuacja w porównaniu z marcem ub. r. przedstawiała się następująco: przewozy w komunikacji wewnętrznej wzrosły przeciętnie dziennie o 138 wag. (13·8%), przeciętny dzienny tonaż, nadany do wywozu przez granice lądowe i porty polskiego obszaru celnego, wzrósł o 422 wag. (21·1%), a przyjęcie od kolei zagranicznych zwiększyło się przeciętnie dziennie o 9 wag. (5·6%). Naładunek na terenie W. M. Gdańska przewyższył naładunek z marca ub. r. przeciętnie dziennie o 55 wag. (37·2%). W komunikacji tranzytowej, wykazującej już w lutym w stosunku do analogicznego miesiąca 1936 r. dzienny wzrost tonażu o 425 wag. (74·4%), tendencja zwiększenia w miesiącu sprawozdawczym utrzymała się w dalszym ciągu—dzięki pomyślnemu rozwojowi tranzytu przez Pomorze, i wzrost przewozów wynosił przeciętnie dziennie 495 wag. (87·1%).

Przeciętny dzienny wzrost naładunku poszczególnych grup towarów wynosił w stosunku do marca 1936 r. przy: ziemniakach 7 wag. (13·7%), innych artykułach aprowizacyjnych 4 wag. (2·4%), zwierzętach i ptactwie 12 wag. (8·7%), mięsie i bekonach 6 wag. (31·6%), drzewie 46 wag. (4·2%), węglu 1 150 wag. (33·4%), nawozach sztucznych 42 wag. (14·5%), rudach oraz surowcach dla przemysłu fabrycznego 140 wag. (67·3%), produktach przemysłowych 203 wag. (25·9%), narzędziach i maszynach rolniczych 4 wag. (200%), pozostałych towarach 103 wag. (22·9%) i drobnicy oraz ładunkach pośpiesznych 136 wag. (8·5%).

Zwyzka przewozów ziemniaków utrzymała się i w miesiącu sprawozdawczym dzięki zwiększonej podaży. Do wzrostu przewozów zwierząt i ptactwa oraz mięsa i bekonów przyczynił się wzmógłony eksport zwierząt—głównie trzody chlewnej—i zwiększony wywóz przetworów mięsnych. Przewozy drewna kształtowały się pomyślnie—w wyniku dobrej koniunktury na rynku krajowym. Zwiększony eksport węgla kamiennego w marcu, przewyższający o 247 tys. t (41·7%) wywóz w analogicznym miesiącu 1936 r., znalazł swoje odzwierciedlenie we wzmógłonych przewozach kolejowych. Wzrost przewozów nawozów sztucznych świadczy o pomyślnym rozwoju konsumpcji tego produktu na rynku krajowym. Wpłynęło na to dodatnio podniesienie się w ostatnich miesiącach cen produktów rolnych, umożliwiających szerszym warstwom rolniczemu, nawet na terenach wschodnich kraju, nabywanie

nawozów sztucznych. Ten sam czynnik – poprawa finansowa rolnictwa – tłumaczy też bardzo poważne zwiększenie się tonażu nadania narzędzi i maszyn rolniczych. Dość silny wzrost przewozów rudy oraz surowców dla przemysłu fabrycznego pozostaje w związku z dużą zwykłą wytwórczością hutnictwa żelaznego, cynkowego i ołowianego. Przede wszystkim wytwórczość hutnictwa żelaznego osiągnęła poziom, nie notowany od okresu najwyższej koniunktury z 1928 r.; w porównaniu z marcem 1936 r. wytwórczość w dziale wielkich pieców wzrosła o 38%, w stalowni o 40%, w walcowni o 49% i w rurkowni o 62,3%. Zwiększony tonaż przewozu produktów przemysłowych pozostaje w związku z poprawą gospodarczą kraju. Przewozy towarów pozostałych, do których należą towary najcenniejsze, przekroczyły, analogicznie jak w miesiącu poprzednim, w dość poważnym stopniu poziom przewozów z marca 1936 r.

Spadek przewozów nastąpił przy niższych grupach towarów i wynosił przeciętnie dziennie w porównaniu z 1936 r. przy: zbożu 66 wag. (20,1%), mące, kaszy itp. 22 wag. (19,8%), soli 1 wag. (1,6%), cukrze 11 wag. (13,4%), ropie i produktach naftowych 8 wag. (4,4%) i materiałach budowlanych 105 wagonów (16,4%).

Spadek przewozów zbóż i przetworów zbożowych ma swoje źródło, poza względami sezonowymi, głównie w nastawieniu spekulacyjnym. Zmniejszenie nadania soli ma charakter przypadkowy. Zmniejszony zbyt cukru wpłynął na obniżenie się transportów kolejowych tego artykułu. Przyczyną spadku przewozów ropy i produktów naftowych była obniżka produkcji ropy naftowej. Spadek przewozów materiałów budowlanych spowodowany został w niemałym mierze, poza innymi czynnikami (jak zmniejszenie się tempa ruchu budowlanego) – brakiem zapasów cegły, co miało miejsce w marcu b. r.

M. S.

ZMIANY W CZECHOSŁOWACKO-POLSKIEJ TARYFIE ZWIĄZKOWEJ. – Zgodnie z rozporządzeniami, ogłoszonymi w „Dz. Tar. i Zarządz. Kolej.” Nr 14 ÷ 17/1937 wprowadzono do poszczególnych zeszytów części II powyższej taryfy następujące zmiany i uzupełnienia:

1) Z dniem 1/V 1937 r. wprowadza się w życie nowe wydanie zeszytu 3, cz. II powyższej taryfy na przewóz różnych towarów, tj. najdroższych, nieobjętych poszczególnymi zeszytami (tar. art. Nr 1), oraz aneks, zawierający czasowe niższe opłaty przewozowe.

Nowe wydanie tej taryfy spowodowane zostało wprowadzeniem szeregu zmian zarówno w taryfie wewnętrznej kolei polskich, jak i kolei czeskosłowackich. Stawki opłat przewozowych, zawarte w tej taryfie, ustalono w groszach polskich od 100 kg.

Ze specjalnych zniżek taryfowych, zawartych w poszczególnych pozycjach aneksowych, korzystają następujące artykuły:

a) w kierunku z Polski do Czechosłowacji: węgiel wywarowy, oraz wywar gorzelniany wszelkiego rodzaju, także wywar melasowy (ługi gorzelniane odpadkowe) od stacji: Chełm, Lublin, Łańcut, Sieradz, Sochaczew i Żyrardów, oraz odpadki ryżu wszelkiego rodzaju, uzyskane przy wyrobie krochmalu – od stacji Tczew;

b) w kierunku z Czechosłowacji do Polski: szmaty stare do stacji: Białystok Centralny i Łódź Kaliska, cytrynian wapnia – do stacji Sosnowiec Południowy, siarczek węgla – do stacji: Łowicz, Myszków i Sochaczew;

c) z Z. S. R. R. do Czechosłowacji w tranzycie przez P. K. P.: octan wapnia surowy (wapno szare) od granicy Państwa pod Mohylanami, Mikaszewcami i Podwołoczyskami.

Należy poza tym podkreślić specjalne zniżki, zawarte w pozycji aneksowej Nr 1 dla przesyłek drobnicowych pośpiesznych z Wiednia do Polski. Zniżone opłaty przewozowe mają zastosowanie również przy przewozie przesyłek pociągami pośpieszными, jeżeli takiego przewozu nadawca zażąda wyraźnie w liście przewozowym. Przesyłki mogą się składać tylko z poszczególnych sztuk o wadze do 60 kg. Droga przewozu przez Petrovice u Bohumina – granica Państwa pod Zebrzydowicami.

2) W zeszytcie 4 taryfy artykułową Nr 202 uzupełniono nowymi stacjami: Długikąt i Krasnobród – dla umożliwienia eksportu drewna celulozowego do Czechosłowacji.

3) W zeszytcie 8 w taryfie artykułowej Nr 118 włączono stację Liśany u Żatce celem ułatwienia importu do Polski gliny porcelanowej surowej, mielonej lub szlamowanej; w taryfie art. Nr 251 uwzględniono stację Rokycany jako stację odbiorczą przesyłek dolomitu surowego, palonego, także mielonego, nadawanych na stacjach Szczakowa i Ząbkowice.

4) W zeszytcie 11 w tar. art. Nr 14, obowiązującej na przewóz rud, niżono opłaty przewozowe dla wypalków pirytowych w relacji Kielce; w taryfie art. Nr 104 na przewóz z Czechosłowacji do Polski

żelaza i stali oraz wyrobów z nich, włączono jako stację nadawczą Petrovice u Bohumina; w tar. art. Nr 232, włączono stację Petržalka jako stację odbiorczą przesyłek cynku nieobrobionego w płytach, oraz blachy cynkowej, eksportowanych z poszczególnych stacji P. K. P. W ramach powyższego zeszytu wprowadzono pozycję aneksową na przewóz rur żelaznych ze zniżonymi stawkami opłat przewozowych od stacji Breclav statni hranice – granica Państwa pod Mohylanami dla umożliwienia tranzytu tego artykułu z Austrii do Z. S. R. R. pod warunkiem przewiezienia w okresie 1/VI ÷ 31/VII 1937 r. najmniej 1 000 t.

K. I.

ZMIANY W POLSKO-CZECHOSŁOWACKIEJ TARYFIE PORTOWEJ. – W „Dz. Tar. i Zarządz. Kolej.” Nr 14 ÷ 16/1937 ogłoszono z ważnością od dn. 1/IV 1937 r. wzgl. 16/IV 1937 r. następujące ważniejsze zmiany do powyższej taryfy:

W „Warunkach stosowania” – obok przewidzianych dotychczas rodzajów traktowania towarów podczas pozostawiania na składzie w portach, jak np. rozpakowywanie, opakowywanie, sortowanie, pasteryzowanie itd. – dopuszczono przerywanie w poprzek lub sztorcowanie (obcinanie końców) drzewa tartego. Do stacji, korzystających z ulgi reekspedycyjnej na terenie kolei czeskosłowackich, włączono stację Kralovo nad Tisou (dotychczas ulga powyższa odnosiła się wyłącznie do stacji: Bohumin i Breclav).

Na import kabli do przewodów elektrycznych przez porty polskiego obszaru celnego do stacji czeskosłowackich wprowadzono nową taryfę artykułową Nr 252 ze stawkami dla 5 i 10/15 t, na import zaś gumy surowej (kauczuku) i gutaperki surowej do Czechosłowacji loco oraz tranzytem przez Czechosłowację do Austrii – taryfę artykułową Nr 259.

Na przewóz do Czechosłowacji szmat, bawełny, żelaza, rudy chromowej oraz na wywóz melasy wprowadzono nowe stawki dla szeregu nowołączonych czeskosłowackich stacji odbiorczych względnie nadawczych. Dotychczasowe opłaty na import mąki z krwi, z mięsa i ryb suszonych, niezdatnych do spożycia, zostały obniżone.

Zniżkę aneksową (poz. Nr 104 w zesz. 1) na eksport krochmalu ze stacji Parkan do portów Gdynia i Gdańsk odnowiono na okres 10/IV ÷ 31/XII 1937 r. Nowa, nieznacznie podwyższona w stosunku do poprzedniej, stawka 2 350 halerzy za 100 kg obowiązuje przy opłaceniu przewoźnego za wagę rzeczywistą, najmniej 10 tys. kg.

W nowej pozycji aneksu Nr 109 (w zesz. 1) ustalono niższe opłaty na przewóz najdrożej taryfowanych towarów (tzw. towary wszelkiego rodzaju, przewożone normalnie na zasadzie taryfy artykułowej Nr 1) od 2 czeskosłowackich stacji do portów. Opłaty te stosuje się w drodze zwrotu pod warunkiem przewiezienia w okresie 1/IV 1937 ÷ 31/I 1938 najmniej 500 t.

Na tranzyt rudy żelaznej przez porty polskiego obszaru celnego do Węgier wprowadzono zniżkę w formie nowej pozycji aneksu Nr 605 w zesz. 6 taryfy portowej. Zniżkę stosuje się w drodze zwrotu po udowodnieniu przewozu minimalnego kontyngentu 3 tys. t w okresie 1/III ÷ 31/V 1937 r. względnie od razu przy nadaniu, jeżeli osoba, zamierzająca skorzystać z niej, złoży odpowiednią gwarancję.

Z ważnością od dn. 1/V 1937 r. wszedł w życie nowy, zreformowany zeszyt 4 czeskosłowacko-polskiej taryfy portowej, dostosowany do zmian (podwyżki) w wewnętrznych taryfach na drewno kolei polskich i czeskosłowackich. Z chwilą wprowadzenia tego zeszytu traci moc obowiązującą dawny zeszyt z dn. 1/III 1935 r.

W nowym zeszytcie zawarte są, podobnie jak w dotychczasowym, taryfy artykułowe na przewóz drewna i wyrobów z niego, mianowicie: na eksport z Czechosłowacji okrągłaków, drewna celulozowego, słupów telegraficznych i telefonicznych, drzewa tartego, kopalniaków itd. (taryfy art. Nr 102), wyrobów z drewna, jak: kadzie, beczki, forniery, fryzy, płyty i inne (taryfa art. Nr 129), mebli giętych i innych mebli z drzewa (taryfa art. Nr 130), wyrobów koszykarskich (taryfa art. Nr 162), na import do Czechosłowacji drewna pochodzenia zamorskiego (taryfa art. Nr 202) oraz taryfa art. Nr 17 na przewóz miążgi drzewnej i celulozy w obu kierunkach. Według taryf powyższych może również odbywać się tranzyt drewna przez Czechosłowację z względnie do Austrii, Rumunii i Węgier na zasadzie stawek tranzytowych do odpowiednich punktów granicznych. W aneksie do nowego zeszytu przewidziano niższe opłaty na drewno z Czechosłowacji (pozycja Nr 401) oraz na celulozę (pozycja Nr. 402).

Opłaty nowego zeszytu 4, zasadniczo wyższe od poprzednich, ustalone są w łącznych stawkach za całą odległość przewozu, wyrażonych w walucie czeskosłowackiej.

J. K.

ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE

RUCH W PORCIE GDAŃSKIM W MARCU 1937 R. — Ruch okrętowy w porcie gdańskim w marcu był większy niż w analogicznym miesiącu ub. r., natomiast w porównaniu z lutym b. r. zwiększył się tylko przy okrętach wychodzących, a przy okrętach wchodzących uległ pewnemu zmniejszeniu. Pojemność statków, które w marcu do Gdańska zawinęły, jest większa o 6·1% aniżeli w analogicznym miesiącu ub. r., w porównaniu zaś z lutym b. r. zmniejszyła się o 6·4%. Pojemność statków, które port gdański opuściły, zwiększyła się w stosunku do marca ub. r. o 11·2%, a w porównaniu z lutym b. r. — o 5·1%. Zawinęły do portu gdańskiego w marcu 394 okręty o pojemności 271 437 nrt, opuściło port 390 okrętów o pojemności 271 858 nrt. Tonaż statków, które do Gdańska zawinęły i port ten opuściły, w pierwszych 3 miesiącach b. r. wynosi 1 675 025 nrt w porównaniu z 1 401 110 nrt w analogicznym okresie ub. r., czyli że ruch okrętowy wzrósł o 16·4%.

Narodowość statków, które odwiedziły w marcu port gdański, była następująca:

	Przybyło		Odeszło	
	statków	nrt	statków	nrt
Polska	22	19 626	19	17 466
Gdańsk	5	847	5	1 118
Belgia	1	506	1	506
Dania	55	25 072	55	27 499
Niemcy	114	58 172	113	57 884
Anglia	15	18 390	15	18 637
Estonia	13	9 261	11	8 894
Finlandia	20	25 198	22	27 538
Francja	6	8 862	7	10 733
Grecja	5	13 016	6	15 878
Holandia	11	5 802	11	6 786
Włochy	4	14 902	1	4 564
Islandia	2	1 920	1	469
Łotwa	5	4 999	6	6 450
Litwa	4	2 135	4	2 135
Norwegia	23	15 247	25	16 892
Z. S. R. R.	1	1 292	1	1 292
Szwecja	87	45 844	86	46 771
Węgry	1	346	1	346
Razem:	394	271 437	390	271 858

Na 19 bander, reprezentowanych w gdańskim ruchu portowym, bandera polska zajmuje piąte miejsce — za Niemcami, Szwecją, Finlandią i Danią, wyprzedzając Anglię, Norwegię, Grecję i inne.

Obrót towarowy wyniósł w miesiącu sprawozdawczym 553 288 t — wobec 452 466 t w lutym b. r. i 390 719 t w marcu 1936 r. Import (89 068 t) wzrósł bardzo poważnie zarówno w stosunku do miesiąca poprzedniego, jak i do marca ub. r., w pierwszym wypadku o 53·2%, w drugim — o 57·5%. Eksport (464 220 t) wzrósł również w stosunku do obydwu miesięcy porównawczych, a mianowicie w stosunku do lutego b. r. o 11·6%, a w stosunku do marca 1936 r. — o 24%.

Ruch towarowy w marcu rozwijał się następująco (w tonach):

Grupa towarowa	Przywóz	Wywóz
Produkty pochodzenia roślinnego	3 124	59 638
Produkty pochodzenia zwierzęcego	2 378	255

Produkty pochodzenia mineralnego	68 222	304 568
Tłuszcze, oleje itd.	812	—
Artykuły spożywcze, tytoń	699	4 242
Chemikalia	6 188	2 742
Skóry i wyroby	5	124
Surowce włókiennicze	407	68
Kauczuk i wyroby	227	1
Drzewo i wyroby	528	83 335
Papier i wyroby	786	510
Materiały budowlane	61	64
Metale i wyroby	5 552	8 667
Maszyny i aparaty	70	4
Inne	9	2
Razem:	89 068	464 220

W imporcie wszystkie grupy, z wyjątkiem produktów pochodzenia zwierzęcego, które wykazują niewielkie zmniejszenie (9·7%), poważnie wzrosły. I tak, import produktów pochodzenia mineralnego, zajmujących w dalszym ciągu pierwsze miejsce, zwiększył się w stosunku do miesiąca poprzedniego o 59·6%, import chemikalij zwiększył się aż 5-krotnie, przywóz metali i wyrobów wzrósł o 3·1%, produktów pochodzenia roślinnego — o 27·2%. Wszystkie pozostałe grupy wykazują również wzrost.

W eksporcie na pierwszym miejscu znajdują się produkty pochodzenia mineralnego z liczbą o 25·5% większą aniżeli w lutym b. r. Wywóz drzewa — zajmującego drugie miejsce, wzrósł o 4·1%. Eksport następných grup wykazuje zmniejszenie, a więc: produktów pochodzenia roślinnego o 23·8%, metali i wyrobów o 36%, artykułów spożywczych i tytoniu o 32%, chemikalij o 36·5%. Pozostałe grupy nie wykazują zbyt daleko idących zmian w stosunku do miesiąca poprzedniego.

Przyjechało do portu gdańskiego w marcu 26 pasażerów, wyjechało — 13.

A. R.

WSKAŹNIK FRACHTOWY ZA MARZEC 1937 R. — Według obliczeń angielskiej Izby Żeglugaowej ogólny wskaźnik frachtowy dla przewozów trampowych za marzec b. r. wyniósł 132·29 (przyjmując poziom frachtów w 1929 r. = 100), gdy w lutym b. r. wyniósł on 130·92, a w marcu ub. r. — 83·92. Przeciętny wskaźnik frachtów za ostatnie 6 miesięcy wynosi 121·82, gdy za rok 1936 — 90·79.

Mniej więcej podobny wzrost wykazują wskaźniki poszczególnych rynków frachtowych.

Warunki wynajmu statków (time-charter rate) wzrosły w marcu o ok. 14% w porównaniu z lutym b. r. i o 143·56% w porównaniu z marcem 1936 r.

Z RYNKU FRACHTOWEGO. — Wobec zbliżającego się terminu otwarcia żeglugi na morzach północno-wschodnich, rynek frachtowy wykazuje tendencję mocniejszą w szczególności na statki większe o pojemności ponad 1 000 t. Frachty na drzewo kształtują się o ok. sh 18 powyżej stawek minimalnych, przewidzianych przez odnośny plan Konferencji Bałtyckiej dla załadunków w portach bałtyckich i morza Białego. Ma to w pewnej mierze wpływ i na statki na węgiel, które zwykle były ostatnio o mn. w. sh 1 na tonie. Zanotowano, mianowicie, następujące transakcje na przewóz węgla z Gdyni/Gdańska: 1 500 t do Rouen sh 9/3, 2 000 t do Bordeaux sh 9/9, 2 000 t do Bordeaux i Bayonne sh 10/7½, 2 000 t do Rotterdamu sh 6/3, 2 100 t do Kotki sh 5/3.

SAMORZĄD

XIV ZJAZD MIAST POLSKICH

Odbyty w dn. 26 ÷ 27/IV Nadzwyczajny Zjazd Miast stanowił niewątpliwie dalszy ciąg ofensywy samorządów miejskich, rozpoczętej w okresie ostatniej sesji parlamentarnej, a mający na celu poprawę sytuacji gospodarczej i finansowej gmin miejskich. Punktem wyjścia obrad Zjazdu i wszystkich zgłaszanych postulatów była teza, że układ stosunków społecznych i gospodarczych w Polsce, wyznaczając miastom wielką rolę w życiu Państwa, zmusza samorząd miejski do niezwłocznego wyjścia z kryzysowego impasu gospodarczego.

Pan Premier Gen. F. Sławoj-Składkowski, witając Zjazd, wezwał miasta do współdziałania z Rządem w inicjowaniu i prowadzeniu robót

publicznych, mających na celu dostarczenie pracy szerokim masom bezrobotnych.

Pan Prezydent m. Warszawy Starzyński w obszernym referacie, zagajającym obrady Zjazdu, stwierdził, że ze względu na stale uszczuplane źródła dochodów, a jednocześnie wzrastające zadania i obowiązki obligatoryjne — większość gmin miejskich nie tylko nie jest zdolna do jakiegokolwiek aktywności inwestycyjnej, ale nie może podjąć w ramach samowystarczalności finansowej swoim bieżącym obowiązkom. Podstawowym więc warunkiem przywrócenia samorządowi miejskiemu aktywności gospodarczej musi być stworzenie nowych wydajnych źródeł dochodowych.

Obrady w sekcjach toczyły się przede wszystkim dokoła zagadnień, poruszonych przez Pana Premiera i P. Prezydenta Starzyńskiego.

Na plan pierwszy uchwał, powziętych przez Zjazd na skutek wniosków, zgłoszonych przez poszczególne sekcje, wysuwa się uchwała, domagająca się poważnego zwiększenia uprawnień podatkowych miast przez: 1) rozszerzenie na wszystkie miasta prawa poboru dodatku do państwowego podatku dochodowego, 2) przez przywrócenie miastom wydzielonym prawa poboru specjalnych opłat drogowych, 3) przez danie miastom prawa poboru podatku od gruntów budowlanych, 4) przez umożliwienie miastom opodatkowania nowych budowli. Ponadto w zakresie spraw finansowych m. in. Zjazd domaga się: zaniechania ingerencji władz w sprawie wysokości cen i opłat w przedsiębiorstwach miejskich oraz zwolnienia miast od obowiązku wypłacania nauczycielom szkół powszechnych dodatków mieszkaniowych.

Dalsze postulaty finansowe idą w kierunku większego usamodzielnienia podatkowego miast przez zaniechanie zmiany samoistnych podatków komunalnych względnie elastycznych dodatków do podatków państwowych na sztywne udziały w podatkach.

Poza tym wysunięto zasadę, aby Państwo względnie instytucje publiczno-prawne zaniechały wykorzystywania pewnych źródeł dochodu, a mianowicie: podatku od uboju, podatku od elektryczności oraz opłat widowiskowych na rzecz Czerwonego Krzyża i Funduszu Pracy, przekazując prawo poboru powyższych podatków miastom.

Uchwalono również ciekawy postulat, żądający korektywy w dotychczasowym podziale wpływów z udziału w państwowym podatku dochodowym w tym kierunku, aby udział przekazywany był tym gminom miejskim, na obszarze których istnieją i pracują zakłady przemysłowe, będące przedmiotem opodatkowania. Dotychczas udział z powyższych przedsiębiorstw przypada gminom, na terenie których mieści się siedziba zarządu przedsiębiorstwa. Omówiony postulat zmierza w kierunku przesunięcia stosunkowo znacznych kwot dochodów, sięgających kilkunastu milionów złotych, z wielkich miast na mniejsze przemysłowe gminy miejskie.

W zakresie spraw gospodarczych Zjazd uchwalił następujące podstawowe postulaty: zwiększenia jeszcze w bieżącym roku pomocy finansowej z Funduszu Pracy co najmniej do wysokości dotacji z ubiegłego roku (stanowi to ok. zł 30 miln.), a to ze względu na niewy-

starczalności dotychczasowych kredytów w stosunku do istniejących konieczności zatrudnienia bezrobotnych. Ponadto pod adresem Funduszu Pracy wysunięto również żądanie, aby dostarczane miastom środki finansowe miały wyłącznie charakter dotacji, nie zaś—jak dotychczas—dotacji i pożyczek. Zjazd stwierdził również, że do czasu poprawy sytuacji finansowej miast Fundusz Pracy nie powinien wymagać od gmin miejskich własnego aportu do robót, prowadzonych przy jego pomocy. W ogóle zaś w sprawie bezrobocia stwierdzono, że jest ono zagadnieniem ogólnopństwowym i tylko przez Państwo może być rozwiązane, miasta zaś mogą pomagać Rządowi, ale tylko w granicach swoich możliwości budżetowych.

Poza tym Zjazd domaga się uruchomienia dla miast długoterminowego niskoprocentowanego kredytu obligacyjnego za pośrednictwem banków komunalnych. Pod adresem Banku Gospodarstwa Krajowego, skierowano postulat nieograniczania kredytów budowlanych oraz udzielania miastom pożyczek bezprocentowych na wykup terenów pod ulice i place.

Uchwalone przez Zjazd tezy, dotyczące roli samorządu w administracji publicznej, idą w kierunku: 1) ograniczenia dowolności postępowania władz nadzorczych, 2) udziału w nadzorze organów kolegialnych (wydziałów wojewódzkich i powiatowych), przy czym przy Ministrze Spraw Wewnętrznych również powinien powstać organ kolegialny, składający się co najmniej w połowie z członków, reprezentujących gminy miejskie, 3) rozszerzenia uprawnień zarządów miast w zakresie państwowej administracji ogólnej (skasowanie starostw grodzkich), 4) skoordynowania czynności nadzorczych i rewizyjnych, 5) przywrócenia egzekutywy karno-administracyjnej i skarbowej, 6) odebrania starostwom prawa zatwierdzania burmistrzów niezawodowych i przeniesienia tego prawa na wojewodów, 7) powołania do życia Państwowej Rady Samorządowej, 8) uregulowania ustawowego stosunków służbowych i praw emerytalnych pracowników samorządowych, 9) wydania odrębnych statutów ustrojowych dla największych miast.

W dn. 28/IV b. r. delegacja, wyłoniona przez Zjazd, na czele z P. Prezydentem Starzyńskim, na specjalnych audiencjach przedłożyła tezy i postulaty, uchwalone przez Zjazd, Panu Premierowi Gen. F. Sławoj-Składkowskiemu i Panu Wicepremierowi E. Kwiatkowskiemu oraz Panu Wiceministrowi Korsakowi.

Z.

KRONIKA TYGODNIOWA

PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ

USTAWY:

Układy zbiorowe pracy—ust. z dn. 14/IV 1937 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 31/1937, poz. 242).

Skracanie czasu pracy w górnictwie węglowym—ust. z dn. 14/IV 1937 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 31/1937, poz. 243).

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ:

Tymczasowe wprowadzenie w życie postanowień układu polsko-szwajcarskiego w sprawie uregulowania płatności handlowych—rozporz. z dn. 23/IV 1937 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 31/1937, poz. 245).

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Klasyfikacja gruntów pod wodami—rozporz. Ministra Skarbu z dn. 15/II 1937 r., wyd. w poroz. z Ministrami: Rolnictwa i Ref. Roln. oraz Spraw Wewnętrznych („Dz. Ust. R. P.” Nr 31/1937, poz. 247).

Zniżki celne i zwolnienia od cła—rozporz. Ministra Skarbu z dn. 19/IV 1937 r., wyd. w poroz. z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Ref. Roln. („Dz. Ust. R. P.” Nr 31/1937, poz. 247).

Regulowanie cen przedmiotów powszedniego użytku—rozporz. Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 10/IV 1937 r., wyd. w poroz. z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Ref. Roln. („Dz. Ust. R. P.” Nr 31/1937, poz. 248).

Wymiar i pobór państwowego podatku gruntowego—rozporz. Ministra Skarbu z dn. 31/III 1937 r., wyd. w poroz. z Ministrami: Spraw Wewnętrznych oraz Rolnictwa i Ref. Roln. („Dz. Ust. R. P.” Nr 32/1937, poz. 250).

TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH

4 m a j a :

— „Międzynar. T-wo Wagon. Syp. i W. Ekspres. Europ.“, S. A.—o g. 14 w lok. S-ki w Brukseli, 53 Boulevard Clovis.

7 m a j a :

— Zakł. Chem. „Grodzisk“, S. A.—o g. 17 $\frac{1}{2}$ w lok. S-ki w W-wie, Marszałkowska 151.

11 m a j a :

— „Łódzki Bank Depozytowy“, S. A.—o g. 10 w lok. B-ku w Łodzi, Piotrkowska 5.

12 m a j a :

— Zakł Amun. „Pocisk“, S. A.—o g. 14 w lok. S-ki w W-wie, Mińska 25.

— „M. Leszczyński i S-ka“ Fabr. Chem., S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Ogrodowa 32.

13 m a j a :

— T-wo Akc. dla Fabr. Śrub i Wyr. Kutyh „Brevillier S-ka i A. Urban Synowie“, S. A.—o g. 11 w lok. T-wa w Wiedniu, Linke Wienzeile 18.

— T-wo Białost. Manuf. „Eugeniusz Becker i S-ka“, S. A.—o g. 15 w gmachu Resursy Obyw. w W-wie, Krak. Przedm. 64.

— „Karbide Wielkopolski“, S. A.—o g. 10 w lok. S-ki w Bydgoszczy, Gdańska 96.

14 maja:

- „Carrosin“ T-wo Akc. Fabr. Guz.—o g. 11 w Pałacu Działyńskich w Poznaniu, St. Rynek 78.
- Białostocka Fabr. Kolder i Sukna „Oswald Trilling i Syn“, S. A.—o g. 12 w lok. S-ki w Białymstoku, Piłsudskiego 26.
- „Bank Przem. Pol.“, S. A.—o g. 17 w W-wie, pl. Napoleona 6 m. 14.
- „T-wo Bud. i Eksploat. Kolei Dojazd. w Polsce“, S. A.—o g. 12 w lok. S-ki w W-wie, Stalowa 60.
- T-wo Przem. „K. Wasilewski i S-ka“, S. A.—o g. 12 w kanc. Not. St. Malachowskiego-Łempickiego w W-wie, Kapucyńska 6.

15 maja:

- T-wo „Syrena-Rekord“, S. A.—o g. 13 w lok. S-ki w W-wie, Chmielna 66.
- „Herbewo“ Herliczka, Beldowski, Wołoszyński, Zjedn. Fabr. Tutek i Bibuł., S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w Krakowie, al. Słowackiego 64.
- Zakł. Ceram. „Pustelnik“, S. A.—o g. 16 w lok. S-ki w W-wie, Królewska 8 m. 7.
- Pol. Zakł. Chem. „Nitrat“, S. A.—o g. 14 w lok. S-ki w W-wie, Mińska 25.

18 maja:

- „Synd. Roln. Ciechanowski“, S. A.—o g. 15 w lok. Okr. T-wa Org. i Kółek Roln. w Ciechanowie.

19 maja:

- Dom Tow. „B-cia Jabłkowsy“, S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Bracka 25.
- Wil. Dom. Tow.-Przem. „B-cia Jabłkowsy“, S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Bracka 25.
- Zakł. Chem. „Motor-Alkaloida“, S. A.—o g. 18½ w lok. S-ki w W-wie, Marszałkowska 23.

- Warsz. T-wo „Motor“ Zakł. Chem. Farm., S. A.—o g. 17½ w lok. S-ki w W-wie, Marszałkowska 23.
- „S. A. Eksploat. Soli Potas.“—o g. 12 w lok. B. G. K. w W-wie, al. Jerozolimska 1.
- Zjedn. Zakł. Wap. „Wapnorud“, S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Trębacka 15.
- „Mirkowska Fabr. Papieru“, S. A.—o g. 11 w lok. S-ki w W-wie, Marszałkowska 94.
- „Synd. Roln. Warsz.“, S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Kopernika 30.

20 maja:

- „Gazolina“, S. A.—o g. 16 w lok. S-ki w Borystawiu, Listopada 1.
- Dom Hand.-Przem. „Fr. Fuchs i Synowie“, S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Miodowa 18.
- T-wo Ubezp. „Silesia“, S. A.—o g. 11½ w lok. T-wa w Bielsku, Krasińskiego 11.

21 maja:

- „Wil. Bank Ziem.“, S. A.—o g. 18 w lok. B-ku w Wilnie, Mickiewicza 8.
- T-wo Ubezp. „Europa“, S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Marszałkowska 136.
- Przędz. i Tkalnia Juty i Lnu „Warta“, S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Mazowiecka 3.

22 maja:

- „A. Piasecki“ Fabr. Czekol., S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w Krakowie, Wrocławska 17.
- „Pleszewskie Młyny Parowe“, S. A.—o g. 18 w lok. S-ki w Pleszewie.
- „Pharma“ Mag. B. Jawornicki, S. A.—o g. 17 w lok. S-ki w Krakowie, Długa 48.
- T-wo Bezim. Kop. Węgla „Czeladź“ S. A.—o g. 10 w lok. T-wa w Paryżu, de la Victoire 76.

SKARBOWOŚĆ I FINANSE

BUDŻET

DOCHODY I WYDATKI BUDŻETOWE W MARCU 1937 R.— Według danych tymczasowych dochody i wydatki budżetowe Państwa w marcu 1937 r.— w porównaniu z marcem 1936 r.— przedstawiały się następująco (w tys. zł):

	Dochody marzec		Wydatki marzec	
	1936	1937	1936	1937
A.—ADMINISTRACJA:				
Prezydent Rzeczypospolitej	57	4	268	266
Sejm	8	17	368	305
Senat	1	—	161	172
Kontrola Państwowa	—	—	423	414
Prezydium Rady Ministrów	—	1	198	249
Min. Spraw Zagranicznych	436	516	3 504	3 685
„ „ Wojskowych	174	359	62 647	65 917
„ „ Wewnętrznych	1 174	1 287	16 190	16 628
„ Skarbu	108 906	121 132	11 060	14 867
„ Sprawiedliwości	4 104	4 244	10 428	8 158
„ Przemysłu i Handlu	1 925	2 415	5 174	5 442
„ Komunikacji	143	5 875	1 576	5 594
„ Rolnictwa i Ref. Roln.	246	193	4 033	1 620
„ Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.	182	1 401	27 889	28 798
„ Opieki Społecznej	1 278	836	8 827	5 555
„ Pocht i Telegrafów	3	—	118	141
Emerytury i zaopatrzenia	3 958	2 827	17 299	13 978
Renty inwalidzkie i pensje	—	—	8 402	8 108
Długi państwowe	—	—	18 493	17 077

R a z e m : 122 595 141 107 197 058 196 974

B. — PRZEDSIĘBIORSTWA:

Prezydium Rady Ministrów:				
Polska Agencja Telegr.	19	5	—	—
M-stwo Spraw Wojskowych:				
Państw. Wytwórnia Uzbrojenia	—	—	—	—
Państw. Wytw. Prochu i Mat. Kruszących	—	—	—	—
Państw. Zakłady Inżynierii	—	—	—	—
Państw. Zakłady Lotnicze	—	—	—	132

Państwowe Zakłady Umundurowania	—	—	—	—
M-stwo Spraw Wewnętrznych:				
Gazeta Admin. i Pol. Państw. Państw. Zakłady Wodociągowe na G. Śląsku	—	—	85	—
Państw. Zakłady Przemysłowo-Zbożowe	400	—	—	—
Ministerstwo Skarbu:				
Mennica Państwowa	—	—	—	—
Państw. Zakład Emerytalny	—	—	—	—
M-stwo Przemysłu i Handlu:				
Przedsięb. państwowe o kap. miesz. i wydzierżawione	33	756	—	—
Nadania górnicze i tereny naft.	70	84	—	—
„Polmin“ Państw. Fabr. Ol. Min. Państw. Kop. Węgla „Brzeszcze“ Zjedn. Fabr. Zw. Azot. w Mościcach i Chorzowie	164	175	—	—
	—	10	—	—
	—	375	—	—
Ministerstwo Komunikacji:				
Polskie Koleje Państwowe	70	1 500	—	—
Państw. Wytwórnie Mater. Drogowych	—	—	—	—
Ministerstwo Rolnictwa i Ref. Roln.:				
Lasy Państwowe	11 987	3 500	—	—
Państw. Przetwórnice Mięsne	—	—	—	—
Ministerstwo Wyzn. Rel. i Oświecenia Publ.:				
Państwowe Wydawn. Książek Szkolnych	20	15	—	—
M-stwo Opieki Społecznej:				
Zdrowiska Państwowe	—	—	—	—
Przeds. Państw. Zakładu Higieny Szpitala Państwowe	13	19	—	—
	—	—	102	52
M-stwo Pocht i Telegrafów:				
Polska Poczta, Telegraf i Telefon Państw. Zakł. Tele- i Radiotechn.	3 518	2 940	—	—

R a z e m : 16 294 9 379 187 184

C. — MONOPOLE:

Ministerstwo Skarbu:				
Monopol solny	2 850	3 300	—	—
„ tytoniowy	30 831	28 000	—	—
„ spirytusowy	24 274	18 527	—	—
„ zapalczany	117	1	—	—
Loteria państwowa	2 700	2 856	—	—
R a z e m :	69 772	52 684	—	—

D. — FUNDUSZE:

M-stwo Komunikacji:				
Państw. Fundusz Drogowy	—	—	1 679	—
M-stwo Wozn. Rel. i Oświec. Publ.				
Stypendia akademickie	—	—	110	—
M-stwo Opieki Społecznej:				
Fundusz Pracy	—	—	—	—
R a z e m :	—	—	1 789	—
Ogółem:	199 661	203 170	199 034	197 158

Ostatni miesiąc roku budżetowego jest z reguły jednym z najwydajniejszych miesięcy dla gospodarki budżetowej Państwa, a w ostatnich 2 latach: 1935/36 i 1936/37 okazał się w ogóle miesiącem rekordowym w ciągu całego roku, dając najwyższe dochody. Wzrost dochodów w marcu następuje dzięki przypadającym na ten miesiąc płatnościom podatkowym, sezonowemu wzrostowi obrotów gospodarczych oraz wysiłkom w kierunku pełnej realizacji—wobec końca roku budżetowego—przewidywanych w budżecie wpływów. Fakt, że w marcu ub. r. i w marcu b. r. dochody budżetowe były najwyższe w ciągu całego roku budżetowego, tłumaczy się ogólną zwykłą tendencją dochodów państwowych, związaną z poprawą koniunktury oraz podjętą właśnie w końcu 1935/36 r. akcją równoważenia budżetu.

Ruch dochodów oraz sald gospodarki budżetowej Państwa w lutym i marcu w okresie ostatniego 6-letnia ilustruje następujące zestawienie (w miln. zł):

	1931/32	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37
Dochody						
Luty	164·5	153·0	144·5	179·8	166·5	171·5
Marzec	179·4	163·0	177·0	184·5	199·7	203·2
Deficyt (nadwyżka)						
Luty	-29·4	-25·5	-49·3	-15·3	-6·9	+0·4
Marzec	-44·8	-41·5	-58·2	-19·3	+0·6	+6·0

Dochody budżetowe osiągnęły w marcu poziom wyższy niż w poprzednich latach, należących do okresu kryzysowego, i były niższe dopiero w zestawieniu z marcem 1931 r., a trzeba pamiętać, że w międzyczasie poważnie wzrosła wartość pieniądza — dzięki silnej niższe cen.

Wzrost dochodów w marcu b. r. w stosunku do poprzedniego miesiąca wyniósł zł 31·7 miln., tj. blisko 19%.

Wzrost nastąpił głównie w zakresie dochodów administracji, które podniosły się bardzo silnie, bo z zł 111·0 miln. do zł 141·1 miln., przy czym dochody Min. Skarbu zwiększyły się z zł 97·0 miln. do zł 121·1 miln. Wpłaty przedsiębiorstw wzrosły w lutym, procentowo biorąc, również bardzo poważnie (zł 9·4 miln. wobec zł 3·4 miln. w lutym). Wpłaty monopolów wykazały natomiast spadek — z zł 57·1 miln. (w lutym) do zł 52·7 miln.

W porównaniu z 1936 r. dochody budżetowe w marcu 1937 r. były wyższe o zł 3·5 miln. Wyższe w 1937 r. były dochody tylko w grupie administracji — o zł 18·5 miln.; w grupie przedsiębiorstw dochody w 1936 r. były wyższe o zł 6·9 miln., a w grupie monopolów — o zł 8·1 miln. W zakresie wpłat przedsiębiorstw podkreślić należy zniżkę wpłaty Lasów Państwowych o zł 8·5 miln., gdyż Lasy już w okresie 11 miesięcy wpłaciły więcej, niż przewidywał budżet na cały rok.

Wydatki budżetowe wykazały w marcu silny wzrost, mianowicie o zł 16·1 miln., osiągając rekordowy w roku budż. 1936/37 poziom (zł 197·2 miln.). Minimalne w ogóle dopłaty do przedsiębiorstw wzrosły w marcu o zł 0·14 miln. do zł 0·18 miln. Wydatki administracji podniosły się o zł 16·0 miln. do zł 197·0 miln., przy czym — w liczbie absolutnej — najsilniej wzrosły wydatki na obsługę długów (o zł 8·2 miln.).

Co się tyczy porównania 1936/37 r. z 1935/36 r., to marzec — podobnie jak luty — wykazuje w bież. roku niższy poziom wydatków. Mianowicie, wydatki w marcu 1937 r. były niższe niż w marcu 1936 r. o zł 1·9 miln., przy czym wydatki administracji były niższe zaledwie o zł 0·1 miln., dopłaty do przedsiębiorstw były w obu latach jednakowe, a tylko w 1936 r. były dopłaty do funduszy w sumie zł 1·8 miln., których w marcu 1937 r. wcale nie było.

W okresie całego roku budż. 1936/37 dochody budżetowe wyniosły zł 2 163·8 miln. i były o zł 205·9 miln. wyższe niż w roku 1935/36 (z zastrzeżeniem zmian w układzie budżetu). Wzrost docho-

dów w roku budż. 1936/37 nastąpił we wszystkich grupach — prócz monopolów i funduszy. W grupie przedsiębiorstw wyniósł on zł 3·2 miln. i w grupie administracji aż zł 210·6 miln.; w grupie monopolów spadek wyniósł zł 3·0 miln., a w grupie funduszy wpłaty, których w 1936/37 r. nie było, w 1935/36 r. wyniosły zł 5·0 miln. Wydatki budżetowe w okresie całego 1936/37 r. wyniosły zł 2 157·8 miln., a więc osiągnięta została nadwyżka dochodów, czyli że zniknął deficyt, który w roku 1935/36 (przy wydatkach o zł 47·1 miln. wyższych niż w 1936/37 r.) wyniósł jeszcze pokazałą sumę zł 247·0 miln.

W stosunku do roku budżetowego 1934/35 rok budż. 1936/37 wykazuje wzrost dochodów (licząc w 1934/35 r. bez wpływów z Pożyczki Narodowej) o zł 224·2 miln., wydatków zaś — spadek o zł 17·8 miln. W zestawieniu z okresem roku 1933/34 rok 1936/37 wykazuje zwykłe dochodów o zł 294·7 miln., a wydatków — zniżkę o zł 48·5 miln. Biorąc pod uwagę okres znacznie wcześniejszy — roku 1930/31, kiedy jeszcze przez większą część roku gospodarka budżetowa wykazywała równowagę, stwierdzamy, że rok 1936/37 wykazuje spadek dochodów w porównaniu z 1930/31 r. o zł 548·1 miln. i dość znacznie większą zniżkę wydatków, bo o zł 643·5 miln. Równowaga więc, zachwiana wyraźnie w końcu 1930/31 r., została w 1936/37 r. w pełni uchwycona. Podkreślić trzeba, że ze względu choćby na zmiany w zasadach budżetowania powyższe porównania globalnych sum wykonania budżetu dają tylko przybliżoną orientację co do ruchu dochodów i wydatków Państwa.

W stosunku do budżetu dochody, faktycznie osiągnięte w okresie całego roku budż. — to łącznie z pokryciem kredytów dodatkowych na sumę zł 16·7 miln. — stanowiły 99·0%, czyli niewiele mniej, niż przewidziano w budżecie. Najlepsze wyniki dały wpłaty monopolów, które wyniosły aż 104·8% sumy, przewidzianej z tego źródła w budżecie. Dochody administracji dały również przewyżkę, mianowicie 101·9% całorocznego budżetu, przy czym decydujące w tej grupie dochody Min. Skarbu osiągnęły 102·4%. Zato wpłaty przedsiębiorstw wyniosły tylko 47·2% budżetu. Wydatki w okresie całego roku 1936/37 osiągnęły 98·7% budżetu (łącznie z kredytami dodatkowymi w sumie zł 16·7 miln.), a więc stosunkowo mniej niż dochody. Wydatki administracji wyniosły 98·7%, a dopłaty do przedsiębiorstw 97·6% budżetu.

Porównując z rokiem budż. 1935/36, stwierdzamy, że dochody dały w 1935/36 r. w stosunku do budżetu znacznie mniej niż w 1936/37 r. (97·1% wobec 99·0%), przy czym niższe były wpłaty monopolów (101·7%) i dochody administracji (95·6%); wpłaty przedsiębiorstw były w 1935/36 r. w stosunku do budżetu wyższe (93·5%) niż w 1936/37 r., wreszcie, w 1935/36 r. wpłaty funduszy, których w 1936/37 r. nie było, dały 38·8% sumy, preliminowanej w budżecie. Wydatki budżetowe były w okresie 1935/36 r. zrealizowane w stopniu prawie takim samym jak w 1936/37 r., bo wyniosły 98·6% budżetu.

WPLYWY Z DANIN ORAZ MONOPOŁÓW W MARCU 1937 R. — Według danych tymczasowych wpływy z danin publicznych oraz monopolów państwowych w marcu 1937 r. — w zestawieniu z lutymymi — przedstawiały się następująco (w tys. zł):

	Luty	Marzec
1. — PODATKI BEZPOŚREDNIE:		
Podatki gruntowe	3 319	3 361
Podatek od nieruchomości miejskich i niektórych wiejskich	3 863	3 595
Podatek przemysłowy	18 386	17 687
Podatek dochodowy	19 447	23 789
Podatek nadzwyczajny od niektórych zajęć zawodowych	—	1
Podatek wojskowy	24	29
Podatek od kapitałów i rent	517	440
„ „ energii elektrycznej	755	558
Podatek od uboju	675	758
Odsetki od zaległości, grzywny i kary	1 277	1 731
Razem:	48 263	51 949
2. — PODATEK MAJĄTKOWY	54	208
3. — NADZWYCZAJNA DANINA MAJĄTKOWA	638	558
4. — SPECJALNY PODATEK OD WY-NAGRODZEŃ	13 787	15 845
5. — PODATKI POŚREDNIE:		
Podatek od wina	159	285
„ „ piwa	365	407
„ „ cukru	9 932	12 740
„ „ drożdży	1 047	1 720
„ „ tłuszczów	184	289
„ „ olejów mineralnych	1 529	1 470
„ „ zapalniczek	—	—
„ „ kwasu octowego	17	20

Podatek od kwasu węglowego	22	49
„ „ cukru skrobiowego	147	165
Akcyzowe opłaty patentowe	52	22
Odsetki od zaległości, grzywny i kary oraz podatki zniszczone	3	4
Razem:	13 457	16 901
6. — DODATKI DO PODATKU OD CUKRU	90	203
7. — CŁO	8 793	13 321
8. — OPŁATY STEMPOWE I DANINY POKREWNE:		
Opłaty stempłowe	5 663	7 203
Podatek spadkowy i od darowizn	577	603
Razem:	6 240	7 806
9. — NADZWYCZAJNY DODATEK DO DANIN	1 226	1 391
10. — DANINA LASOWA	17	75
11. — MONOPOLE		
Monopol solny	2 400	3 300
„ tytoniowy	31 000	28 000
„ spirytusowy	22 030	18 527
„ zapalczany	—	1
Loteria państwowa	1 644	2 856
Razem:	57 074	52 684
Ogółem:	149 639	160 941

W marcu następuje z reguły wzrost dochodów skarbowych — z racji przypadających na ten miesiąc płatności podatków bezpośrednich oraz wpływu wzrostu sezonowego obrotów gospodarczych na rozmiary dochodów z innych danin, związanych z wysokością tych obrotów. W bież. roku budżetowym, kiedy już w lutym — wbrew normalnej tendencji — nastąpił wzrost wpływów z danin i monopolów, dalsza zwyżka tych wpływów w marcu nie była bardzo silna i była niższa niż w marcu ub. r. Wahania wpływów skarbowych w poszczególnych miesiącach w ostatnim 7-leciu budżetowym przedstawia następujące zestawienie:

	1930/31	1931/32	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37
	m i l i o n y zł						
Kwiecień	— 24·2	— 14·2	— 8·1	+ 9·5	+ 1·4	— 4·8	— 13·8
Maj	+ 9·2	+ 4·4	+ 14·9	— 15·1	— 15·4	— 0·5	+ 0·2
Czerwiec	— 25·3	— 23·0	— 22·7	— 10·5	— 4·2	— 10·3	+ 2·6
Lipiec	+ 18·5	+ 6·2	+ 6·1	+ 8·2	+ 8·8	+ 11·3	+ 3·2
Sierpień	— 19·9	— 10·5	— 9·4	+ 5·8	— 3·7	— 3·9	— 8·8
Wrzesień	+ 9·0	— 0·8	+ 3·4	+ 6·3	+ 13·7	— 2·7	+ 4·6
Październik	+ 14·4	+ 31·9	+ 19·4	+ 19·9	+ 13·1	+ 16·3	+ 12·2
Listopad	— 7·7	— 15·0	+ 1·8	— 11·0	— 0·7	— 9·7	— 1·9
Grudzień	+ 27·7	+ 8·8	+ 7·6	+ 14·9	+ 6·8	+ 28·2	+ 11·6
Styczeń	— 28·5	— 12·5	— 23·1	— 19·2	— 19·9	— 14·5	— 23·2
Luty	— 32·3	— 23·4	— 12·8	— 21·1	— 9·2	— 4·7	+ 1·0
Marzec	+ 13·3	+ 8·1	+ 11·5	+ 18·9	+ 11·2	+ 19·5	+ 11·3

Wzrost wpływów w marcu w stosunku do lutego dotyczy wyłącznie danin, które przyniosły dochód większy o przeszło 17%, gdy wpłaty monopolów spadły o ok. 8%. Spośród danin wzrost w marcu wykazały wszystkie — z wyjątkiem jedynie mało znaczących wpływów z daniny majątkowej.

Najpoważniejsze w zakresie danin — wpływy z podatków bezpośrednich dały w marcu b. r. dochód zł 51·9 miln., większy niż w poprzednich 2 miesiącach (zł 48·9 miln. — styczeń, zł 48·3 miln. — luty), ale daleki od rekordowego grudnia (zł 70·2 miln.). Spośród bowiem ogólnie wyznaczanych płatności obowiązywały w marcu tylko terminy w zakresie podatku dochodowego, który też dał wpływy zbliżone do rekordowych wpływów z kwietnia. Mianowicie, podatek dochodowy (przedpłata na 1937 r. od osób fizycznych) wykazał w marcu wpływ zł 23·8 miln. — wobec zł 19·4 miln. w lutym i zł 26·8 miln. w kwietniu. Bardzo nieznacznie większy wpływ w marcu niż w lutym dały podatki gruntowe (zł 3·4 miln. wobec zł 3·3 miln.), które uprzednio — od listopada, jako terminu płatności — wykazywały normalną tendencję zniżkową. Inne główne podatki bezpośrednie wykazały w marcu zniżkę wpływów. Wpływy z podatku od nieruchomości, którego ostatni termin płatności przypadał na listopad, zniżyły w dalszym ciągu z zł 3·9 miln. (w lutym) do zł 3·6 miln.; wpływy z podatku przemysłowego, w zakresie którego w lutym była płatność z tytułu zaliczki za IV kwartał 1936 r. — wykazały zniżkę z zł 18·4 miln. (w lutym) do zł 17·7 miln.

W porównaniu z marcem ub. r. wpływy z podatków bezpośrednich w marcu b. r. — przy odpowiadających (podobnie jak w lutym) terminach płatności — nie wykazały prawie żadnej różnicy; gdy w ub. r. stanowiły zł 51·98 miln., to w b. r. — zł 51·95 miln. Jeśli chodzi o poszczególne podatki, to największe różnice wpływów wykazały podatki: przemysłowy i dochodowy. Mianowicie, podatek przemysłowy dał w b. r. więcej (o zł 2·5 miln., tj. o ok. 17%), podatek zaś dochodowy dał w b. r. mniej (o zł 2·5 miln., tj. o ok. 11%). Jeśli chodzi o podatki gruntowe, to dały one w b. r. nieznacznie mniej niż w roku r. (o zł 0·3 miln.). Podobnie przedstawiała się sytuacja z wpływami z podatku od nieruchomości (o zł 0·2 miln. mniej). Natomiast większy wpływ w b. r. (o zł 0·3 miln.) dały jeszcze odsetki zwłoki i kary (zł 1·7 miln. wobec zł 1·4 miln.).

Specjalny podatek od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszy publicznych, wykazał w marcu dość znaczny wzrost wpływów w porównaniu z lutym (zł 15·8 miln. wobec zł 13·8 miln.), przy czym wpływy marcowe okazały się rekordowe w roku budż. 1936/37. W porównaniu z marcem ub. r. wpływy w marcu b. r. wykazywały identyczny poziom.

Danina majątkowa, płatna ostatnio już tylko od rolnictwa, która od listopada (termin płatności) wykazywała stale zniżkujące wpływy, w marcu dała również dochód nieznacznie mniejszy niż w lutym (zł 0·55 miln. wobec zł 0·64 miln.), przy czym bardzo niewiele też niższy (o zł 0·05 miln.) niż w marcu ub. r. Dawno zlikwidowany podatek majątkowy, który od listopada wykazywał wpływy zaledwie kilkadziesiąt tysięcy, w marcu dał dochód zł 0·2 miln. — dość znacznie zresztą niższy niż w marcu ub. r. (zł 0·5 miln.).

Wpływy z podatków pośrednich, które — po silnej zwyżce w grudniu — w styczniu i lutym obniżyły się, w marcu wykazały silny wzrost (z zł 13·5 miln. w lutym do zł 16·9 miln.), osiągając poziom wyższy niż w grudniu (zł 16·4 miln.) i innych miesiącach roku budż. 1936/37 z wyjątkiem rekordowego lipca (zł 22·2 miln.). Dominujące wśród nich wpływy z podatku od cukru dały w marcu sumę zł 12·5 miln., również niższą — w ciągu całego roku budżetowego — tylko od wpływów lipcowych (zł 17·8 miln.), a od lutowych wyższą o zł 2·5 miln. Poza tym w marcu wzrosły w stosunku do lutego wpływy ze wszystkich innych ważniejszych podatków pośrednich, z wyjątkiem podatku od olejów mineralnych, gdzie wpływy w marcu były prawie takie same jak w lutym (zł 1·5 miln.). Podatek od drożdży dał w marcu najpoważniejszy — poza podatkiem od cukru — wzrost w liczbie absolutnej, bo wynoszący zł 0·7 miln.

W porównaniu z marcem ub. r. wpływy z podatków pośrednich w marcu b. r. wykazują — podobnie jak podatki bezpośrednie — tendencję stabilizacyjną. Okazały się one w b. r. wyższe od zeszłorocznych tylko o niecałe zł 0·2 miln., przy czym wpływy z podatku od cukru były w b. r. wyższe o zł 0·7 miln. i z podatku od drożdży o zł 0·1 miln., a wpływy z podatku od olejów mineralnych były w b. r. niższe o zł 0·7 miln.

Wpływy z ceł, zmieniające się przede wszystkim zależnie od rozmiarów i struktury przywozu oraz od sumy wypłacanych zwrotów ceł, które ostatnio zniżkują — w marcu przy silnym bardzo wzroście przywozu wykazały również bardzo poważną zwyżkę (o zł 4·5 miln.), osiągając poziom rekordowy w roku 1936/37. Jednocześnie marcowy dochód z ceł okazał się w b. r. znacznie wyższy od zeszłorocznego (zł 13·3 miln. wobec zł 7·6 miln.).

Wpływy z opłat stempłowych (łącznie z daninami pokrewnymi: podatkiem spadkowym i od darowizn) zniżyły w styczniu i lutym, ale w marcu już silnie wzrosły (o zł 1·6 miln.), dochodząc do rekordowych wpływów z października (zł 7·8 miln.), przy czym głównie zwiększyły się wpływy z samych opłat stempłowych (z zł 5·7 miln. do zł 7·2 miln.). W marcu ub. r. wpływy z opłat stempłowych i danin pokrewnych wynosiły zł 6·4 miln. wobec zł 7·8 miln. w marcu b. r.; same opłaty stempłowe dały w ub. r. o zł 1·3 miln. mniej niż w b. r.

Wpływy z nadzwyczajnych dodatków do danin, które w marcu ub. r. wynosiły zł 1·4 miln., dały prawie taką samą sumę w marcu b. r., zwyżkując w stosunku do lutego b. r. o zł 0·17 miln. — wobec zwyżki wpływów z samych danin (zwłaszcza opłat stempłowych i podatków pośrednich).

Wpłaty monopolów — po kilkumiesięcznym okresie zwyżki (do zł 57·1 miln. w lutym) — w marcu obniżyły się (do zł 52·7 miln.), wykazując spadek także w stosunku do marca ub. r. (zł 60·8 miln.). Niższe wpłaty w marcu niż w lutym uskuteczniły monopol: tytoniowy (zł 28·0 miln. wobec zł 31·0 miln.) i spirytusowy (zł 18·5 miln. wobec zł 22·0 miln.), podczas gdy monopol: solny i loterii dały w marcu wpłaty wyższe: pierwszy — o zł 0·9 miln., drugi — o zł 1·2 miln. W roku 1935/36 w marcu były wyższe wpłaty monopolów: tytoniowego (o zł 2·8 miln.) i spirytusowego (o zł 5·7 miln.), natomiast niższe były wpłaty: monopolu solnego (zł 2·9 miln. wobec zł 3·3 miln.) i loterii (zł 2·7 miln. wobec zł 2·9 miln.).

Zestawienie wpływów z danin i monopolów w marcu 1937 r. z przeciętną miesięczną wpływów, przewidzianych w budżecie na

1936/37 r., oraz z wpływami, osiągniętymi w tym samym miesiącu 1936 r.—przedstawia się następująco (w miln. zł):

	¹ / ₁₂ budżetu		Marzec	
	na 1936/37 r.	1937	1936	1937
Podatki bezpośrednie	54·7	51·9	52·0	
Specjalny podatek od wynagrodzeń	12·5	15·8	15·9	
Danina i podatek majątkowy	1·2	0·8	1·1	
Podatki pośrednie	14·2	16·9	16·7	
Dodatki do podatku od cukru	0·08	0·2	0·1	
Cło	7·5	13·3	7·6	
Oplaty stemplowe	6·5	7·8	6·4	
Nadzwyczajny dodatek do danin	1·3	1·4	1·4	
Danina lasowa	0·02	0·08	0·0	
Monopole	49·6	52·7	60·7	

Jak widzimy, w marcu 1937 r. większe od przeciętnej miesięcznej normy budżetowej były wpływy monopolów oraz wpływy ze wszystkich danin prócz tylko podatków bezpośrednich i danin majątkowych.

W okresie całego roku 1936/37 wpływy z danin i monopolów osiągnęły sumę zł 1 850·7 miln., czyli więcej od sumy wpływów, preliminowanych w budżecie. Jednocześnie wpływy, osiągnięte w 1936/37 r., okazały się znacznie wyższe od wpływów z okresu poprzednich 2 lat, gdyż w 1935/36 r. wyniosły one tylko zł 1 668·0 miln. i w 1934/35 r.—tylko zł 1 616·5 miln. Wzrost więc wpływów w 1936/37 r. w stosunku do 1935/36 r. wynosi ok. 11%, a w stosunku do 1934/35 r.—14½%.

Zestawienie wpływów z danin i monopolów w okresie całego roku budż. 1936/37 z wpływami w roku budż. 1935/36 oraz z budżetem na rok 1936/37 przedstawia się następująco:

	1935/36		1936/37	
	miln. zł	% budżetu	miln. zł	% budżetu
Daniny publiczne	1 027·1	102·2	1 212·7	103·2
Podatki bezpośrednie	543·3	98·8	648·1	98·8
w tym:				
podatek gruntowy	57·1	60·1	108·6	108·6
podatek od nieruchomości	74·4	81·8	99·7	99·7
„ przemysłowy	180·2	225·2	97·5	97·5
„ dochodowy	200·1	246·2	96·6	96·6
Podatki pośrednie	164·3	181·6	106·4	106·4
w tym:				
podatek od cukru	111·2	130·7	111·7	111·7
Cło	82·6	92·3	102·6	102·6
Oplaty stemplowe	88·4	83·2	107·4	107·4
Podatek majątkowy	3·1	1·8	90·0	90·0
Danina majątkowa	24·3	12·2	101·8	101·8
Specjalny podatek od wynagrodzeń	52·5	174·8	116·6	116·6
Dodatki do podatku od cukru	10·8	0·9	101·1	101·1
Nadzwyczajny dodatek do danin	57·5	17·5	110·6	110·6
Danina lasowa	0·2	0·2	102·0	102·0
Monopole	640·9	638·0	104·8	104·8
w tym:				
tytoniowy	339·8	322·0	106·5	106·5
spirytusowy	220·0	235·8	102·7	102·7
Ogółem daniny i monopole:	1 668·0	1 850·7	103·7	103·7

Daniny publiczne wykazały wpływ, przekraczający dość znacznie, bo blisko o 4%, wpływ, preliminowany w budżecie. Spośród danin wpływy wyższe od budżetu dały wszystkie najważniejsze, z wyjątkiem podatków bezpośrednich. Szczególnie silnie przekroczyły budżet, osiągając więcej, niż przewidziano: specjalny podatek od wynagrodzeń i dodatki do danin, dalej opłaty stemplowe i podatki pośrednie, a z podatków bezpośrednich—podatki gruntowe. Podkreślić należy przekroczenie budżetu przez dochody z ceł, które w 1935/36 r. dały tylko 73·7% sumy preliminowanej. Wpływy monopolów dały w okresie 1936/37 r. dość znacznie więcej ponad budżet, bo 104·8%, Najpoważniej przekroczyły budżet wpływy monopolów: tytoniowego oraz loterii.

PODATKI I OPŁATY

ULGI PODATKOWE PRZY TRANSAKCJACH GIEŁDOWYCH MĄKĄ PSZENNĄ I ŻYTNIA.—Okólnikiem z dn. 28/IV 1937 r. L. D. V 35866/4/37 Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że wobec wprowadzenia na okres 12/IV ÷ 31/VII b. r. nowych standartów mąki pszennej i żytniej!—ulgi podatkowe nie przysługują transakcjom giełdowym, dokonanym mąką żytnią według dotychczas obowiązujących standartów mąki żytniej—od dn. 19/IV b. r., z wyjątkiem mąki żytniej

gatunek I 0 ÷ 65% i mąki żytniej pośledniej ponad 65%, którym ulgi podatkowe nie przysługują od dn. 25/IV b. r. Również nie przysługują ulgi podatkowe od dn. 1/V b. r. transakcjom giełdowym, dokonanym mąką pszenną według dotychczas obowiązujących standartów.

Wyżej wymienione zawieszenie ulg podatkowych obowiązuje do dn. 31/VII b. r., tj. terminu, w którym traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 8/IV 1937 r. o przemiale pszenicy i żyta. W okresie zaś od dn. 12/IV b. r. do dn. 31/VII b. r. przysługują ulgi podatkowe od transakcyj giełdowych, dokonanych mąką według nowowprowadzonych standartów.

KALENDARZYK PODATKOWY NA MAJ 1937 R.—W maju płatne są podatki następujące:

1) do 25 maja—zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za 1937 r. w wysokości podatku, przypadającego od obrotu, osiągniętego w kwietniu—przez wszystkie przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw—przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kat. oraz przemysłowe I i V kat., prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

2) do 31 maja—podatek przemysłowy od obrotu za 1936 r. (po odliczeniu wpłaconych zaliczek)—przez wszystkie przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe oraz zajęcia przemysłowe i samodzielne wolne zajęcia zawodowe, o ile nakazy płatnicze zostały płatnikom doręczone najpóźniej w dn. 1/V b. r.;

3) do 7 maja—podatek dochodowy od uposażeń, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbową w kwietniu 1937 r.;

4) do 1 czerwca—przedpłać na podatek dochodowy na rok 1937 przez osoby prawne;

5) do 5 maja—podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w okresie 16 ÷ 30/IV 1937 r.; do 20 maja—podatek, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w pierwszych 15 dniach maja.

Ponadto płatne są w maju zaległości, odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu, oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

PIENIĄDZ I KREDYT

ULGI DLA DŁUŻNIKÓW PAŃSTWOWEGO BANKU ROLNEGO — p. str. 624.

RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH

GIEŁDA WARSZAWSKA

za okres od 19 do 24 kwietnia 1937 r.

Okres sprawozdawczy na rynku dewiz zaznaczył się wzmocnieniem nastroju i lekko podwyższonymi obrotami; do najistotniejszych przejawów należy zaliczyć: dalsze osłabienie franka francuskiego, które w ostatnim dniu okresu uległo nieznacznemu przyhamowaniu, dalej—wzrost kursów funta szterlinga i dolarów, wreszcie wyraźny akcentujący się mocny nastrój dla belgi. Poszczególne dewizy zamknęły okres następującymi saldami (w zł na 100 jednostkach walutowych; ze znakiem plus—zysk, ze znakiem minus—strata): franki francuskie — 0·10, franki szwajcarskie + 0·50, belgi + 0·30, korony czeskosłowackie + 0·01, floreny holenderskie + 0·25, korony szwedzkie + 0·90, korony duńskie + 0·90 i korony norweskie + 1·05; poza tym dolary gotówkowe zwykływały o zł 0·00¹/₈ i dolary telegraficzne o zł 0·00¹/₄—na \$ 1 oraz funty szterlingi o zł 0·19 na £ 1.

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs najużyźszy	Kurs najniższy	Ostatni kurs w tygodniu
Dolary St. Zjedn.	\$ 1	5·27 ³ / ₄	5·27 ³ / ₈	5·27 ⁵ / ₈
„ „ „ telegr.	\$ 1	5·28	5·27 ³ / ₈	5·28
Funty szterlingi	£ 1	26·08	25·97	26·08
Franki francuskie	100 fr.	23·61	23·43	23·43
Franki szwajcarskie	100 fr.	120·90	120·50	120·90
Belgi	100 blg.	89·30	88·95	89·15
Marki niemieckie	100 RM	—	—	—
Korony czeskosłow.	100 kor.	18·39	18·36	18·39
Liry włoskie	100 lir.	27·85	27·85	27·85
Floreny holenderskie	100 fl.	289·30	289·10	289·15
Guldeny gdańskie	100 guld.	100·00	100·00	100·00

Korony szwedzkie	100 kor.	134'35	133'90	134'35
Korony duńskie	100 kor.	116'50	116'10	116'50
Korony norweskie	100 kor.	131'10	130'60	131'10

W poniższym zestawieniu podane jest kształtowanie się obrotów dewizami na giełdzie warszawskiej w lutym i marcu b. r.:

	Luty		Marzec	
	ilość trans-akcyj (tys. zł)	na kwotę (tys. zł)	ilość trans-akcyj (tys. zł)	na kwotę (tys. zł)
Ogółem	764	24 979	877	30 980
w tym:				
dolary Stanów Zjedn.	113	6 975	128	9 695
funt sterlingi	116	10 087	125	12 641
franki francuskie	87	2 724	105	2 135
franki szwajcarskie	38	591	39	381
belgi	74	1 017	96	2 201
marki niemieckie	15	95	7	29
korony czeskosłowackie	115	1 264	116	1 311
liry włoskie	16	47	25	46
florenty holenderskie	63	1 027	69	1 129
guldeny gdańskie	4	50	19	170
korony szwedzkie	33	325	43	471
korony duńskie	15	73	23	104
korony norweskie	27	320	33	312
inne dewizy	48	384	49	355

W marcu w stosunku do lutego nastąpił wzrost zarówno liczby transakcyj, jak i obrotów — w pierwszym wypadku o ok. 14%, w drugim — o ok. 24%; w związku z tą nierównoległością — przeciętna wartość transakcji wzrosła. Jeśli chodzi o udział procentowy obrotów poszczególnymi dewizami — to wzrósł udział obrotów dolarami, funtami, funtami szterlingów i belgami — kosztem pozostałych dewiz. Pierwsze miejsce pod względem obrotów utrzymały nadal funty szterlingi, którymi obroty w marcu stanowiły 40·8% obrotów ogólnych (w lutym — 40·4%), drugie miejsce przypadło dolarom (31·3% — wobec 27·9%), trzecie — belgom (7·1% — wobec 4·1%), czwarte — frankom francuskim (6·9% — wobec 10·9%), piąte — koronom czeskosłowackim (4·2% — wobec 5·0%) itd.

Rynek papierów lokacyjnych państwowych w dalszym ciągu pozostawał niejednolity. Premiówki partycypowały w obrotach stosunkowo mało; sztuki obu emisji 3% Poż. Premiowej Inwestycyjnej zniżkowały po zł 0·25, serie I emisji teże pożyczki zwyżkowały o zł 1·00, druga z premiówek — 4% Poż. Dolarowa — zamknęła okres zyskiem w wysokości zł 0·25. Względnie częste i na dość duże sumy były obroty 4% Poż. Konsolidacyjną, zniżkującą o 1·00% nom. Ostatnią pożyczką, obiegającą po zmienionym w stosunku do okresu poprzedzającego kursie — była 5% Poż. Konwersyjna, której kurs podniósł się o 2·25% nom.

Obroty na rynku papierów lokacyjnych prywatnych były nad wyraz ograniczone; tendencję rynku ocenić należy raczej jako mocną. Poza zniżkującymi o 0·50% nom. 4½% L. Z. Tow. Kred. Ziemskiego — zyski pozostałych papierów kształtowały się następująco (w % nom. — ach nominalu): 8% L. Z. Tow. Kred. Przem. Polskiego 6·00, 4½% L. Z. Pozn. Ziem. Kredyt., emitowanych: w zł — 1·00, w zł w zł — 2·25, 4½% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy 0·63 oraz 5% list zastawne tegoż Towarzystwa 0·25.

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs naj-wyższy	Kurs naj-niższy	Ostatni kurs w tygodni
w zł za sztukę				
Papiery państwowe				
3% Pożyczka Premiowa Inwestycyjna				
I emisja sztuki	zł w zł. 100	66'00	65'50	65'50
" " serie	" " " "	86'00	85'00	86'00
II emisja sztuki	" " " "	65'00	64'50	64'50
" " serie	" " " "	—	—	—
4% Pożyczka Dolarowa	\$ ¹⁾	44'75	44'50	44'50
				-44'75
w % % nominalu				
4% " Konsolidacyjna	zł w zł.	56'25	55'25	55'50
				-55'25
				-54'00 ²⁾
				-54'25 ²⁾
				-54'00 ²⁾
				-53'75 ³⁾
				-53'88 ³⁾
				-53'75 ³⁾

5% Pożyczka Konwersyjna	zł	59'50	58'25	59'00
				-59'50
5% " Konwers. Kol.	zł	—	—	—
6% " Dolarowa	\$	54'75	54'00	54'50
w zł za \$ 100				
7% " Stabilizacyjna	Dolary Fl. hol., Fr. szwajc., Funty szterlingi Kor. szwedzkie	368'00	368'00	368'00

Listy zastawne i obligacje banków

			w % % nominalu		
7% L. Z. Państw. Banku Roln.	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25	
8% " " " "	zł w zł. 1927	94'00	94'00	94'00	
7% " Banku Gosp. Kraj.	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25	
8% " " " "	zł w zł. 1924	94'00	94'00	94'00	
7% Obl. Kom. B. Gosp. Kraj.	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25	
8% " " " "	zł w zł. 1924	94'00	94'00	94'00	
5% Obl. Bud. B. Gosp. Kraj.	zł w zł. 1927	93'00	93'00	93'05	
5½% L. Z. Banku " "	zł w zł. 1924	81'00	81'00	81'00	
5½% " " " "	zł w zł. 1927	81'00	81'00	81'00	
5½% Obl. Kom. B. Gosp. Kraj.	zł w zł. 1924	81'00	81'00	81'00	
5½% " " " "	zł w zł. 1927	81'00	81'00	81'00	

Listy zastawne i obligacje towarzystw kredytowych

8% L. Z. Tow. Kred. Przem. Polskiego ¹⁾	£	72'50	72'00	72'50
4½% L. Z. Tow. Kred. Ziemskiego	zł	52'50	51'75	51'75
4½% " " Pozn. Ziem. Kred.	zł	51'75	51'00	51'50
4½% " " " " " "	zł w zł.	51'75	50'50	51'50
4½% " " Tow. Kred. m. Warszawy	zł	55'13	54'63	54'63
5% " " " " " "	zł	60'00	59'50	59'50
5% " " Tow. Kred. m. Warszawy z 1933 r.	zł	58'38	58'00	58'25
5% L. Z. Tow. Kred. m. Łodzi z 1933 r.	zł	52'25	51'75	52'00
				-51'75

Obligacje miast

VI 6% Poż. Konw. m. Warszawy	zł	60'50	60'00	60'00 ²⁾
VIII i IX 6% Poż. Konwers. m. Warszawy	zł	58'25	57'25	58'25

Poniżej zestawione są obroty na giełdzie warszawskiej w zakresie papierów procentowych państwowych i prywatnych w lutym i marcu b. r.:

	Luty		Marzec	
	ilość trans-akcyj	na kwotę (tys. zł)	ilość trans-akcyj	na kwotę (tys. zł)
Papiery państwowe	1 709	4 764	2 248	10 059
w tym:				
pożyczki państwowe	1 487	4 098	1 994	9 361
listy zastawne i obligacje banków państwowych	222	666	254	698
Papiery prywatne	563	1 315	775	1 923
w tym:				
listy zastawne Tow. Kred. Przem. Polskiego	12	61	20	127
listy zastawne tow. kred. ziemskich	183	399	300	646
listy zastawne tow. kred. miejskich	307	746	403	1 047
obligacje miast	61	109	52	103
różne	—	—	—	—
Ogółem:	2 272	6 079	3 023	11 982

Jak widać z tego zestawienia, w marcu w stosunku do lutego w zakresie obrotów papierami państwowymi i prywatnymi nastąpił wyjątkowo silny wzrost, wynoszący ok. 97%; ponieważ jednocześnie liczba zawartych transakcyj wzrosła w stopniu znacznie słabszym, gdyż tylko o ok. 33% — przeto przeciętna wartość transakcji poważnie wzrosła. Jeśli chodzi o udział obrotów papierami państwowymi w ogólnych obrotach — to wzrósł on z 78% w lutym do 84% w marcu, gdy liczba transakcyj spadła — z 75% do 74%.

¹⁾ \$ 5 = zł 44'57.

²⁾ Dotyczy odcinków po 100.

³⁾ Dotyczy drobnych odcinków.

¹⁾ Gwarantowane przez Skarb Państwa.

²⁾ Dotyczy drobnych odcinków.

**POŻYCZKI POLSKIE
NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH¹⁾**
(maksimum—minimum—ultimo; w nawiasach—obroty)

New York	5 ÷ 10/IV	12 ÷ 17/IV	19 ÷ 24/IV
6% dolarowa	50 ⁷ / ₈ —50—50 (5 000)	49 ¹ / ₄ —49—49 ¹ / ₈ (6 000)	49—48 ¹ / ₈ —49 (32 000)
8% Dillon	49 ¹ / ₂ —46 ⁸ / ₈ —46 ⁸ / ₈ (11 000)	49 ⁸ / ₈ —47 ⁵ / ₈ —49 ⁸ / ₈ (18 000)	48 ¹ / ₈ —47 ⁵ / ₈ —48 ¹ / ₈ (15 000)
7% stabilizac.	65—63 ¹ / ₂ —64 ¹ / ₂ (56 000)	65 ¹ / ₈ —64 ¹ / ₂ —64 ¹ / ₂ (10 000)	63—62 ¹ / ₂ —63 (14 000)
7% Warszawy	65—63 ¹ / ₂ —64 ¹ / ₂ (56 000)	45—43 ⁷ / ₈ —45 (27 000)	44 ¹ / ₄ —44 ¹ / ₄ —44 ¹ / ₄ (7 000)

7% Śląska	44—43 ⁸ / ₈ —44 (5 000)	45—44 ¹ / ₂ —45 (6 000)	44 ³ / ₄ —44 ¹ / ₂ —44 ¹ / ₂ (7 000)
7% Londyn	63 55—60 55 —61 55	62 48—56 24 —57 49	—
7% Zurych	—	—	—
7% Paryż	70 08—64 33	68 38—63 72	—
7% Mediolan	96 82—96 62 —96 72 (275)	96 58—95 38 —95 38 (225)	96 65—96 05 —96 25 (150)

PRZEGLĄD ZAGRANICZNY

KAMPANIA CUKROWNICZA 1936/37 NA TLE LONDYŃSKIEJ KONFERENCJI

Zeszłoroczne rozważania²⁾ na temat możliwości zawarcia międzynarodowej umowy cukrowej, snute przy okazji omawiania kamp. 1935/36, zakończyliśmy przypuszczeniem, że w najlepszym razie rok operacyjny 1936/37 będzie ujęty w jakieś międzynarodowe normy organizacyjne. Jednak nawet tak nieśmiało przypuszczenie nie sprawdziło się. Jesteśmy w środku mniej więcej omawianej kampanii i dopiero na dzień 5/IV zwołana została do Londynu konferencja cukrowa. Czy doprowadzi ona do zawarcia porozumienia co do międzynarodowej regulacji gospodarki cukrowniczej—trudno przewidzieć. Miast przepowiadać na podstawie dotychczasowego przebiegu konferencji postaramy się zilustrować możliwie całościowo zagadnienia cukrowego. Może dokonana w ten sposób analiza doprowadzi do jakichś wniosków.

Ażeby nie powtarzać oceny szeregu zjawisk, dokonanej już przez nas w poprzednich 2 latach, odsyłamy czytelnika do artykułów, publiko-

wanych w tych latach¹⁾. Obecnie postaramy się omówić produkcję cukru i bodaj ogólnie wszystkie pozostałe elementy zagadnienia cukrowego, a więc: konsumpcję, zapasy, wymianę, ceny i wpływ zagadnień zagospodarczych—aby na tej podstawie dokonać oceny odbywającej się w Londynie konferencji.

Nie jest może przypadkiem, że czas, w którym obraduje konferencja, zbiega się z okresem, w którym zazwyczaj posiadamy już obliczenia i szacunki co do przebiegu kampanii cukrowej danego roku.

Międzynarodowy Instytut Rolniczy ogłosił w marcowym numerze swego biuletynu statystycznego²⁾ pierwsze obliczenia produkcji cukru trzcinowego, co pozwala na zestawienie całkowitej produkcji cukru, z uwagi na to, że obliczenia produkcji cukru buraczanego były już przedtem ogłaszane.

Kształowanie się produkcji cukru przedstawia poniższe zestawienie:

	1936/37		1935/36		Średnia 1930/31—1934/35		Wskaźnik produkcji w kamp. 1936/37:	
	tys. t	%	tys. t	%	tys. t	%	1935/36=100	średnia 5-lecia=100
Cukier trzcinowy . .	20 772	67.5	18 535	66	16 678	65.2	112	125
Cukier buraczany . .	10 041	32.5	9 537	34	8 940	34.8	105	112
Razem:	30 813	100	28 082	100	25 618	100	107	122

Jak widzimy, globalna produkcja cukru ponownie (od kamp. 1932/33) wzrosła o 7% w stosunku do roku poprzedzającego i o 22% w stosunku do średniej ubiegłego 5-lecia. Spośród dwu kategorii cukru, produkcja cukru trzcinowego wzrosła o 12.25%, buraczanego zaś o 5.12%. Wskutek silniejszego wzrostu produkcji cukru trzcinowego w b. r. ponownie pogorszyła się relacja pomiędzy produkcją cukru buraczanego i trzcinowego na niekorzyść buraczanego. Podobne zjawisko miało miejsce w ub. r. w jeszcze silniejszym stopniu w stosunku do 1934/35 r.

Jeśli chodzi o produkcję cukru trzcinowego na poszczególnych kontynentach, to najsilniejszy wzrost miał miejsce w Azji, bo o 20% w stosunku do ub. r. i o 31% w stosunku do średniej 5-lecia. Wzrost procentowy ma tym większe znaczenie w tym wypadku, że zbiega się z absolutnym wzrostem produkcji cukru trzcinowego, jako że Azja reprezentuje nieco ponad 50% światowej produkcji tego artykułu. Następnie idzie Oceania z 7%-owym wzrostem w stosunku do ub. r. i 16%-owym w stosunku do średniej 5-lecia. Równy pod względem procentowym wzrost produkcji cukru mamy w stosunku

do ub. r. w Ameryce i w Afryce—po 4%, z tym że w stosunku do okresu 5-letniego w Afryce wzrost wynosi 23%, w Ameryce zaś 19%.

W ośrodkach produkcyjnych Azji najsilniejszy wzrost nastąpił w stosunku do ub. r. na Jawie, bo aż o 126%, podczas gdy w stosunku do okresu 5-letniego produkcja jest jeszcze niższa o 17%. Pozostaje to w związku z silnym zmniejszeniem zapasów tego producenta, reorganizacją przemysłu i wstąpieniem w fazę regulowanej produkcji. Następnym pod względem procentowym jest wzrost produkcji Indji Brytyjskich (14%). Wobec wysokiego potencjału produkcyjnego tego kraju absolutny wzrost produkcji cukru przekracza nieco wzrost produkcji na Jawie, wynosząc przeszło 8 miln. q. Charakterystyczny jest ciągły wzrost produkcji Indji, co jest rezultatem trwałej modernizacji i rozbudowy przemysłu, przy jednocześnie postępującym wyzwaniu się od dostaw cukrowych Jawy. Stały wzrost produkcji obserwujemy również w Japonii (12% w stosunku do ub. r.), Formozie (9%) i Filipinach (10%).

¹⁾ Kursy w %—ach nominału, obroty — w jednostkach walutowych danego kraju (w Mediolanie—w tysiącach).

²⁾ P. „Rok operacyjny 1935/36 w światowym cukrownictwie“ („Polska Gospodarcza“ zesz. 2119/36, str. 603).

¹⁾ P. „Polska Gospodarcza“ zesz. 25/1935, str. 795 i 21/1936 str. 603.
²⁾ Należy podkreślić, iż ogłoszone liczby będą w następnych publikacjach ulegały zmianom. Podobnie liczby, z których korzystaliśmy w ub. r., różnią się od liczb tegorocznych dla 1935/36. Poza tym nie podano w bież. roku produkcji hiszpańskiej.

Na Oceanii wzrost nastąpił: w Australii (odpowiednio o 20-31%) oraz Fidżi (14-41%), na Hawajach zanotowano spadek o 3%. Wzrost produkcji Australii i Fidżi jest, między innymi, wynikiem polityki preferencyjnej, stosowanej przez Anglię w stosunku do Imperium.

W Ameryce spadek produkcji w stosunku do ub. r. mamy tylko w 2 wypadkach: w Brazylii o 5% i w Gujannie o 1%. W pozostałych ośrodkach obserwujemy wzrost od 1% — Martynika, Ekwador, Stany Zjedn. (Luisianna), Meksyk, Rep. Dominika — do 32% na wyspie Antigua. W liczbach absolutnych najsilniejszy wzrost nastąpił u największego amerykańskiego producenta — Kuby — 4 miln. q (15-17%). Jest to rezultat polityki preferencyjnej, stosowanej przez Roosevelta w stosunku do Kuby. Jak wiadomo, cukier kubański opłaca o 50% niższą stawkę celną przy imporcie do Ameryki.

W Afryce spadła produkcja w stosunku do ub. r. na Reunionie (21%). Prawie jednakowo procentowy wzrost produkcji mamy na Mauritiusie i w Połud. Afryce (6-7%), w Egipcie zaś — 10%.

Podobnie jak Azja i Ameryka są głównymi ośrodkami produkcji cukru trzcinowego — tak w zakresie produkcji cukru buraczanego prawie 85% światowej produkcji należy do Europy (bez Z. S. R. R. 65%).

Odmienne niż w ub. r. o globalnym wzroście produkcji cukru buraczanego przesądziły kraje zachodnio-europejskie i Ameryka. W Europie produkcja wzrosła o 4% w stos. do ub. r. i o 3% w stos. do średniej 5-letniej, w Ameryce — odpowiednio o 16% i o 6%; najwyższy procentowy wzrost był w Azji, mianowicie — odpowiednio o 29% i o 87%. Ze względu jednak na niewielką produkcję azjatycką duży wzrost względny nie wpłynął na globalny wzrost w liczbach absolutnych produkcji cukru buraczanego.

Z. S. R. R., który w ub. r. zwiększył swoją produkcję o 46% w stos. do poprzedniego roku i o 78% w stosunku do 5-letniej 1920/30 ÷ 1933/34, w bież. roku prawdopodobnie pozostanie na poziomie 1935/36 r. Do niezwiększenia się produkcji cukru w Z. S. R. R. przyczyniły się przede wszystkim klęski elementarne: owady, susze itp. W niektórych okolicach owady poczyniły zniszczenie, dochodzące do 1/3 plantacji buraczanych.

Największy zarówno w liczbach absolutnych, jak i procentowo wzrost produkcji cukru nastąpił w Czechosłowacji. Pomimo to produkcja Czechosłowacji jest o 4% jeszcze niższa od ub. okresu 5-letniego. Wzrost produkcji w tym kraju pozostaje w związku z jednej strony z doskonałym przebiegiem okresu wegetacyjnego, z drugiej zaś — z likwidacją stocków i wzrostem konsumpcji.

Następny wzrost produkcji pod względem ilościowym — w Niemczech — spowodowany został m. in. wzrostem użycia cukru do produkcji marmelad i przerobu buraków na pasze; w liczbach procentowych wzrost ten wynosił odpowiednio 6-7%.

Kolejno pod względem procentowym nastąpił wzrost produkcji cukru: w Finlandii o 26%, Węgrzech i Litwie — o 23%; w Jugosławii, W. Brytanii i Irlandii — odpowiednio o 12%, 11% i 10%; w Holandii i w Polsce — po 3%; we Włoszech, Francji, Belgii i Szwecji — produkcja pozostała prawie bez zmian.

W szeregu krajów zanotowano spadek produkcji. W Danii w związku z nadprodukcją cukru w ub. r., spowodowaną nadzwyczajnym urodzajem, w b. r. ograniczono uprawę. Na Łotwie produkcja spadła o 16%, w Austrii — o 29%; w obu krajach powodem spadku jest osłabienie autarkizacji. W Bułgarii spadek wynosi 34% i w Rumunii — 35%. W Bułgarii Ministerstwo Rolnictwa zadekretowało redukcję uprawy o 50%, w wyniku czego produkcja zmniejszyła się o 34%. W Rumunii ograniczenie produkcji nastąpiło w myśl porozumienia fabrykantów z plantatorami w związku z ciężącymi jeszcze zapasami cukru. W pozostałych, szczegółowo nie omówionych, krajach nieznaczny wzrost lub spadek produkcji cukru pozostaje w związku z regulowaniem tego działu gospodarki.

Jeśli chodzi o Amerykę, to w Kanadzie odbywa się systematyczny wzrost produkcji cukru (23% w stos. do ub. r. i 27% w stos. do średniej 5-letniej). Podjęta w tym roku budowa nowej cukrowni świadczy o postępującej autarkizacji. W Stanach Zjedn. produkcja

wzrosła o 16%, co jest rezultatem realizowania żądań amerykańskiego rolnictwa. Chodzi mu o zwiększenie krajowej produkcji cukru buraczanego i trzcinowego przy jednoczesnym ograniczeniu importu.

W Azji, w Iranie produkcję cukru zwiększono o 41% w stosunku do ub. r. i o 160% w stosunku do średniej 5-letniej. W jednej z prowincji (Farsistan) zbiór buraków w 1936 r. był 3 razy większy niż w 1935 r.

Nieco słabsze, ale w każdym razie poważne autarkiczne tendencje przejawia sąsiednia Turcja, gdzie produkcja cukru wzrosła odpowiednio o 23% i 87%. Wreszcie, w Japonii wzrost produkcji cukru odpowiada z matematyczną niemal dokładnością wzrostowi „zadekretowanemu” przez Rząd, mianowicie wynosi 34% — przy decyzji powiększenia produkcji o 1/3 w stos. do ubiegłego roku.

Na podstawie posiadanych liczb i przeprowadzonej wyżej analizy możemy stwierdzić, co następuje:

Globalna produkcja cukru dojdzie w bieżącej kampanii do najwyższego poziomu od chwili istnienia przemysłu cukrowniczego. Tak wysoka kwota została osiągnięta dzięki:

- 1) ogólnemu ożywieniu koniunktury światowej,
- 2) powszechnemu niemal, miejscami bardzo silnemu, wzrostowi konsumpcji,
- 3) redukcji zapasów cukru we wszystkich niemal krajach,
- 4) panującym powszechnie dążeniom autarkicznym.

To ostatnie zjawisko jest przyczyną niezmiernie ciekawego faktu. Pomimo wzrostu globalnej produkcji cukru do nienotowanego dotychczas poziomu — produkcja poszczególnych, przede wszystkim „starych, producentów cukru” nie powróciła do poprzedniego poziomu.

Podnosząca się stale od kampanii 1932/33 (po kryzysowym spadku) światowa konsumpcja cukru wykazała szczególnie silny wzrost w ciągu ostatnich 2 lat. Ponieważ jednocześnie konsumpcja stale przekraczała produkcję — światowe zapasy cukru stale malały. Według „Revue Internationale d'Agriculture”¹⁾ „widoczne” kontrolowane zapasy cukru wynosiły na początku omawianego roku kampanijnego (dn. 1/IX 1936) ok. 5 miln. q, co po przeliczeniu na istotne stocki i wprowadzeniu pewnych poprawek wyniesie co najmniej ok. 6 1/2 miln. q. W ub. roku zapasy wynosiły: kontrolowane — ok. 6-3 miln., faktyczne zaś — ok. 7-8 miln. q. Znamienne jest jednak to, że obecnie — w związku z pewną stabilizacją konsumpcji i jednoczesnym silnym wzrostem produkcji — ku końcowi bieżącej kampanii zapasy mogą wzrosnąć.

Dotychczasowa wielkość światowych stocków cukrowych, która w latach 1930 ÷ 1932 dochodziła do 11 miln. q, spowodowała niezwykle silny spadek cen. Od 2 lat w związku z poprawą statystyczną w tym względzie ceny na wolnym rynku wzrosły ponad 50%. Jednocześnie jednak z postępującą redukcją zapasów, a ostatnio i wzrostem cen, następowało kurczenie się tzw. wolnego rynku zbytu na cukier, którego pojemność spadła również blisko o 50% — z ok. 6-5 ÷ 7 miln. q do 3-2 ÷ 3-5 miln. q. Wywołane to zostało wciąz przybierającym na sile reglamentowaniem przywozu i rozwojem krajowej produkcji przez kraje dotychczas importerskie. Ostatnio, na przykład, Holandia skontyngentowała przywóz cukru na swój rynek — z tym, że w niedalekiej przyszłości prawdopodobnie zamknie go w ogóle do przywozu innego cukru — prócz pochodzącego z własnych plantacji na Jawie.

Spadkowi obrotów cukru na wolnym rynku odpowiada spadek globalnych obrotów tym artykułem. Mianowicie, światowy wywóz cukru spadł z ok. 13 miln. q w 1929 r. do ok. 8-5 miln. q w latach 1933 i 1934. Jesteśmy świadkami procesu zanikania tzw. wolnego rynku i powstawania szeregu dwustronnych porozumień, czy po prostu jednostronnych decyzji państw imperialnych, powodujących stwarzanie preferowanych rynków zbytu dla określonych krajów producentów. Z zasady niemal dzieje się tak, że kraj, uzyskujący w ten sposób pewny rynek zbytu dla określonej części swej produkcji po wyższej cenie, uzyskuje możliwość sprzedaży reszty swej produkcji na wolnym rynku po niższej cenie. Tym po części tłumaczy się fakt długotrwałej depresji światowych cen cukru.

¹⁾ Nr 11 z listopada 1936 r.

Jeżeli z kolei uprzytomnimy sobie bez porównania niższe koszty produkcji cukrów trzcinowych niż cukrów buraczanych¹⁾ w ogóle, a szczególnie cukrów, produkowanych w Europie—niewątpliwie będziemy musieli przyjąć do wniosku, że sytuacja europejskiego eksportu jest niezmiernie trudna. W tych warunkach, przy dzisiejszej cenie cukru na światowym rynku ok. zł 17 za 100 kg²⁾ konkurencja np. cukru polskiego³⁾ musi pokonać wiele trudności, aby sprostać cenom światowym. Ponieważ zasadniczą pomocą w tej walce konkurencyjnej jest premiowanie eksportu kosztem krajowego spożywczy, należy poważnie zastanowić się nad tym, czy w ogóle—a jeśli tak, to w jakich rozmiarach—wywozić. Nie zanosi się bowiem na to, aby cena podniosła się do poziomu, gwarantującego bezstratny wywóz z krajów europejskich—nawet w wypadku dojścia do międzynarodowego porozumienia.

Już w 1902 r. (marzec) doszło do zawarcia, zainicjowanej głównie przez Anglię, konwencji w Brukseli. Podpisały ją: Imperium Brytyjskie, Niemcy, Austro-Węgry, Francja, Holandia, Belgia, Szwecja, Włochy, Hiszpania, Szwajcaria, Luksemburg i Peru. Celem porozumienia było położenie tamy obniżce cen (powodowanej nadmierną podażą cukru)—przez zniesienie premii (bezpośrednich i pośrednich), ustalenie cła wywozowego, nakładanie na cukry premiowane specjalnego cła przywozowego. W 5 lat później umowę nieco zmodyfikowano. Dopuszczono, mianowicie, do dowozu na rynek angielski pewnych gatunków cukrów premiowanych. Na tej zasadzie do porozumienia przystąpiła Rosja⁴⁾.

Po wojnie, gdy po fantastycznym wzroście ceny cukru zaczęły spadać, usiłowano parokrotnie zawrzeć podobne porozumienia. Sytuacja była odmienna od przedwojennej, gdyż w czasie wojny bardzo się rozwinął i rozbudował przemysł cukru trzcinowego.

Wreszcie, dn. 9/V 1931 r. zawarto w Brukseli umowę, zwaną od imienia jej twórcy umową Chadbourne'a. Do porozumienia przystąpiły: Jawa, Kuba, Belgia z Luksemburgiem, Czechosłowacja, Niemcy, Węgry, Polska, Jugosławia i Peru. Celem umowy było znowu oddziaływanie w kierunku zwykłym na cenę cukru—głównie przez skontyngentowanie wywozu. Umowa całkowicie zawiodła pokładane w niej nadzieje—tak, że nie przedłużono jej z chwilą wygaśnięcia (1935 r.).

Na prawie 2 latach zabiegów o zwołanie nowej konferencji cukrowej dla ponownego zawarcia porozumienia, opartego już na szerszych podstawach, zwołano do Londynu na dz. 5/IV b. r. obradującą obecnie konferencję w ramach odroczonej od 1933 r. narady gospodarczej.

Z posiadanych przez nas informacji wynikałoby, iż na konferencję zaproszono wszystkich najpoważniejszych producentów cukru, reprezentujących w sumie ok. 90% światowej produkcji.

Zasadniczy cel konferencji (w świetle zainteresowań przemysłu) jest nadal ten sam: doprowadzenie do zawarcia porozumienia, któreby umożliwiło podwyżkę ceny cukru. W związku z bardziej skomplikowaną strukturą dzisiejszej wymiany inne muszą być obecnie środki,

prowadzące do tego celu. Obok kontyngentowania produkcji i wywozu przez kraje eksporterskie wchodzi w rachubę ograniczenie produkcji przez kraje samowystarczalne i importerskie oraz zaniechanie, względnie osłabienie, stosowanej przez nie protekcji w stosunku do cukrów, pochodzących z niektórych ośrodków (dominiów, kolonij).

Ilość cukru, sprzedawanego na tzw. wolnym rynku, wynosi nieco ponad 10% światowej produkcji. Głównymi dostawcami na ten rynek są kraje podzwrotnikowe o niskich kosztach produkcji (Indie Brytyjskie, Australia, Afryka Południowa, Jawa, Kuba, Filipiny itd.). Większość tych krajów ma ponadto swe rynki preferowane, jak: Anglia, Holandia, Stany Zjedn. Metropolie z kolei rozwijają swój przemysł wewnątrz-krajowy, też silnie protegowany. Sprzeczne interesy kompleksu tych krajów są potęgowane przez sprzeczne interesy innych mniejszych producentów cukru.

Przedstawiciele przemysłu pokładają pewne nadzieje w Anglii, która ma być zainteresowana w podniesieniu światowego poziomu cen cukru—z uwagi na stosowany przez nią system popierania krajowej produkcji cukrów buraczanego. Wysokość dopłaty ze Skarbu Państwa do krajowego cukru jest bowiem w Anglii zmienna, zależąc od poziomu cen cukru na wolnym rynku. W wypadku niskiej ceny cukru na światowym rynku dopłata do krajowego cukru jest wyższa; vice versa—w wypadku wysokiej ceny na wolnym rynku dopłata byłaby niższa. Z punktu widzenia obywateli kraju różnica sprowadza się do tego, że w wypadku wysokiej ceny na rynku światowym dopłacają bezpośrednio konsumenci, w wypadku zaś niskiej ceny dopłacają wszyscy płatnicy podatkowi. Wysokość obciążenia w obu wypadkach na rzecz popierania krajowej produkcji jest jednakowa. Wydaje się słuszne przypuszczenie, że Rząd angielski wybierze dogodniejszy dla każdego Rządu system rozłożenia ofiar na bezpośrednich konsumentów w formie płacenia przez nich wyższej ceny za cukier, niż zaś w formie ściągania wyższych podatków. Tym łatwiej może to uczynić, że w Anglii płatnik podatków jest jednocześnie konsumentem cukru, czego np. o polskich stosunkach powiedzieć nie można.

Dążenie do podniesienia poziomu ceny cukru na wolnym rynku ze strony Anglii, Stanów Zjedn. i Holandii wydaje się tym więcej uzasadnione, że kolonie i dominia chętnie widziałyby wyższą jego cenę.

Dotychczasowa analiza doprowadza nas do wniosku, że konferencja londyńska napotka na szereg zasadniczych trudności. Tym bardziej, że atmosfera, jaka się wytworzyła dokoła prób uregulowania wielkich zagadnień w drodze międzynarodowych porozumień, nie sprzyja tego rodzaju imprezom. Tym niemniej „wtajemniczeni” twierdzą, iż zadaniem Normana Davisa, delegata Stanów Zjednoczonych, jest właśnie wykorzystanie konferencji londyńskiej dla ponownego podjęcia prac przez odroczonej międzynarodową konferencję gospodarczą.

I. K. i P. Kaltenberg

KRONIKA ZAGRANICZNA

BULGARIA

SYTUACJA GOSPODARCZA I FINANSOWA W 1936 R.—Zaznaczając się od 1935 r. poprawa gospodarcza w Bułgarii trwała nadal i w 1936 r. Poprawa ta jest następstwem głównie wzrostu cen produktów rolnych za-

równó na rynku wewnętrznym, jak i zagranicznym, oraz lepszych zbiorów. Wynikiem poprawy sytuacji było zwiększenie produkcji przemysłowej, wzmoczenie handlu zagranicznego i wewnętrznego, bardziej ożywiona działalność banków oraz wzrost wpływów skarbowych.

Mimo, że obszar uprawy ziemi w 1936 r. został nieco zredukowany w porównaniu z 1935 r., jednak zbiory wypadły znacznie korzystniej, aniżeli w ostatnich kilku latach. Złazszcza wzrósł zbiór głównych produktów rolnych, a mianowicie pszenicy (w 1936 r. 1.6 miln. t—wobec przeciętnie 1.4 miln. t w okresie 5 lat poprzednich) i kukurydzy (886 tys. t—wobec 858 tys. t). Na ogół produkcja zbóż zwiększyła się w porównaniu z 1935 r. o 25%. Również nadwyżkę wykazała uprawa roślin przemysłowych i zbiory owoców. Najbardziej pocieszającym faktem było powiększenie się zbioru tytoniu (o 10% w po-

rownaniu z 1935 r.), stanowiącego najbardziej cenny produkt wywozu bułgarskiego i zajmującego w nim pierwsze miejsce (32÷43% wartości całego eksportu); dodać należy, że w 1936 r. cena tytoniu podniosła się do 62 lew. za kg (w 1935 r.—56 lew.).

W przemyśle w 1936 r. zaznaczyła się również poważna poprawa. Zwiększenie produkcji w przemyśle węglowym wyniosło w porównaniu z 1935 r. 2% i w przemyśle tytoniowym — przeszło 6%. W jeszcze pomyślniejszej sytuacji znalazły się przemysły: włókienniczy (wełniany i bawełniany), skórzan, chemiczny, papierowy itd. Jednocześnie zwiększył się handel hurtowy wyrobami tych wszystkich gałęzi przemysłu.

Wskaźnik cen hurtowych (przy podstawie 1914 r.=100) wynosił w 1935 r. 1 917 i w 1936 r. — 1 990, czyli w okresie sprawozdawczym podniósł się o dalsze 4%. Zwyzka cen objęła głównie produkty eksportowe, których wskaźnik

¹⁾ „Gazeta Cukrownicza“ Nr 12, str. 253, podejmuje, co następuje: „Peru produkuje 100 kg cukru za ok. zł 8'96 do 9'61, San Domingo — 11'11, Jawa przed dewaluacją — 15'77 do 16'13, po dewaluacji zaś — za 12'72 do 13 i Kuba za 17'40.

²⁾ W Londynie cukier jest notowany sh 6/3—7/5 za cwt.

³⁾ W produkcji cukru polskiego same buraki loco cukrownia kosztują ok. zł 14 za 100 kg.

⁴⁾ Sprawozdanie Komisji Ankiety, tom IX.

podniósł się o 11%. Jeżeli zaś chodzi o produkty importowane, ceny ich nie tylko nie zwykły, lecz wykazały nawet pewną niżkę. Stało się to możliwe głównie dzięki redukcji taryf celnych w II połowie roku sprawozdawczego.

Polepszenie się sytuacji handlu wewnętrznego Bułgarii w 1936 r. znajduje potwierdzenie przede wszystkim w zwiększeniu się przewozów towarów na kolejach o 6%, oraz w podniesieniu się obrotów w portach o 29%.

W dziedzinie handlu zagranicznego rok ubiegły zaznaczył się poważnym zwiększeniem wywozu bułgarskiego przy tylko nieznacznym wzroście importu (wzrost eksportu wyniósł 20% w porównaniu z 1935 r., a przywozu — jedynie 6%).

Handel zagraniczny Bułgarii kształtował się w ostatnich 8 latach następująco (w milionach lew.):

	Import	Eksport	Saldo
1929 . . .	8 325	6 397	— 1 928
1930 . . .	4 590	6 191	+ 1 601
1931 . . .	4 660	5 934	+ 1 274
1932 . . .	3 471	3 383	— 88
1933 . . .	2 202	2 846	+ 644
1934 . . .	2 247	2 535	+ 288
1935 . . .	3 009	3 253	+ 244
1936 . . .	3 181	3 910	+ 729

Pierwsze miejsce zarówno w wywozie, jak i przywozie bułgarskim od szeregu lat zajmują Niemcy, które odbierają ok. połowy całego eksportu i dostarczają przeszło połowę importu Bułgarii. Po nich następują: Anglia, Czechosłowacja, Austria, Włochy, Polska itd.

Według statystyki bułgarskiej w ostatnich 2 latach Bułgaria wywoziła do Polski swych towarów (w tys. lew.): w 1935 r. za 68 165 i w 1936 r. za 146 097, przywoziła zaś z Polski: w 1935 r. za 35 599 i w 1936 r. za 92 518. W ten sposób saldo — w obu latach dodatnie dla Bułgarii — wyniosło w 1935 r. 32 566 tys. lew. i w 1936 r. — 53 679 tys. lew. Głównym produktem wywozu bułgarskiego do Polski był tytoń.

Według statystyki polskiej wymiana towarowa polsko-bułgarska w ostatnich 2 latach kształtowała się następująco (w tys. zł): przywóz do Polski wyniósł w 1935 r. 5 021, w 1936 r. — 9 012, wywóz do Bułgarii (odpowiednio) 1 576 i 5 477; ujemne saldo dla Polski wyniosło w 1935 r. 3 445 i w 1936 r. 3 535.

Ogólna sytuacja finansowa Bułgarii wykazuje również poprawę. Dochody skarbowe (zwyczajne i nadzwyczajne) podniosły się w 1936 r. do 6 425 miln. lew. (w 1935 r. — 5 155 miln. lew.). Należy jednak zaznaczyć, że do dochodów 1936 r. doliczono 254 miln. lew. z pożyczek oraz 385 miln. z funduszy, włączonych ostatnio do budżetu państwowego. W ten sposób zwykła dochodów w porównaniu z dochodami w 1935 r. stanowi 631 miln. lew. (12%). Wydatki wyniosły w 1936 r. 7 624 miln. lew. wobec 6 923 miln. w 1935 r.

Na rynku pieniężnym i monetarnym wystąpiła w roku sprawozdawczym również poważna poprawa, znajdująca wyraz m. in. we wzroście depozytów w bankach i kredytów bankowych w kraju. Depozyty wielkich banków wykazały w końcu grudnia 1936 r. sumę 1 704 miln. lew. — wobec 1 688 miln. w końcu grudnia 1935 r. Udzielone przez powyższe banki kredyty obliczane były w końcu 1936 r. na 1 573 miln. lew. — wobec 1 481 miln. w końcu 1935 r. Depozyty w Banku Rolnym zwiększyły się od końca 1935 r. do końca 1936 r. z 6 880 miln. lew. do 7 604 miln. W odpowiednim stopniu zwiększyły się i kredyty, udzielone przez ten bank.

Obieg biletów Banku Narodowego powiększył się w 1936 r., z powodu ożywienia się obrotów handlowych, o 6%, a mianowicie z 2 233 miln. lew. w 1935 r. do 2 378 miln. lew. Cały zaś obieg monetarny wynosił w 1936 r. przeciętnie 3 535 miln. lew. — wobec 3 408 miln. w 1935 r. czyli zwiększył się o 4%.

W.-G. D.

Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH

ZE ŚWIATOWYCH RYNKÓW ZBOŻOWYCH. — Ceny w okresie 12 ÷ 24/IV 1937 r. kształtowały się następująco (w walucie danego kraju, w Buenos Aires, Liverpoolu i Hamburgu — w \$ — za 100 kg):

	12 ÷ 17/IV	19 ÷ 24/IV	Wzrost (+) lub spadek (-) %
Pszenica			
Berlin . . .	21'20	21'20	—
Praga . . .	159'47	159'47	—
Chicago . . .	5'09	5'02	— 1'4
Buenos Aires	4'43	4'54	+ 2'4
Liverpool . . .	5'76	5'50	— 4'6
Wiedeń . . .	36'87½	36'87½	—
Hamburg . . .	6'04	5'77½	— 4'5

Ż y t o

Berlin . . .	17'50	17'50	—
Praga . . .	129'25	129'25	—
Chicago . . .	4'45	4'36	— 2'1
Wiedeń . . .	27'44	27'44	—
Hamburg . . .	5'32	5'31	— 0'2

O w i e s

Berlin . . .	—	—	—
Praga . . .	121'54	121'54	—
Chicago . . .	3'79	3'88	+ 2'3
Buenos Aires	2'21	2'15	— 2'8
Liverpool . . .	4'24	4'17½	— 1'7
Wiedeń . . .	27'75	27'75	—
Hamburg . . .	3'12	3'13	+ 0'3

Jęczmień browarowy

Berlin . . .	21'35	21'35	—
Praga . . .	137'50	137'50	—
Chicago . . .	5'23	5'29	+ 1'1
Wiedeń . . .	34'00	34'00	—
Hamburg . . .	—	—	—

SUROWCE WŁÓKIENNICZE

— Silne wahania cen bawełny amerykańskiej w ostatnich tygodniach miały i mają charakter w przeważającej mierze polityczny. W początku marca ceny bawełny zwykłały bardzo gwałtownie; przeciętnie biorąc, cena bawełny amerykańskiej w listopadzie ub. r. wynosiła ok. 12'25 cnt. w grudniu — 12'75, w styczniu b. r. — 13, w lutym — 13'15, a w pierwszym tygodniu marca doszła do 14'05. Przy zwykle cen bawełny — poza ogólnym ruchem zwykłym surowców na rynkach światowych — wchodzą w grę bardzo poważne transakcje spekulacyjne, kontynuowane pomimo szeregu ustaw, wydanych przez Prez. Roosevelta w celu zaostrzenia kontroli nad działalnością giełd towarowych w Stanach Zjedn. Poza tym pewien wpływ wywarły na rynek bawełniany w I połowie marca nastroje nerwowości, związane z sytuacją walutową Francji; do tego dodać należy szereg momentów wewnętrzno-gospodarczych Stanów Zjedn. Według danych nowojorskiej giełdy bawełnianej w I połowie tegorocznego sezonu światowe spożycie bawełny wyniosło ogółem

14 600 tys. bel, tj. o przeszło 1 miln. bel więcej aniżeli w I połowie sezonu ubiegłego. Z tej kwoty przeszło 6 miln. bel przypadało na bawełnę amerykańską i przeszło 8 miln. bel na bawełnę innego pochodzenia. Spożycie surowca amerykańskiego wzrosło jednak w stopniu znacznie słabszym aniżeli zapotrzebowanie na bawełnę południowo-amerykańską, indyjską, egipską i egzotyczną. Udział bawełny amerykańskiej w spożyciu światowym wynosi 43%, tj. o 2% mniej aniżeli w sezonie zeszłorocznym. Jeśli zwrócić uwagę, że przez wiele dziesiątków lat udział ten przekraczał 60% spożycia światowego, wówczas liczby te najbardziej wykażą olbrzymią zmianę struktury światowego rynku bawełnianego i przesunięcia, jakie dokonały się na niekorzyść Stanów Zjedn. To załamanie się monopolu bawełnianego Stanów Zjedn. łącznie ze wzrostem produkcji włókien syntetycznych stwarza pewne granice dla zwykłej cen surowca bawełnianego. Zwiększa to jednocześnie możliwe rozmiary granic zwykłej spekulacyjnej. Zakupy surowca w II połowie miesiąca na rynku Stanów Zjedn. poważnie zwiększyły się, pociągając za sobą zwykłą cen w okresie tygodnia przeciętnie o 40÷60 punktów. Pewne uspokojenie nastąpiło dopiero bezpośrednio przed świętami Wielkiejnocy. Wpłynęła na to, niewątpliwie redukcja zapotrzebowania w wielkich ośrodkach przemysłowych Europy, co dość poważnie osłabiło zwykłe tendencje cen. W tym okresie pojawiły się pierwsze doniesienia o zwiększeniu rozmiarów terenów uprawnych w Stanach Zjedn. o 10%.

Na rynku bawełny egipskiej sytuacja kształtowała się bardziej jednolicie i na ogół pod znakiem zwykłej cen. Jest to zresztą zupełnie zrozumiałe, jeśli zważyć, że eksport bawełny egipskiej rozwija się rekordowo. Na wzrost tego eksportu wpływają, oczywiście, międzynarodowe zbrojenia i brak wyższych gatunków bawełny amerykańskiej. Globalnie biorąc, pierwsze 3 miesiące b. r. przyniosły wzrost eksportu o 13% w porównaniu z ub. r. Najbardziej, bo o przeszło 100%, zwiększył się eksport do Japonii, o 90% — do Szwajcarii, o 50% — do Indji. Wśród krajów, które zakupiły mniej bawełny egipskiej, wymienić należy Niemcy, Włochy i Polskę (spadek o 21%).

Rynek wełny w marcu kształtował się na ogół dość mocno. Wpłynął na to w dużej mierze przebieg marcowych aukcji wełny kolonialnej w Londynie. Ogółem znalazło się pod młotem 78 500 bel, a więc najmniejsza ilość, dostarczona od szeregu ostatnich lat na aukcje londyńskie. Pod wpływem zwiększającego się zapotrzebowania ceny wełny na aukcjach londyńskich zaczęły zwykłać, tym bardziej, że pod koniec aukcji bardzo poważne zakupy uskutecznił Z. S. R. R. Przeciętnie biorąc, ceny wełny zwykłały o 5% w porównaniu z poziomem cen z lutego b. r. Pod wpływem tendencji zwykłych na aukcjach londyńskich również i rynki zamorskie reagowały w II połowie marca poważną zwykłą cen. W Brisbane i Adelaid na skutek wydatnych zakupów Japonii ceny zwykłały o 5 ÷ 7½% w porównaniu z lutym. Mniej więcej analogicznie kształtowała się sytuacja na rynku Południowej Ameryki oraz Południowej Afryki.

Na rynku lnu tendencja w marcu była spokojna. Transakcje lnu sowieckim były niewielkie z uwagi na wygórowane żądania dostawców. Podobnie kształtowała się sytuacja na rynku lotewskim, gdzie Państwowy Monopol Lniany dostarczył stosunkowo niewielkie partie tego surowca. Nieznaczne rozmiary dowozów lnu litewskiego również nie sprzyjały wydatnemu rozwojowi transakcyj. Na rynkach zachodnio-europejskich oraz w Irlandii panowała przez cały marzec tendencja spokojna.

Rynek k o n o p i, analogicznie jak rynek lnu, nie notował w marcu wydatniejszych zmian. Wpływały na to z jednej strony niewielkie różnice dowozów na głównych rynkach europejskich, tj. we Włoszech i Jugosławii, oraz okres świąt Wielkiejnocy. Zakupy przedział zagranicznych na obu tych rynkach były stosunkowo niewielkie przy cenach utrzymanych z odcieniem mocniejszym.

Na rynku j u t y marzec nie przyniósł żadnych zmian. Tendencja cen była stała, różnice transakcyj niewielkie, zakupy na rynkach zamorskich dość szczupłe. Podaż surowca,

na skutek strajku w przemyśle indyjskim, była niewielka, co również nie wpływało dodatnio na rozwój transakcyj.

Rynek j e d w a b i u po raz pierwszy od dłuższego czasu notował w marcu pewne osłabienie cen. Na rynku włoskim, zwłaszcza w II połowie marca, zakupy ze strony fabryk krajowych były niewielkie. Stosunkowo bardziej korzystnie przedstawiały się transakcje eksportowe na rynek Szwajcarii i Niemiec przy cenach mocnych. Również i odbiorcy angielscy zakupili pod koniec marca większe partie jedwabiu włoskiego. Na rynku fran-

cuskim, pomimo powodzenia pożyczki wewnętrznej, sytuacja kształtowała się pod znakiem zupełnego zastoju, co przypisywać należy okresowi martwego sezonu we francuskim tkactwie jedwabnym. Tendencja cen była jednak dość mocna. Stosunkowo korzystnie kształtowała się sytuacja na rynku Stanów Zjedn., gdzie poza normalnymi zakupami fabryk uskutecznione zostały również i transakcje spekulacyjne, które wpłynęły zwiększono na ceny. Poziom cen w marcu przyniósł zwykłe o 10%.

M. K.

BIBLIOGRAFIA

„POLSKI PRZEMYSŁ PRZETWÓRCZY W OKRESIE KRYZYSU“ („L'industrie polonaise de transformation pendant la crise“). JÓZEF KOZUCHOWSKI. — Pod powyższym tytułem w Nr 105 „Bulletin Periodique“, dwumiesięcznika, wydawanego przez Société Belge d'Etudes et d'Expansion, poświęconego publikacjom ekonomicznym, ukazał się obszerny artykuł pióra P. Józefa Kozuchowskiego, Wiceprezesa Banku Gospodarstwa Krajowego i b. Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

Artykuł zawiera syntetyczny przegląd położenia i rozwoju ważniejszych gałęzi polskiego przemysłu przetwórczego w latach 1929—1935.

Autor wykazuje, że pomimo dotkliwych ciosów, jakie otrzymał w tym okresie przemysł polski, a mianowicie w postaci spadku cen na rynku zagranicznym i utrudnień w dziedzinie handlu międzynarodowego, zmniejszenia się chłonności rynku wewnętrznego itd. — przemysł ten zwycięsko ostał się kryzysowi, a nawet w niektórych dziedzinach wykazał wydatny rozwój.

Pierwsze miejsce wśród gałęzi przemysłowych, które rozwinęły się w okresie kryzysu, zajmuje przemysł chemiczny, a przede wszystkim jego dział syntetyczno-organiczny. Wydatnie została powiększona wytwórczość półproduktów, służących do wyrobu barwników, i to zarówno pod względem ilości jak i różnorodności wytwarzanych artykułów. Rozwinęły także dział produkcji farmaceu-

tycznej, wytwórczości mas plastycznych, wyrabianych na podstawie nitrocelulozy, fenoli i kazeiny (bakelit, galalit itp.) i in.

W dziale przemysłu metalurgicznego wzrost produkcji wykazuje wytwórczość stali szlachetnej. Nastąpił też rozwój produkcji obrabiarek, opartej na tym surowcu.

Sytuacja przemysłu włókienniczego kształtowała się pod znakiem przystosowania do nowych wymagań rynku wewnętrznego, a więc nastąpił wzrost wrzecion dla przędzy bawełnianej wyższych numerów, w przemyśle wełnianym — wzrost wrzecion dla przędzy czesankowej, przy czym usunięto szereg wrzecion starego typu. W przemyśle lnianym ilość wrzecion wzrosła o 100%. Wydatny rozwój wykazuje również przemysł wyrobów dzianych, który wytwarza obecnie artykuły nawet o najwyższej jakości.

Podobnie omówione zostały przez Autora i inne przemysły, jak: papierniczy, drzewny (szczególnie dyktowy) oraz przemysł przetwórczy mięsnych.

We wszystkich prawie działach przemysłu przetwórczego Autor podkreśla dużą prężność i zdolność przystosowania się do warunków rynkowych, a w szczególności w zakresie zużytkowania surowców i półfabrykatów krajowych. Zdolność ta znajduje swój wyraz w powstaniu nowych gałęzi produkcji, nie egzystujących przed 1932 r.

Ciekawa ta analiza sytuacji i rozwoju polskiego przemysłu przetwórczego, umieszczona w publikacji zagranicznej, jest cennym przyczynkiem w akcji szerczenia za granicą właściwej oceny gospodarstwa polskiego.

F.

„REGLAMENTACJA DEWIZOWA I TOWAROWA“. DR J. VOGELFANGER i I. BLEI. — Praca powyższa ma stanowić komentarz do obowiązujących w tej dziedzinie przepisów.

Same przepisy obowiązujące zostały sumiennie zebrane, jakkolwiek usystematyzowanie ich wykazuje pewne usterki — bez większego zresztą znaczenia. Natomiast kwestie istotnie ważne na tle polskiego prawa dewizowego nie znalazły w tym komentarzu wyczerpującego i wystarczającego oświetlenia. Tak np. autorzy zbyt pobieżnie potraktowali art. 12 dekretu dewizowego i nie wskazywali rozwiązania tych wątpliwości, które się w dotychczasowej praktyce wyłoniły.

W innych wypadkach komentarz podaje objaśnienia, nie rzadko wyraźnie sprzeczne z duchem dekretu i reglamentacji dewizowej. Komentując np. przepis, zabraniający bez zezwolenia Komisji Dewizowej uskutecznienia wyplat w kraju z polecenia cudzoziemców, autorzy wypowiadają pogląd, że „chodzi, oczywiście, o uskutecznienie wyplat z funduszy krajowca — wypłacającego, a nie z nadesłanych z zagranicy przez cudzoziemca. Jeżeli bowiem cudzoziemiec nadesłał pieniądze krajowcowi z poleceniem dokonania pewnych wyplat, to wyplaty takie są dopuszczalne bez potrzeby uzyskania zezwolenia“. Pogląd ten nie może być uznany za słuszny, albowiem przyjęcie takiego stanowiska przekreślałoby praktyczne znaczenie ustanowionego przepisami dewizowymi obowiązku odprzedaży waluty eksportowej.

PRZEDRUK DOZWOŁONY, LECZ Z PODANIEM ŹRÓDŁA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

ELEKTORALNA 2 (parter)

Telefony: 5 12 66 (Red.), 5 12 73 i 5 35 35 (Adm.), 5 12 50 (Druk.)

Biura czynne od godziny 9 do 3 po południu

KONTO CZEKOWE P. K. O. 701

PRENUMERATA W KRAJU: kwartalnie — zł 15, półrocznie — zł 30, rocznie — zł 60; ZAGRANICĄ: kwartalnie — zł 25, półrocznie — zł 50, rocznie — zł 100

CENY OGŁOSZEŃ HANDLOWYCH (przed tekstem) w zeszytach zwykłych: IV str. okładki — zł 500; II i III str. okł. — zł 400; str. zwycz.: 1 str. — zł 300, 1/2 str. — 200, 1/4 str. — zł 125, 1/8 str. — zł 75. Przy ogłoszeniach kombinacyjnych, petitowych oraz tabelarycznych do cen powyższych dolicza się 30%.

CENY OBWIESZCZEŃ SPÓLEK AKCYJNYCH (za tekstem): 1 str. — zł 200, 1/2 str. — zł 110, 1/3 str. — zł 80, 1/4 str. — zł 70, 1/6 str. — zł 55, 1/8 str. — zł 40, 1/10 str. — zł 20. Za ogłoszenia liczbowe, tabelaryczne, bilanse i t. p. do cen powyższych dolicza się 50%.

Redaktor naczelny: CZESŁAW PECHE

Redaktor: WACLAW SZURIG

Redaktor działu finansowo-skarbowego:
JERZY LUBOWICKI

Redaktor działu rolniczego:
CZESŁAW BOBROWSKI

Redaktor działu komunikacyjnego:
BOLESŁAW KACZMARKIEWICZ

Wydawca: Sp. Wyd. z ogr. odp. „PRZEMYSŁ I HANDEL“

OBWIESZCZENIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

M. Leszczyński i S-ka Fabryka Chemiczna w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 12 maja 1937 r. o godz. 17 w siedzibie Spółki przy ul. Ogrodowej Nr 32 w Warszawie, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego zebrania;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1936 r.;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1936 r. i udzielenie pokwitowania Zarządowi, tudzież zatwierdzenie projektowanego podziału zysków za 1936 r.;
- 4) Zmniejszenie kapitału zakładowego (akcyjnego) Spółki o kwotę zł 100 000, tj. do zł 1 200 000, drogą wykupu od akcjonariuszów 1 000 akcji II emisji po nominalnej cenie;
- 5) Zatwierdzenie budżetu i planu działań na 1937 r.;
- 6) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 7) Określenie wynagrodzenia Zarządowi i Komisji Rewizyjnej;
- 8) Wnioski Zarządu i PP. Akcjonariuszów, zgłoszone zgodnie z Prawem o Spółkach Akcyjnych i Statutem Spółki najpóźniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Prawo głosu na Walnym Zgromadzeniu mają tylko ci PP. Akcjonariusze, którzy złożą swoje akcje do kasy Spółki w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Ogrodowa Nr 32, lub kwity na zdeponowanie akcji we właściwych instytucjach najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Jednocześnie Zarząd Spółki zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w razie, gdyby na Walne Zgromadzenie w dn. 12 maja 1937 r. nie zgłosiła się ilość Akcjonariuszów, reprezentujących wymaganą w § 22 Statutu Spółki połowę kapitału akcyjnego Spółki, i Walne Zgromadzenie z tego powodu w pierwszym terminie odbyć się nie mogło, Zarząd zwołuje niniejszym — w myśl § 22 Statutu Spółki — **powtórne Zwyczajne Zgromadzenie Walne Akcjonariuszów na dz. 24 maja 1937 r. do tegoż lokalu przy ul. Ogrodowej Nr 32 w Warszawie na godz. 17 z tym samym porządkiem dziennym, które to powtórne Zgromadzenie staje się prawomocne bez względu na ilość obecnych Akcjonariuszów i wysokość reprezentowanego kapitału akcyjnego Spółki.**

723-17-18

Zarząd

I OGŁOSZENIE

Zarząd Elektrowni Okręgu Warszawskiego, Spółka Akc.

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 31 maja 1937 r. (poniedziałek) o godz. 11 odbędzie się w sali konferencyjnej Towarzystwa Ubezpieczeń „Przezorność” w Warszawie, ul. Świętokrzyska Nr 23

SIEDMNASTE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie za ubiegły rok operacyjny;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków za 1936 r., sprawozdanie Komisji Rewizyjnej oraz uchwała w sprawie podziału zysków;
- 4) Wybory do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 5) Wyznaczenie wynagrodzenia dla członków Rady i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wolne wnioski PP. Akcjonariuszów, o ile zostaną zgłoszone na ręce Zarządu Spółki do dn. 16 maja 1937 r.

Właściciele akcji winni przynajmniej na siedem dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć je na ręce Zarządu w biurze Spółki, Warszawa, ul. Świętokrzyska Nr 23. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej.

Stosownie do § 8 statutu, Zgromadzenie powyższe będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji.

833

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Towarzystwo Ubezpieczeń „Silesia”, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 20 maja 1937 r. o godz. 11.30 odbędzie się w biurach Centrali Towarzystwa w Bielsku przy ul. Krasińskiego 11

XIV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu z działalności za 1936 r.;
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej;
- 4) Zatwierdzenie sprawozdania rocznego, bilansu, rachunku zysków i strat za 1936 r. oraz powzięcie uchwały co do użycia czystego zysku;
- 5) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki;
- 6) Oznaczenie ilości i wybór członków Rady Nadzorczej, stosownie do § 24 statutu;
- 7) Ustalenie wysokości wynagrodzenia Rady Nadzorczej.

PP. Akcjonariusze, życzący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, zechcą złożyć akcje względnie zaświadczenia notariusza lub właściwych instytucji kredytowych o złożeniu u nich akcji, najpóźniej tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia, w kasie Spółki w Bielsku, ul. Krasińskiego 11. Bielsko, dn. 19 kwietnia 1937 r.

787-17-18

I OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

Banku Kwilecki, Potocki i S-ka, Spółka Akc. w Poznaniu

odbędzie się w piątek dn. 28 maja 1937 r. o godz. 16 (4 po poł.) w lokalu Banku w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 11, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie za 1936 r. i przedłożenie bilansu i obrachunku zysków i strat na dz. 31 grudnia 1936 r.;
- 2) Zatwierdzenie bilansu i obrachunku zysków i strat, udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej, oraz powzięcie uchwały co do podziału zysku;
- 3) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 4) Wnioski bez uchwał.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni akcje swoje złożyć najpóźniej 7 dni przed terminem Zgromadzenia w instytucji naszej w Poznaniu lub w oddziałach: w Gdańsku, Inowrocławiu, Ostrowiu Wlkp. i Katowicach, z tym, że ich nie odbiorą przed ukończeniem tego Zgromadzenia.

Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej. W zaświadczeniach należy wymienić numery akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 kapitału akcyjnego, mają prawo żądania umieszczenia na porządku obrad dodatkowych spraw, zgłoszonych nie później, jak 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

819-18-20

Zarząd

I OGŁOSZENIE

Zarząd Likwidacyjny

Polskiej Centrali Importu Rawy, Spółka Akcyjna w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 25 maja 1937 r. o godz. 17 w lokalu Spółki przy ul. Moniuszki 6 w Warszawie, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie likwidatorów;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu na dz. 31 grudnia 1936 r. oraz rachunku strat i zysków;
- 3) Wnioski PP. Akcjonariuszów.

895

Bank Zachodni, Spółka Akcyjna

Na zasadzie §§ 25 i 26 statutu ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

XXV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

Banku Zachodniego, S. A., odbędzie się we wtorek dn. 25 maja 1937 r. o godz. 16 w Warszawie, w siedzibie Banku Zachodniego S. A. przy ul. Fredry 6.

Porządek obrad:

1) Zagajenie zebrania; 2) Wybór przewodniczącego; 3) Sprawozdanie z działalności Banku za 1936 r. oraz wnioski Rady i Komisji Rewizyjnej; 4) Wniosek o zatwierdzenie sprawozdania bilansu i rachunku zysków i strat za 1936 r. oraz udzielenie pokwitowania Radzie i Dyrekcji z ich czynności za 1936 r.; 5) Ustalenie liczby członków Rady na 1937 r.; 6) Wybory członków Rady i Komisji Rewizyjnej; 7) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Rady i Komisji Rewizyjnej; 8) Wniosek Rady; 9) Wnioski Akcjonariuszów.

Każdy akcjonariusz, pragnący uczestniczyć w XXV Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszów, powinien złożyć posiadane akcje lub kwity na akcje, zdeponowane w krajowych instytucjach bankowych lub u notariusza, najpóźniej do dn. 18 maja 1937 r. do godz. 13 w kasie Centrali Banku Zachodniego S. A. przy ul. Fredry 6 w Warszawie.

Wnioski Akcjonariuszów mogą być złożone nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. 894

I OGŁOSZENIE

Zarząd Przędzalni Wełny Czesankowej Markus Kohn, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 22 maja 1937 r. o godz. 10 w siedzibie Spółki w Łodzi przy ul. Łakowej Nr 5 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie posiedzenia i wybór przewodniczącego;
2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej, jak również bilansu wraz z rachunkiem strat i zysków za rok operacyjny 1936;
3) Powzięcie uchwały o podziale zysku;
4) Udzielenie absolutorium Radzie Nadzorczej i Zarządowi;
5) Określenie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej.
PP. Akcjonariusze, którzy chcą sobie wziąć udział w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć najpóźniej na 7 dni przed terminem tegoż Zgromadzenia posiadane przez nich akcje Zarządowi Spółki.

Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej. 914-18-19

Zarząd Spółki Akcyjnej

Wyrobów Wełnianych i Bawełnianych M. Silbersteina

w Ł o d z i

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż

DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

stosownie do § 7 statutu odbędzie się w środę 26 maja 1937 r. o godz. 18 w lokalu Zarządu w Łodzi, Piotrkowska 40, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie zebrania i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1936; 3) Powzięcie uchwały w przedmiocie podziału zysku; 4) Pokwitowanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z wykonania obowiązków, sprawowanych w 1936 r.; 5) Ustalenie liczby członków Zarządu; 6) Wybory uzupełniające członków Zarządu; 7) Wybór Komisji Rewizyjnej; 8) Sprawa wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na rok operacyjny 1937; 9) Sprawa ewentualnego nabycia nieruchomości; 10) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, chcący sobie wziąć udział w powyższym zebraniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki swe akcje lub świadectwa depozytowe krajowych instytucji kredytowych najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia. 901

Zarząd Spółki „Polski Fiat“, Spółka Akcyjna

podaje do wiadomości, zgodnie z artykułem 398 K.H., że Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Spółki, które się odbyło w dn. 22 kwietnia 1937 r., jednogłośnie postanowiło:

Upoważnić Zarząd Spółki

do odstąpienia Gminie miasta stołecznego Warszawy

pod ulicę części nieruchomości, położonych w Warszawie przy ul. Belwederskiej pod Nr 16, oznaczonych Nr Nr hipotecznymi 8424 i 9008, w drodze darowizny lub sprzedaży lub też w jakiegokolwiek innej formie, o przestąpieniu i na warunkach według uznania tegoż Zarządu, do zeznania odpowiedniego aktu notarialnego, do podpisywania wniosków hipotecznych, projektowania treści do wykazu hipotecznego, składania wszelkiego rodzaju planów, zaświadczeń i innych dokumentów oraz do czynienia wszystkiego, co w zakresie powyższym okaże się potrzebne. 909

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej H. Cegielski w Poznaniu

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w dn. 31 maja 1937 r. o godz. 10 w sali posiedzeń Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, przy placu Wolności 15, z następującym porządkiem obrad:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok ubiegły;
2) Powzięcie uchwały, dotyczącej przeniesienia salda rachunku zysków i strat na rok następny;
3) Udzielenie Zarządowi i Radzie Nadzorczej pokwitowania z wykonania przez nich obowiązków;
4) Uchwała, dotycząca sprzedaży nieruchomości, zbędnych dla Spółki, w szczególności nieruchomości Poznań-Wilda wykaz L. 33, 319 i 336 oraz upoważnienia dla Zarządu do zawarcia umowy sprzedaży;
5) Wybór do Rady Nadzorczej.

Do udziału w Walnym Zgromadzeniu uprawnieni są:

a) właściciele akcji imiennych, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia;
b) właściciele akcji na okaziciela, jeżeli najpóźniej na tydzień przed datą Walnego Zgromadzenia złożą swoje akcje w Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu lub w Spółce i nie odbiorą ich przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Zamiast akcji mogą być także złożone zaświadczenia (kwity depozytowe), wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej albo w bankach zagranicznych: Banque de Paris et des Pays-Bas w Brukseli i Banque Nagelmackers Fils & Cie w Liège; ostatnio wymieniony bank może jednakowoż wystawiać zaświadczenia na dowód złożenia tylko akcji na okaziciela.

Zaświadczenia depozytowe muszą być oddane w Centrali Banku Związku Spółek Zarobkowych przynajmniej na tydzień przed Walnym Zgromadzeniem; na mocy tych zaświadczeń (kwitów depozytowych) wystawia Bank Związku Spółek Zarobkowych uprawnionym karty wstępu, na których podana będzie wysokość kapitału akcyjnego przez deponenta reprezentowanego oraz ilość głosów.

Poznań, dn. 27 kwietnia 1937 r.

917

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Zakłady Kauczukowe „Piastów“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 22 maja 1937 r. o godz. 18 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Złotej Nr 35 z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1936 r.; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i r-ku zysków i strat za tenże okres oraz podział zysków; 4) Udzielenie absolutorium władzom Spółki; 5) Wybór władz Spółki; 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki akcje lub też kwity depozytowe na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem. 866

II OGŁOSZENIE

Zarząd Kaliskiej Manufaktury Pluszu i Aksamitu, Spółka Akcyjna w Kaliszu

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 14 maja 1937 r. o godz. 17.30 w lokalu Zarządu w Kaliszu odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1936 i pokwitowanie władz Spółki; 2) Podział zysku; 3) Ustalenie nazwy Spółki „Kaliska Manufaktura Pluszu i Aksamitu S. A. w Kaliszu” na „Kaliska Manufaktura Pluszu i Aksamitu Edmund Gaede S. A. w Kaliszu”; 4) Wybór władz Spółki; 5) Wynagrodzenie władz Spółki; 6) Upoważnienie Zarządu do otwierania kredytu w instytucjach bankowych i u osób prywatnych oraz zaciągania długo- lub krótkoterminowych pożyczek z zabezpieczeniem hipotecznym; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w posiedzeniu Zgromadzenia, winni — stosownie do art. 399 § 2 Kodeksu Handlowego — przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia złożyć swoje akcje bądź odnośne dowody posiadania akcji na ręce Zarządu do biura Spółki w Kaliszu przy ul. Szopena Nr 27.

W razie niedojścia zebrania do skutku w terminie wymienionym, następne Walne Zgromadzenie odbędzie się w dn. 28 maja 1937 r. o godz. 17.30 w tymże lokalu i będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji.
626-16-18

II OGŁOSZENIE

Rada Łódzkiego Banku Depozytowego, Spółki Akcyjnej

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 11 maja 1937 r. o godz. 10 rano odbędzie się w lokalu Banku w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr 5

XV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zatwierdzenie sprawozdania władz Banku, bilansu netto, rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1936, protokołu Komisji Rewizyjnej oraz udzielenie pokwitowania władzom Banku z tytułu ich działalności w roku operacyjnym 1936; 2) Podział zysków; 3) Budżet wydatków na rok operacyjny 1937; 4) Wybory do Rady; 5) Wybór Komisji Rewizyjnej; 6) Wolne wnioski (bez uchwał).

Uprawnienie do głosowania na Walnym Zgromadzeniu mają tylko ci PP. Akcjonariusze, którzy najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia w godzinach urzędowych złożą w siedzibie Banku w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr 5 swoje akcje, względnie świadectwa tymczasowe, bądź też zaświadczenia którejkolwiek z krajowych instytucji kredytowych, z zagranicznych zaś — „The Anglo-Palestine Bank Ltd.” i „Lloyds Bank Ltd.” w Londynie.
633-16-18

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Dom Towarowy Bracia Jabłkowski”, Spółka Akcyjna

powiadamia po raz pierwszy PP. Akcjonariuszów, że w dn. 19 maja b. r. o godz. 17 w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Brackiej Nr 25, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r., podziału zysków i powzięcie odnośnych uchwał; 3) Pokwitowanie władz Spółki; 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu wydatków na 1937 r.; 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Sprawy, o ile zostaną zgłoszone w myśl art. 394 Kodeksu Handlowego.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć swe akcje w biurze Zarządu Spółki przy ul. Brackiej Nr 25, względnie przedstawić zaświadczenie notariusza lub instytucji kredytowej o złożeniu ich do depozytu.
636-16-18

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Olkusz” Fabryka Naczyń Emaliowanych w Olkuszu

zawiadamia, że w dn. 31 maja 1937 r. o godz. 15 odbędzie się w lokalu Spółki w Olkuszu, Fabryczna 8

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1936;
- 3) Powzięcie uchwały o podziale zysków z 1936 r. i pokryciu strat za lata poprzednie;
- 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków;
- 5) Wybór władz Spółki;
- 6) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu oraz odszkodowania dla członków Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w Spółce swoje akcje przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia i nie odebrać ich przed ukończeniem tegoż. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji bądź u notariusza, bądź w instytucji kredytowej krajowej, względnie w jednej z następujących instytucji kredytowych zagranicznych: 1) Anglo-Tschechoslovakische Bank, Prag, 2) Deutsche Bank und Disconto Gesellschaft, Berlin, 3) Anglo International Bank Ltd. London EC 3, 4) Credito Italiano, Trieste, 5) Oesterreichische Kreditanstalt für Handel und Gewerbe, Wien, 6) Schoeller & Comp. Bankhaus, Wien, 7) Schweizerischer Bank Verein, Zürich, 8) Ungarische Allgemeine Kredit Bank, Budapest V i 9) Bank von Liechtenstein, Vaduz.

Zaświadczenia powyższe zawierać muszą oprócz oznaczenia ilości akcji, także zapewnienie, że złożone akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.
818-18-20

I OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

Banku Cukrownictwa, Spółki Akcyjnej w Poznaniu

odbędzie się we wtorek dn. 25 maja 1937 r. o godz. 5.30 po poł. w Poznaniu w gmachu własnym przy ul. Sew. Mielżyńskiego 7.

Porządek obrad:

- 1) Zagajenie;
- 2) Wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia (par. 23 statutu);
- 3) Sprawozdanie Zarządu o stanie majątkowym Spółki i przedłożenie bilansu z rachunkiem zysków i strat na dz. 31 grudnia 1936 r.;
- 4) Sprawozdanie Rady Nadzorczej o sprawdzeniu rachunków rocznych;
- 5) Odczytanie sprawozdania Tow. Rew. „Powiernik” z obbytej rewizji;
- 6) Uchwała, dotycząca zatwierdzenia bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r. oraz podziału zysków;
- 7) Uchwała, dotycząca udzielenia pokwitowania członkom Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 8) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 9) Ustalenie wynagrodzenia dla Rady Nadzorczej na 1937/38 r. w myśl par. 20 statutu;
- 10) Uchwała co do innych spraw, podanych na piśmie Zarządowi w terminie przepisany ustawami (par. 19 statutu).

Prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu mają ci akcjonariusze, którzy złożą w Centrali Banku albo w oddziałach w Warszawie, we Lwowie i w Gdyni przynajmniej na 7 dni przed wyznaczonym Walnym Zgromadzeniem do godziny 14 akcje swoje, przeznaczone do uczestniczenia, wraz ze spisem numerów tych akcji i nie odbiorą ich przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza. W zaświadczeniach winny być wymienione numery akcji i winno być stwierdzone, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Poznań, w kwietniu 1937 r.

Zarząd

798-18-19

I OGŁOSZENIE

Zarząd Tomaszowskiej Fabryki Sukna „D. Bornstein“

Spółka Akcyjna w Tomaszowie-Mazow.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 26 maja 1937 r. o godz. 18 w lokalu Spółki w Tomaszowie-Mazow. odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1936; 3) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków; 4) Zmiana art. 6 statutu; zamiast: „Zarząd składa się z 4 osób” — „Zarząd składa się z 3 osób”. Skreślenie § 11: „Walne Zgromadzenie Spółki uchwali, w jakim piśmie poza „Monitorem Polskim” i „Polską Gospodarczą” drukowane będą obowiązkowe ogłoszenia Spółki”; 5) Wybór Zarządu oraz Rady Nadzorczej; 6) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Rady Nadzorczej; 7) Wolne wnioski.

W myśl statutu Spółki, Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni nie później niż 7 (siedem) dni przed terminem Zgromadzenia złożyć akcje Zarządowi w Tomaszowie-Maz., przy ul. Prez. Wojciechowskiego Nr 8.

816-18-19

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy „Gazy Ziemię“

Spółka Akcyjna dla Przemysłu Naftowego we Lwowie

zwołuje

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

na dz. 21 maja 1937 r. godz. 10.30 w sali posiedzeń Spółki we Lwowie, ul. Akademicka 7 III p. z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej za okres gospodarczy od 1 stycznia do 31 grudnia 1936 r.;

2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku strat i zysków za rok gospodarczy 1936 oraz udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków;

3) Uchwała co do użycia czystego zysku i wynagrodzenie władz nadzorczych Spółki;

4) Wybory do Rady Nadzorczej i zatwierdzenie dokonanej przez Radę Nadzorczą kooptacji jednego członka Rady;

5) Wybór Komisji Rewizyjnej na 1937 r.;

6) Wybór Zarządu;

7) Wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w biurze Spółki we Lwowie najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia akcje Spółki lub zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej.

825-18-19

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Old England Dom Mód, Spółka Akcyjna

zawiadamia Akcjonariuszy, że w dn. 20 maja 1937 r. o godz. 13 w kancelarii Notariusza Siennickiego w Warszawie w gmachu Hipoteki przy ul. Kapucyńskiej odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, Komisji Rewizyjnej, bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r.; 3) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki; 4) Sprawa podziału zysku; 5) Wybory do Komisji Rewizyjnej; 6) Określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje w biurze Zarządu na 7 dni przed terminem Zgromadzenia. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wymienione w art. 399 § 2 Kodeksu Handlowego.

829

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Herbewo“ Herliczka, Beldowski, Wołoszyński
Zjednoczone Fabryki Tutek i Bibulek, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszy, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w Krakowie, w biurze Spółki, przy Al. Słowackiego 64, w dn. 15 maja 1937 r. o godz. 17 z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawozdanie Zarządu łącznie z przedłożeniem zamknięć rachunkowych za 1936 r.; 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej, oraz powzięcie uchwały w sprawie udzielenia pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej za 1936 r.; 3) Uchwała w sprawie rozdziału czystego zysku za 1936 r.; 4) Oznaczenie wysokości wynagrodzenia Rady Nadzorczej; 5) Wybór członków Zarządu zgodnie z § 20 statutu Spółki; 6) Wybór członków Rady Nadzorczej zgodnie z § 25 statutu Spółki; 7) Wnioski i interpelacje.

U w a g a. — Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć akcje przynajmniej 7 dni przed Zgromadzeniem w biurze Spółki, w Krakowie, Al. Słowackiego 64.

780a

Zarząd Polskiego Towarzystwa Księgarni Kolejowych „Ruch“

Spółka Akcyjna w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 25 maja 1937 r. o godz. 17 w siedzibie Spółki przy Al. Jerozolimskiej Nr 63 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego;

2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1936 r.;

3) Podział zysków;

4) Udzielenie pokwitowania Radzie Nadzorczej i Zarządowi;

5) Wybory do Rady Nadzorczej — stosownie do § 7 statutu Spółki i Komisji Rewizyjnej;

6) Ustalenie wysokości zetonów dla członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;

7) Wniosek Rady Nadzorczej i Zarządu o przekazanie z funduszy specjalnej kwoty zł 20 000 na F. O. N.;

8) Wolne wnioski.

U w a g a. — PP. Akcjonariusze, pragnący wystąpić z wnioskiem na Walnym Zgromadzeniu, winni zgłosić go Zarządowi Spółki nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

PP. Akcjonariusze, życzący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni złożyć Zarządowi Towarzystwa, Warszawa, Al. Jerozolimska Nr 63 przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia akcje lub zaświadczenia o zdeponowaniu akcji u notariusza lub w jednej z instytucji kredytowych, działających w kraju. Świadczenie depozytowe powinno zawierać ilość akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

827

Tekst ogłoszenia o uzyskaniu zezwolenia
na działalność w Polsce

Société Générale de Constructions Electriques et Mécaniques
w skrócie „Aisthom“, Spółka Akcyjna

Siedziba Paryż 38 Avenue Kléber

Oddział w Polsce Katowice Gliwicka 3

Kapitał zakładowy 250 000 000 fr. francuskich, wpłacony w całości. Kapitał przeznaczony na działalność w Polsce: zł 50 000.

Sprzedaż sprzętu elektrotechnicznego i mechanicznego, wyrabianego przez Tow. Alsthom, i odsprzedaż podobnego sprzętu, wyrabianego w Polsce.

Dyrektor oddziału w Polsce: Inż. dypl. Maryan Esman, Katowice.

Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu Nr GMA. 2051 z dn. 21 stycznia 1937 r.

799

Zarządcy „Widzewskiej Manufaktury“

Spółka Akcyjna w Łodzi

zawiadamiają PP. Akcjonariuszy, że w dn. 24 maja 1937 r. o godz. 12 w siedzibie Spółki w Łodzi przy ul. Śródmiejskiej Nr 13 odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE SPÓŁKI

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia;
- 2) Wybór przewodniczącego Zgromadzenia;
- 3) Sprawozdanie Zarządców oraz sprawa bilansu i rachunku strat i zysków na dz. 31 grudnia 1936 r.;
- 4) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i wnioski na udzielenie pokwitowania władzom Spółki za okres od dn. 31 grudnia 1936 r., a Zarządcom — do dnia odbycia Walnego Zgromadzenia;
- 5) Zmiana §§ 7, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 i 25 statutu i zmiana numeracji paragrafów statutu;
- 6) Ustalenie ilości członków Rady Nadzorczej;
- 7) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 8) Ustalenie ilości członków Zarządu;
- 9) Wybór członków Zarządu;
- 10) Wolne wnioski.

Akcjonariusze którzy życzą sobie uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia posiadane przez nich akcje Zarządcom Spółki. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia na dowód zdeponowania akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej.

Jeżeli w powyższym terminie na Walne Zgromadzenie stawią się akcjonariusze, reprezentujący mniej niż 60% kapitału zakładowego, następnie Walnego Zgromadzenie z tym samym porządkiem dziennym odbędzie się w tymże lokalu tegoż dn. 24 maja 1937 r. o godz. 3 po poł. Zgromadzenie to będzie prawomocne, a powzięte na nim uchwały ostateczne bez względu na ilość akcji, które reprezentowane będą przez akcjonariuszy, uczestniczących w Walnym Zgromadzeniu.

Uwagi do proponowanych zmian statutu:

Obecne brzmienie § 7: We wszystkich przypadkach, nie przewidzianych statutem niniejszym, Spółka winna podporządkować się przepisom Prawa o Spółkach Akcyjnych z dn. 22 marca 1928 r., tudzież wszystkich Ustaw i Rozporządzeń jakie w następstwie wydane zostaną.

Proponowana zmiana: We wszystkich przypadkach, nie przewidzianych przez statut niniejszy, Spółkę obowiązują odrębne przepisy prawa, a w szczególności przepisy Działu XII Ks. I Kodeksu Handlowego.

Obecne brzmienie § 10: Rada Nadzorcza Spółki składa się co najmniej z 5 członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie zwykłą większością oddanych głosów. Liczbę członków Rady Nadzorczej ustala corocznie Walne Zgromadzenie, jednak liczba członków Rady Nadzorczej nie może w żadnym wypadku przekraczać 7-miu osób.

Proponowana zmiana: Rada Spółki składa się z osób, wybranych przez Walne Zgromadzenie zwykłą większością głosów. Liczbę członków Rady ustala Walne Zgromadzenie przed dokonaniem wyborów, jednak liczba ta nie może być w żadnym przypadku mniejszą niż 4, ani przekraczać 7-miu.

Obecne brzmienie § 12: Każdy członek Rady Nadzorczej winien zdeponować Spółce na cały czas swego urzędowania co najmniej jeden tysiąc akcji Widzewskiej Manufaktury.

Proponowana zmiana: skreślić.

Obecne brzmienie § 14: Celem wykonania stałego nadzoru nad czynnościami zarządu i nad poszczególnymi działaniami przedsiębiorstwa Rada Nadzorcza wyznacza ze swego grona delegatów, którzy za czynności swe otrzymują specjalne wynagrodzenie. Rada Nadzorcza ma prawo wyznaczyć delegatów dla reprezentowania Spółki

Proponowana zmiana: Skreślić ostatnie zdanie.

Obecne brzmienie § 15: Zarząd Spółki składa się z 1 lub z większej ilości członków, jednak nie powyżej 5 mianowanych przez Radę Nadzorczą spośród akcjonariuszy lub spoza ich grona na okres 1 roku. Poszczególne lub wszyscy członkowie Zarządu mogą być w każdej chwili przez Radę Nadzorczą odwołani.

Proponowana zmiana: Walne Zgromadzenie ustala każdego roku ilość członków Zarządu, jednak w liczbie nie powyżej 3 i wybiera Zarząd na okres 1 roku. Ustępujący po

upływie roku członkowie Zarządu mogą być wybrani ponownie.

Obecne brzmienie § 16: Zarząd oraz poszczególni członkowie Zarządu winni podporządkować się wszelkim uchwałom i instrukcjom Rady Nadzorczej.

Proponowana zmiana: Zarząd winien stosować się do instrukcji, które uchwalone zostaną przez Radę Nadzorczą. Obecne brzmienie § 17: Wysokość wynagrodzenia poszczególnych członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza.

Proponowana zmiana: Rada Nadzorcza ustala wysokość wynagrodzenia członków Zarządu i zawiera z nimi odrębne umowy.

Obecne brzmienie § 18: Uchwały Zarządu będą protokołowane. Ponadto protokoły powinny stwierdzać porządek dzienny, imiona i nazwiska obecnych członków Zarządu, ilość oddanych głosów za poszczególnymi uchwałami, oraz odrębne zdania. O terminach posiedzeń winien Zarząd zawiadomić Radę Nadzorczą najpóźniej na 3 dni przed tym. Na posiedzeniach winien być obecny delegowany członek Rady Nadzorczej, zaś ważność uchwał Zarządu zależna jest od aprobaty Rady Nadzorczej. Księga protokołów winna być oparowana i zaświadczona przez Sąd Rejestrowy.

Obecne brzmienie § 19: Firmę podpisuje 2 członków Zarządu kolektywnie, lub też 1 z członków Zarządu łącznie z prokurentem, a to na wszelkich aktach i to zarówno prywatnych jak i hipotecznych, oraz notarialnych. We wszystkich czynnościach sądowych reprezentować Spółkę i działać w jej imieniu może jeden z członków Zarządu lub z Prokurentów. Prokurenci są mianowani przez Radę Nadzorczą.

Obecne brzmienie § 20: Zysk rozdziela się w stosunku do nominalnej wartości akcji.

Obecne brzmienie § 21: Należy tworzyć kapitał rezerwowy, do którego przelewa się przynajmniej osiem od stałego zysku rocznego, dopóki kapitał ten nie osiągnie pełnej wysokości kapitału akcyjnego.

Obecne brzmienie § 22: W celach dobroczynnych i społecznych utworzony zostaje „Fundusz Dobroczynny”, który corocznie, za każdorazową aprobatą Walnego Zgromadzenia, zasilany będzie w ilości do 5% od kwoty czystego zysku. Wpłaty na ciężar powyższego Funduszu uskutecznią Zarząd za aprobatą Rady Nadzorczej.

Proponowana zmiana: §§ 18, 19, 20, 21 i 22 skreślić.

Obecne brzmienie § 23: Oprócz kapitału rezerwowego istnieje Kapitał Nadzwyczajny Rezerwowy oraz Kapitał Amortyzacyjny, sposób zasilania Nadzwyczajnego Kapitału Rezerwowego oraz użycia tegoż Kapitału ustala Walne Zgromadzenie. Kapitał Amortyzacyjny winien być corocznie zasilany w wysokości, odpowiadającej rzeczywistemu zużyciu maszyn i innych inwestycji.

Proponowana zmiana: Po wyrazie „oprócz” dodać wyraz „normalnego”.

Obecne brzmienie § 25: Rozwiązanie Spółki może być dobrowolne, na zasadzie uchwały Walnego Zgromadzenia, lub obowiązkowe. Rozwiązanie Spółki następuje obowiązkowo, poza wypadkami, przewidzianymi przez prawo, jeżeli bilans wykaze stratę, przekraczającą sumę kapitału rezerwowego, nadzwyczajnego kapitału rezerwowego, ewentualnych specjalnych kapitałów rezerwowych i jedną trzecią część kapitału zakładowego, a akcjonariusze nie pokryją jej w ciągu pół roku od daty zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie sprawozdania, które tę stratę wykazało. Jeżeli Walne Zgromadzenie uchwali pokrycie straty, a którykolwiek z akcjonariuszy nie wniesie w ciągu pół roku przypadającej na niego wpłaty dodatkowej, to akcje jego tym samym stają się unieważnione, o czym Zarząd ogłasza i wzamian za nie wydaje się nowe akcje za tymi samymi numerami, które Zarząd sprzedaje za pośrednictwem maklera przysięgłego, lub jednej z miejscowych instytucji bankowych. Z otrzymanej ze sprzedaży tych akcji sumy, po opłaceniu wydatków na ogłoszenia i sprzedaż, część równająca się dodatkowej wpłacie, przeznaczają się na uzupełnienie kapitału akcyjnego, resztę zaś zwraca się byłemu właścicielowi unieważnionych akcji.

Proponowana zmiana: Po wyrazach „które tę stratę wykazało” dodać zdanie „chyba, że Walne Zgromadzenie uchwali zmniejszenie kapitału zakładowego”.

II OGŁOSZENIE

Likwidatorzy Spółki Akcyjnej w likwidacji „Kolej Herby—Kielce”

zwołują

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

na dz. 11 maja 1937 r. na godz. 18 do lokalu Spółki w Warszawie przy ul. Miodowej Nr 11, m. 3 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu, Likwidatorów i Rady Nadzorczej z działalności za okres od 1/V do 31/V 1936 r., bilans zamknięcia na dz. 31/V 1936 r. wraz z rachunkiem strat i zysków, bilans otwarcia likwidacji na dz. 1/VI 1936 r.; 3) Sprawozdanie Likwidatorów i Rady Nadzorczej z działalności za czas od 1/VI do 31/XII 1936 r., bilans zamknięcia na dz. 31/XII 1936 r. wraz z rachunkiem strat i zysków; 4) Upoważnienie Likwidatorów do sprzedaży parceli gruntowej; 5) Wolne wnioski.

Warunki prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu określa § 21 statutu Spółki. 891

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

Polskiego Banku Komunalnego, Spółka Akcyjna

odbędzie się w piątek dn. 14 maja 1937 r. o godz. 14 m. 30 w lokalu Banku w Warszawie (Plac Napoleona 7), z następującym porządkiem obrad:

- I. Zagajenie i wybór prezydium;
- II. Sprawozdanie za 1936 r.:
 - a) sprawozdanie Zarządu, bilans, rachunek zysków i strat oraz podział zysków,
 - b) sprawozdanie i wnioski Komisji Rewizyjnej,
 - c) sprawozdanie i wnioski Rady Nadzorczej;
- III. Budżet na 1937 r.;
- IV. Wnioski zgłoszone zgodnie z § 47 statutu;
- V. Wybory: a) 4 członków Rady Nadzorczej,
b) 5 członków Komisji Rewizyjnej.

Walne Zgromadzenie, zwołane na dz. 14 maja b. r., będzie ważne bez względu na ilość obecnych na zebraniu delegatów akcjonariuszów i ilość reprezentowanych przez nich akcji (§ 48 statutu).

Każdy akcjonariusz, który jest zapisany do księgi akcyjnej przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia, może uczestniczyć na Walnym Zgromadzeniu w osobie upoważnionego do tego na piśmie delegata, wyznaczonego spośród członków swego organu wykonawczego (§ 51 statutu).

Upoważnienie dla delegata, stwierdzające, że jest on członkiem organu wykonawczego i posiada prawo reprezentowania i głosowania w imieniu akcjonariusza, winno być zaopatrzone pieczęcią i podpisami, jak dla zobowiązań, oraz opłacone stemplem w kwocie nominalnej zł 5. Upoważnienie to uprasza się nadesłać do Banku do dn. 10 maja b. r.

Wniosków o uzupełnienie — zgodnie z § 47 statutu — porządku obrad nie zgłoszono.

885

Zarząd

II OGŁOSZENIE

Zarząd Zakładów Ceramicznych „Pustelnik”, Spółka Akcyjna

ma zaszczyt podać do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że na dz. 15 maja 1937 r. na godz. 4 po poł. w Warszawie przy ul. Królewskiej Nr 8 m 7 naznaczono

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Walnego Zebrania; 2) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r. oraz budżetu na 1937 r.; 3) Wybory trzech członków Zarządu; 4) Wybory pięciu członków Komisji Rewizyjnej; 5) Wnioski Zarządu i Akcjonariuszów.

Jeżeli Walne Zebranie nie będzie odpowiadało przepisom i nie dojdzie do skutku, następne posiedzenie naznacza się na dz. 29 maja 1937 r. na godz. 4 po poł. w tymże lokalu Zarządu i Zebranie to prawomocne będzie bez względu na liczbę akcjonariuszów, przyjmujących w nim udział. 857

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Przemysł Welniany S. Barciński i S-ka w Łodzi

zawiadamia, że w dn. 26 maja 1937 r. o godz. 17 w biurze Zarządu Spółki w Łodzi, przy ul. Tylnej 6, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Zarządu Spółki z czynności za rok operacyjny 1936, przedstawienie bilansu na dz. 31 grudnia 1936 r. oraz rachunku strat i zysków za 1936 r.;
- 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 3) Zatwierdzenie sprawozdania bilansu i rachunku strat i zysków oraz udzielenie absolutorium Zarządowi Spółki;
- 4) Wybór dwóch członków Zarządu w miejsce ustępujących oraz wybór członków Komisji Rewizyjnej;
- 5) Uchwała w sprawie wynagrodzenia członków Zarządu, w tej liczbie i dyrektorów zarządzających na 1937 r. oraz członków Komisji Rewizyjnej za 1936 r.;
- 6) Zaopatrzenie w formie pensji córki po współzałożycielu i długoletnim członku Zarządu Spółki Akcyjnej;
- 7) Wybór pism, w których będą zamieszczane publikacje Spółki.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, powinni złożyć swoje akcje lub kwity depozytowe w biurze Zarządu Spółki co najmniej 7 dni przed datą Walnego Zgromadzenia. 882-18-19

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Przemysł i Handel Włókienniczy „Print”, Spółka Akcyjna

podaje niniejszym do wiadomości, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w siedzibie Spółki przy ul. Piotrkowskiej Nr 56, w Łodzi w dn. 26 maja 1937 r. o godz. 1 po poł.

Porządek dzienny:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie bilansu, rachunku strat i zysków, sprawozdanie Zarządu i sprawozdanie Komisji Rewizyjnej za 1936 r.; 3) Udzielenie absolutorium władzom Spółki; 4) Podział zysku; 5) Wybór członków Zarządu i podział czynności między nimi; 6) Wybór Komisji Rewizyjnej; 7) Wynagrodzenie członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni — stosownie do art. 399 Kodeksu Handlowego — złożyć Zarządowi swe akcje lub zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej, przynajmniej na dni siedem przed terminem Walnego Zgromadzenia. 842-18-20

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy Polskie Towarzystwo Akumulatorowe „Petea”

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów po raz pierwszy, że w dn. 29 maja 1937 r. o godz. 16 (4 po poł.) w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Kopernika Nr 13, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z działalności Spółki za rok gospodarczy 1936;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i r-ku zysków i strat za tenże okres oraz udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 4) Podział zysków;
- 5) Wybór władz Spółki: a) członków Zarządu na 3-letnią kadencję, b) członków Rady Nadzorczej i określenie ich wynagrodzenia;
- 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni zadość uczynić wymaganiom art. 399 Rozp. Prez. R. P. z dn. 27/VI 1934 r. 867

Zarząd firmy Standard-Nobel w Polsce

SPÓŁKA AKCYJNA

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 31 maja 1937 r. o godz. 17 odbędzie się w lokalu Spółki w Warszawie, Al. Jerozolimskiej Nr 57

17 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zażalenie posiedzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej, bilans i rachunek zysków i strat za 1936 r.; udzielenie władzom Spółki absolutorium oraz budżet na 1937 r.;
- 3) Zmiana §§ 11, 13, 14, 15 i 16 statutu Spółki;
- 4) Wybór członków Zarządu i Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących członków;
- 5) Wyznaczenie wynagrodzenia członkom Rady Nadzorczej;
- 6) Upoważnienie Zarządu do nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości Spółki;
- 7) Wnioski Akcjonariuszów, złożone Zarządowi na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

U w a g i:

a) W myśl § 24 statutu Spółki, Akcjonariusze korzystają mogą z praw uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu o ile przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożą w Spółce akcje lub zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub w instytucji kredytowej krajowej, względnie w „Banque de Paris et des Pays Bas” w Paryżu, w „National City Bank of New York”, lub w „The Chase National Bank of the City of New York” w Nowym Yorku. W zaświadczeniu należy wymienić liczbę akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

b) Akcjonariuszom Spółki przysługuje prawo zgłoszenia na porządek dzienny Walnego Zgromadzenia wolnych wniosków, nie później jednak, niż na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

c) Dotychczasowa treść §§ 11, 13, 14, 15 i 16 statutu brzmi:

§ 11. Zawiadywanie interesami Spółki należy do Zarządu.

Zarząd Spółki składa się z 3 (trzech) — 7 (siedmiu) członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie spośród akcjonariuszów, lub spoza ich grona, na lat trzy.

Zarząd ulega częściowemu odnowieniu w ten sposób, że corocznie ustępuje jedna trzecia członków Zarządu: za pierwszym razem w drodze losowania, a następnie podług starszeństwa wyboru. Wylosowani członkowie Zarządu mogą być obrani ponownie.

Zarząd wybiera spośród swego grona Prezesa i Vice-Prezesa. Za pracę swą poświęconą prowadzeniu interesów Spółki członkowie Zarządu otrzymują wynagrodzenie w wysokości określonej przez Radę Nadzorczą.

§ 13. Zarząd odbywa posiedzenia w miarę potrzeby, ale w każdym razie co najmniej raz na miesiąc. Uchwały Zarządu zapadają większością głosów członków obecnych; w razie równości głosów przeważa głos prezesa lub w jego nieobecności głos vice-prezesa. Dla ważności uchwał Zarządu wymagana jest obecność przynajmniej trzech członków Zarządu, a w tej liczbie prezesa lub vice-prezesa.

Z narad i uchwał Zarządu sporządza się protokół w księdze oparowanej i poświadczonej przez Sąd Rejestrowy. Protokół winien być podpisany przez obecnych na posiedzeniu członków Zarządu.

§ 14. Dla bezpośredniego zarządzania interesami Spółki Zarząd może wybierać ze swego grona, t. j. z liczby członków, jednego lub więcej Dyrektorów Zarządzających, określać ich kompetencje oraz wysokość wynagrodzenia i przedstawiać ich do zatwierdzenia Walnemu Zgromadzeniu.

Nadto Zarząd może udzielać pracownikom Spółki prawa prokury.

§ 15. Całą korespondencję w sprawach Spółki prowadzi się w imieniu Zarządu z podpisem jednego z członków Zarządu, prokurenta lub osoby do tego przez Zarząd upoważnionej. Weksle, plenipotencje, umowy, kontrakty, akty kupna lub sprzedaży notarialne i hipoteczne, czeki na rachunki bieżące podpisuje dwóch członków Zarządu lub prokurent łącznie z jednym członkiem Zarządu.

§ 16. Do otrzymywania należnych Spółce sum z wszelkich instytucji państwowych, samorządowych, prywatnych, poczty, banków itp. i kwitowania z odbioru upoważniony jest

jeden członek Zarządu lub osoba specjalnie do tego przez Zarząd upoważniona.

Zarząd wnosi o nadanie powyższym paragrafom następującego brzmienia:

§ 11. Zawiadywanie interesami Spółki należy do Zarządu. Zarząd Spółki składa się z 1 (jednego) do 7 (siedmiu) członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie spośród akcjonariuszów, lub spoza ich grona na lat trzy.

Zarząd ulega częściowemu odnowieniu w ten sposób, że corocznie ustępuje 1/3 członków Zarządu: za pierwszym razem w drodze losowania, a następnie podług starszeństwa wyboru. Wylosowani członkowie Zarządu mogą być obrani ponownie.

W razie ustalenia przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów, że Zarząd składa się z jednej osoby — osoba ta pozostaje na stanowisku członka Zarządu w ciągu trzech lat.

W razie zaś ustalenia, że Zarząd składa się z dwóch osób — po dwóch latach ustępuje jeden członek Zarządu, za pierwszym razem w drodze losowania, następnie zaś podług starszeństwa wyboru.

W razie ustalenia liczby członków Zarządu na trzech lub więcej osób — Zarząd wybiera spośród swego grona Prezesa i Vice-Prezesa.

Za pracę swą poświęconą prowadzeniu interesów Spółki członkowie Zarządu otrzymują wynagrodzenie w wysokości określonej przez Radę Nadzorczą.

§ 13. Zarząd odbywa posiedzenia w miarę potrzeby, a w każdym razie co najmniej raz na miesiąc. Uchwały Zarządu zapadają większością głosów członków obecnych. W razie równości głosów przeważa głos Prezesa lub w jego nieobecności głos Vice-Prezesa. Dla ważności uchwał Zarządu wymagana jest obecność przynajmniej połowy członków Zarządu.

W razie gdy Zarząd składa się tylko z dwóch członków Zarządu i w razie wynikłej różnicy zdań, decyduje ostatecznie Rada Nadzorcza.

Z narad i uchwał Zarządu sporządza się protokół w księdze oparowanej i poświadczonej przez Sąd Rejestrowy. Protokół winien być podpisany przez obecnych na posiedzeniu członków Zarządu.

§ 14. Dla bezpośredniego zarządzania interesami Spółki Zarząd może wybierać ze swego grona, t. j. z liczby członków, jednego lub więcej Dyrektorów Zarządzających, określać ich kompetencje, oraz wysokość wynagrodzenia i przedstawiać ich do zatwierdzenia Walnemu Zgromadzeniu.

Zarząd może także zamianować do zarządzania interesami Spółki spoza swego grona jednego lub więcej Vice-Dyrektorów, określając ich kompetencje i wysokość wynagrodzenia. Nadto Zarząd może udzielać pracownikom Spółki prawa prokury.

§ 15. Całą korespondencję w sprawach Spółki prowadzi się w imieniu Zarządu z podpisem jednego z członków Zarządu, lub Dyrektora Zarządzającego, albo też Vice-Dyrektora, lub prokurenta, względnie osoby, przez Zarząd upoważnionej. Weksle, plenipotencje, umowy, kontrakty, akty kupna lub sprzedaży notarialne lub hipoteczne, czeki na rachunki bieżące oraz zobowiązania — podpisuje dwóch członków Zarządu, względnie jeden członek Zarządu, lub Dyrektor Zarządzający, lub też Vice-Dyrektor — każdy z nich łącznie z jednym z prokurentów.

§ 16. Do otrzymywania należnych Spółce sum z wszelkich instytucji państwowych, samorządowych, prywatnych, poczty, instytucji kredytowych itp. i kwitowania z odbioru upoważniony jest jeden członek Zarządu, lub Dyrektor Zarządzający, lub też Vice-Dyrektor, lub osoba do tego przez Zarząd upoważniona.

913-18-20

Zarząd Zakładów Garbarskich „Nowość”, Spółka Akc.

w R a d o m i u

zawiadamia, że w dn. 23 maja 1937 r. o godz. 10 rano w siedzibie Spółki w Radomiu, Garbarska 27, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

Porządek obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu, rachunku strat i zysków za 1936 r., uchwała o pokryciu strat i udzielenie władzom Spółki pokwitowania; 3) Budżet na 1937 r.; 4) Wybory członków Zarządu i Rady; 5) Wolne wnioski.

Akcje lub świadectwa depozytowe winny być składane Zarządowi na siedem dni, a wnioski na 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

919

Przemysł Włókienniczy „Karol Steinert“ w Łodzi

zawiadamia, że w dn. 25 maja 1937 r. o godz. 4 po poł. odbędzie się w biurze Zarządu w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr 276

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zağajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r. i udzielenie pokwitowania władzom Spółki z wykonania obowiązków;
- 4) Wybory uzupełniające do Rady Nadzorczej;
- 5) Określenie wysokości pensyj członków Rady Nadzorczej i Zarządu, oraz uchwalenie budżetu wydatków na 1937 r.;
- 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje lub bankowe dowody depozytowe Zarządowi przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia.

Gdyby Walne Zgromadzenie z powodu niedostatecznej liczby reprezentowanych akcyj w powyższym terminie nie doszło do skutku, ponowne Zgromadzenie odbędzie się w tym samym miejscu w dn. 31 maja 1937 r. o godz. 4 po poł. z tym samym porządkiem obrad i będzie ważne bez względu na liczbę reprezentowanych na Zgromadzeniu akcyj. 887

II OGŁOSZENIE**Zarząd Towarzystwa Przemysłowo-Leśnego****SPÓŁKA AKCYJNA**

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 11 maja 1937 r. o godz. 13 odbędzie się w biurze Zarządu w Warszawie, przy ulicy Królewskiej Nr 35

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

Zmiana roku operacyjnego z okresu od 1/X do 30/IX na 1/I do 31/XII i zastosowanie tej zmiany do roku 1935 6: Nadanie § 16 statutu nowego brzmienia: „Rok obrotowy spółki odpowiada rokowi kalendarzowemu”, oraz zmianę w § 14 daty 30/IX na 31/XII. 883

Bank Towarzystw Spółdzielczych, Spółka Akcyjna

Bilans surowy dn. 31 marca 1937 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O., Banku Gospodarstwa Krajowego oraz bony bezprocentowe Funduszu Inwestycyjnego zł 1 051 776.22; Wauluty zagraniczne zł 12 026.40; Papiery wartościowe własne: a) pożyczki państwowe zł 466 710.79, b) papiery hipoteczne zł 274 097.89, c) akcje zł 182 624.56, razem zł 923 433.24; Banki krajowe zł 91 117.63; Banki zagraniczne zł 37 755.93; Weksle zdyskontowane zł 3 276 180 23 (Akcepty Banku Akceptacyjnego zł 155 682.00); Rachunki bieżące (saldo debetowe): a) zabezpieczone zł 2 048 853.66, b) niezabezpieczone zł 11 862.65, razem zł 2 060 716 31; Pożyczki terminowe zł 146 126.87; Należność z tytułu układów konwersyjnych zł 2 654 273.97; Nieruchomości zł 4 735 949.27; Różne rachunki zł 1 647 363.12; Koszty, różnice kursowe itp. zł 159 122.94; Oddziały zł 136 422.48; **Ogółem zł 16 932 264.61.**

STAN BIERNY. — Kapitały własne: a) zakładowy zł 3 000 000.00, b) zapasowy zł 534 385.49, c) inne rezerwy zł 331 736.09, d) fundusz amortyzacyjny zł 640 776 61, razem zł 4 506 898.19; Wkłady: a) terminowe zł 2 853 759.24, b) a vista zł 7 595 425.76, razem zł 10 449 185.00; Rachunki bieżące (saldo kredytowe) zł 505 002.58; Zobowiązania inkasowe zł 330.04; Redyskonto weksli zł 519 431.80; Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego zł 155 682 00; Banki krajowe lora zł 341 840.63; Banki zagraniczne lora zł 3 623.50 (Bank Akceptacyjny zł 155 682.00); Wierzyciele hipoteczni zł 4 813.23; Różne rachunki zł 46 836.64; Procenty, prowizje, różne zyski zł 272 766.22; Oddziały zł 125 854.78; **Ogółem zł 16 932 264.61.**
Gwarancje zł 414 510.21; Inkaso zł 606 102.20. 886

Dyrekcja Banku Handlowego w Warszawie, Spółki Akc.

stosownie do § 16 statutu Banku, niniejszym podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że

66 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w srodę dn. 12 maja 1937 r. o godz. 5 po poł. w gmachu Banku Handlowego w Warszawie S. A. w Warszawie, przy ul. Traugutta 7, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zağajenie i wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat za 1936 r., sprawozdania Komisji Rewizyjnej oraz wniosków Rady i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Udzielenie Radzie i Dyrekcji pokwitowania za czynności w 1936 r.;
- 4) Wybór członków Rady;
- 5) Wybór członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Oznaczenie wynagrodzenia członków Rady na 1937 r. oraz członków Komisji Rewizyjnej za 1936 r.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, zechcą złożyć posiadane akcje — w myśl § 14 statutu — najpóźniej do srody dn. 5 maja 1937 r. godz. 2 po poł., w kasie instytucji centralnej Banku Handlowego w Warszawie S. A., lub w kasie jednego z oddziałów miejskich w Warszawie, przy ul. Mazowieckiej Nr 18, lub Tłomackie Nr 1, bądź też w kasie jednego z oddziałów prowincjonalnych, jak w Częstochowie, Gdyni, Kaliszu, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Lwowie, Łodzi, Poznaniu, Radomiu, Sosnowcu, Wilnie i Włocławku. Zamiast akcyj mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcyj u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej, oraz w następujących bankach zagranicznych: British Overseas Bank Ltd. w Londynie, Hambros Bank Ltd. w Londynie, Banca Commerciale Italiana w Mediolanie, Oesterreichische Industriekredit - Aktiengesellschaft w Wiedniu. 924

I OGŁOSZENIE**Zarząd Spółki Akcyjnej****Zakład Elektryczny Okręgu Lwowskiego, Spółka Akc. we Lwowie**

ul. Pełczyńska, L. 53/55

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w sobotę dn. 22 maja 1937 r. o godz. 12 w sali posiedzeń Magistratu Lwowskiego z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu za rok ubiegły;
- 3) Sprawozdanie rewizorów, wybranych przez Radę Nadzorczą;
- 4) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków;
- 5) Udzielenie władzom Spółki absolutorium;
- 6) Zatwierdzenie kooptacji trzech członków Rady Nadzorczej;
- 7) Wybór uzupełniający trzech członków Rady Nadzorczej;
- 8) Wolne wnioski.

Właściciele akcyj na okaziciela korzystają z prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu o ile na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyli akcje lub zawiadomienia na dowód złożenia akcyj w instytucjach kredytowych, w biurze Zarządu Spółki, Lwów ul. Pełczyńska, L. 53/55, III p. 878-18-19

WALNE ZEBRANIE AKCJONARIUSZY**T-wa Hoteli i Pensjonatów „Bristol“, Spółka Akcyjna**

odbędzie się w dn. 22 maja 1937 r. o godz. 6 po poł. w Hotelu Bristol w Zakopanem, z następującym porządkiem:

- 1) Zatwierdzenie sprawozdań, bilansów oraz rachunku strat i zysków za 1933-4-5 i 6 r. z uchwaleniem pokrycia strat;
- 2) Udzielenie Zarządowi absolutorium;
- 3) Upoważnienie Zarządu do zbycia lub wydzierżawienia przedsiębiorstwa;
- 4) Wybór Komisji Rewizyjnej i Zarządu;
- 5) Wolne wnioski.

872

Zarząd

I OGŁOSZENIE

Zarząd Warszawskiego Towarzystwa Kopalni Węgla
i Zakładów Hutniczych, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 24 maja 1937 r. o godz. 11 rano odbędzie się w lokalu Zarządu Towarzystwa, przy ul. Czackiego 6

67 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z porządkiem dziennym następującym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Rady Nadzorczej i Zarządu za 1936 r., bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r. wraz z zatwierdzeniem wniosku Zarządu w tym przedmiocie;
- 3) Pokwitowanie Rady Nadzorczej i Zarządu z czynności;
- 4) Unoważnienie Zarządu do zaciągnięcia kredytu dłużoterminowego do wysokości zł 6 000 000 i udzielenia zabezpieczeń hipotecznych;
- 5) Wybór pięciu członków Zarządu na przeciąg trzech lat;
- 6) Ustalenie liczby członków Rady Nadzorczej na sześć osób;
- 7) Wybór dwóch członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących z tytułu starszeństwa oraz wybór nowego szóstego członka Rady;
- 8) Ustalenie stałego uposażenia Rady Nadzorczej.

PP. Akcjonariuszom przysługuje prawo zgłoszenia do porządku dziennego dodatkowych spraw, które mogą być zamieszczone w drugim ogłoszeniu o Walnym Zgromadzeniu, o ile odnośne wnioski złożone będą najpóźniej do dn. 10 maja b. r.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcji na 7 dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia, właściciele zaś akcji na okaziciela — jeżeli na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożą swoje akcje w biurze Spółki. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej lub takiej zagranicznej, na którą zezwoli Minister Skarbu. W zaświadczeniu należy wymienić numery akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia. 923

I OGŁOSZENIE

„Wrzosowa“ Fabryka Portland-Cementu, Spółka Akc. w likwidacji
ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, iż

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 22 maja 1937 r. o godz. 13 w biurze Spółki w Warszawie, przy ul. Mazowieckiej Nr 7.

Przedmiotem obrad będą:

- 1) Wybór przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania likwidatorów, bilansu na dz. 31 grudnia 1936 r. oraz rachunku strat i zysków za 1936 r., jak również powzięcie uchwały o pokryciu strat;
- 3) Pokwitowanie władz Spółki z czynności za 1936 r.;
- 4) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej i ustalenie wynagrodzenia tychże;
- 5) Wnioski PP. Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w biurze Spółki swe akcje, względnie zaświadczenia notarialne lub instytucji kredytowych, najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. 906

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Zakłady Akumulatorowe systemu „Tudor“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 22 maja 1937 r. o godz. 17 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Złotej Nr 35 z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za 1936 r.;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i r-ku zysków i strat za tenże okres oraz podział zysków;
- 4) Udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 5) Wybór władz Spółki;
- 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki akcje lub też kwity depozytowe na 7 dni przed Walnym Zgromadzeniem. 860

Zarząd Hotelu Bristol w Warszawie, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 28 maja 1937 r. o godz. 17 w Sali Konferencyjnej Hotelu Bristol w Warszawie — Krakowskie Przedmieście 42/44, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok operacyjny 1936;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1936;
- 4) Powzięcie uchwały o pokryciu strat;
- 5) Udzielenie absolutorium Zarządowi;
- 6) Budżet na 1937 r.;
- 7) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 8) Udzielenie Zarządowi pełnomocnictwa do działania w interesach ogólnych i hipotecznych Spółki;
- 9) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni do dn. 21 maja 1937 r. włącznie złożyć w Biurze Hotelu Bristol w Warszawie, swe akcje, czy też świadectwa depozytowe na złożenie ich w polskich instytucjach kredytowych. W świadectwie winny być wymienione numery zdeponowanych akcji oraz zaznaczenie, że nie będą one wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

PP. Akcjonariusze, pragnący przedstawić wnioski na Walnym Zgromadzeniu, winni zakomunikować je pisemnie Zarządowi nie później, jak na 14 dni przed datą Walnego Zgromadzenia. 879-18-20

Agrar- und Commerzbank, Spółka Akcyjna, Katowice

W myśl § 15 statutów zaprasza się PP. Akcjonariuszów naszej Spółki na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się we wtorek dn. 25 maja 1937 r. o godz. 3 po poł. w lokalu naszego banku.

Porządek dzienny:

- 1) Przedłożenie sprawozdania i bilansu za rok operacyjny 1936; Sprawozdanie Rady o jej sprawdzeniu; Uchwalenie bilansu i podział zysku;
- 2) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie;
- 3) Wybory do Rady.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone w Spółce przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia i nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż.

Katowice dn. 9 kwietnia 1937 r.

Zarząd: Küper, Michalke. 918

Krajowe Towarzystwo Powiernicze, Spółka Akcyjna

w Warszawie

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Inwentarz obrotowy (fruchtomości) zł 2 791 00; Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 2 819 03; Weksle zł 2 400 00; Dłużnicy: a) akcjonariusze — zaległe opłaty na kapitał zakładowy zł 187 500 00; b) odbiorcy zł 9 881 03, c) różni zł 3 000 00; Sumy przechodnie: a) wydatki, dotyczące przeszłego okresu zł 1 748 83; b) wydatki organizacyjne zł 770 94; Strata ubiegłych lat zł 46 700 00.

PASYWA. — Kapitał własny: Kapitał zakładowy zł 250 000 00; Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z lat ubiegłych zł 562 45; b) dopisano w 1936 r. zł 139 45; Zobowiązania: a) zaległe podatki zł 328 59; b) różni zł 4 315 17; Sumy przechodnie: Dochód przyszl. okresu zł 2 100 00; Zysk zł 165 17; Ogółem zł 257 610 83.

Rachunek strat i zysków

Dochód z usług świadczonych zł 49 885 00; Dochód z kuponów zł 40 00; Ogółem zł 49 925 00.

Koszty administracji ogólnej zł 25 731 81; Koszty wykonania usług zł 21 492 50; Podatki państwowe i komunalne zł 2 396 07; Odpisy amortyzacyjne zł 139 45; Zysk zł 165 17; Ogółem zł 49 925 00.

Walne Zgromadzenie, odbyte w dn. 27 kwietnia 1937 r. Nr Renertorium zatwierdziło powyższy bilans i rachunek strat i zysków. 898

!!! Najwygodniej podróżować samolotem !!!

II OGŁOSZENIE

Zarząd firmy

Tow. Białostockiej Manufaktury „Eugeniusz Becker i Sp.“, Spółka Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 13 maja 1937 r. o godz. 15 odbędzie się w Warszawie, w gmachu Resursy Obywatelskiej, Krakowskie Przedmieście Nr 64

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie bilansu i rachunku zysków i strat za 1936 r. i powzięcie odnośnych uchwał; 4) Wybory członków Zarządu i członków Komisji Rewizyjnej; 5) Wolne wnioski.

759-17-18

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Wileński Dom Towarowo-Przemysłowy Bracia Jabłkowski“

SPÓŁKA AKCYJNA

powiadamia po raz drugi PP. Akcjonariuszów, że w dn. 19 maja b. r. o godz. 18 w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Brackiej Nr 25, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r., podziału zysków i powzięcia odnośnych uchwał; 3) Pokwitowanie władz Spółki; 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu wydatków na 1937 r.; 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Sprawy, o ile zostaną zgłoszone w myśl art. 394 Kodeksu Handlowego.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni najmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć swe akcje w biurze Zarządu Spółki przy ul. Brackiej Nr 25, względnie przedstawić zaświadczenie notariusza lub instytucji kredytowej o złożeniu ich do depozytu.

637-16-18

I OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Handlu Papierem Bracia Turkieitau

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 maja 1937 r. o godz. 17 odbędzie się w lokalu Spółki w Warszawie przy ul. Przejazd 3

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu oraz bilansu i rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1936; 3) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki z tytułu ich czynności za rok operacyjny 1936; 4) Wybór Zarządu; 5) Wybór Komisji Rewizyjnej; 6) Określenie wynagrodzenia członków Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

Termin złożenia akcji celem wzięcia udziału w tym Zgromadzeniu upływa w dn. 21 maja 1937 r.

839-18-20

Zarząd Spółki Akcyjnej Zakładów Przemysłowych „Kadzielnia“

zawiadamia, że

XVII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 25 maja 1937 r. o godz. 18 w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Boduena 1.

Porządek dzienny:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu i rachunku zysków i strat, podział zysków i uchwalenie dywidendy oraz udzielenie absolutorium Zarządowi, wszystko za rok op. 1936; 2) Wybór Komisji Rewizyjnej; 3) Uchwalenie wynagrodzenia władz Spółki; 4) Wniosek Akcjonariuszów.

836

I OGŁOSZENIE

XVI ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Spółki S. W. Niemojowski Fabryki Papieru i Tektury

Spółka Akcyjna w Bielsku

odbędzie się w dn. 22 maja 1937 r. o godz. 12 w biurach fabryki w Bielsku, ul. Rzeźnicza 26, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1936 r.; 2) Powzięcie uchwały o podziale zysku; 3) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków; 4) Rozpatrzenie i uchwalenie następującej zmiany statutu: początek § 12 „Rada Nadzorcza składa się z siedmiu członków...” zmienia się na: „Rada Nadzorcza składa się z pięciu członków...”; 5) Wybór władz Spółki na 1937 r. oraz ustalenie ich wynagrodzenia; 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w powyższym Zgromadzeniu, winni — w myśl art. 399 Kodeksu Handlowego — złożyć swoje akcje w biurze Zarządu Spółki lub do wody zdeponowania takowych na 7 dni przed zebraniem.

815-18-19

Zarząd

II OGŁOSZENIE

Zarząd Wileńskiego Banku Ziemskiego

podaje do wiadomości, że z powodów, przewidzianych w § 106 Statutu Banku,

DRUGIE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

prawomocne bez względu na ilość przedstawionych na nim akcji, odbędzie się w dn. 21 maja b. r. o godz. 6 po poł. w Wilnie w lokalu Banku (Mickiewicza 8).

Akcje, albo zaświadczenia instytucji kredytowych o zdeponowanych akcjach z numeracją takowych, powinny być złożone w Banku przed dniem 14 maja b. r.

Depozytariusze Wileńskiego Banku Ziemskiego powinni przed dniem 14 maja b. r. powiadomić Bank o zamierzonym uczestnictwie w Zgromadzeniu.

Porządek dzienny:

- 1) Referaty Komisji Rewizyjnej i Zarządu oraz związane z nimi wnioski;
- 2) Zatwierdzenie rachunku strat i zysków;
- 3) Przeniesienie zysków za 1936 r. na mocy § 118 statutu;
- 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania za 1936 r. z bilansem i prowizorycznym zestawieniem przypuszczalnej wartości aktywów i pasywów z terenu poza granicami Polski;
- 5) Preliminarz wydatków na 1937 r.;
- 6) Pokwitowanie władz Banku z wykonania przez nie obowiązków (art. 390 § 2 pkt. 3 Kodeksu Handlowego);
- 7) Wolne wnioski;
- 8) Wybory.

797

Na V Zwyczajnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy firmy

„Mez“, Spółka Akcyjna, Fabryka Jedwabiu do Haftowania i Przędzy do Szycia i Robót Ręcznych w Warszawie

odbyłym w dn. 22 kwietnia 1937 r. uchwalono:

- 1) Zatwierdzić przedłożone sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej oraz bilans, jakoteż rachunek zysków i strat na piąty rok gospodarczy od 1 stycznia do 31 grudnia 1936 r. i przeznaczyć z zysku w wysokości zł 163 682.52 — w myśl par. 33 statutu na dotację ustawowego funduszu rezerwowego zł 39 539.42, wypłacić Akcjonariuszom dywidendę w wysokości 12% wartości nominalnej posiadanych akcji, tj. zł 120 000.00, i pozostałość zysku, tj. zł 4 143.10, przenieść na nowy rachunek.

2) Udzielić Zarządowi i Radzie Nadzorczej absolutorium.

Jako członkowie Rady zostali wybrani: 1) Dr Wiktor Mikulecki Dyrektor Banku w Warszawie, 2) James Henderson, przemysłowiec w Mediolanie, 3) Neil Buchanan, Dyrektor Fabryki w Wiedniu, 4) Hans Mez, fabrykant w Fryburgu, 5) Filip Hartman, Dyrektor we Lwowie.

832

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa „Syrena—Rekord“, Spółka Akcyjna

zawiadamia, iż w dn. 15 maja b. r. o godz. 13 w siedzibie Spółki w Warszawie, Chmielna 66 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu Walnego Zgromadzenia z roku ubiegłego;
 - 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu za 1936 r. oraz rachunku strat i zysków za 1936 r.;
 - 3) Uchwała o podziale zysków;
 - 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z dokonanych czynności;
 - 5) Wybór Komisji Rewizyjnej.
- Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed terminem tegoż złożyć swoje akcje w Zarządzie Spółki. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wymienione w art. 399 § 2 K. H. 900

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Zakłady Amunicyjne „Pocisk“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż wskutek nieprzybycia reprezentantów dostatecznej ilości akcji, Walne Zgromadzenie w dn. 10 kwietnia 1937 r. nie doszło do skutku, wobec czego

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

w drugim terminie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji, odbędzie się w dn. 12 maja 1937 r. o godz. 14 w lokalu Spółki w Warszawie przy ulicy Mińskiej pod Nr 25 z następującym porządkiem obrad:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1936 r., podział zysku, udzielenie Radzie i Zarządowi pokwitowania z czynności; 2) Plan działań i budżet na 1937 r.; 3) Upoważnienie Zarządu do korzystania z kredytów i hipotecznego ich zabezpieczenia; 4) Kupno i sprzedaż nieruchomości; 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej. 859

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Przedsiębiorstw Technicznych Zaborowski i S-ka

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 9 czerwca 1937 r. o godz. 5 po poł. w siedzibie Spółki w Warszawie, przy ul. Trębackiej 10, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków za 1936 r. oraz udzielenie absolutorium władzom Spółki; 4) Powzięcie uchwały, przewidzianej przez art. 430 Kodeksu Handlowego; 5) Uchwała o pokrycie strat przez obniżenie kapitału zakładowego o sumę zł 240 000 oraz podwyższenie kapitału o zł 240 000; 6) Zatwierdzenie budżetu na 1937 r.; 7) Ustalenie wynagrodzenia Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 8) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć akcje lub kwity depozytowe przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia, w Biurze Spółki, Trębacka 10. 869

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Księgarnia Wydawnicza Trzaska, Evert i Michalski“ w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 20 maja b. r. o godz. 19 w lokalu Spółki Krak. Przedm. 13 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Porządek dzienny:

- 1) Rozpatrzenie sprawozdania Zarządu oraz bilansu i r-ku strat i zysków za 1936 r.; 2) Sprawozdanie Komisji Rewiz. i pokwitowanie z czynności władzom Spółki; 3) Podział czystego zysku; 4) Wybór nowych władz; 5) Wolne wnioski. 893-18-19

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Polskie Zakłady Impregnacyjne“, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

XIV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 25 maja 1937 r. o godz. 16 w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Mokotowska 46, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie za 1936 r.;
- 2) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r. oraz udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 3) Uchwała o pokryciu straty;
- 4) Uchwalenie żetonów dla Rady Nadzorczej;
- 5) Wniosek w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla stałego delegata Rady Nadzorczej;
- 6) Wnioski i interpelacje.

W myśl przepisów statutu, mają prawo głosować na Walnym Zgromadzeniu tylko ci Akcjonariusze, którzy najpóźniej na siedem dni przed Walnym Zgromadzeniem złożą akcje w godzinach biurowych w kasie Spółki w Warszawie, ul. Mokotowska 46, lub w Powszechnym Banku Kredytowym S. A. w Warszawie, Moniuszki 10, Schweizerische Kreditanstalt w Zurychu oraz Zentral-Europäische Länderbank w Wiedniu.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 kapitału akcyjnego, mają prawo żądania umieszczenia na porządku obrad dodatkowych spraw, zgłoszonych nie później jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. 892

Zarząd Spółki Akcyjnej Piotrkowskiej Manufaktury

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż

DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

stosownie do § 7 statutu odbędzie się w środę 26 maja 1937 r. o godz. 19 w lokalu Zarządu w Łodzi, Piotrkowska 40, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie zebrania i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1936; 3) Powzięcie uchwały w przedmiocie podziału zysku; 4) Pokwitowanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z wykonania obowiązków, sprawowanych w 1936 r.; 5) Ustalenie liczby członków Zarządu; 6) Wybory uzupełniające członków Zarządu; 7) Wybór Komisji Rewizyjnej; 8) Sprawa wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na rok operacyjny 1937; 9) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w powyższym zebraniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki swe akcje lub świadectwa depozytowe krajowych instytucji kredytowych najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia. 903

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Fabryki Metalowej R. Plewkiewicz w Warszawie

zawiadamia niniejszym PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 maja 1937 r. o godz. 19 w lokalu Spółki przy ul. Czerniakowskiej 180/182 w Warszawie, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat oraz sprawozdanie władz za 1935 r.; 3) Sprawa ugody w kwestii pretensji Władysława Hempla i suc. po ś. p. Stefanie Hemplu z tytułu regresu; 4) Pokwitowanie władz Spółki z działalności za 1935 r.; 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań władz Spółki oraz bilansu i rachunku zysków i strat za 1936 r.; 6) Pokwitowanie władz Spółki z działalności za 1936 r.; 7) Zatwierdzenie preliminarza wydatków na 1937 r.; 8) Sprawa dalszego istnienia Spółki zgodnie z art. 430 K. H.; 9) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej i 2 członków Zarządu oraz ustalenie wysokości wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni na siedem dni przed terminem Zgromadzenia — złożyć swoje akcje w kasie Zarządu. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, przewidziane w art. 399 par. 2 K. H. 910-18-20

Zarząd Towarzystwa Górniczo-Przemysłowego „Saturn“

SPÓŁKA AKCYJNA

ma zaszczyt zaprosić PP. Akcjonariuszów na

XXXVII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
mające się odbyć w dn. 24 maja 1937 r. o godz. 14 w biurze
głównym Towarzystwa w mieście Czeladzi na kopalni „Saturn“.

Porządek obrad:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny Spółki od 1 stycznia do 31 grudnia 1936 r., oraz udzielenie Zarządowi i Radzie Nadzorczej pokwitowania z wykonania przez nich obowiązków;
2) Zadsyponowanie przez Walne Zgromadzenie funduszem rezerwowym;

3) Wybory do Rady Nadzorczej;

4) Wybór Komisji Rewizyjnej;

5) Określenie wynagrodzenia Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;

6) Wolne wnioski.

Dla uzyskania prawa uczestnictwa i głosu w Walnym Zgromadzeniu PP. Akcjonariusze obowiązani są — w myśl art. 399 Kodeksu Handlowego — przedstawić Zarządowi przynajmniej na tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia swoje akcje na okaziciela lub zaświadczenia na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej, lub w Dresdner Banku w Berlinie i jego oddziałach.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej przynajmniej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze, życzący sobie umieszczenia dodatkowych spraw w porządku obrad, winni zgłosić swój wniosek na piśmie nie później, jak na 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

Jeżeli Walne Zgromadzenie w dniu tym nie odpowie warunkom § 12 statutu, to powtórne Zgromadzenie będzie wyznaczone stosownie do przepisów, zawartych w tymże § 12.

828

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Budowy i Eksploatacji Kolei Dojazdowych w Polsce, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE BILANSOWE

odbędzie się w dn. 14 maja 1937 r. o godz. 12 w siedzibie Spółki przy ul. Stalowej Nr 60 w Warszawie, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagąszenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu wraz z rachunkiem zysków i strat za rok obrotowy 1936; 3) Upoważnienie Zarządu do zbycia nieruchomości „Olesin Mały”; 4) Wybory do Komisji Rewizyjnej; 5) Zmiana § 15 Statutu Spółki, przez dodanie w końcu zdania słów: „Uchwały, wymienione w punktach od a) do j) włącznie wymagają do swej ważności zatwierdzenia ich przez Ministerstwo Komunikacji”; 6) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, przedstawiający przynajmniej jedną dziesiątą część kapitału akcyjnego a pragnący umieścić dodatkowe sprawy na porządku obrad, winni zawnazu złożyć pisemne odnośne żądanie na ręce Zarządu.

862

II OGŁOSZENIE

**Zarząd firmy Austro-Daimler, Steyr, Puch
Towarzystwo Budowy i Sprzedaży Samochodów, Spółka Akcyjna**

w Warszawie, Wierzbowa 8

zawiadamia, że w dn. 14 maja b. r. o godz. 4 po poł. w lokalu Spółki odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1936; 3) Wybór jednego członka Zarządu na miejsce ustępującego; 4) Wybór Komisji Rewizyjnej; 5) Wolne wnioski akcjonariuszów, zgłoszone w myśl przepisów ustawy.

852

Zarząd Spółki Akcyjnej „Karbid Wielkopolski“ w Bydgoszczy

zwołuje niniejszym PP. Akcjonariuszy na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE SPÓŁKI

które odbędzie się w Bydgoszczy w dn. 13 maja 1937 r. o godz. 10 w lokalu Spółki przy ul. Gdańskiej Nr 96, z następującym porządkiem obrad:

1) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za rok obrachunkowy 1936, oraz przedłożenie bilansu i rachunku strat i zysków per 31/XII 1936 r.; 2) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków per 31/XII 1936 r.; 3) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej za 1936 r.; 4) Powzięcie uchwały co do podziału zysku za 1936 r.

Prawo uczestniczenia i głosowania mają tylko ci PP. Akcjonariusze, których akcje z wykazem numerów złożone zostaną w kasie Spółki przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia i to w godzinach urzędowych. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza, albo w instytucji kredytowej krajowej. W zaświadczeniu należy wymienić liczby akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Bydgoszcz, dn. 26 kwietnia 1937 r.

876

Zarząd: St. Rolbieski

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Zakładów Ceramicznych „Dziewulski i Lange“

SPÓŁKA AKCYJNA

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

XXXIX ZWYCZAJNE OGÓLNE ZEBRANIE

odbyć się mające w dn. 14 maja b. r. o godz. 17 w biurze Zarządu w Warszawie, Al. Jerozolimska 34.

Porządek dzienny:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1936 r.; 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r. i udzielenie pokwitowania Zarządowi; 4) Podział zysków; 5) Zatwierdzenie budżetu na 1937 r.; 6) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz ustalenie ich wynagrodzenia; 7) Wnioski Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, którzy pragną przyjąć udział w powyższym Zebraniu, raczą — zgodnie z art. 59 prawa z dn. 22 marca 1928 r. — złożyć w biurze Zarządu akcje swoje lub kwity na akcje, zdeponowane w instytucjach bankowych najpóźniej do dn. 7 maja b. r.

848

Trwałe Drogi, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Maszyny zł 738 980.74; Samochody zł 271 676.92; Narzędzia i części zamienne zł 6 081.04; Ruchomości biurowe zł 19 253.48; Kasy i banki zł 452 650.12; Papiery procentowe zł 137 520.80; Weksle i obligo zł 1 102 119.27; Materiały zł 98 824.98; Dłużnicy zł 1 013 673.77; Wartość robót, nieobjętych rachunkami zł 79 106.20; Kaucje zł 880.00; Gwarancje złożone zł 152 653.59; Wydatki okresu przyszłego zł 7 995.10; Sumy przechodnie zł 55 677.88; Różni za gwarancje zł 738 801.03; **Razem zł 4 875 894.92.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 500 000.00; Kapitał zapasowy zł 90 684.19; Fundusz amortyzacyjny zł 995 640.97; Akcepty zł 211 000.00; Wierzyciele zł 1 813 782.53; Konserwacja dróg zł 339 278.00; Sumy przechodnie zł 157 137.05; Zysk za 1936 r. zł 29 569.15; Gwarancje złożone w papierach wartościowych i obligacjach zł 738 801.03; **Razem zł 4 875 894.92.**

Rachunek zysków i strat za 1936 r.

WINIEN. — Koszty ogólne zł 114 312.86; Koszty wykonania robót zł 2 121 703.78; Koszty kredytu zł 130 567.19; Podatki zł 124 153.54; Różnice kursowe zł 6 906.50; Amortyzacja zł 59 116.28; Bonifikaty zł 141 480.79; Sumy wyrównawcze zł 17 937.75; Zysk za 1936 r. zł 29 569.15; **Razem zł 2 745 747.84.**

MA. — Wartość wykonanych robót zł 2 720 835.46; Konserwacja dróg zł 20 231.48; Różne wpływy zł 4 680.90; **Razem zł 2 745 747.84.**

804

„Warta“ Towarzystwo Reasekuracyjne, Spółka Akc.

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 3 341.80; Instytucje kredytowe zł 1 322 129.17; Papiery wartościowe zł 2 276 715.30; Pożyczki hipoteczne zł 443 000.00; Nieruchomości zł 1 054 455.96; Należności z tytułu rez. skł., zatrzymanej przez zakłady ubezpieczeń zł 3 669 911.58; Inni dłużnicy zł 852 409.89; Różni za depozyty zł 20 643.96; Kaucje otrzymane zł 480.00; Ruchomości biurowe zł 1.00; Inne aktywa zł 6 703.27; **Razem zł 9 649 791.93.**

STAN BIERNY. — Emitowany kapitał akcyjny (10 000 akcji po zł 100) zł 1 000 000.00; Fundusz na rewaloryzację kapitału akcyjnego zł 120 000.00; Kapitał zapasowy zł 303 616.74; Rezerwa specjalna zł 300 000.00; Rezerwa podatku dochodowego zł 87 000.00; Fundusze i rezerwy techniczne: rezerwa składek na udział własny zł 2 404 450.05, rezerwa na nieuregulowane szkody zł 1 429 730.15; Należności z tytułu zatrzymanej reasekuratorom rezerwy składek zł 1 821 413.82; Fundusz na umorzenie wartości nieruchomości zł 73 728.00; Długi hipoteczne zł 229 261.55; Inni wierzyciele zł 1 360 526.83; Depozyty własne zł 20 643.96; Różni za kaucje zł 480.00; Nieuiszczone podatki i opłaty zł 1 679.16; Inne pasywa zł 69 065.44; Zysk zł 428 196.23; **Razem zł 9 649 791.93.**

Rachunek zysków i strat na dz. 31 grudnia 1936 r.

ZYSKI. — Pozostałość zysku z roku poprzedniego zł 128 300.75; Zysk w roku sprawozdawczym na r-ku ubezpieczeń zł 102 803.27; Czysty dochód z majątku zakładu zł 292 831.57; Inne zyski, nieobjęte poszczególnymi rachunkami: 1) odzyskane należności wątpliwe zł 1 431.50, 2) różnica kursu na papierach wartościowych zł 3 054.28, 3) premie na 3% Prem. Poż. Inwest. zł 3 000.00; **Razem zł 531 421.37.**

STRATY. — Niepodzielna część kosztów administracji zł 3 191.60; Odpisano na rezerwę specjalną w myśl § 11 Statutu zł 50 000.00; Strata na kursie walut obcych zł 18 549.44; Umorzona należność wątpliwa zł 21 868.10; Inne odpisy i straty, nieobjęte poszczególnymi rachunkami: 1) odpisano z wartości nieruchomości zł 9 054.00, 2) odpisano z wartości ruchomości zł 562.00; Zysk zł 428 196.23; **Razem zł 531 421.37.** 855

I OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE XVI WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

Spółki Akcyjnej „Ziarno“ Polska Wytwórnia Chleba Zdrowia i Młyn Walcowy w Krakowie

odbędzie się w sobotę dn. 29 maja 1937 r. o godz. 4 po poł. w sali obrad Związku Przemysłowców w Krakowie, ul. Szpitalna 15.

Porządek obrad:

1) Sprawozdanie Dyrekcji z obrotów przedsiębiorstwa za XVI okres administracyjny od dn. 1 stycznia 1936 r. do 31 grudnia 1936 r.; 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej o zamknięciu rachunkowym, przedłożenie bilansu za powyższy okres i powzięcie uchwały, zatwierdzającej powyższe sprawozdanie, tudzież udzielenie absolutorium Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej z czynności i rachunków za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1936 r.; 3) Powzięcie uchwały co do pokrycia strat; 4) Wnioski i interpelacje.

916-18-20

Zarząd

Zarząd Fabryki Garbarskiej Temler i Szwede, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w Warszawie w dn. 28 maja 1937 r. o godz. 4 po poł. w biurze Zarządu przy ul. Okopowej 78.

Porządek dzienny:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu za 1936 r.; 3) Rozpatrzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r.; 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 5) Pokwitowanie Zarządu z działalności; 6) Wybór jednego członka Zarządu; 7) Wybór Komisji Rewizyjnej; 8) Upoważnienie Zarządu do sprzedania części nieruchomości; 9) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu, winni złożyć w biurze Zarządu swoje akcje lub dowody na nie na 7 dni przed terminem Zebrania. 908

XI ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

firmy Walcownie Metali, Spółka Akcyjna

odbędzie się we środę, w dn. 26 maja 1937 r. o godz. 10 przed poł. w Dziedzicach w lokalu Spółki z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie z działalności za rok operacyjny 1936;
- 2) Zamknięcie roczne ze sprawozdaniem Komisji Rewizyjnej;
- 3) Powzięcie uchwały w sprawie podziału zysku i wynagrodzenia dla Komisji Rewizyjnej, Rady Zawiadowczej, oraz wysokości żetonu dla Rady Zawiadowczej;
- 4) Udzielenie pokwitowania;
- 5) Wybory do władz Spółki, Rady Zawiadowczej i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Powzięcie uchwały o zmianie statutu, celem uzgodnienia tegoż z przepisami Kodeksu Handlowego;
- 7) Oznaczenie ilości członków Rady Nadzorczej i Zarządu oraz wybór członków Rady Nadzorczej, Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 8) Uchwalenie regulaminu dla Rady Nadzorczej.

Akcjonariusze, uprawnieni do głosowania, chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje najpóźniej na 8 dni przed terminem Zgromadzenia, tj. do dn. 17 maja b. r., w jednym z następujących banków:

Śląski Zakład Kredytowy, Spółka Akcyjna w Bielsku n/Śl.,
Powszechny Bank Związkowy w Polsce S. A., Oddział Biała,
Zivnostenská Banka w Pradze, lub jego oddział w Mor.
Ostrawie,

Dom bankowy Gebr. S. & M. Reitzes w Wiedniu,
lub też w kasie Spółki w Dziedzicach.
Dziedzice, dn. 29 kwietnia 1937 r.

Walcownie Metali, Spółka Akcyjna

928

Rada Zawiadowcza

I OGŁOSZENIE

Likwidator firmy

„Polsko-Belgijskie Towarzystwo dla Impregnacji Drzewa i Polski Krezonaff“, Spółka Akcyjna w likwidacji

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w dn. 21 maja 1937 r. o godz. 16 w biurze Towarzystwa, ul. Mokotowska 18 m. 2 w Warszawie, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie likwidatora i Komisji Rewizyjnej oraz rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1936; 3) Wybory do Rady Nadzorczej; 4) Wybory do Komisji Rewizyjnej; 5) Wnioski PP. Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu w oznaczonym terminie, zechcą — stosownie do art. 399 Prawa Handlowego — złożyć na 7 dni przed powyższym terminem Walnego Zgromadzenia w biurze Towarzystwa, Warszawa, ul. Mokotowska 18 m. 2, swoje akcje względnie świadectwa depozytowe. 896

PODRÓŻUJMY LOTEM

BILET POWROTNY

KOSZTUJE 20% TANIEJ

ŻĄDAJCIE W BIURACH PODRÓŻY
ZIMOWEGO ROZKŁADU LOTÓW

I OGŁOSZENIE

Zarząd „Wolbrom“ Fabryki Wyrobów Gumowych

Spółka Akcyjna w Wolbromiu

podaje niniejszym do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 31 maja 1937 r. o godz. 16 odbędzie się w Olkuszu w lokalu Spółki Akcyjnej „Olkusz“

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz r-ku strat i zysków za rok operac. 1936;
- 3) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków względnie pokryciu strat;
- 4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
- 5) Wybór lub odwołanie władz Spółki;
- 6) Określenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wolne wnioski Zarządu oraz Akcjonariuszów.

Akcjonariusze, życzący sobie brać udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje przynajmniej na tydzień przed Walnym Zgromadzeniem w Spółce i nie odebrać takowych przed ukończeniem Zgromadzenia. Zamiast akcji oryginalnych mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji bądź u notariusza, bądź w instytucjach kredytowych oraz niżej wyszczególnionych zagranicznych, na które zezwolił Minister Skarbu w myśl art. 399 K. H.

1) Anglo Tschecho-Slovakische Bank, Prag, 2) Deutsche Bank u. Diskonto-Gesellschaft, Berlin, 3) Dresdner Bank in Berlin, 4) Anglo International Bank Ltd. London E. C. 3, 5) Credito Italiano Trieste, 6) Oesterreichische Kreditanstalt für Handel und Gewerbe, Wien, 7) Schoeller u. Comp. Bankhaus, Wien, 8) Schweizerischer Bank-Verein, Zürich, 9) Ungarische Kredit Bank, Budapest V, i 10) Bank von Liechtenstein, Vaduz — lub innych w ogłoszeniach podanych.

Pismo, przy którym akcjonariusz składa oryginalne akcje w Spółce, oraz zaświadczenie złożenia akcji u notariusza lub instytutu kredytowego, winno zawierać wzmiankę, iż akcje nie zostaną podjęte, względnie wydane przed ukończeniem Zgromadzenia.

„Wolbrom“ Fabryka Wyrobów Gumowych
Spółka Akcyjna w Wolbromiu

W. Witte

ppa Krokosz
817-18-20

I OGŁOSZENIE

Zarząd Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

odbędzie się w Warszawie w dn. 24 maja 1937 r. o godz. 10 rano w sali posiedzeń Spółki przy ul. Zielnej Nr 37 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu, sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu za 1936 r. i udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 3) Podział zysku za 1936 r.;
- 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu eksploatacyjnego na 1937 r.;
- 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu inwestycyjnego na 1937 r.;
- 6) Upoważnienie Zarządu do przedsięwzięcia operacji kredytowych, niezbędnych do prowadzenia przedsiębiorstwa;
- 7) Wybór 2 członków i 1 zastępcy Rady Nadzorczej grupy „B”;
- 8) Wybór 2 członków i 1 zastępcy Komisji Rewizyjnej grupy „B”;
- 9) Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej;
- 10) Wnioski.

W myśl brzmienia § 19 statutu Spółki, PP. Akcjonariusze, którzy na Walnym Zgromadzeniu działać będą przez pełnomocników, powinni przed Walnym Zgromadzeniem zakomunikować pisemnie Zarządowi Spółki imiona i nazwiska swych pełnomocników.

PP. Akcjonariusze, pragnący wystąpić z wnioskami na Walnym Zgromadzeniu, powinni je złożyć Radzie Nadzorczej na piśmie nie później jak na dwa tygodnie przed terminem Walnego Zgromadzenia.

801

Korzystajcie z poczty lotniczej!!!

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Mazowia“ Fabryka Mebli Giętych w Radomsku

zwołuje na dz. 29 maja 1937 r. o godz. czwartej po poł. w Radomsku w lokalu Spółki przy ul. Dobryszyskiej Nr 2

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór Zarządu;
- 2) Wybór Prezesa Zarządu;
- 3) Określenie poborów członków Zarządu.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 część kapitału akcyjnego, mają prawo żądać umieszczenia spraw dodatkowych na porządku dziennym Walnego Zgromadzenia. Żądanie zgłosić należy pisemnie do Zarządu ze wskazaniem konkretnych wniosków oraz udowodnieniem posiadania wymaganej ilości akcji najpóźniej do dn. 14 maja 1937 r.

Prawo głosowania na Walnym Zgromadzeniu mają tylko ci akcjonariusze, którzy złożą w Spółce akcje lub zaświadczenia, odpowiadające wymogom statutu Spółki, najpóźniej do dn. 21 maja 1937 r. włącznie i nie odbiorą ich przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia. Do instytucji kredytowych, uprawnionych do wydawania zaświadczenia w mowie będącego upoważniona jest także Oesterreichische Kredit-Aktiengesellschaft w Wiedniu. Każda akcja daje prawo do jednego głosu.

810

I OGŁOSZENIE

Zarząd „Polskiej Forestry“, Spółki Akcyjnej

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów tej Spółki, że w dn. 21 maja 1937 r. o godz. 5 po poł. w sali posiedzeń Powszechnego Banku Kredytowego we Lwowie, ul. Jagiellońska 7, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r.;
- 2) Powzięcie uchwały co do dalszego istnienia Spółki w myśl art. 430 Kod. Handl.;
- 3) Udzielenie Dyrekcji i Radzie Nadzorczej absolutorium;
- 4) Wybór 3 członków Rady Nadzorczej;
- 5) Zmiana pierwszego zdania § 2 statutu w ten sposób, iż ma opiewać: „Siedzibą Spółki jest Stanisławów”;
- 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze mogą zgłaszać dodatkowe sprawy na porządek dzienny nie później, jak na 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć w Kasie Spółki w Nadwornej przynajmniej na siedem dni przed terminem Zgromadzenia swoje akcje lub zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub też w instytucji kredytowej krajowej.

813

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

dla Przemysłu Drzewnego „Oikos“ we Lwowie

zawiadamia, że w dn. 12 maja 1937 r. o godz. 10 przed poł. odbędzie się w siedzibie Spółki we Lwowie, przy ul. 3 Maja 16

XVI ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Zarządu z czynności za rok gospodarczy 1936;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i wnioski na udzielenie absolutorium Zarządowi;
- 4) Uchwała co do rozdziału czystego zysku;
- 5) Ustanowienie rocznego wynagrodzenia: a) członka Rady Nadzorczej, b) członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wybory: a) 2 członków Rady Nadzorczej, wylosowanych według § 25 ust. 2 statutu, b) 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wnioski.

Celem uczestniczenia w Zgromadzeniu należy złożyć w Zarządzie akcje lub odpowiednie zaświadczenia najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

641-16-18

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: Maszyny i obrabiarki zł 147 537.10; Narzędzia i przyrządy zł 27 957.15; Narzędzia pomocnicze zł 2 613.63; Ruchomości, sprzęty i urządzenia zł 32 263.48; Modele zł 20 361.65; Pasy zł 3 252.80; Razem majątek stały zł 233 985.81; Majątek płynny: Kasa zł 2 998.19; Banki zł 15 554.60; Papiery procentowe zł 8 040.00; Udziały zł 10 000.00; Surowce i materiały zł 66 675.65; Półfabrykаты: a) do budowy silników zł 19 900.88, b) do budowy transformatorów zł 51 451.37; Razem półfabrykаты zł 71 352.25; Gotowe wyroby: a) skład silników zł 45 045.00, b) skład transformatorów zł 11 210.00, c) skład rozruszników zł 1 347.00, d) skład wzorów zł 9 636.75; Razem gotowe wyroby zł 67 238.75; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 173 153.59, b) dostawcy zł 1 373.79, c) różni zł 9 600.66, d) protesty zł 6 518.95; Razem dłużnicy zł 190 646.99; Sumy przechodnie zł 1 604.39; Razem majątek płynny zł 434 110.82; Straty z lat ubiegłych zł 8 956.54; **Ogółem stan czynny zł 677 053.17.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za depozyty i kaucje nasze zł 39 989.00; Kaucje obce zł 10 100.00; Komornicy za protesty zł 16 143.59; Weksle w obiegu z naszym żyrem zł 55 861.93.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 125 000.00; Kapitał zapasowy zł 24 000.00; Razem zł 149 000.00; Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 140 267.67, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 17 614.78; Razem zł 157 882.45; Zobowiązania: Wierzyciele: a) akcepty zł 101 670.00, b) niewypłacone dywidendy zł 1 352.47, c) zaległe podatki zł 8 282.86, d) dostawcy zł 82 441.84, e) odbiorcy zł 28 658.55, f) różni zł 97 187.13; Razem wierzyciele zł 319 592.85; Sumy przechodnie zł 8 506.62; Razem zobowiązania zł 328 099.47; Zysk za 1936 r. zł 42 071.25; **Ogółem stan bierny zł 677 053.17.**

Sumy pozabilansowe. — Depozyty i kaucje nasze zł 39 989.00; Różni za kaucje obce zł 10 100.00; Weksle protestowane w egzekucji zł 16 143.59; Różni za weksle w obiegu z naszym żyrem zł 55 861.93.

Rachunek strat i zysków za 1936 r.

STRATY. — Koszty administracji ogólnej: Koszty handlowe zł 36 117.93; Biuro techniczne zł 39 956.96; Administracja zł 50 580.00; Razem zł 126 654.89; Koszty fabrykacji: silników zł 185 322.88, transformatorów zł 370 994.59, warsztatu reperacyjnego zł 16 255.02; Razem zł 572 572.49; Koszty sprzedaży: silników zł 25 076.04, transformatorów zł 44 903.80, warsztatu reperacyjnego zł 2 165.67; Razem zł 72 145.51; Konserwacja maszyn zł 6 842.21; Urolopy i indemnizacje zł 4 940.82; Procenty zł 10 361.71; Podatki: obrotowy zł 18 491.03, dochodowy za rok oper. 1934 zł 4 329.67, dochodowy za rok oper. 1935 zł 3 131.00, odsetki od podatków zaległych zł 2 128.19; Razem zł 28 079.89; Ubezpieczenia społeczne zł 22 814.46; Ubezpieczenie od ognia zł 1 798.66; Utrzymanie samochodu zł 3 990.15; Lokal zł 7 000.00; Siła, światło i opał zł 25 971.85; Dłużnicy — strata zł 8 494.66; Amortyzacja za 1936 r. zł 17 614.78; Razem straty zł 909 282.08; Zysk za rok 1936 zł 42 071.25; **Ogółem zł 951 353.33.**

ZYSKI. — Produkcja: budowa silników zł 342 333.66, budowa transformatorów zł 567 955.16, warsztaty reperacyjne zł 34 779.42; Razem zł 945 068.24; Papiery procentowe zł 6 285.09; **Ogółem zł 951 353.33.**

Podział zysku

Dywidenda za 1936 r. 10% zł 12 500.00; Przeniesienie na kapitał zapasowy zł 11 000.00; Przeniesienie na pokrycie strat z lat ubiegłych zł 8 956.54; Wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej za 1936 r. zł 500.00; Tantiemy Zarządowi i pracownikom zł 8 900.00; Razem zł 41 856.54.

Reszta z zysku zł 214 71 przelano na 1937 r. 811

**PODRÓŻUJCIE
SAMOLOTAMI**

Bilans za rok operacyjny 1936

STAN CZYNNY. — Nieruchomości zł 373 351.40; Ruchomości zł 624 047.56; Gotówka, papiery wartościowe i weksle zł 29 268.63; Materiały zł 177 960.08; Dłużnicy zł 160 643.29; Strata za 1936 r. zł 2 486.12; **Razem zł 1 367 757.08.**

Obliga żyrowe zł 49 634.80.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 700 000.00; Kapitał zapasowy zł 97 721.82; Kapitał amortyzacyjny zł 394 505.93; Wierzyciele zł 175 529.33; **Razem zł 1 367 757.08.**

Różni za obliga żyrowe zł 49 634.80.

Rachunek strat i zysków za rok operacyjny 1936

WINIEN. — Koszty fabrykacji zł 554 110.46; Koszty sprzedaży zł 67 138.44; Różne wydatki zł 183 648.31; **Razem zł 804 897.21.**

MA. — Pozostałość zysku z 1935 r. zł 717.33; Za sprzedane fabrykаты zł 800 735.69; Za inne dochody zł 958.07; Strata za 1936 r. zł 2 486.12; **Razem zł 804 897.21.**

Bilans powyższy oraz rachunek strat i zysków zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dn. 22 kwietnia 1937 r., jak to wynika z protokołu, sporządzonego przez notariusza w Łodzi Dr Kazimierza Okszy-Strzeleckiego za Nr 633, przy czym na zebraniu powyższym, na którym reprezentowany był cały kapitał zakładowy Spółki, zapadły następujące uchwały, nie ulegające zarejestrowaniu:

1) Bilans, rachunek strat i zysków oraz sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej Walne Zgromadzenie jednomyślnie zatwierdziło i udzieliło Zarządowi absolutorium.

2) Stratę za 1936 r. w kwocie zł 2 486.12 Walne Zgromadzenie jednomyślnie uchwaliło pokryć z kapitału zapasowego.

3) Do Komisji Rewizyjnej wszystkimi głosami wybrani zostali: Wilhelm Hannemann, Erwin Jungnickel, Alfred Jarisch, Herman Goeppert i Włodzimierz Toeptler. 822

Zjednoczone Składy Śrub B. Cukierman, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Ruchomości i koszty organizacji Spółki zł 12 218.60; Kasa zł 23 558.60; Weksle i zaliczenia zł 24 833.74; Papiery wartościowe i kaucje zł 3 010.00; Towary i surowce zł 500 325.12; Banki zł 24 485.07; Dłużnicy zł 400 608.43; Sumy przechodnie zł 2 627.00; **Razem zł 997 666.56.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 600 000.00; Kapitał zapasowy zł 28 819.96; Banki zł 41 128.00; Wierzyciele zł 260 595.36; Sumy przechodnie zł 23 904.13; Zysk za 1936 r. zł 43 219.11; **Razem zł 997 666.56.**

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Wydatki handlowe zł 179 570.22; Koszty produkcji zł 227 990.22; Komorne zł 26 400.11; Pensje i robocizna zł 247 297.07; Świadczenia zł 33 938.57; Podatki zł 71 712.09; Amortyzacja zł 4 067.95; Sumy, spisane na straty zł 9 477.86; Zysk za 1936 r. zł 43 219.11; **Razem zł 843 673.20.**

MA. — Zysk brutto na towarach zł 843 673.20.

824

II OGŁOSZENIE

Zarząd Nowo-Wilejskiej Fabryki Masy Drzewnej i Papieru
SPÓŁKA AKCYJNA

komunikuje, że w dn. 23 maja 1937 r. o godz. 17 w lokalu Spółki, Wilno, ul. W. Pohulanka 15-15 odbędzie się **ZWYCZAJNE I NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1936 r.; 3) Podział zysków; 4) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki; 5) Wybór członków Zarządu; 6) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej; 7) Powzięcie uchwały nad wnioskiem Zarządu o podwyższeniu kapitału zakładowego (akcyjnego) Spółki do kwoty zł 306 000 w drodze wypuszczenia 2000 sztuk akcji imiennych po zł 102 nominalnej wartości i po zł 102 wartości emisyjnej każda. W związku z powyższym powzięcie uchwały o zmianie par. 4 Statutu, który ma otrzymać brzmienie następujące: „Kapitał zakładowy (akcyjny) wynosi zł 306 000 i dzieli się na 3000 akcji imiennych po zł 102 nominalnej wartości każda”. 760a

Zakłady Przemysłowe „Emil Eisert i Bracia Schweikert“

Spółka Akcyjna w Łodzi

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Place zł 718 228.29; Budynki: a) fabryczne zł 904 222.91, b) gospodarcze zł 285 112.05, c) mieszkalne zł 232 265.91; Razem budynki zł 1 421 600.87; Maszyny i urządzenia techniczne zł 3 901 996.18; Inwentarz zakładowy i biurowy zł 43 510.40; Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 2 994.73; Gotówka w bankach zł 14 819.13; Razem gotówka zł 17 813.86; Papiery wartościowe w depozycie zł 22 628.00; Akcepty gwarancyjne w depozycie zł 10 000.00; Weksle zł 13 693.92; Udział nasz w Spółdz. Banku Przemysłowców Łódzkich zł 30 000.00; Materiały pomocnicze i pędne zł 57 592.43; Półfabrykaty (przędza) zł 298 126.51; Gotowe wyroby (towary) zł 971 364.37; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 422 497.79, b) dostawcy zł 10 297.40, razem dłużnicy zł 432 795.19; Sumy przechodnie zł 11 930.32; **Suma aktywów zł 7 951 280.34.**

Suma pozabilansowa. — Obligo wekslowe zł 440 398.46.

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 3 200 000.00; Kapitał zapasowy: a) saldo z r. ubiegłego zł 158 496.79, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 9 781.17, razem kapitał zapasowy zł 168 277.96; Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z r. ubiegłego zł 3 166 506.45, b) odpisano amortyz. sumy sprzed. ruch. zł 11 017.87, c) dopisano w roku sprawozdawczym zł 210 990.24, razem kapitał amortyzacyjny zł 3 366 478.82; Zobowiązania: Wierzyciele: a) akcepty krótkoterminowe zł 168 722.78, b) akcepty długoterminowe zł 170 671.51, razem zł 339 394.29, c) banki zł 109 231.70, d) kredyty hipoteczne zł 300 224.85, e) akcepty gwarancyjne w depozycie zł 10 000.00, f) dostawcy zł 385 443.15, odbiorcy zł 4 839.53, razem zł 390 282.68; Sumy przechodnie zł 23 573.73; Zysk za 1936 r. do podziału zł 43 816.31; **Suma pasywów zł 7 951 280.34.**

Suma pozabilansowa. — Obligo wekslowe zł 440 398.46.

U w a g a. — Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych wynosi zł 68 357.13.

Rachunek strat i zysków w dn. 31/XII 1936 r.

STRATA. — Koszty administracji ogólnej zł 361 977.46; Koszty fabrykacji zł 1 048 167.94; Koszty sprzedaży zł 190 474.36; Koszty kredytów zł 77 558.83; Podatki państwowe i komunalne zł 86 949.78; Świadczenia socjalne zł 78 797.12; Strata na dłużnikach i przy wycofaniu starych maszyn zł 10 151.33; Amortyzacja budynków i maszyn zł 210 990.24; Zysk za 1936 r. do podziału zł 43 816.31; **Razem zł 2 108 883.37.**

ZYSKI. — Zysk przy spłaceniu przedwojennego długu zł 39 310.36; Rachunek fabrykacji zł 2 069 573.01; **Razem zł 2 108 883.37.**

Bilans i rachunek strat i zysków zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dn. 28 kwietnia 1937 r.

920

Towarzystwo Zakładów Elektrotechnicznych Inżynier Kazimierz Patzer, Spółka Akcyjna w Warszawie

Bilans na dz. 31/XII 1935 r.

STAN CZYNNY. — Maszyny, urządzenia, ruchomości, przebudowa fabryki i sklepu zł 542 244.53; Gotówka w kasie i bankach zł 157.23; Weksle zł 200.00; Surowce zł 13 368.77; Półfabrykaty zł 8 648.96; Wyroby gotowe zł 133 197.03; Dłużnicy zł 33 608.06; Należności wątpliwe zł 303 759.20; Sumy przechodnie zł 740.00; Straty z lat ubiegłych zł 615 227.62; Strata za 1935 r. zł 41 663.10; **Razem zł 1 692 814.50.**

Sumy pozabilansowe. — D-t. zł 43 511.55; **Ogółem zł 1 736 326.05.**

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 1 000 000.00; Kapitał amortyzacyjny zł 373 305.87; Akcepty zł 33 251.13; Wierzyciele zł 130 570.73; Zaległości podatkowe do 1931 r. zł 119 686.77; Sumy przechodnie zł 36 000.00; **Razem zł 1 692 814.50.**

Sumy pozabilansowe — C-t. zł 43 511.55; **Ogółem zł 1 736 326.05.**

Rachunek strat i zysków

Koszty administracji ogólnej zł 32 553.39; Koszty fabrykacji zł 16 983.35; Koszty kredytów zł 2 303.52; Koszty handlowe zł 41 607.13; Podatki zł 6 727.02; Straty na odbiorcach zł 41 209.96; Remanenty na 1/I 1935 r. zł 159 614.12; Zakup towarów i surowców zł 166 678.28; **Ogółem zł 467 676.77.**

Różnice kursu zł 129.56; Sprzedaż i instalacje zł 270 669.35; Remanenty na 31/XII 1935 zł 155 214.76; Strata zł 41 663.10; **Ogółem zł 467 676.77.**

851

Spółka Akcyjna Fabryk Chemicznych „Radocha“

Zarząd w Warszawie, Królewska 3

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 215 624.25; Budynki zł 1 076 806.29; Urządzenia techn. i ruchomości fabr. zł 3 516 477.67; Inwentarz zakładowy i biurowy zł 41 051.46; Nowe urządzenia zł 5 860.83; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 1 859 258.24; Papiery wartościowe zł 1 019 216.30; Weksle w portfelu i inkasie zł 37 083.41; Materiały zł 368 301.48; Półfabrykaty zł 290 790.54; Gotowe wyroby i towary zł 279 087.84; Dłużnicy zł 333 305.01; Różni — za zaliczenia zł 20 802.94; Skład komisowy zł 9 110.00; Sumy przechodnie zł 8 417.46; Strata z lat ubiegłych zł 112 513.48; **Ogółem zł 9 193 707.20.**

Kaucje członków Zarządu zł 4 400.00; Różni za złożone gwarancje w pap. wartościowych zł 30 900.00; **Razem zł 35 300.00.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 5 768 000.00; Kapitał zapasowy zł 25 564.25; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego po odpisaniu w 1936 r. zł 2 401 445.04, b) dopisano w roku sprawozdaw. zł 355 386.21, razem zł 2 756 831.25; III. Zobowiązania: Wierzyciele zł 139 071.79; Zaliczenia zł 20 802.94; Towary wysłane w komis zł 9 110.00; Fundusze i zobowiązania specjalne zł 185 072.84; Sumy przechodnie zł 680.16; Zysk za 1936 r. zł 288 573.97; **Ogółem zł 9 193 707.20.**

Kaucje członków Zarządu zł 4 400.00; Złożone gwarancje zł 30 900.00; **Razem zł 35 300.00.**

Rachunek strat i zysków za 1936 r.

Koszty administracji ogólnej zł 235 761.32; Koszty fabrykacji zł 1 376 941.52; Koszty sprzedaży zł 203 665.56; Podatki państwowe i komunalne zł 59 853.72; Świadczenia socjalne zł 26 257.15; Prowizje i porta bankowe zł 11 906.12; Różnice kursowe zł 192 568.08; Odpisy amortyzacyjne zł 355 386.21; Strata na zużytych i sprzedanych przedm. majątkowych zł 33 694.85; Odpisano na kapitał zapasowy zł 15 309.61; Rezerwa na podatek dochodowy 1936 r. zł 115 500.00; Zysk zł 288 573.97; **Ogółem zł 2 915 418.11.**

Rachunki towarowe: sprzedaż netto zł 2 744 683.28; Remanent towarów i półfabrykatów na dz. 31/XII 1936 r. zł 569 878.38; Razem zł 3 314 561.66; Remanent towarów i półfabrykatów na dz. 1/I 1936 r. zł 582 319.16; Razem zł 2 732 242.50; Wpływy z procentów i innych źródeł zł 183 175.61; **Ogółem zł 2 915 418.11.**

899

Spółka Akcyjna Wydawniczo-Drukarska „Rom“, Wilno

ul. Cerkiewna 2

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Kasa zł 312.64; Rach. bieżące zł 2 692.22; Nieruchomość zł 67 891.13; Majętność ruchoma zł 191 341.22; Weksle i zaliczki zł 15 373.30; Papiery procentowe zł 1 500.00; Różni debetorowie zł 27 522.63; Papier drukowy zł 7 320.35; Strata za ub. lata zł 3 585.35; Skład ksiąg zł 198 825.92; **Ogółem zł 516 364.76.**

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 100 000.00; Amortyzacyjny zł 1 000.00; Kredytorzy zł 382 130.25; Akcepty zł 22 182.56; Sumy przechodnie zł 6 485.95; Zysk zł 4 566.00; **Ogółem zł 516 364.76.**

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Różne koszty zł 45 348.59; Zysk zł 4 566.00; **Ogółem zł 49 914.59.**

MA. — Skład ksiąg zł 47 008.62; Oprawa zł 1 644.49; Różnica kursowa zł 1 261.48; **Ogółem zł 49 914.59.**

864

Ulęgę w ciężkiej doli bezrobotnych
przyniesie każdy grosz, złożony na

Konto PKO Nr 70 200 POMOC ZIMOWA

Zarząd Towarzystwa Starachowickich Zakładów Górniczych

SPÓŁKA AKCYJNA

niniejszym zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 26 maja 1937 r. o godz. 18 w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Wareckiej Nr 15 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie sprawozdania, bilansu, rachunku zysków i strat za 1936 r., odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej, zatwierdzenie powyższego sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat, udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie w 1936 r. obowiązków, oraz powzięcie uchwały o podziale zysków;
- 3) Zatwierdzenie budżetu na 1937 r.;
- 4) Wybory do Rady Nadzorczej;
- 5) Wybory do Zarządu;
- 6) Wybory Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wnioski PP. Akcjonariuszów, zgłoszone stosownie do art. 394 paragrafu 1 Kodeksu Handlowego i nie później jak na 14 dni przed terminem Zgromadzenia.

PP. Akcjonariusze posiadacze akcji na okaziciela będą mogli wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia złożą w Spółce swoje akcje po zł 100 imiennej wartości każda, względnie zastępujące je zaświadczenie notariusza lub krajowej instytucji kredytowej (art. 399 § 2 Kod. Handl.).

927

Łódzka Fabryka Kapeluszy dawniej Herman Schlee

Spółka Akcyjna w Łodzi

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 183 438.00; Budynki: a) fabryczne zł 937 177.31, b) mieszkalne zł 226 545.62, c) gospodarcze zł 27 081.24, razem zł 1 190 804.17; Urządzenia techniczne (parowa maszyna, kotły, maszyny różne i aparaty) zł 1 750 761.92; Inwentarz fabryczny i biurowy; a) żywy zł 425.00, b) martwy (ruchomości) zł 43 789.50, razem zł 44 214.50; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 28 022.67; Papiery procentowe zł 20 405.04; Weksle w portfelu i inkasie zł 65 094.81; Udział członkowski w banku zł 16 000.00; Materiały: a) surowce zł 277 995.69, b) pomocnicze i pędne zł 131 519.03, razem zł 409 514.72; Półfabrykaty zł 454 969.22; Gotowe wyroby i towary zł 219 912.98; Razem zł 674 882.20; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 363 096.85, b) różne zł 17 228.52, c) wątpliwe należności: 1) weksle protestowane zł 3 129.50, 2) należności w postępowaniu reindykacyjnym zł 4 449.69, 3) inne zł 3 089.56, razem zł 10 668.75; Sumy przechodnie: wydatki, dotyczące okresu przyszłego zł 5 686.57; **Ogółem zł 4 779 818.72.**

Sumy pozabilansowe. — a) weksle gwarancyjne zł 71 922.85, b) zobowiązania z tytułu zyr za zł 171 970.64.

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 2 400 000.00; Kapitał zapasowy zł 29 800.11; Razem zł 2 429 800.11; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 1 290 114.45, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 206 825.32, razem zł 1 496 939.77, odpisano w roku sprawozdawczym zł 388.50, pozostaje zł 1 496 551.27; III. Zobowiązania: Wierzyciele: a) akcjonariusze zł 147 897.68, b) banki zł 80 868.81, c) kredyt długoterminowy zł 141 804.00, d) dostawcy zł 465 720.91, e) odbiorcy zł 3 299.39; Sumy przechodnie: dochód, dotyczący okresu przyszłego zł 13 876.55; Razem zł 853 467.34; **Ogółem zł 4 779 818.72.**

Sumy pozabilansowe. — a) różni za gwarancje zł 71 922.85, b) różni za zry za zł 171 970.64.

Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych zł 149 896.92.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 258 725.54; Koszty fabrykacji zł 667 772.05; Koszty sprzedaży zł 189 757.69; Koszty kredytów zł 47 304.20; Podatki państwowe i komunalne zł 59 468.18; Świadczenia socjalne zł 67 645.59; Straty u klienteli i inne zł 22 400.47; Odpisy amortyzacyjne zł 206 825.32; **Razem zł 1 519 899.04.**

MA. — Wpływy różne zł 6 002.13; Przychód brutto z fabrykacji zł 1 513 896.91; **Razem zł 1 519 899.04.**

902

Bank Spółek Niemieckich w Polsce, Spółka Akc. Łódź

Bilans surowy na dz. 31 marca 1937 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O., Banku Gospodarstwa Krajowego zł 388 563.62; Waluty zagraniczne zł 34 906.98; Papiery wartościowe własne: a) pożyczki państwowe zł 48 875.25, b) papiery hipoteczne zł 2 745.00, c) akcje zł 26 982.50, razem zł 78 602.75; Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych zł 372 003.00; Banki krajowe zł 119 707.33; Banki zagraniczne zł 106 401.47; Weksle zdyskontowane zł 3 112 883.94; Rachunki bieżące (saldo debetowe): a) zabezpieczone zł 1 175 052.21, b) niezabezpieczone zł 408 656.61, razem zł 1 583 708.82; Pożyczki terminowe zł 915 532.68; Należności z tytułu układów konwersyjnych, zaopatrzonych w akcept Banku Akceptacyjnego zł 17 180.36; Nieruchomości zł 861 142.99; Różne rachunki zł 85 029.66; Koszty itp. zł 59 911.92; **Suma bilansowa zł 7 735 575.52.**

STAN BIERNY. — Kapitały własne: a) zakładowy zł 1 500 000.00, b) zapasowy zł 96 557.00, c) inne rezerwy zł 67 610.00, d) fundusz amortyzacyjny zł 71 620.10, razem zł 1 735 787.10; Wkłady: a) terminowe zł 1 093 805.59, b) à vista zł 1 506 193.29, razem zł 2 599 998.88; Rachunki bieżące (saldo kredytowe) zł 1 844 654.82; Zobowiązania inkasowe zł 12 877.27; Redyskonto weksli zł 763 102.02; Banki krajowe zł 480 720.11; Banki zagraniczne zł 19 007.06; Wierzyciele hipoteczni zł 11 176.37; Różne rachunki zł 119 125.06; Procenty, prowizje i różne zyski zł 149 126.83; **Suma bilansowa zł 7 735 575.52.**

Gwarancje zł 10 000.00; Inkaso zł 808 144.13.

926

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Zakładów Graficznych „Drukarnia Polska“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 25 maja 1937 r. o godz. 13 odbędzie się w lokalu Spółki w Warszawie przy ul. Szpitalnej Nr 12

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Odczytanie sprawozdania Zarządu i protokołu Komisji Rewizyjnej z działalności za rok operacyjny 1936 oraz zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat z powzięciem odpowiednich uchwał;
- 3) Pokwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
- 4) Uchwalenie budżetu na 1937 r.;
- 5) Wybór członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w biurze Spółki swe akcje, względnie kwity depozytowe, najpóźniej na 7 dni przed datą Walnego Zgromadzenia.

929

Spółka Akcyjna „Cerata“, Warszawa

Bilans w dn. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Ziemia, nieruchomości, maszyny i narzędzia zł 1 964 290.49; Kasa i banki zł 8 621.88; Pożyczka Narodowa zł 16 848.00; Dłużnicy zł 162 869.48; Akcje i udziały zł 520 825.02; Towary zł 40 659.49; Dłużnicy wątpliwi zł 1.00; **Razem zł 2 714 115.36.**

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 1 350 000.00; Kapitał zasobowy zł 338 651.82; Kapitał amortyzacyjny zł 946 159.79; Wierzyciele zł 30 891.87; Długi hipoteczne zł 10 868.70; Dywidenda niepodniesiona zł 5 668.00; Zysk za 1936 r. zł 31 875.18; **Razem zł 2 714 115.36.**

Rachunek zysków i strat

WINIEN. — Strata na towarze zł 10 697.47; Koszty handlowe, procenty i prowizje zł 26 000.39; Zysk do podziału zł 31 875.18; **Razem zł 68 573.04.**

MA. — Pozostałość z 1935 r. zł 2 096.05; Dochód z dzierżawy fabryki i inne zyski zł 66 476.99; **Razem zł 68 573.04.**

925

**Warszawskie Towarzystwo Budowy i Eksploatacji
Rzeźni Miejskich Sp. Akc.**

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY		zł
Gotowizna i papiery wartościowe	617 726'46	
Rzeźnia w Łodzi i Częstochowie	8 495 346'35	
Instalacje, nieobjęte koncesjami	1 643 932'70	
Dłużnicy	159 265'19	
Sumy przechodnie	5 302'68	
Depozyty i kaucje	1 625 175'01	
	<u>12 546 748'39</u>	

STAN BIERNY		zł
Kapitał zakładowy	1 767 150'00	
Kapitał zapasowy	1 557 266'22	
Kapitał amortyzacyjny	6 493 804'51	
Kapitał rezerwowy	376 000'00	
Wierzyciele	274 118'54	
Sumy przechodnie	4 901'51	
Deponenci	1 625 175'01	
Zysk w roku sprawozdawczym	448 312'60	
	<u>12 546 748'39</u>	

Rachunek zysków i strat

WINIEN		zł
Opłaty koncesyjne w Łodzi i Częstochowie	465 379'60	
Koszty eksploatacji rzeźni w tych miastach	829 469'96	
Utrzymanie zarządu w Warszawie	130 806'00	
Podatki skarbowe i komunalne	394 882'08	
Zysk w roku sprawozdawczym	448 312'60	
	<u>2 268 850'24</u>	

MA		zł
Dochody taryfowe w rzeźni w Łodzi i Częstochowie	2 000 355'91	
Dochody różne	268 494'33	
	<u>2 268 850'24</u>	

880

Sp. Akc. GANZ Zakłady Elektryczne i Mechaniczne w Polsce

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Ruchomości z 17 387.95; Gotówka w kasie i bankach z 6 861.65; Papiery wartościowe z 3 840.34; Weksle z 97 801.87; Towary z 43 334.36; Różne należności z 1 600 462.12; Sumy przechodnie z 5 086.44; Strata z 285 546.45; **Ogółem z 2 060 321.18.**
Gwarancje z 543 018.04.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy z 250 000.00; Kapitał amortyzacyjny z 11 059.83; Różni wierzyciele z 1 799 261.35; **Ogółem z 2 060 321.18.**
Gwarancje z 543 018.04.

Rachunek strat i zysków

STRATY. — Strata za lata ubiegłe z 82 548.52; Koszty handlowe, odpisy i podatki z 203 504.51; Koszty sprzedaży z 269 996.87; **Ogółem z 556 049.90.**

ZYSKI. — Sprzedaż towarów z 270 503.45; Strata z lat ubiegłych z 82 548.52; Strata za rok operacyjny 1936 z 202 997.93; **Ogółem z 556 049.90.** 922

Zarząd Spółki Akcyjnej Fabryk Chemicznych „Radocha“

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, iż — zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia z dn. 27 kwietnia b. r.

wypłata dywidendy za 1936 r.

po cztery złote od każdej akcji 100-złotowej uprzywilejowanej, i po dwa złote od każdej akcji 100-złotowej zwykłej dokonywać się będzie w Banku Amerykańskim w Polsce, S. Akc. (w Warszawie, ul. Królewska Nr 3), poczynając od 29 kwietnia b. r., za złożeniem odnośnych kuponów. 871

Spółka dla Handlu Towarami Włóknistymi „Primavera“

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Ruchomości i urządzenia z 118 247.69; Majątek płynny: Kasa z 3 045.24; Banki z 3 367.87; Weksle z 10 226.88; Odbiorcy z 24 637.41; Dostawcy z 1 503.45; Towary z 298 076.93; Pożyczka Narodowa z 768.00; Sumy przechodnie z 834.00; Strata z 214 695.19; **Razem z 675 402.66.**

PASYWA. — Kapitał zakładowy z 300 000.00; Kapitał amortyzacyjny z 11 824.76; Zobowiązania: Dostawcy z 61 808.08; Akcepty z 296 329.36; Odbiorcy z 429.01; Sumy przechodnie z 5 011.45; **Razem z 675 402.66.**

Rachunek zysków i strat

WINIEN. — Koszty handlowe z 132 159.50; Podatki z 6 751.73; Amortyzacja z 5 912.38; Wątpliwe należności z 685.48; **Razem z 145 509.09.**

MA. — Zysk na towarach z 136 922.15; Procenty z 194.52; Różnice kursu z 6 487.38; Straty z 1 895.04; **Razem z 145 509.09.** 889

**Towarzystwo Budowy Maszyn i Urządzeń Sanitarnych
Drzewiecki i Jeziorański, Spółka Akcyjna**

Bilans w dn. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Nieruchomości z 798 610.80; Maszyny, narzędzia i ruchomości z 520 623.42; Zapasy materiałów i roboty rozpoczęte z 257 136.63; Gotowizna z 88 485.58; Papiery procentowe z 81 128.32; Weksle z 6 000.00; Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach z 9 002.00; Odbiorcy z 872 131.01; Różni dłużnicy z 222 193.49; Sumy przechodnie z 1 803.50; **Suma bilansowa z 2 857 114.75.**
Gwarancje z 660 379.48.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny z 900 000.000; Kapitał amortyzacyjny z 385 966.10; Kapitał zapasowy z 134 483.00; Kapitał rezerwowy z 357 116.92; Dostawcy z 516 907.39; Banki z 133 782.00; Odbiorcy z 195 575.90; Różni wierzyciele z 194 970.38; Sumy przechodnie z 34 930.15; Rachunek strat i zysków z 3 382.91; **Suma bilansowa z 2 857 114.75.**
Gwarancje z 660 379.48.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Administracja z 345 250.58; Koszty ogólne z 275 167.13; Podatki z 85 782.82; Świadczenia socjalne z 93 998.52; Koszty kredytów z 13 758.60; Amortyzacja z 9 000.00; Zysk z 3 382.91; **Razem z 826 340.56.**

MA. — Zysk brutto z 826 340.56.

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe Mieczysław Zagajski

SPÓŁKA AKCYJNA

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że na dz. 25 maja 1937 r. o godz. 18 w lokalu Spółki przy ul. Zurawiej 3, zwołane zostaje

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków;
- 4) Podział zysków;
- 5) Pokwitowanie władz Spółki z czynności za ubiegły rok operacyjny;
- 6) Wybór członków Rady Nadzorczej;
- 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje lub kwity depozytowe w biurze Zarządu Spółki co najmniej na 7 dni przed dniem Walnego Zgromadzenia. 874

Dobrzechowskie Zakłady Ceramiczne

Spółka Akcyjna w Dobrzechowie

Bilans zamknięcia za 1936 r.

AKTYWA		zł
1) Gotówka w kasie		4 782.89
2) Rymesy w portfelu		3 214.22
3) Papiery wartościowe		2 100.00
4) Dłużnicy		80 665.43
5) Towary		99 307.52
6) Grunty		43 780.68
7) Budynki fabryczne		598 322.02
8) Budynki administracyjne		102 718.74
9) Mağazyny i narzędzia		220 548.23
10) Urządzenia pomocnicze i komunikacyjne		101 347.40
11) Urządzenia biurowe		5 610.03
12) Konie, wozy i uprzęże		7 690.29
13) Zapasy w magazynie		14 985.61
14) Sumy przechodnie		2 127.17
15) Strata nierozdzielona z 1935 r.		17 849.13
		<hr/>
		1 305 049.36
		<hr/>
PASywa		zł
1) Wierzyciele		296 049.38
2) Kapitał Spółki Akcyjnej		425 000.00
3) Fundusz rezerwowy		14 014.52
4) Fundusz amortyzacyjny		567 989.77
5) Zysk w 1936 r.		1 995.69
		<hr/>
		1 305 049.36

Rachunek strat i zysków

STRATY		zł
1) Amortyzacja maszyn, bud. i nieruchomości		23 608.56
2) Ubezpieczenie od ognia		2 034.33
3) Świadczenia socjalne		8 963.24
4) Podatki		8 075.42
5) Koszty administracyjne		10 015.71
6) „ handlowe		12 333.02
7) „ produkcji		87 489.29
8) „ opału		59 185.82
9) Konserwacja maszyn		4 514.04
10) „ budynków		632.52
11) „ toru		167.18
12) Utrzymanie koni		2 027.15
13) Odsetki		25 097.66
14) Gospodarstwo rybne		81.20
15) Rachunek odpisów		223.66
16) Strata za odpis. z rachunku Riegera nieściąg. należytość		12 499.97
17) Zysk w 1936 r.		1 995.69
		<hr/>
		258 944.46

ZYSKI		zł
1) Rachunek sprzedaży		256 697.69
2) Gospodarstwo rolne		2 246.77
		<hr/>
		258 944.46

Dobrzechów, dn. 26 stycznia 1937 r.

812

I OGŁOSZENIE

Zarząd Zakładów Włókienniczych „Dobrzynka“, Spółka Akcyjna w Pabianicach

zawiadamia, że w dn. 25 maja 1937 r. o godz. 11 odbędzie się w Pabianicach przy ul. Zamkowej 2

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1936 r.;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 4) Udzielenie władzom Spółki absolutorium;
- 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wolne wnioski.

826-18-19

Fabryka Aparatów Elektrycznych K. Szpotański i Spółka

Spółka Akcyjna w Warszawie

Bilans za rok operacyjny 1936

AKTYWA. — 1) Grunty zł 57 807.86; 2) Budynki zł 1 207 849.88; 3) Maszyny i urządzenia zł 677 727.79; 4) Ruchoomości zł 101 224.83; 5) Surowce i półfabrykaty zł 1 080 819.19; 6) Mat. w drodze zł 38 861.90; 7) Wyroby gotowe zł 177 134.39; 8) Materiały pomocnicze zł 1.00; 9) Odbiorcy zł 1 384 880.29; 10) Dostawcy zł 67 402.11; 11) Różni zł 44 337.76; 12) Gotówka w kasie i bankach zł 65 486.20; 13) Weksle w portfelu zł 42 043.26; 14) Papiery procentowe zł 576 00; 15) Akcje w P. T. E. zł 12 000.00; 16) Kaucje zł 60 639.50; **Suma bilansowa zł 5 018 791.96.**

PASYWA. — 1) Kapitał akcyjny zł 1 200 000.00; 2) Kapitał zapasowy zł 9 557.31; 3) Kapitał amortyzacyjny z ub. r. zł 308 178.67, dopisano zł 141 988.73, odpisano zł 3 000.24, razem zł 447 167.16; 4) Odbiorcy zł 229 746.48; 5) Dostawcy zł 745 628.66; 6) Różni zł 634 395.02; 7) Wierzytelności długoterminowe zł 1 005 913.52; 8) Akcepty gwarancyjne zł 44 500.00; 9) Specjalny rachunek różnic kursowych zł 419 723.88; 10) Zysk w roku operacyjnym 1936 zł 282 159.93; **Suma bilansowa zł 5 018 791.96.**

Sumy pozabilansowe. — Żyra handlowe zł 324 366.15; Gwarancje hip. zł 440 099.00.

Uwagi. — Zobowiązania w walutach obcych zł 1 213 275.98.

Rachunek zysków i strat

STRONA WINIEN. — Koszty handlowe: Podatki zł 90 866.54; Rezerwa podatkowa zł 129 000.00; Ubezpieczenia socj. zł 99 884.03; Uposażenia zł 331 760.47; Pensja Dyr. i Zarządu zł 63 000.00; Rezerwa zł 52 840.00; Koszty biurowe zł 52 273.96; Światło zł 9 154.42; Opał zł 1 619.35; Utrzymanie nieruchom. zł 19 846.28; Woda i kanał. zł 6 318.07; Inne zł 17 559.23; Odsetki zł 110 815.47, mniej odsetki na n/korzystać zł 35 205.92; Koszty sprzedaży: Samochody i rozjazdy zł 50 099.07; Prowizje zł 51 113.47; Reklama zł 44 718.53; Cechowanie zł 44 449.50; Opakowanie zł 37 832.30; Ekspedycja zł 18 282.94; Reprezentacja zł 76 241.68; Koszty warsztatowe: Uposażenie majstrów zł 31 440.00; Robocizna pomocnicza zł 81 846.83; Siła zł 31 982.49; Utrzymanie maszyn zł 79 744.65; Opał techniczny zł 20 857.21; Narzędzia zł 55 122.18; Różne dost. warsz. próby zł 53 276.60; Malowanie zł 29 625.40; Niklowanie zł 4 186.54; Materiały pomoc. zł 57 030.85; Koszty licencji Delle zł 3 966.56; Różnice kursowe zł 4 436.93; Straty na dłużnikach zł 28 606.74; Straty na dłuğu Jabłony zł 20 780.49; Amortyzacja i odpisy: Amort. bud. zł 29 234.21; Bud. mieszk. zł 50 428.13; Amort. masz. zł 52 145.97; Amort. ruchom. zł 10 180.42; Odpisy: Sprzed. samoch. zł 6 919.00; Zniesione bud. drew. zł 2 114.90; Różnica kurs. pap. wart. zł 1 721.50; Odpisano z akcyj P. T. E. zł 22 250.00; Zysk netto w roku operac. zł 282 159.93; **Suma bilansowa zł 2 232 526.94.**

STRONA MA. — Sprzedaż zł 4 192 589.57, mniej mat. i rob. zł 1 967 363.19; Zysk brutto zł 2 225 226.38; Zyski inne zł 4 300.32; Odpisano za sprzed. samoch. zł 2 767.60; Za zniesione bud. drew. zł 232.64; **Suma bilansowa zł 2 232 526.94.**

795

Fabryka Maszyn Rzewuski i S-ka, Spółka Akc. w Warszawie

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Kasa zł 1 797.90; Banki zł 2 299.88; Papiery wartościowe zł 4 570.00; Weksle zł 1 775.50; Surowce zł 84 489.40; Nasze wyroby zł 170 963.72; Odbiorcy zł 107 512.67; Dostawcy zł 2 328.80; Różni zł 137 539.85; Urządzenia i ruchoomości fabryczne i biurowe zł 306 486.66; Nieruchoomości zł 252 710.04; Gwarancje i kaucje zł 6 982.18; Towary oddane w komis. zł 11 034.02; **Razem zł 1 090 490.62.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 300 000.00; Kapitał rezerwowy zł 241 025.56; Kapitał amortyzacyjny zł 204 950.50; Zabezpieczenia bankowe zł 25 000.00; Akcepty zł 39 000.00; Odbiorcy zł 13 954.62; Dostawcy zł 34 621.73; Różni zł 212 403.30; Banki zł 14 489.60; Sumy przechodnie zł 2 450.00; Zysk w 1936 r. zł 2 595.31; **Razem zł 1 090 490.62.**

Rachunek strat i zysków za 1936 r.

WINIEN. — Straty na dłużnikach zł 6 637.63; Straty na ruchościach zł 2 150.00; Odpisy amortyzacyjne zł 34 500.42; Koszty handlowe zł 92 206.45; Różne zł 3 611.06; Zysk netto w 1936 r. zł 2 595.31; **Razem zł 141 700.87.**

MA. — Zysk na produkcji zł 141 700.87; **Razem zł 141 700.87.**

796

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy „BORYSŁAW” Spółka Akcyjna dla Przemysłu
Wosku Ziemnego i Oleju Skalnego w Borysławiu

zawiadamia PP. Akcjonariuszy, że w dn. 29 maja 1937 r. o godz. 12 w poł. odbędzie się w biurze notariusza Ignacego Zakiego w Drohobyczu

XXXVII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:
a) Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki i przedłożenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok obrotowy 1936;
b) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
c) Powzięcie uchwał w sprawie bilansu oraz rachunku zysków i strat i udzielenie absolutorium Zarządowi;
d) Wybór członków Zarządu w miejsce ustępujących;
e) Wybór Komisji Rewizyjnej;
f) Oznaczenie wysokości marek obecności członków Zarządu na posiedzeniach, jako też wynagrodzenia członków Komisji Rewizyjnej.

Akcjonariusze, zamierzający uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni najpóźniej na dni 7 przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć swe akcje względnie dowody tymczasowe w kasie Spółki w Borysławiu, albo w oddziale Banku Gospodarstwa Krajowego w Drohobyczu.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 część kapitału akcyjnego, mogą zgłaszać na porządek dzienny obrad dodatkowe sprawy nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. 888

I OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Przędzy i Tkanin Sztucznych „Chodaków”, Sp. Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że wyznaczone na dz. 27 kwietnia 1937 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Spółki nie odbyło się z powodu braku quorum, przewidzianego w statucie Spółki i że w dn. 24 maja 1937 r. o godz. 18 odbędzie się w siedzibie Spółki w Warszawie, przy ul. Wspólnej Nr 60 m. 1

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym, a mianowicie:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej, bilansu i rachunku strat i zysków za 1936 r., z powzięciem uchwały o podziale zysków, ewentualnie o pokryciu strat i pokwitowanie władz Spółki z działalności;
- 3) Zatwierdzenie budżetu i planu działania Spółki na 1937 r.;
- 4) Wybory nowych członków na miejsce ustępujących z władz Spółki;
- 5) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w powyższym Zgromadzeniu, winni — w myśl art. 399 K. H. — złożyć akcje swoje w Biurze Zarządu Spółki lub w Państwowym Kantonalnym Banku Bâle-Campagne w Szwajcarii, co najmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia. 877-18-19

Towarzystwo Miejskich i Międzymiastowych Komunikacji Autobusowych
Spółka Akcyjna

BILANS NA DZ. 31 GRUDNIA 1936 R.

AKTYWA		zł	zł
1.—Majątek stały:			
Autobusy		2 224 462'73	
Maszyny i narzędzia		31 148 93	
Urządzenie biurowe		14 146'37	
Koszty organizacji	117 000'00		
20% amortyzacji	57 250 00	59 750'00	
2.—Gotówka w kasie i bankach 41 754'83			
Papiery procentowe		14 988 00	
Różne materiały		47 138'69	
Dłużnicy:			
Akcjonariusze, zaległe opłaty na kapitał zakładowy	56 250'00		
Dostawcy	177 386'60		
Różni	8 951'60		
Weksle protestowane	26 840 07	269 428'27	
Sumy przechodnie		1 220 58	
Konto strat i zysków:			
Przeniesienie straty z 1935 r.	724 463'85		
Strata z 1936 r.	530 355'38	1 254 819'23	
		<u>3 958 857'63</u>	
Kaucje konduktorów		18 070 38	
PASywa		zł	zł
1.—Kapitał akcyjny 1 000 000 00			
2.—Kapitał amortyzacyjny 453 586 00			
dopisane w roku sprawozd.	449 422 00	903 008 00	
3.—Zobowiązania:			
Akcepty	15 524 89		
Zaległe podatki	22 112'10		
Dostawcy	1 397 425 04		
Różni	76 223'10	1 511 285'13	
Sumy przechodnie		20 306 03	
4.—Rachunek przejściowych różnic kursowych 524 258'47			
		<u>3 958 757'63</u>	
Gwarancje konduktorów		18 070 38	
Ogólna kwota zobowiązań zagr.	Fr. s. 1 132 786'00		
RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 R.			
WYDATKI		zł	zł
Przeniesienie straty z 1935 r. 724 463 85			
Koszty utrzymania przedsiębiorstwa w ruchu:			
Wynagrodzenie pracowników	398 391'35		
Ropa i smary	131 373'15		
Koszty konserw. samochodów	164 055 78		
Różne wydatki związane z utrzymaniem ruchu	44 952 02	738 772'30	
Koszty handlowe:			
Wynagrodzenie urzędników	50 510 00		
Odsetki	128 628 62		
Ogólne koszty	46 696 93	225 835 55	
Podatki, świadczenia socjalne, ubezpieczenia 143 272 28			
Odpisy amortyzacyjne:			
Koszty organizacji	57 250 00		
Autobusy	444 892 00		
Maszyny i narzędzia	4 530 00		
Różne	165 600 00	672 272 00	
		<u>2 504 615 98</u>	
DOCHÓD		zł	zł
Wpływy z biletów 1 247 391'25			
Różne wpływy	2 405 50	1 249 796'75	
Konto strat i zysków:			
Przeniesienie straty z 1935 r.	724 463 85		
Strata z 1936 r.	530 355 38	1 254 819'23	
		<u>2 504 615 98</u>	

Zarząd: (Podpisali):

R. Habs, Dubois, Girardet.

Komisja Rewizyjna: (Podpisali):

Hauptle. Z. Woldburger, Baumer, Zipfel, Lässker J.

809

Administracja

tygodnika „POLSKA GOSPODARCZA”

poleca

**ROCZNIKI PISMA
Z LAT UBIEGŁYCH**

po cenie niższej zł 30 za rocznik

Bank für Handel und Gewerbe Poznań — Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu, Spółka Akcyjna

Rachunek bilansu na dz. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY		zł	zł	STAN BIERNY		zł	zł
Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. Banku Gospodarstwa Krajowego.			1 187 617.39	Kapitały własne:			
Waluty zagraniczne			8 465 03	a) zakładowy	2 000 000.00		
Papiery wartościowe własne:				b) zapasowy	317 823.45		2 317 823.45
a) pożyczki państwowe	82 216.50			Wkłady:			
b) papiery hipoteczne	105 039.74			a) terminowe	4 237 467.89		
c) akcje	136 600.00		323 856.24	b) à vista	2 410 015.98		6 647 483.87
Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych			503 500.00	Rachunki bieżące (saldo kredytowe)			2 333 516.33
Banki krajowe			245 010.60	Zobowiązania inkasowe			1 944.55
Banki zagraniczne			198 176.56	Redyskonto weksli			313 838.15
Weksle zdyskontowane			1 634 889.13	Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego			20 500.00
Akcepty Banku Akceptacyjnego zł 20 500.00				Banki krajowe			960 778.30
Rachunki bieżące (saldo debet.):				Banki zagraniczne			347 650.56
a) zabezpieczone	6 951 469.97			Bank Akceptac. zł 20 500.00			
b) niezabezpieczone	616 967.77		7 568 437.74	Różne rachunki			227 909.96
Pożyczki terminowe			1 096 668.73	Zysk:			
Należności z tytułu układów konwersyjnych			300 965.00	a) z lat ubiegłych	14 202.50		
Różne rachunki			121 118.86	b) za 1936 r.	3 057.61		17 260.11
			<u>13 188 705.28</u>				
Udzielone gwarancje			213 702.87	Zobowiązania z tyt. udzielonych gwarancji			213 702.87
Inkaso			1 265 996.26	Różni za inkaso			1 265 996.26
			<u>14 668 404.41</u>				<u>14 668 404.41</u>

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1936 r.

WINIEN	zł	MA	zł
Procenty i prowizje wypłacone	489 701.86	Pozostałość zysku z 1935 r.	14 202.50
Koszty handlowe	484 627.65	Procenty i prowizje pobrane	993 845.30
Podatki	42 213.13	Dochody z papierów wartościowych, walut obc. i dewiz	120 367.28
Odpisy na dłużnikach	110 922.66	Dochody z nieruchomości	229.46
Czysty zysk	17 260.11	Zwrot sum dawniej odpisanych	16 080.87
	<u>1 144 725.41</u>		<u>1 144 725.41</u>

Bank für Handel und Gewerbe Poznań—Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu, Spółka Akcyjna

(—) Pfeiffer, (—) Kabisch Leyde

Statutowo ustępujących członków Rady Nadzorczej PP.: właściciela dóbr rycerskich Otto von Hantelmann z Babórowka i D-ra Friedrich Swart z Poznania, wybrano ponownie na Walnym Zebraniu z dn. 24 IV 1937 r.

Na następującym posiedzeniu Rady Nadzorczej, odbytym po Walnym Zgromadzeniu, zostali znowu wybrani PP.: właściciel dóbr rycerskich Otto von Hantelmann z Baborówka, Prezesem Rady Nadzorczej naszego Banku, a Dr Friedrich Swart z Poznania, Wiceprezesem Rady Nadzorczej.

865

Polsko-Francuski Przemysł Jedwabny C. J. BONNET, Spółka Akcyjna w Łodzi

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: 1) Plac z 144 450.00; 2) Budynki z 153 024.27; 3) Lokal mieszkalny dyrekcji w Warszawie z 14 630.63; 4) Urządzenie fabryki: a) instalacja fabryki z 17 958.97, b) maszyny z 141 999.39, razem z 159 958.36; 5) Ruchomości z 15 797.20; II. Majątek płynny: 1) Gotówka w kasie i bankach z 48 098.65; 2) Papiery procentowe: a) Pożyczka Narodowa z 1 000.00, b) Pożyczka Inwestycyjna z 4 000.00, razem z 5 000.00; 3) Portfel wekslowy z 166 916.04; 4) Materiały: a) surowiec z 79 140.60, b) półfabrykaty z 289 514.30, c) towary z 259 404.66, razem z 628 059.56; 5) Odbiorcy z 399 626.51; 6) Weksle protestowane z 1 427.55; 7) Wydatki, dotyczące okresu przyszłego z 2 182.95; 8) Różne rachunki z 67 402.20; Razem z 1 318 713.46; III. Strata: 1) Strata za lata ubiegłe z 218 603.70; **Ogółem z 2 025 177.62.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: 1) Kapitał zakładowy z 1 200 000.00; II. Zobowiązania: 1) Dostawcy z 176 344.36; 2) Zobowiązania zagraniczne z 410 450.94; 3) Odbiorcy z 419.26; 4) Różne rachunki z 26 053.85; Razem z 613 268.41; III. Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych: 1) Różnice kursu na zablokowanych należnościach zagranicznych z 132 349.15; IV. Zyski: 1) Zysk na różnicach kursowych

z 8 855.07; 2) Zysk netto na towarach z 70 704.99; Razem z 79 560.06; **Ogółem z 2 025 177.62.**

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — 1) Koszty administracji ogólnej z 204 835.82; 2) Koszty fabrykacji: a) wewnętrznej z 205 526.53, b) zewnętrznej z 57 580.11, razem z 263 106.64; 3) Zużyty materiał na fabrykację: a) surowiec z 479 509.96, b) apretura i farbowanie z 317 173.25, razem z 796 683.21; 4) Koszty sprzedaży: a) prowizje agentów i przedstawicieli z 60 620.09, b) prowizje komisantów od sprzedaży komisowych z 20 070.47, razem z 80 690.56; 5) Koszty kredytów z 29 520.95; 6) Podatki państwowe i komunalne z 60 097.44; 7) Amortyzacja z 23 697.63; 8) Prowizje: a) bankom z 3 930.63, b) różnym z 3 949.09, razem z 7 879.72; 9) Odpisy na dłużnikach i regulacje z tytułu weksli protestowanych z 8 440.00; 10) Zysk za 1936 r. z 79 560.06; **Ogółem z 1 554 512.03.**

MA. — 1) Rachunek towarów — obrót roczny po potrąceniu salda z roku ubiegłego i innych pozycji debetowych z 1 554 512.03; **Ogółem z 1 554 512.03.**

Powyższy bilans i rachunek strat i zysków zatwierdzony został przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Spółki z dn. 9 kwietnia 1937 r.

806

Powszechny Bank Kredytowy, Spółka Akc.

Bilans surowy na dz. 31 marca 1937 r.

STAN CZYNNY	zł	zł	STAN BIERNY	zł	zł
Kasa i sumy do dyspozycji w w Banku Polskim, P. K. O. i Banku Gospodar. Krajowego		2 679 000.74	Kapitały własne:		
Waluty zagraniczne		233 907.49	a) zakładowy	5 000 000.00	
Papiery wartościowe własne:			b) zapasowy	830 606.87	5 830 606.87
a) pożyczki państwowe	276 763.52		Wkłady:		
b) papiery hipoteczne i oblig	201 323.81		a) terminowe	5 622 461.06	
c) akcje	95 365.71	573 453.04	b) à vista	13 533 375.07	19 155 836.13
Udziały i akcje w przeds. kon-sorcjalnych		162 334.48	Rachunki bieżące (saldo kredyt.)		14 993 502.16
Banki krajowe		559 520.98	Zobowiązania inkasowe		15 677.19
Banki zagraniczne		3 124 117.58	Redyskonto weksli		1 536 073.16
Weksle zdyskontowane		24 360 461.56	Banki krajowe		3 168 474.22
Rachunki bieżące (saldo debe-towe):			Banki zagraniczne		3 894 508.83
a) zabezpieczone	17 725 451.96		Różne rachunki		7 170 240.76
b) niezabezpieczone	3 769 541.22	21 494 993.18	Procenty, prowizje i inne zyski		1 045 618.52
Różne rachunki		3 069 459.34	Oddziały		10 277 968.79
Koszty, różnice kursowe itp ro-ku bieżącego		665 774.82			
Oddziały		10 165 483.42			
		67 088 506.63			67 088 506.63
Dłużnicy za gwarancje		2 647 921.50	Wierzyciele za gwarancje		2 647 921.50
Inkaso		12 224 147.62	Różni za inkaso		12 224 147.62
		81 960 575.75			81 960 575.75

861

„Warszawska Fabryka Ekstraktów Garbarskich“

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans ostateczny dn. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Urządzenia techniczne zł 91 141.07; Inwentarz biurowy i laboratoryjny zł 9 504.37; Majątek płynny: Gotówka: kasa i banki zł 17 994.76; Weksle w portfelu i inkasie zł 80 909.92; Materiały do przerobu: Surowiec zł 409 350.66; Materiały pomocnicze zł 17 678.92; Półfabrykaty: zł 421.04; Gotowe wyroby: w magazynie zł 80 897.60, na składach komisowych zł 21 336.85; Dłużnicy: odbiorcy zł 139 289.92, dostawcy zł 8 944.44, różni zł 1 012.44; Wątpliwe należności: weksle protestowane zł 4 911.34, odbiorcy zł 531.14, różni zł 8 750.60; Koszty organizacji zł 9 900.00; Sumy przechodnie zł 7 361.50; **Razem zł 909 936.57.**

Gwarancje udzielone zł 116 200.00; Pretensje żyrowe zł 160 725.01; **Razem zł 276 925.01.**

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 250 000.00; Kapitał zapasowy zł 3 000.00; Kapitał rezerwo- wy: zł 27 995.73; Kapitał amortyzacyjny: zł 18 064.89; Zobo- wiązania: Wierzyciele: Dostawcy zł 242 340.74; Różni zł 24 903.21; Banki zł 296.31; Zobowiązania specjalne zł 244 500.11; Kredyty remboursowe zł 80 483.00; Sumy prze- chodnie zł 222.86; Zysk zł 18 129.72; **Razem zł 909 936.57.**

Rachunek strat i zysków za 1936 r.

STRATY. — Koszty fabrykacji zł 948 493.50; Koszty sprze- daży zł 60 611.18; Odpisy amortyzacyjne zł 12 801.70; Koszty bankowe zł 16 090.35; Koszty fabryczne zł 3 350.97; Koszty osobowe zł 80 573.44; Podatki zł 27 144.34; Koszty admini- stracji ogólnej i biurowe zł 32 792.65; Zysk netto na 1936 r. zł 18 129.72; **Razem zł 1 199 987.85.**

ZYSKI. — Sprzedaż ekstraktów zł 1 171 846.81; Remanent gotowych wyrobów na dz. 31 XII 1936 r. zł 102 655.49, na dz. 1/I 1936 r. zł 74 514.45 = zł 28 141.04; **Razem zł 1 199 987.85.**

830

Spółka Akc. A. Wróblewski i S-ka, Warszawa, Marszałkowska 108

Bilans za rok operacyjny 1936 r.

AKTYWA. — Nieruchomości zł 816 806.57; Tabor zł 25 000.00; Urządzenia biurowe zł 5 000.00; Meble zł 1 856.69; Papiery % zł 83 300.73; Kasa zł 2 171.82; Banki zł 523.50; Kaucja sądowa zł 5 800.00; Weksle zł 399.20; Różni zł 19 100.54; **Razem zł 959 959.05.**

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 600 000.00; Zapasowy zł 11 314.87; Amortyzacyjny zł 213 152.00; Długi hipoteczne zł 86 098.58; Banki zł 42 878.00; Zysk za 1935 r. zł 38.46; Za 1936 r. zł 6 477.14; **Razem zł 959 959.05.**

Rachunek strat i zysków

STRATY w 1936 r. zł 194 536.34; Zysk zł 6 477.14; **Razem zł 201 013.48.**

ZYSKI. — Składowe zł 50 127.00; Przeprowadzki zł 107 460.01; Opakowania zł 15 306.00; Clenie zł 4 250.00; Ubezpieczenia zł 15 992.62; Sprzedaż mebli zł 7 877.85; **Razem zł 201 013.48.**

Podział zysków za 1936 r.: Saldo z 1935 r. zł 38.46; Zysk za 1936 r. zł 6 477.14; **Razem zł 6 515.60,** z czego: Dywidenda zł 6 000.00; Kapitał zapasowy zł 515.60; **Razem zł 6 515.60.**

812

Zarząd Spółki Akcyjnej Wyrobów Bawełnianych „Wola“

mającej siedzibę w Warszawie przy ul. Bema Nr 70

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że, poczynając od dn. 24 maja 1937 r.

akcje Spółki, emitowane w 1912 r. wartości nominalnej rubli 1 000 każda

przerachowane na dz. 1 lipca 1928 r. na zasadzie rozporządzenia Pana Prezydenta Rzplitej z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr 38/1928) i na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dn. 15 grudnia 1928 r. (ogłoszenie w „Monitorze Polskim“ z dn. 7 stycznia 1929 r. Nr 5, str. 7) na zł 4 500.00 każda, będą wymieniane na nowe akcje.

Nowe egzemplarze akcji zawierają będą talony i arkusze kuponowe na lata 1936—1945.

841

KSIĄŻNICA—ATLAS

Zjednoczone Zakłady Kartograficzne i Wydawnicze T. N. S. W.

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans zamknięcia z dn. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: 1) Grunty zł 610 000.00; 2) Budynki: a) fabryczne zł 383 166.90, b) gospodarcze zł 86 250.00, c) mieszkalne zł 1 082 968.92, razem zł 1 552 385.82; 3) Urządzenia techniczne i maszyny zł 2 072 473.47; 4) Inwentarz zakładowy i biurowy: Ruchomości: we Lwowie zł 1.00, w Warszawie zł 1.00, tj. zł 2.00; Razem majątek stały zł 4 234 861.29; II. Majątek płynny: 1) Gotówka w kasie i bankach zł 375 452.18; 2) Papiery procentowe zł 34 138.00; 3) Weksle w portfelu i inkasie zł 43 446.08; 4) Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach zł 10 152.00; 5) Materiały: a) surowe — papier zł 91 292.47, b) pomocnicze zł 52 031.87, razem zł 143 324.34; 6) Półfabrykaty zł 174 644.16; 7) Gotowe wydawnictwa zł 1 175 951.57; 8) Dłużnicy: a) odbiorcy zł 280 396.48, b) dostawcy zł 69 939.61, c) rachunki bieżące zł 162 045.56, d) różni zł 10 563.40, e) wątpliwe należności (weksle protest.) zł 32.00, razem zł 522 977.05; 9) Sumy przechodnie: wydatki, dotyczące okresu przyszłego zł 1 017.77; 10) Inne aktywa: a) odbiorcy b. Księg. Lwów zł 10 198.91, b) odbiorcy b. Księg. Warszawa zł 21 153.14, tj. razem zł 31 352.05; Majątek płynny razem zł 2 512 455.20; **Suma aktywów zł 6 747 316.49.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: 1) Kapitał zakładowy zł 3 000 000.00; 2) Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ubiegłego zł 857 410.75, b) dopisano z czystego zysku 1935 r. zł 8 885.55, c) dopisano niepodjętą dywidendę 1932 r. zł 810.00, tj. zł 867 106.30, razem zł 3 867 106.30; II. Kapitał amortyzacyjny: 1) Nieruchomości: a) saldo z 1935 r. zł 593 065.63, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 23 618.41, razem zł 616 684.04; 2) Maszyny i urządzenia techniczne: a) saldo z 1935 r. zł 1 593 257.88, b) odpisano w roku sprawozdawczym zł 6 994.19, różnica zł 1 586 263.69, c) dopisano w roku sprawozdawczym zł 94 777.32, razem zł 1 681 041.01; Kapitał amortyzacyjny razem zł 2 297 725.05; II. Zobowiązania: 1) Wierzyciele: a) akcepty zł 22 282.60, b) kredyt hipoteczny zł 42 000.00, c) podatki za grudzień i rezerwa na podatki nie wymierzone zł 18 480.03, d) dostawcy zł 68 113.73, e) odbiorcy zł 26 517.63, f) rachunki bieżące zł 189 229.90, g) różni zł 3 563.54, razem zł 370 187.43; 2) Sumy przechodnie: a) dochody, dotyczące okresu 1937 zł 4 551.55, b) zaległ. za gruzdzień 1936 r. zł 64 361.13, razem zł 68 912.68; 3) Inne pasywa: b. Księgarni sortyment. w Warszawie zł 817.09; 4) Zobowiązania specjalne: niepodjęta dywidenda za 1935 r. zł 3 850.00; Suma zobowiązań razem zł 443 767.20; 5) Przeniesienie zysku z 1935 r. zł 15 289.67; Czysty zysk w 1936 r. zł 123 428.27; Razem zł 1 387 717.94; **Suma pasywów zł 6 747 316.49.**

Sumy pozabilansowe. — Wydawnictwa komisowe: we Lwowie zł 201 804.48, w Warszawie zł 45 919.68, razem zł 247 724.16; Depozyty obce zł 74 873.35; Weksle kaucyjne zł 290 696.87; Pretensje żyrowe z weksli eskontowanych w Banku Polskim zł 34 823.94; Różni za kaucje hipoteczne zł 950 400.00; Różni za kaucje wydane zł 1 500.00; Razem zł 1 600 018.32.

U w a g a. — Kwota zobowiązań zagranicznych zł 22 939.16.

Rachunek strat i zysków za 1936 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 227 733.03; Koszty fabrykacji zł 1 150 781.08; Koszty sprzedaży zł 473 631.04; Koszty kredytów zł 25 748.50; Podatki państwowe i komunalne w 1936 r. zł 102 667.32, minus rezerwa z bilansu 1935 r. zł 1 507.64, minus przedpł. na podatek od nieruchomości r. 1937 zł 30.00, tj. zł 1 537.64, razem zł 101 129.68, minus przeniesiono na konta sprzedaży i produkcji zł 47 628.98, tj. zł 53 500.70; Odpisy amortyzacyjne: a) na nieruchomościach zł 23 618.41, b) na maszynach i urządzeniach technicznych zł 94 777.32, razem zł 118 395.73; Odpisy na nieściągalnych odbiorcach: a) odbiorcy hurtu zł 4 430.29, b) odbiorcy ratalni zł 13 728.04, c) odbiorcy b. Księgarni we Lwowie i Warszawie zł 7 096.61, razem zł 25 254.94; Koszty likwidacji b. Księgarni we Lwowie i Warszawie zł 9 434.73; Wartość remanentu wydawnictw 1935 r. zł 1 408 890.54; Przeniesienie zysku 1935 r. zł 15 289.67; Czysty zysk 1936 r. zł 123 428.27; Razem zł 1 387 717.94; **Suma Winien zł 3 632 088.23.**

MA. — Dochód z produkcji i sprzedaży zł 2 227 040.06; Dochód z komisów zł 2 433.91; Dochód z papierów wartościowych zł 17.02; Wygrana Premia Państw. Pożyczki Inwestycyj-

nej zł 1 500.00; Dochody z nieruchomości zł 14 136.37; Odsetki, zaliczone klientom zł 16 837.32; Odzyskane straty na odpisanych odbiorcach: a) odbiorcy hurtu zł 2 114.71, b) odbiorcy ratalni zł 1.63, c) odbiorcy b. Księgarni we Lwowie i Warszawie zł 1 926.07, razem zł 4 042.41; Różnice kursowe zł 195.74; Wartość remanentu wydawnictw 1936 r. zł 1 350 595.73; Przeniesienie zysku 1935 r. zł 15 289.67; **Razem Suma Ma zł 3 632 088.23.**

We Lwowie, 31 grudnia 1936.

Zarząd: Dr Jan Piątek m. p. Jan Treter m. p. Emil Zychiewicz m. p. Redakcja wydawnictw: Antoni Dudryk m. p. Tadeusz Sierzputowski m. p. Kierownictwo Zakładów Graficznych Julian Kurowski m. p. Stanisław Olański m. p.

We Lwowie, dnia 2 kwietnia 1937.

Zgodność bilansu z księgami stwierdzają: Dr Teofil Seifert m. p. Dr Stefan Górniak m. p. Zaprzysiężeni znawcy księgowości we Lwowie.

U w a g a. — XIII Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki w dn. 24 kwietnia 1937 r. uchwaliło dywidendę za 1936 r. w wysokości zł 2.75 od 1 akcji im. wart. zł 100.00, płatnej w dn. 2/XI 1937 r. za przedłożeniem kuponu Nr 7 w kasach Spółki we Lwowie przy ul. Czarnieckiego 12 i Warszawie przy ul. Nowy Świat 59. 850

Spółka Akcyjna Przemysł Bieliźniany „Asko“ A. Strassman i S-ka

w W a r s z a w i e

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Maszyny i urządzenia fabryczne zł 239 856.45; Ruchomości i inwestycje zł 34 080.11; Środki transportowe zł 12 803.00; Majątek płynny: Gotówka w kasie i w bankach zł 156 789.27; Weksle i inkaso zł 26 798.21; Papiery publiczne zł 11 012.00; Materiały zł 11 275.91; Dłużnicy zł 70 946.41; Wątpliwe należności zł 23.00; Inne aktywa zł 31 258.14; Sumy przechodnie zł 5 123.05; **Suma bilansowa zł 599 965.55.**

Sumy pozabilansowe zł 9 895.95.

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 340 000.00; Kapitał amortyzacyjny: saldo z roku ubiegłego zł 221 924.84, dopisano w roku sprawozdawczym zł 3 852.81, razem zł 225 777.65; Zobowiązania zł 4 211.15; Odbiorcy zł 155.40; Sumy przechodnie zł 10 412.54; Czysty zysk zł 19 408.81; **Suma bilansowa zł 599 965.55.**

Sumy pozabilansowe zł 9 895.95.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 296 618.82; Odpisy i amortyzacja zł 15 771.71; Podatki zł 26 143.09; Przepadłe długi zł 1 509.40; Inne wydatki zł 67 722.18; Czysty zysk zł 19 408.81.

MA. — Zysk na produkcji zł 421 304.64; Procenty zł 5 869.37.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów zatwierdziło w dn. 17 kwietnia 1937 r. powyższy bilans i rachunek strat i zysków i postanowiło czysty zysk przełać na rachunek strat i zysków z lat ubiegłych. 849

I OGŁOSZENIE

Komisja Likwidacyjna

Towarzystwa Ubezpieczeń „Europa“, Spółki Akc. w likwidacji

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 21 maja 1937 r. o godz. 18 w lokalu Towarzystwa przy ul. Marszałkowskiej Nr 136 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu otwarcia likwidacji oraz rachunku strat i zysków na dz. 31 XII 1936 r.; 4) Udzielenie pełnomocnictw dla Komisji Likwidacyjnej do sprzedaży nieruchomości Towarzystwa; 5) Udzielenie absolutorium Komisji Likwidacyjnej; 6) Budżet wydatków na 1937 r.; 7) Wybór Komisji Likwidacyjnej; 8) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni złożyć do Zarządu Towarzystwa, Warszawa, ul. Marszałkowska Nr 136, akcje lub zaświadczenia o zdeponowaniu akcji u notariusza lub w jednej z instytucji kredytowych, działających w kraju, przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

853

„Fabryka Pończoch Adolf Kepsz“, Spółka Akcyjna w Łodzi

Bilans majątkowy na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 89 478.88; Budynki: fabryczne zł 102 361.51, mieszkalne zł 55 107.48; Maszyny i urządzenia zł 1 195 269.94; Inwentarz zakł. i biur.: a) żywy zł 500.00, b) ruchomości zł 38 261.90; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bank. zł 9 752.14; Papiery procentowe zł 6 960.00; Weksle w portfelu zł 18 660.74; Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach zł 17 150.00; Materiały: a) przędza zł 49 460.09, b) materiały pomocn. zł 33 760.14; Półfabrykaty zł 58 115.08; Towary gotowe zł 421 768.60; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 223 459.23, b) dostawcy zł 5 048.27, c) różni zł 63 936.40, d) wątpliwi odbiorcy zł 185 945.72; Sumy przechodnie: a) wydatki, dotyczące okresu przyszłego zł 4 774.25; Strata za 1936 r. zł 73 859.97; **Razem zł 2 653 630.34.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 1 000 000.00; Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ubiegłego zł 3 027.00; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 783 854.65, b) odpisano w roku sprawozdawczym zł 4 806.00, c) dopisano w 1936 r. zł 62 058.23; III. Zobowiązania: Wierzyciele: a) akcepty zł 77 529.46, b) banki zł 3 589.56, c) kredyty hipoteczne zł 236 784.73, d) zaległe podatki zł 17 625.97, e) dostawcy zł 108 482.04, f) różni zł 358 454.78, g) odbiorcy zł 7 029.92; **Razem zł 2 653 630.34.**

Sumy pozabilansowe. — Żyra zł 219 906.00; Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych zł 57 064.33.

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1936 r.

Robocizna zł 197 522.88; Surowce zł 288 949.24; Koszty fabrykacji zł 133 355.89; Pensje zł 75 113.67; Podatki zł 32 516.93; Odsetki zł 46 067.00; Koszty sprzedaży zł 46 840.49; Koszty handlowe zł 33 424.98; Odpisy amortyz. za 1936 r. zł 62 058.23; Odpisy na dłużnikach zł 77.45; Wycofan. i sprzedan. maszyn zł 9 214.00; **Razem zł 925 140.76.**

Sprzedaże zł 836 284.51; Różnica kursowa zł 1 866.25; Różnica kursowa na papier. wart. 6 438.60; Czynsz komorniany zł 6 441.85; Straty i zysk na wierzyciel. zł 249.58; Strata za 1936 r. zł 73 859.97; **Razem zł 925 140.76.** 904

Przetwórnia Olejów Roślinnych, Spółka Akcyjna

w R a d o m i u

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Grunty zł 78 315.80; Budynki: fabryczne zł 282 193.33, gospodarcze zł 137 384.58, mieszkalne zł 79 933.62; Urządzenia techniczne zł 613 143.58; Bocznica kolejowa zł 43 748.20; Inwentarz żywy i martwy zł 33 908.35; Patenty zł 15 612.25; Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 6 603.97; Papiery procentowe zł 22 030.00; Weksle zł 63 726.76; Materiały: surowe i pomocnicze zł 208 983.95; Półfabrykaty zł 23 536.65; Produkty gotowe zł 67 604.72; Dłużnicy: Odbiorcy zł 275 383.44; Dostawcy zł 8 029.56; Różni zł 52 113.95; Wątpliwe należności weksle protestowane zł 15 556.54; Straty z lat ubiegłych zł 70 546.81; Sumy przechodnie: Wydatki dotycz. 1937 r. zł 4 216.89; Inne zł 2 898.25; **Razem zł 2 105 471.20.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 840 000.00; Kapitał amortyzacyjny: saldo z roku ubiegłego zł 682 133.46, odpisano część wartości sprzedanych aparatów zł 4 747.75, dopisano w roku sprawozdawczym zł 74 526.91; Zobowiązania: Wierzyciele: Banki zł 242 724.03; Dostawcy zł 102 945.55; Odbiorcy zł 4 964.03; Różni zł 11 885.12; Sumy przechodnie: Wydatki, dotycz. 1937 r. zł 1 134.95; Inne zł 40 959.10; Specjalny rachunek różnic kursowych zł 82 913.52; Zysk zł 26 032.28; **Razem zł 2 105 471.20.**

Sumy pozabilansowe. — Otrzymane gwarancje zł 25 201.00; Udzielone gwarancje zł 150 001.00.

Rachunek zysków i strat na dz. 31 XII 1936 r.

WINIEN. — Koszty administracji i handlowe zł 248 911.78; Koszty fabrykacji zł 813 764.32; Koszty sprzedaży zł 149 047.47; Koszty kredytów zł 14 426.20; Podatki państwowe i komunalne zł 30 020.37; Odpisy amortyzacyjne zł 74 526.91; Remonty zł 5 940.01; Odpisy inne zł 25 660.47; Asekuracja zł 7 417.27; Świadczenia socjalne zł 11 293.87; Inne wydatki zł 3 060.77; Zysk zł 26 032.28; **Razem zł 1 410 101.72.**

MA. — Uzyskane netto z eksploatacji zł 1 336 033.18; Zysk na różnicy kurs. i inne zł 74 068.54; **Razem zł 1 410 101.72.** 897

Akcyjny Bank Hipoteczny we Lwowie

Bilans surowy na dz. 31 marca 1937 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji zł 301 804.98; Waluty zagraniczne zł 48 472.86; Papiery wartościowe własne: a) bilety skarbowe zł 19 683.33, b) papiery państwowe zł 82 637.59, c) listy zastawne zł 2 992 245.58, d) obligacje zł 8 777.29, e) akcje zł 11 991.00; Razem zł 3 115 334.79; Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych zł 503 527.87; Papiery wartościowe ustawowego kapitału zapasowego zł 380 726.28; Banki krajowe zł 24 723.54; Banki zagraniczne zł 62 751.21; Weksle zdyskontowane zł 3 186 844.53; Akcepty Banku Akceptacyjnego zł 6 754 544.00; Rachunki bieżące: a) zabezpieczone zł 4 189 466.66, b) niezabezpieczone zł 2 125 665.02; Razem zł 6 315 131.68; Pożyczki terminowe zł 1 692 531.01; Należność z układów konwersyjn. zł 7 224 207.93; Ruchomości zł 6.89; Nieruchomości zł 5 241 257.79; Koszty handlowe i administracja nieruchomości zł 285 727.56; Rachunki wynikowe roku ubiegłego zł 1 967 497.62; Rachunki oddziałów zł 7 838 257.98; Długoterminowe pożyczki hipoteczne zł 19 272 922.52; Aktywa oddziału kredytu długoterm. zł 6 239 708.55; Różne aktywa zł 1 543 113.46; **Suma bilansowa zł 65 244 549.05.**

Gwarancje zł 112 325.00; Inkaso zł 345 956.64.

STAN BIERNY. — Kapitały: a) zakładowy zł 5 000 000.00, b) zapasowy zł 2 014 924.77, c) inne rezerwy zł 618 747.82, d) fundusz amortyzacyjny zł 745 882.39, razem zł 8 379 554.98; Wkłady: a) terminowe zł 1 414 108.64, b) a vista zł 1 116 197.27, c) na książeczki wkładowe zł 4 264 843.96, razem zł 6 795 149.87; Rachunki bieżące (saldo kredytowe) zł 863 171.98; Zobowiązania inkasowe zł 17 938.88; Redyskonto weksli zł 1 968 781.32; Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego zł 5 314 312.00; Banki krajowe zł 1 147 566.65; Banki zagraniczne zł 5 339 897.03; Bank Akceptacyjny zł 6 754 544.00; Procenty prowizje i różne zyski zł 264 582.36; Rachunki wynikowe roku ubiegłego zł 1 986 875.66; Rachunki oddziałów zł 7 914 727.70; Zyski z lat ubiegłych zł 96 429.16; Listy zastawne zł 19 042 823.00; Pasywa oddziału kredytu długoterminowego zł 1 684 576.43; Różne pasywa zł 4 428 162.03; **Suma bilansowa zł 65 244 549.05.**

Stan per 31/III 1937 r.

Wkładowki oszczędności zł 4 264 843.96.
4½% Listy hipoteczne konwersyjne zł 5 724 300.00; 4% Listy hipoteczne konwersyjne zł 3 823 400.00; 4½% Listy hipoteczne konwersyjne Banku Małopolskiego zł 287 178.00; 5% Listy zastawne zł 9 207 945.00. 863

„Mazowia” Fabryka Mebli Giętych w Radomsku

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Grunty i budynki fabryczne zł 444 019.96; Budynki mieszkalne zł 100 000.00; Tartak parowy zł 111 780.32; Maszyny i urządzenia techniczne zł 723 694.85; Ruchomości zł 10 469.08; Konie i wozy zł 800.00; Kasa zł 88.04; Weksle w inkasie i protestowane zł 20 426.26; Surowce zł 10 794.76; Materiały produkcyjne i pomocnicze zł 35 900.84; Węgiel zł 161.50; Pasza zł 87.10; Towary zł 150 905.83; Dłużnicy krajowi zł 154 087.80; Dłużnicy zagraniczni zł 139 692.82; Sumy przechodnie zł 33 915.38; Ewidencja b. składów zł 10.00; Strata z lat ubiegłych zł 1 134 374.41; Strata za rok 1936 zł 136 444.38; **Razem zł 3 207 653.33.**

Sumy pozabilansowe. — Ewidencja weksli zł 5 954.40; Gwarancje zł 42 250.00; **Razem zł 48 204.40.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 750 000.00; Kapitał amortyzacyjny zł 578 372.86; Rezerwa podatkowa zł 20 000.00; Wierzyciele krajowi zł 1 120 210.48; Wierzyciele zagraniczni zł 652 659.73; Sumy przechodnie zł 24 163.04; Ewidencja strat wojennych zł 10.00; Rezerwa wątpliwych należności zł 62 237.22; **Razem zł 3 207 653.33.**

Sumy pozabilansowe. — Obligo weksli zł 5 954.40; Różni za gwarancje zł 42 250.00; **Razem zł 48 204.40.**

Rachunek strat i zysków

Koszty ogólne zł 174 309.58; Strata na wątpliwych dłużnikach zł 5 096.81; Strata na formach giętych zł 32 988.65; **Razem zł 212 395.04.**

Zysk na produkcji zł 63 648.25; Różne zyski zł 12 302.41; Strata za 1936 r. zł 136 444.38; **Razem zł 212 395.04.** 911

Sukcesorowie Lebrechta Müllera, Spółka Akc., Ruda-Pabianicka

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 215 000 00; Budynki: a) fabryczne zł 924 461,96, b) gospodarcze zł 31 800,00. c) mieszkalne zł 175 178,43; Maszyny i urządzenia techniczne zł 3 111 286,30; Inwentarz zakładowy i biurowy: Zaprzęg: a) żywy zł 12 273,10, b) martwy zł 7 395,00; Samochody zł 31 092,00; Inwentarz gospodarczy zł 1 655,00; Urządzenie biurowe zł 17 842,00; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 60 346,64; Papiery wartościowe i udziały zł 67 439,00; Weksle zł 130 764,15; Surowce, artykuły techniczne i barwniki zł 177 587,85; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 623 878,54, b) dostawcy zł 15 413,46, c) różni zł 7 264,52; **Razem zł 5 610 677,95.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za żyra zł 742 985,46.

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 2 400 000,00; Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ubiegłego zł 45 433,11, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 10 641,50; Fundusz dyspozycyjny zł 29 548,05; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 2 216 984,78, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 190 590,75; III. Zobowiązania: Wierzyciele: 1) dostawcy: a) krajowi zł 245 011,41, b) zagraniczni zł 50 215,23, 2) odbiorcy zł 18 162,60, 3) różni zł 215 496,89; Akcepty zł 55 000 00; Specjalne: a) fundusz dla pracowników zł 15 000 00, b) niepodjęta dywidenda zł 1 275,00; Sumy przechodnie: a) nieponiesione wydatki dotyczące okresu operacyjnego zł 61 253,14, b) różnice, zarezerwowane na dłużnikach zł 36 463,22; Zysk zł 19 602,27; **Razem zł 5 610 677,95.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za żyra zł 742 985,46.

Rachunek zysków i strat na dz. 31 grudnia 1936 r.

WINIEN. — Wynagrodzenie administracji zł 260 944,09; Koszty handlowe różne zł 46 265,89; Koszty kredytów zł 54 426,22; Podatki państwowe i komunalne zł 219 387,00; Ofiary zł 3 821,00; Świadczenia socjalne zł 70 985,12; Ubezpieczenie ogniewe zł 14 758,02; Odpisy amortyzacyjne zł 177 105,51; Koszty fabrykacji zł 2 462 822,39; Zysk zł 19 602,27; **Razem zł 3 330 117,51.**

MA. — Działy zarobkowe — obrót brutto zł 3 330 117,51.
905

Spółka Akcyjna Przemysłu Pończosznego Jakób Kohan

w Ł o d z i

Bilans sporządzony w dn. 31/XII 1936 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Nieruchomości: Place zł 55 104,00; Budynki gospodarcze zł 65 792,00; Budynki fabryczne zł 79 740,50; **Razem zł 200 636,50;** Maszyny i urządzenia fabryczne zł 808 915,66; Urządzenia biura i składu zł 4 915,60; Zaprzęg zł 4 400,00; **Razem zł 818 231,26;** **Razem zł 1 018 867,76;** Gotówka w kasie zł 3 989,38; Banki zł 116 248,67; **Razem zł 120 238,05;** Papiery procentowe zł 12 668,00; Weksle w portfelu zł 137 730,68; Weksle w inkasie zł 13 480,18; **Razem zł 151 210,86;** **Razem zł 284 116,91;** Surowce zł 155 284,25; Materiały pomocnicze zł 24 498,85; **Razem zł 179 783,10;** Towary gotowe na składzie zł 225 708,97; Towary w stanie fabrykacji zł 73 223,62; **Razem zł 298 932,59;** **Razem zł 478 715,69;** Dłużnicy odbiorcy zł 258 502,05; Dłużnicy dostawcy zł 32 280,03; Dłużnicy różni zł 2 267,90; **Razem zł 293 049,98;** Sumy przechodnie zł 7 255,90; **Razem zł 2 082 006,24.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 1 500 000 00; Kapitał zapasowy zł 70 000,00; Kapitał amortyzacyjny zł 294 740,24; **Razem zł 1 864 740,24;** Wierzyciele dostawcy zł 68 736,07; Wierzyciele odbiorcy zł 1 570,75; Wierzyciele różni zł 15 680,03; **Razem zł 85 986,85;** Akcepty zł 36 936,00; Sumy przechodnie zł 7 421,73; Pozostałość zysku z ub. r. zł 54 947,85; Zysk za 1936 r. zł 31 973,57; **Razem zł 86 921,42;** **Razem zł 2 082 006,24.**

Rachunek zysków i strat za 1936 r.

ZYSKI. — Wpływy z fabrykacji zł 1 366 465,33; Różnice kursowe zł 1 305,02; **Razem zł 1 367 770,35.**

STRATY. — Koszty fabrykacji zł 954 350,52; Koszty administracji ogólnej zł 140 241,31; Koszty sprzedaży zł 46 903,88; Amortyzacja zł 83 140,15; Odsetki zł 585,29; Prowizja bankowa zł 2 712,55; **Razem zł 3 297,84;** Asekuracja od ognia i kradzieży zł 4 094,94; Koszty organizacji Sp. Akc. zł 315,00; Dopłata do świadczeń socjalnych zł 23 938,41; Podatki i opłaty stempłowe zł 61 442,34; Straty na wątpliwych dłużnikach zł 8 454,89; Różne straty zł 9 617,50; **Razem zł 1 335 796,78;** Zysk netto zł 31 973,57; **Razem zł 1 367 770,35.**
881

Spółka Akcyjna „D R A G O”

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Grunty zł 248 315,52; Urządzenie placu zł 10 542,78; Budynki gospodarcze zł 75 816,48; Urządzenia techniczne zł 436 122,82; Inwentarz składowy i biur zł 116 158,28; Budowa domu mieszkalnego zł 48 613,35; Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 112 577,92; Papiery wartościowe zł 9 866,50; Weksle w portfelu i inkasie zł 241 662,21; Zapasy towarów zł 176 349,73; Dłużnicy: odbiorcy zł 198 135,54, dostawcy zł 64 481,12, różni zł 96 365,96, wątpliwe należności zł 829,04; Sumy przechodnie zł 76 017,47; Strata z lat ubiegłych zł 248 081,47; **Razem zł 2 159 936,19.**

Sumy pozabilansowe — Różni za udzielone kaucje i gwarancje zł 48 040,00; Kaucje otrzymane zł 146 850,00; Różni za żyrowane rymesy zł 51 448,75; **Razem zł 246 338,75.**

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 1 200 000 00; Kapitał amortyzacyjny: saldo z roku ubiegłego zł 281 065,89, za 1936 r. zł 133 037,00, mniej umorzenia w 1936 r. zł 6 586,94; Zobowiązania: Wierzyciele: Akcepty zł 50 000,00; Kredyty hipoteczne zł 53 710 01; Dostawcy zł 111 258,22; Różni zł 165 946,80; Czeki benzynowe zł 6 074,60; Sumy przechodnie zł 38 716,96; Zysk w 1936 r. zł 126 713,65; **Razem zł 2 159 936,19.**

Sumy pozabilansowe. — Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji zł 48 040 00; Różni za udzielone kaucje i gwarancje zł 146 850 00; Zobowiązania z tytułu żyra na wekslach zł 51 448,75; **Razem zł 246 338,75.**

Uwaga. — Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych wynosi zł 145 797,93.

Rachunek zysków i strat na dz. 31 grudnia 1936 r.

WINIEN. — Koszty administracji zł 299 089,14; Koszty sprzedaży zł 341 127,10; Koszty kredytów zł 21 675,03; Różnice kursowe zł 3 437,50; Podatki państwowe i komunalne zł 81 941,53; Odpisy z rachunku dłużników zł 4 597,90; Odpisy z inwentarza zł 6 179,32; Odpisy amortyzacyjne zł 133 037,00; Strata z lat ubiegłych zł 248 081,47; Zysk w 1936 r. zł 126 713,65; **Razem zł 1 265 879,64.**

MA. — Zysk brutto ze sprzedaży zł 1 011 262,99; Odsetki zł 6 535,18; Strata z lat ubiegłych zł 248 081,47; **Razem zł 1 265 879,64.**

Zwyczajne Walne Zgromadzenie w dn. 16 kwietnia 1937 r. zatwierdziło bilans oraz rachunek strat i zysków i dokonało ponownego wyboru do Rady Nadzorczej P. Inż. Jerzego Wojnara, Dra Bronisława Wałukiewicza oraz uzupełniającego wyboru Inż. Roberta Sznapiki.
875

Spółka Akcyjna Zakładów Chemicznych w Częstochowie

Zarząd: Warszawa, Piusa XI Nr 39

Bilans zamknięcia po dz. 31 XII 1936 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Budynki zł 577 246,20; Grunt zł 106 250,00; Maszyny i urządzenia techniczne zł 1 111 639,50; Środki lokomocji i ruchomości zł 17 405,04; Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 31 441,88; Papiery procentowe zł 19 962,20; Weksle zł 142 311,70; Weksle protestowane zł 7 494,04; Materiały: Surowce zł 78 286,62; Pomocnicze i pędne zł 18 850,86; Półfabrykaty zł 57 459,76; Gotowe wyroby zł 163 537,68; Materiały techniczne zł 11 100,70; Dłużnicy: Odbiorcy zł 202 138,79; Dostawcy zł 30 442,95; Sumy przechodnie zł 45 639,17; **Ogółem zł 2 621 207,09.**

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 960 000,00; Kapitał zapasowy zł 12 971,32; Kapitał amortyzacyjny: saldo z roku ubiegłego zł 824 130,03, dopisano w roku sprawozdawczym zł 123 579,12; Zobowiązania: Banki zł 51 538,40; Dostawcy zł 45 649,81; Odbiorcy zł 7 375,52; Wkłady akcjonariuszów zł 224 360,99; Przejściowy rachunek różnic kursowych zł 147 070,51; Sumy przechodnie zł 82 626,99; Pozostałość zysku z lat ubiegłych zł 93 498,21; Zysk za 1936 r. zł 48 406,19; **Ogółem zł 2 621 207,09.**

Rachunek strat i zysków po dz. 31 XII 1936 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 141 280,00; Koszty fabrykacji i surowców zł 901 554,94; Koszty sprzedaży zł 131 815,95; Podatki zł 104 771,51; Świadczenia socjalne zł 17 887,22; Patenty i licencje zł 1 561,34; Prowizje bankowe i procenty zł 31 859,14; Asekuracja zł 10 166,91; Nieściągalne należności zł 1 751,05; Amortyzacja zł 123 579,12; Przewyżka dochodu nad rozchodem zł 48 406,19; **Ogółem zł 1 514 633,37.**

MA. — Z produkcji zł 1 510 854,36; Kupony zł 1 707,00; Różnice kursowe zł 408,00; Zysk na papierach procentowych zł 1 664,01; **Ogółem zł 1 514 633,37.**
921

Bank Zachodni, Spółka Akcyjna w Warszawie

Bilans surowy na dz. 1 kwietnia 1937 r.

STAN CZYNNY	zł	zł
Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O., w B-ku Gosp. Krajow i Państwowym Banku Rolnym		1 343 425·05
Waluty zagraniczne		238 963·72
Papiery wartościowe własne:		
a) papiery państwowe	657 526·04	
b) papiery hipoteczne	444 140·02	
c) akcje	64 592·80	1 166 258·86
Udziały i akcje w przeds. konsorcjalnych		2 746 111·04
Banki krajowe		597 636·55
Banki zagraniczne		1 437 657·47
Weksle zdyskontowane		26 805 754·59
Akcepty Banku Akceptacyjnego zł 1 144 055·00		
Rachunki bież. (salda debetowe):		
a) zabezpieczone	13 477 050·01	
b) niezabezpieczone	1 949 662·36	15 426 712·37
Pożyczki terminowe		655 998·01
Należności z tyt. układów konsers., zaopatrzonych w akcept. Banku Akceptacyjnego		1 959 005·27
Nieruchomości		6 758 511·12
Różne rachunki		9 117 683·06
Koszty, różnice kursowe itp.		673 242·72
Oddziały		2 654 068·00
		<u>71 581 027·83</u>

STAN BIERNY	zł	zł
Kapitały własne:		
a) zakładowy	10 080 000·00	
b) zapasowy	784 297·06	
c) inne rezerwy	2 392 574·04	13 256 871·10
Wkłady:		
a) terminowe	7 670 310·19	
b) a vista	19 173 087·13	26 843 397·32
Rachunki bież. (salda kredytowe)		5 115 574·86
Zobowiązania inkasowe		189 244·29
Redyskonto weksli		13 225 601·31
Banki krajowe		1 926 251·71
Banki zagraniczne		1 122 107·92
Bank Akceptac. zł 1 144 055·00		
Wierzyciele hipoteczni		36 861·75
Różne rachunki		6 221 981·22
Procenty, prow. i różne zyski		876 347·39
Oddziały		2 766 788·96
		<u>71 581 027·83</u>

Gwarancje zł 4 756 627·07
Inkaso zł 9 044 121·07

805

II OGŁOSZENIE

W związku z uchwałami Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Spółki naszej z dn. 17 sierpnia 1936 r., wzywamy niniejszym PP. Akcjonariuszów

do zamiany dotychczasowych akcji zwyczajnych brzmiących na okaziciela Serii C, na akcje zwyczajne, brzmiące na okaziciela nowej emisji Serii II.

Zamiana skuteczniejsza będzie — zgodnie z wyżej powołanymi uchwałami Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Spółki naszej — w stosunku dotychczasowych 10 akcji 100-złotowych lub 20 akcji 50-złotowych Serii C na jedną akcję 100-złotową nowej emisji Serii II.

Przeprowadzenie zamiany akcji załatwiać będziemy począwszy od dn. 30 marca 1937 r. w biurach naszych w Poznaniu, przy ul. Towarowej 20 w godzinach 9—14.

C. Hartwig, Spółka Akcyjna, Poznań

Poznań, dn. 24 marca 1937 r.

643

II OGŁOSZENIE NA DRUGI TERMIN

Towarzystwo Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich

SPÓŁKA AKCYJNA

Siedziba: Warszawa, ul. Kapucyńska Nr 3.

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Ponieważ Walne Zgromadzenie, zwołane na dz. 14 kwietnia 1937 r., nie mogło się odbyć z powodu złożenia niewystarczającej liczby akcji, przeto Zarząd Towarzystwa Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich, Spółki Akcyjnej, zwołuje, zgodnie z § 34 statutu,

POWTÓRNE WALNE ZGROMADZENIE

w dn. 14 maja 1937 r. na godz. 11 w siedzibie Spółki w Warszawie przy ul. Kapucyńskiej Nr 3.

Porządek dzienny:

- 1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia i mianowanie przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Rady Nadzorczej za okres operacyjny 1936
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków;
- 4) Udzielenie władzom Spółki absolutorium co do wypełnienia powierzonych im obowiązków;
- 5) Mianowanie członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących z powodu upływu czasu trwania ich mandatów;
- 6) Ustalenie poborów członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej.

Nie zgłoszono do dnia dzisiejszego wniosku o uzupełnienie porządku dziennego dodatkowymi sprawami.

Zgromadzenie to będzie mogło powziąć uchwały, ważne bez względu na liczbę złożonych akcji.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w wymienionym wyżej Zgromadzeniu; złożenie przez nich akcji nie jest wymagane.

Właściciele akcji na okaziciela, życzący sobie wziąć udział w wymienionym powyżej Zgromadzeniu lub też być zastąpionymi przez pełnomocnika, winni złożyć swoje akcje najpóźniej w dn. 5 maja 1937 r.:

w Francji: w Banku „Sté Gle de Crédit Industriel et Commercial” w Paryżu, 66, rue de la Victoire, i w jego oddziałach, a na prowincji — we wszystkich bankach miejscowych, należących do jego grupy; w Banku „Banque de l'Union Parisienne” w Paryżu, 6 et 8, Boulevard Haussmann; w Banku „MM. de Neuflyze et Cie” w Paryżu, 31, rue Lafayette; w Banku „Banque Franco-Polonaise” w Paryżu, 15, rue des Pyramides;

w Szwajcarii: w Banku „Banque Darier et Cie” w Genewie, 4, Boulevard du Théâtre,

i najpóźniej w dn. 7 maja 1937 r.:

w Polsce: w siedzibie Spółki w Warszawie, ul. Kapucyńska Nr 3; w Banku Handlowym w Warszawie; w Banku Dyskontowym Warszawskim w Warszawie; w Banku Francusko-Polskim w Warszawie, ul. Czackiego 4.

Akcje, złożone w ten sposób, pozostaną w depozycie aż do rozwiązania Walnego Zgromadzenia.

Każda akcja daje prawo do jednego głosu.

823

Zarząd

Tow. Wyrobów Trykotowych i Dziaonych

„Jakob Hirschberg i Wilczyński“ w Łodzi, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 652 219.00; Budynki: a) fabryczne zł 1 584 431.00, b) gospodarcze zł 130 954.00, c) mieszkalne zł 43 199.00, razem zł 1 758 584.00; Urządzenia techniczne zł 2 513 624.27; Inwentarz zakładowy biurowy: a) żywy zł 320.00, b) martwy zł 185 185.74, razem zł 185 505.74; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 51 831.53; Papiery procentowe zł 14 672.00; Weksle w portfelu i inkasie zł 95 400.13; Akcje i udziały: zł 1 700.00; Materiały: a) surowce zł 139 188.72, b) pomocnicze i pędne zł 69 723.92, razem zł 208 912.64; Półfabrykaty zł 102 751.21; Wyroby gotowe zł 395 159.57; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 287 752.84, b) dostawcy zł 7 060.36, c) różni zł 529 625.98, d) wątpliwe należności zł 21 091.86, razem zł 845 531.04; Sumy przechodnie: wydatki, dot. okresu przyszłego zł 11 840.99; Straty i zyski: strata z 1935 r. zł 54 138.99; **Aktywa ogółem zł 6 891 871.11.**
Sumy pozabilansowe. — Depozytariusze zł 33 000.00; Weksle żyrowane w obiegu zł 80 247.96.

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 3 000 000.00; Kapitał zapasowy zł 3 958.03; II. Kapitał amortyzacyjny: saldo z roku ubiegłego zł 1 827 202.15, odpisano w roku sprawozd. zł 4 665.02, dopisano w roku sprawozd. zł 235 689.68, razem zł 2 058 226.81; III. Zobowiązania: Wierzyciele: a) akcepty zł 107 735.59, b) dostawcy zł 1 018 073.24, c) odbiorcy zł 1 093.66, d) różni zł 357 142.73, razem zł 1 484 045.22; Specj. rach. przejśc. różnic kursowych zł 342 026.17; Zysk za 1936 r. zł 3 614.88; **Pasywa ogółem zł 6 891 871.11.**

Sumy pozabilansowe. — Deponenci zł 30 000.00; Papiery procentowe zdeponowane zł 3 000.00; Obligo wekslowe zł 80 247.96.

Ogólna suma zobowiązań zagranicznych zł 41 986.50.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Wyroby gotowe na 1/I 1936 r. zł 399 900.59; Koszty administracji ogólnej zł 411 325.18; Koszty fabrykacji zł 1 973 192.54; Koszty sprzedaży zł 78 369.99; Koszty kredytu zł 31 670.31; Podatki i opłaty stemplowe zł 80 250.81; Odpisy z r-ku dłużników zł 30 999.87; Strata na zniszczonych urządzeniach zł 4 003.78; Odpisy amortyzacyjne zł 235 689.68; Zysk za rok operacyjny 1936 zł 3 614.88; **Ogółem zł 3 249 017.63.**

MA. — Sprzedaż wyrobów własnych zł 2 753 742.09; Wyroby gotowe na 31/XII 1936 r. zł 395 159.57; Różnice kursowe zł 22 456.42; Różne zyski zł 77 659.55; **Ogółem zł 3 249 017.63.**

840

Warszawska Fabryka Wyrobów Gumowych „Wargum“, Spółka Akc.

Bilans w dn. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 5 237.96; Weksle zł 19 386.00; Towary i materiały surowe zł 365 733.31; Banki zł 19 785.35; Papiery procentowe zł 28 272.00; Maszyny i urządzenia zł 500 523.11; Dłużnicy zł 195 881.43; Sumy przechodnie zł 7 950.00; **Razem zł 1 142 769.16.**

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 500 000.00; Kapitał zapasowy i inne zł 105 648.09; Kapitał amortyzacyjny zł 336 809.05; Wierzyciele zł 164 384.32; Sumy przechodnie zł 78.17; Zysk netto za 1936 r. zł 35 849.53; **Razem zł 1 142 769.16.**

STRATY. — Koszty handlowe zł 193 206.18; Procenty i prowizje zł 19 648.14; Podatki i opłaty stemplowe zł 18 510.53; Straty na dłużnikach zł 43 854.20; Amortyzacja zł 27 744.49; Zysk netto za 1936 r. zł 35 849.53; **Razem zł 338 813.07.**

ZYSKI. — Zysk na produkcji zł 338 813.07; **Razem zł 338 813.07.**

858

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy „Ś-to Jerskie Zakłady Przemysłowo-Handlowe, Sp. Akc.“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 22 maja 1936 r. o godz. 12.30 w siedzibie Zarządu w Warszawie, przy ul. Ś-to Jerskiej Nr 10, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu za rok operacyjny 1936 i sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie bilansu za tenże rok oraz rachunku strat i zysków i powzięcie ośnośnych uchwał; 4) Określenie czynności i wynagrodzenia członków Zarządu; 5) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

847

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej „Grand Hotel“ w Łodzi

zawiadamia PP. Akcjonariuszów Spółki, iż w dn. 31 maja 1937 r. o godz. 17 w siedzibie Zarządu Spółki przy ul. Piotrkowskiej Nr 72 w Łodzi odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1936 r. i udzielenie absolutorium władzom Spółki; 3) Zatwierdzenie budżetu na 1937 r.; 4) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Wnioski akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, zamierzający uczestniczyć w powyższym Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje wzgl. świadectwa depozytowe Zarządowi Spółki co najmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia (§ 17 statutu).

843-18-20

Polskie Towarzystwo Najmu Wagonów i Komunikacji, Spółka Akc.

we Lwowie, ul. Jagiellońska 2

ogłasza, że Walne Zgromadzenie Spółki, odbyte według art. 398 k. h. w dn. 13 kwietnia 1937 r. uchwaliło:

1) Zatwierdzić przedłożony za rok gospodarczy 1936 bilans, rachunek zysków i strat, sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej;

2) Zysk w kwocie zł 1 089.57 przepisać na następny rok;

3) Skwitować Zarząd Spółki z działalności za rok gospodarczy 1936;

4) Wypłacić wynagrodzenie za 1936 r. członkom Zarządu po zł 500, członkom zaś Komisji Rewizyjnej po zł 200 dla każdego za cały rok;

5) Wybrać do Komisji Rewizyjnej Dyrektora Dra Leopolda Lempla, Dyrektora Bela Preussa, Dra Tibora Urbana, Wicedyrektora Jakóba Stricha i Dra Aleksandra Spiegla.

Równocześnie ogłasza się bilans i rachunek zysków i strat, jak następuje:

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Niewpłacony kapitał akc. zł 150 000.00; Gotówka zł 3 912.11; Inwentarz biurowy zł 16 948.90, z tego odpisano 5% zł 847.45, pozostaje zł 16 101.45; Dłużnicy zł 47 287.96; Papiery wartościowe zł 4 800.00; Koszty organizacji zł 14 111.35, odpisano 5% od zł 25 092.05 = zł 1 254.60, pozostaje zł 12 856.75; Rachunek kwot przejściowych zł 12 544.23; Rachunek zysków i strat za lata 1933, 1934, 1935 zł 38 952.48; **Razem zł 286 454.98.**

PASYWA. — Kapitał akc. zł 250 000.00; Wierzyciele zł 35 365.41; Zysk za 1936 r. zł 1 089.57; **Razem zł 286 454.98.**

Rachunek zysków i strat na dz. 31 grudnia 1936 r.

WINIEN. — Pensje zł 47 604.31; Koszty handlowe zł 21 427.60; Procenty zł 1 322.36; Podatki zł 5 487.67; Odpisano z inwentarza biur. zł 847.45; Odpisano z kosztów organizac. zł 1 254.60; Przeniesienie zysków i strat za lata 1933, 1934, 1935 zł 38 952.48; Zysk za 1936 r. zł 1 089.57; **Łącznie zł 117 986.04.**

MA. — Dochody: a) prowizje zł 62 947.55, b) czynsze zł 86.01, c) różne dochody zł 16 000.00; **Razem zł 79 033.56;** Przeniesienie zysków i strat za lata 1933, 1934, 1935 zł 38 952.48; **Łącznie zł 117 986.04**

820

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI AKCYJNEJ

Herzfeld & Victorius, Spółka Akcyjna w Grudziądzu

odbędzie się w piątek dn. 21 maja 1937 r. o godz. 12 w południe w Warszawie przy ul. Moniuszki 10 ptr. III z następującym porządkiem obrad:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Nabycie Fabryki Odlewów Żeliwnych i Emaliowanych „Słowianin“ Spółka Akcyjna, Końskie.

Posiadacze akcji na okaziciela, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje lub określone przez statut zaświadczenia (kwity depozytowe) w biurze Spółki w Grudziądzu najpóźniej na tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Herzfeld & Victorius, Spółka Akcyjna, Zarząd.

845-18-19

Spółka Akcyjna Budowy Transmisji i Maszyn i Odlewni Żelaza J. John w Łodzi, ul. Piotrkowska 217

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: 1) Grunty zł 1 221 794.81; 2) Budynki: a) fabryczne zł 2 437 823.76, b) gospodarcze zł 46 000.00, c) mieszkalne zł 621 536.40, razem zł 3 105 360.16; 3) Urządzenia fabryczne zł 3 587 513.63; 4) Urządzenia biur zł 95 760.35; 5) Patenty i licencje zł 360 172.00; Majątek płynny: 1) Gotówka w kasie i bankach krajowych zł 33 822.39; 2) Papiery procentowe zł 4 616.00; 3) Weksle zł 88 620.00; 4) Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach zł 49 957.00; 5) Materiały: a) surowe i materiały pomocnicze zł 589 854.78, b) półfabrykaty zł 596 879.60, c) wyroby zł 180 361.63; 6) Dłużnicy: a) odbiorcy zł 825 993.77, b) dostawcy zł 39 250.80, c) różni zł 12 741.10; 7) Wątpliwe należności: a) należności w postępowaniu rewindykacyjnym zł 0.00, b) inne zł 3 962.62; 8) Sumy przechodnie: a) wydatki, dotyczące okresu przyszłego zł 30 867.41; **Ogółem stan czynny zł 10 827 528.05.**

pozycje pozabilansowe. — 1) Obligo weksli w obiegu zł 419 523.95; 2) Kaucje zł 629 838.42; 3) Zobowiązania zagraniczne zł 629 580.99.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: 1) Kapitał zakładowy zł 4 800 000.00; 2) Kapitał zapasowy: a) saldo z ubiegłego roku zł 672 419.48, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 32 300.00, razem zł 704 719.48; 3) Kapitały rezerwowe: a) fundusz podatkowy zł 143 652.28, b) fundusz inwestycyjny zł 10 665.55, c) fundusz ubezpieczeń robotników od nieszczęśliwych wypadków zł 31 920.00, d) fundusz dla sierot i wdów zł 7 980.00, razem zł 194 217.83; Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 3 232 173.24, minus amortyzacja za sprzedane urządzenia zł 14 248.32 — zł 3 217 924.92, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 360 252.13, razem zł 3 578 177.05; Zobowiązania: 1) Wierzyciele: a) banki krajowe zł 178 750.00, b) banki angielskie zł 445 730.85, c) Hipoteka zł 90 000.00, d) dostawcy zł 186 785.22, e) odbiorcy zł 162 008.45, f) różni zł 456 199.32, razem zł 1 519 673.84; 2) Sumy przechodnie: a) wypłaty, dotyczące roku operacyjnego, a wypłacone w 1937 r. zł 9 715.95; Zyski: a) pozostałość z 1935 r. zł 11 301.92, b) za 1936 r. zł 9 721.98, razem zł 21 023.90; **Ogółem stan bierny zł 10 827 528.05.**

pozycje pozabilansowe. — 1) Różni za weksle w obiegu zł 419 523.95; 2) Różni za kaucje zł 629 838.42; 3) Różni za zobowiązania zagraniczne zł 629 580.99.

Rachunek strat i zysków

STRATY. — 1) Koszty administracji ogólnej zł 406 207.61; 2) Koszty fabrykacji zł 1 163 831.68; 3) Koszty sprzedaży zł 485 279.48; 4) Koszty kredytów zł 114 386.16; 5) Podatki państwowe i komunalne zł 152 109.39; 6) Świadczenia społeczne zł 155 902.34; 7) Straty na dłużnikach zł 80 105.88; 8) Amortyzacja za 1936 r. zł 360 252.13; 9) Strata na sprzedaży urządzeń zł 10 272.49; 10) 8% od zysku na kapitał zapasowy zł 32 300.00; 11) Inne wydatki zł 32 485.55; 12) Zysk za 1936 r. zł 9 721.98; **Ogółem zł 3 002 854.69.**

ZYSKI. — 1) Zysk brutto na fabrykacji zł 2 805 971.87; 2) Różnice kursowe zł 196 882.82; **Ogółem zł 3 002 854.69.**

912

„Ekonomia“ Spółka Akcyjna Gospodarstwa Krajowego w Warszawie

Bilans za 1936 r.

STAN CZYNNY. — Nieruchomości zł 169 666.26; Maszyny zł 111 528.77; Ruchomości zł 7 452.00; Kasa zł 1 172.57; Papiery procent. i akcje zł 13 190.25; Weksle zł 11 229.72; Magazyn zł 8 251.39; Towary zł 1 511.09; Dłużnicy zł 34 325.04; **Razem zł 358 327.09.**

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 300 000.00; Kapitał zapasowy zł 10 000.00; Rezerwa przerechowań zł 1 853.59; Kapitał amort. maszyn zł 36 298.75; Wierzyciele zł 8 348.39; Zysk zł 1 826.36; **Razem zł 358 327.09.**

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty ogólne zł 17 294.97; Koszty fabrykacji zł 4 800.00; Podatki zł 3 493.76; Procenty zł 3 496.54; Świadczenia socjalne zł 2 125.73; Odpisy na dłużnikach zł 1 931.18; Amortyzacja zł 5 316.06; Strata na kursie papierów procent. zł 1 174.75; Zysk zł 1 826.36; **Razem zł 41 459.35.**

MA. — Czysze zł 10 774.10; Tarcie drewna zł 10 028.73; Materiały tarte zł 3 066.85; Rk. Bzina zł 17 589.67; **Razem zł 41 459.35.**

907

Zjednoczenie Elektrowni Okręgu Radomsko-Kieleckiego

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: Place zł 31 107.39; Budynki zł 93 119.01; Sieci i stacje transformatorowe zł 9 951 970.67; Liczniki, ograniczniki i silniki zł 991 255.98; Ruchomości zł 310 189.75; Budowa domu administracyjnego w Skarżysku zł 2 583.39; Razem zł 11 380 226.19; Majątek płynny: Kasa i banki zł 182 954.18; Papiery procentowe zł 27 942.11; Weksle zł 62 056.74; Udziały w innych przedsiębiorstwach zł 50 000.00; Magazyny zł 357 039.35; Dłużnicy zł 476 595.70; Razem zł 1 156 588.08; Kaucje w gotówce zł 2 193.00; Sumy przechodnie zł 44 832.53; Budowa linii przesyłowej Mościce — Starachowice zł 5 390 755.60; **Razem stan czynny zł 17 974 595.40.**

Sumy pozabilansowe. — Kaucje zł 1 680 214.65; Weksle gwarancyjne różnych zł 177 297.59; Różni za weksle gwarancyjne zł 30 000.00; Różni za udzielone żyra zł 275 614.98; **Razem zł 20 137 722.62.**

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 5 100 000.00; Fundusz zapasowy zł 36 731.12; Kapitał amortyzacyjny zł 3 352 345.25; Zobowiązania: Kredyt długoterminowy zł 2 150 000.00; Akcepty zł 292 830.70; Wierzyciele zł 1 613 633.23; Razem zł 4 056 463.93; Sumy przechodnie zł 27 566.12; Budowa linii przesyłowej Mościce — Starachowice zł 5 390 755.60; Zysk zł 10 733.38; **Razem stan bierny zł 17 974 595.40.**

Sumy pozabilansowe. — Różni za kaucje zł 1 680 214.65; Różnym za weksle gwarancyjne zł 177 297.59; Weksle gwarancyjne u różnych zł 30 000.00; Zobowiązania żyrowe zł 275 614.98; **Razem zł 20 137 722.62.**

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Zakup energii elektrycznej zł 754 965.43; Eksploatacja i konserwacja urządzeń zł 763 037.25; Procenty zł 96 531.19; Podatki zł 32 728.75; Wydatki na sprzedaż materiałów i aparatów elektrycznych, instalacje domowe i wymianę aparatów elektrycznych zł 212 281.78; Należności nieściągalne zł 15 158.49; Strata na zniszczonych materiałach i narzędziach zł 3 953.54; Strata na różnicy kursu papierów procentowych zł 5 351.44; Amortyzacja zł 818 039.84; Zysk zł 10 733.38; **Razem zł 2 712 781.09.**

MA. — Eksploatacja zł 2 497 632.24; Procenty zł 12 247.86; Instalacje domowe i sprzedaż materiałów i aparatów elektrycznych zł 202 187.66; Różne zł 713.33; **Razem zł 2 712 781.09.**

870

Wileński Prywatny Bank Handlowy

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31 marca 1937 r.

AKTYWA. — Kasa i sumy do dyspozycji: a) gotowizna w kasie zł 205 406.02, b) pozostałość w B-ku Polskim, P. K. O. i B-ku Gosp. Krajow. zł 88 660.42; Waluty zagraniczne zł 5 956.18; Papiery wartościowe własne: a) pożyczki państwowe zł 39 862.25, b) papiery hipoteczne zł 289 166.62, c) akcje zł 491 875.20; Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konorsc. zł 75 000.00; Banki krajowe zł 8 444.21; Banki zagraniczne zł 63 562.41; Weksle zdyskontowane zł 4 803 834.16; Rachunki bieżące (saldo debetowe otwartego kredytu): a) zabezpieczone zł 3 526 449.37, b) niezabezpieczone zł 335 571.12; Należn. z tyt. ukł. konwers., zaopatrz. w akcepty Bku Akcept. zł 976 412.15; Nieruchomości zł 1 153 424.02; Różne rachunki zł 446 996.34; Koszty, różnice kurs. itp. zł 91 596.08; Oddziały zł 1 058 606.15; **Suma bilansowa zł 13 660 822.70.**

Udzielone gwarancje zł 1 400 790.37; Inkaso zł 2 014 388.63; **Razem zł 17 076 001.70.**

PASYWA. — Kapitały własne: a) zakładowy zł 2 500 000.00, b) zapasowy zł 127 908.81, c) fundusz amortyzacyjny zł 11 868.02; Wkłady: a) terminowe zł 2 891 684.00, b) à vista zł 2 527 569.46; Rachunki bież. (saldo kredytowe otwartego kredytu) zł 155 793.98; Zobowiązania inkasowe zł 125 690.13; Redyskonto weksli zł 2 633 032.82; Banki krajowe zł 1 029 007.01; Banki zagraniczne zł 1 038.07; Różne rachunki zł 218 134.20; Procenty i prowizje różne zł 301 333.77; Oddziały zł 1 111 922.43; Akcepty zł 25 840.00; **Suma bilansowa zł 13 660 822.70.**

Zobowiązania z tyt. udzielonych gwarancji zł 1 400 790.37; Różni za inkaso zł 2 014 388.63; **Razem zł 17 076 001.70.**

856

Gazownie Górnośląskie, Spółka Akcyjna, Katowice

Bilans z dnia 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Majątek stały: grunta zł 516 000.00, budynki zł 1 126 998.59, maszyny, aparaty itd. zł 1 400 615.37, sieć rurowa zł 4 149 902.06, inwentarz instalacyjny, gazomierze zł 402 665.16, inwentarz biurowy, gospodarczy i magazynowy zł 43 220.27, koncesje zł 264 880.00; Majątek płynny: kasa zł 19 856.83, banki zł 240 218.33, papiery wartościowe, akcje itd. zł 265 899.00, surowce zł 12 199.46, materiały zł 104 846 07, produkty fabrykacji zł 22 159.59; Dłużnicy: odbiorcy itd. zł 440 612 44; **Razem zł 9 010 073.17.**

PASYWA. — Kapitały własne: kapitał akcyjny zł 5 900 000.00, kapitał rezerwowo zł 305 500.00, fundusz dyspozycyjny zł 6 699.62, fundusz amortyzacyjny: przeniesienie z lat ubiegłych zł 2 413 693.76, amortyzacja za rok 1936 zł 226 071.37; Wierzyciele: dostawcy zł 33 692.46, zaległe podatki, daniny i opłaty zł 14 073.77, różni zł 1 389.12; Rachunek zysków i strat: przeniesienie z lat ubiegłych zł 20 598.60, czysty zysk roku operacyjnego zł 88 354.47; **Razem zł 9 010 073.17.**

Obliczenie zysków i strat

WINIEN. — Węgiel zł 209 329.07; Koszty fabrykacji zł 305 439.31; Daniny, opłaty, podatki zł 132 530.83; Wynagrodzenie inkasentów, pracowników, zarządu i rady nadzorczej zł 277 658.00; Koszty biurowe, podróży itd. zł 65 666.67; Świadczenia socjalne zł 41 365.27; Koszty handlowe zł 139 044.96; Straty różne zł 9 492.10; Amortyzacja: Nieruchomości zł 226 071.37; Ruchomości zł 28 665.88; Rachunek zysku i straty: Przeniesienie z lat ubiegłych zł 20 598.60; Czysty zysk roku operacyjnego zł 88 354.47; **Razem zł 1 544 216.53.**

MA. — Przeniesienie zysku z lat ubiegłych zł 20 598.60; Wpływ ze sprzedaży produktów fabrykacji zł 1 485 103.64; Opłaty dodatkowe za ponowne inkaso rachunków zł 13 842.29; Czynsz mieszkaniowy zł 4 114.99; Odsetki zł 20 557.01; **Razem zł 1 544 216.53.**

Zmiany w Radzie Nadzorczej. Wybrany został do Rady Nadzorczej pan inżynier Karol Kowerski. Ustąpił z Rady pp. Bruno Heck i Arnold Hollenkamp. 803

Polskie Towarzystwo Elektryczne ASEA, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 XII 1936 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Place zł 6 000.00; Ruchomości zł 30 341.15; II. Majątek płynny: Kasa i banki zł 61 751.48; Papiery wartościowe zł 4 560.00; Weksle w portfelu zł 205 030.40; Towary zł 17 003.63; Dłużnicy: Odbiorcy zł 569 303 39; Dostawcy zł 15 656.09; Zaliczki dostawcom zł 46 700.00; Kaucje zł 975.28; Dłużnicy za gwarancje zł 356 477.36; **Razem zł 1 313 798.78.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 250 000.00; Kapitał rezerwowo zł 3 746.36; II. Zobowiązania: Banki zł 447 470.83; Wierzyciele: Dostawcy zł 5 831.51; Odbiorcy zł 150.48; Zaległe podatki zł 1 460 05; Sumy przechodnie zł 38 217.26; Wierzyciele zagraniczni zł 58 963.80; Zaliczki od odbiorców zł 149 117.44; III. Zysk 1936 r. zł 2 363.69; Wierzyciele za gwarancje zł 356 477.36; **Razem zł 1 313 798.78.**

Rachunek zysków i strat na dz. 31 XII 1936 r.

WYDATKI. — Koszty administracji i sprzedaży zł 80 363.95, Procenty wypłacone zł 32 357.69; Podatki zł 15 413.92; Odpisy na ruchomościach zł 2 373.39; Odpisy wątpliwych należności zł 2 918.22; Odpisy papierów wartościowych zł 1 360.00; Zysk 1936 r. zł 2 363.69; **Razem zł 137 150.86.**

WPLYWY. — Zysk na sprzedaży zł 53 745.63; Procenty otrzymane zł 32 258.02; Różnice kursowe zł 28 786.31; Zysk na wcześniej odpisanych należn. zł 22 360.90; **Razem zł 137 150.86.**

Na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszów, które odbyło się w dn. 12 kwietnia b. r. uchwalono:

1) Zatwierdzić powyższy bilans i rachunek zysków i strat oraz osiągnięty zysk w sumie zł 2 363.69 zaliczyć na kapitał rezerwowo;

2) Udzielić absolutorium Zarządowi Spółki za okres sprawozdawczy;

3) Wybrać do Zarządu PP. Gunner Wernqvista, Inż. Sven Norrmana i Inż. Aleksandra Brzuska;

4) Wybrać do Komisji Rewizyjnej PP. Inż. Hardy Bağera, Inż. Zygmunta Forborta, Inż. Wojciecha Wachlowskiego, P. Sture Berggren oraz P. Sven Kågströma. 837

Spółka Akcyjna Pabianickich Fabryk Wyrobów Bawełnianych

„KRUSCHE i ENDER“

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Grunty zł 1 196 782.28; Budynki: a) fabryczne zł 6 385 336.88, b) gospodarcze zł 349 513.78, c) mieszkalne zł 2 099 401.57; Maszyny i urządzenia zł 26 213 499.19; Ruchomości zł 284 126.98; Srodki lokomocji zł 78 368.75; Przedmioty krótkotrwałe zł 98 618.14; Gotowizna w kasach zł 22 171.78; Banki zł 807 640.45; Dewizy zł 8 197.16; Weksle zł 727 361.27; Papiery wartościowe zł 476 059.63; Dłużnicy: a) Odbiorcy zł 2 874 389.59, b) Dostawcy zł 83 005.20, c) Interesenci zł 102 562.02, d) Różni zł 178 651.47, e) Należności przedwojenne zł 1 820.58; Surowce zł 2 634 326.13; Półfabrykaty zł 2 804 902.77; Towary gotowe zł 3 456 517.79; Materiały pomocnicze zł 1 336 327.00; **Razem zł 52 219 580.41.**

Udzielone gwarancje zł 40 000.00; Zażyrowane weksle zł 1 204 515.05.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 14 875 000.00; Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ubiegłego zł 600 000.00, b) dotacja z zysku 1935 r. zł 60 000 00; Kapitał specjalny rezerwowo zł 3 353 875.79; Fundusz na cele społeczne i dobroczynne zł 39 653.03; Fundacja jubileuszowa dla pracowników zł 75 000.00; Kapitał amortyzacyjny zł 26 211 572.69, dotacja za 1936 r. zł 885 258.22; Zobowiązania: a) Akcepty zł 134 681.39, b) Banki zł 1 546.00; c) Dostawcy zł 1 286 816.46, d) Interesenci zł 228 381 39, e) Odbiorcy zł 159 780 95, f) Wkłady zł 170 274.90, g) Różni zł 567 264.96; Wierzytelności przedwojenne zł 365 431.12; Sumy przechodnie zł 1 241 045.45; Czysty zysk: a) saldo z roku ubiegłego zł 33 662.86, b) Zysk w 1936 r. zł 1 930 335.20; **Razem zł 52 219 580.41.**

Różni za gwarancje zł 40 000.00; Obligo z tytułu żyr wekslowych zł 1 204 515.05.

Uwaga. — Zobowiązania zagraniczne zł 910 118 38.

Rachunek przychodu i rozchodu

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 6 526 489.30; Świadczenia socjalne zł 756 327.55; Koszty bankowe i asekuracja zł 180 743.33; Procenty zł 204 490.96; Koszty sprzedaży zł 1 260 815.59; Podatki zł 1 695 863.89; Amortyzacja zł 885 258.22; Straty i różnice kursowe zł 124 656.90; Zysk za 1936 r. zł 1 930 335.20; **Razem zł 13 564 980.94.**

MA. — Zysk brutto z fabrykacji zł 13 274 084.53; Różne wpływy zł 262 690.79; Procenty z papierów wartościowych zł 28 205.62; **Razem zł 13 564 980.94.**

Podział zysku

Dotacja na kapitał zapasowy zł 240 000.00; Na dywidendę 8%, tj. zł 280.00 od akcji zł 1 190 000.00; Na kapitał rezerwy specjalnej zł 500 000.00; Do przeniesienia na 1937 r. zł 33 998.06; **Razem zł 1 963 998.06.**

Sprawozdanie za rok 1936 zostało zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dn. 20 kwietnia 1937 r.

808

Kolej Lokalna Kraków — Kocmyrzów, Sp. Akc. w likwidacji

Bilans majątku z dn. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Wartość kolei zł 4 228 309.32; Kasa i banki zł 7 861.75; Papiery procentowe zł 12 263.25; Rachunek zysków i strat: strata po dz. 31 V 1936 r. zł 34 529.22; **Razem zł 4 282 963.54.**

Sumy pozabilansowe. — Akcepty zł 27 904.64.

STAN BIERNY. — 1) Kapitał akcyjny: a) akcje zakładowe zł 1 202 500.00, b) akcje pierwszeństwa I em. zł 1 501 500.00, c) akcje pierwszeństwa II em. zł 650 000.00 = zł 3 354 000.00; 2) Rezerwowo kapitał odnowienia zł 4 427.55; Zobowiązania zł 877 032.41; Zysk za okres od dn. 1 VI do dn. 31 XII 1936 r. zł 47 503 58; **Razem zł 4 282 963.54.**

Sumy pozabilansowe. — Zobowiązania wekslowe zł 27 904.64.

Rachunek zysków i strat za czas 1/VI — 31 XII 1936 r.

WINIEN. — Koszty likwidacji zł 16 186.88; Odsetki: a) od zaliczek gwarancyjnych b. Austrii zł 4 384.11, b) od pożyczki na inwestycje zł 9 827.48, c) od zaległych podatków zł 1 164.80; Rachunek różnic kursowych zł 3 277.27; Zysk za okres od 1/VI do 31 XII 1936 r. zł 47 503.58; **Razem zł 82 344.12.**

MA. — Nadwyżka eksploatacyjna zł 82 002.47; Odsetki z lokacji zł 341.65; **Razem zł 82 344.12.** 835

Two Przemysłu Farmaceutycznego d. Magister Klawe, Spółka Akc.

w Warszawie, ul. Karolkowa 22/24

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: Nieruchomości: Place fabryczne zł 576 052.00; Budynki fabryczne zł 859 379.75; Razem zł 1 435 431.75; Place przy ul. Przyjaciół zł 111 758.00; Budowa domu czynszowego przy ul. Przyjaciół zł 103 878.18; Maszyny, utensylia i instalacje fabryczne zł 556 738.63; Inwentarz martwy Instytutu zł 64 304.53; Stajnie Instytutu zł 93 703.21; Razem zł 158 007.74; Inwentarz żywy Instytutu zł 24 751.00; Ruchoomości zł 71 942.70; Dom Drwalew wierz. zabez. \$ 134 808.60 = zł 714 215.96; Majątek płynny: Remanenty: Surowce zł 45 318.72; Opakowania zł 14 865.20; Wyroby gotowe zł 76 742.40; Pasza zł 51 260.00; Razem zł 188 186.32; Gotówka w kasie zł 14 372.29; P. K. O. i banki zł 222 704.32; Razem zł 237 076.61; Weksle w portfelu zł 215 380.44; Weksle w inkasie zł 55 163.80; Razem zł 270 544.24; Akcje firm obcych zł 410.00; Odbiorcy zł 547 448.82; Dostawcy zł 25 173.78; Różni zł 54 808.83; Różnica na L. Zast. T. K. P. P. zł 18 740.50; Weksle protestowane zł 511.20; Sumy przechodnie zł 20.00; Papiery wartościowe w bankach zł 256 580.77; R-k spec. różnic kursu zł 381 474.17; **Ogółem zł 5 157 699.20.**

Sumy pozabilansowe. — Kaucja Dom. Drwalew \$ 175 000.00 = zł 927 150.00; Obligo wekslowe zł 79 154.33; Gwarancje B-k Związkowy zł 20 000.00; **Razem zł 1 026 304.33.**

Ogólna suma stanu czynnego zł 6 184 003.53.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 1 500 000.00; Kapitał zapasowy: stan na 1/I 1936 r. zł 1 054 403.00, dopisano zł 352 136.42, razem zł 1 406 539.42; Kapitał amortyzacyjny: stan na 1/I 1936 r. zł 667 174.32, odpisano w 1936 r. zł 2 583.00, pozostało zł 664 591.32, dopisano w 1936 r. zł 75 699.65, razem zł 740 290.97; Kapitał rezerwowy zł 408 516.73; Razem zł 4 055 347.12; Zobowiązania: Kredyt hipoteczny T-wa Kr. P. P. zł 161 391.52; Odbiorcy zł 18 139.56; Dostawcy zł 112 731.62; Różni: pod. i świad. społ. zł 164 950.48; Różne zł 4 773.02; Razem zł 169 723.50; Dywidenda niepodniesiona zł 80.00; Sumy przechodnie zł 2 538.07; Zysk zł 637 747.81; **Ogółem zł 5 157 699.20.**

Sumy pozabilansowe. — Kaucja Dom. Drwalew \$ 175 000.00 = zł 927 150.00; Różni za obligo zł 79 154.33; Różni za gwarancje zł 20 000.00; **Razem zł 1 026 304.33.**

Ogólna suma stanu biernego zł 6 184 003.53.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 533 535.58; Koszty fabrykacji zł 1 608 763.75; Koszty sprzedaży zł 567 454.12; Podatki zł 469 530.74; Procenty zł 14 771.66; Koszty handlowe zł 360 376.15; Straty różne zł 35 713.35; Amortyzacja zł 75 699.65; Razem zł 3 665 845.00; Zysk zł 637 747.81; **Ogółem zł 4 303 592.81.**

MA. — Wartość wyprodukowanego towaru zł 4 259 439.34; Różne dochody zł 44 153.47; **Ogółem zł 4 303 592.81.**

Podpisy:

Zarząd:

Dr Stanisław Klawe
Inż. Techn. Waclaw Klawe
Janina Klawe

Komisja Rewizyjna:

Stanisław Janczewski
Jan Lewandowski
Józef Temler
Henryk Męcarski

Szef księgowości:

Zygmunt Szarski, prokurent.

Powyższy bilans oraz rachunek zysków i strat zatwierdzone zostały głosami wszystkich obecnych na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszów, odbytym w dn. 22 kwietnia 1937 r.

Na Zebranie to zgłosili akcje niżej wyszczególnieni akcjonariusze: Dr Stanisław Klawe — 12 470 sztuk, Inż. Stefan Klawe — 2 000 sztuk, Inż. Waclaw Klawe — 520 sztuk, czyli ogółem 14 990 sztuk na ogólną ilość 15 000 sztuk.

Po dokonanych na pomienionym zebraniu wyborach Zarząd Spółki stanowią: Dr Stanisław Klawe, Janina Klawe, Inż. Waclaw Klawe, zaś Komisję Rewizyjną: Adw. Stanisław Janczewski, Jan Lewandowski, Henryk Męcarski, Józef Temler oraz Dr Stanisław Tomczyk. 846

„Bacon-Export Gniezno“, Spółka Akcyjna w Łodzi

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Grunty i place zł 61 520.00; Budynki: a) fabryczne zł 246 291.99, b) gospodarcze zł 159 184.50, razem zł 405 476.49; Urządzenia: a) fabryczne zł 1 062 155.62, b) kolejkę i samochody zł 240 925.87, c) śniadnia zł 30 403.93, razem zł 1 333 485.42; Inwentarz: a) żywy zł 2 057.00, b) martwy zł 2 048.00, razem zł 4 115.00; Budowa chłodni zł 57 967.24; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 214 366.16; Banki zł 480 746.26; Papiery wartościowe zł 48 384.00; Weksle zł 4 731.75; Zapasy: a) materiały pomocnicze zł 363 802.54, b) gotowe wyroby zł 1 251 479.75, razem zł 1 615 282.29; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 3 168 712.49, b) dostawcy zł 49 936.70, c) różni zł 1 674 053.02, razem zł 4 892 702.21; Sumy przechodnie zł 18 615.19; **Ogółem zł 9 137 392.01.**

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 2 500 000.00; Kapitał zapasowy: a) saldo z roku ubiegłego zł 160 000.00, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 90 000.00, razem zł 250 000.00; Rezerwa specjalna: a) saldo z roku ubiegłego zł 525 000.00, b) dopisano zł 480 000.00, razem zł 1 005 000.00; Rezerwa podatku dochodowego zł 12 420.42; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z roku ubiegłego zł 472 955.46, b) dopisano w roku sprawozdawczym zł 230 897.99, c) spisano w roku sprawozdawczym zł 476.75, razem zł 699 092.70; III. Zobowiązania: Wierzyciele: a) banki zł 2 017 523.33, b) dostawcy zł 246 123.65, c) odbiorcy zł 87 846.89, d) różni zł 1 091 903.25, e) niewypłacona dywidenda zł 71 000.00, razem zł 3 514 397.12; Sumy przechodnie zł 96 783.79; Pozostałość zysku z roku ubiegłego zł 4 390.65; Zysk za 1936 r. zł 1 055 307.33; Razem zł 1 059 697.98; **Ogółem zł 9 137 392.01.**

Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych zł 370 728.31.

Rachunek strat i zysków za 1936 r.

WINIEN. — Zapasy na dz. 1/I 1936 r. zł 1 237 090.75; Zakup zł 19 061 041.91; Koszty administracji zł 612 333.74; Koszty produkcji zł 2 158 720.52; Koszty sprzedaży zł 2 832 801.08; Koszty kredytów zł 188 050.64; Koszty handlowe zł 435 026.19; Podatki państwowe i komunalne zł 120 526.37; Świadczenia socjalne zł 146 719.25; Utrzymanie samochodów ciężarowych zł 50 086.39; Opłaty do organizacji zawodowych zł 372 258.75; Utrzymanie chlewni zarodkowej zł 7 852.15; Różnice kursowe i różne straty zł 34 083.99; Amortyzacja zł 230 897.99; Pozostałość straty z roku ubiegłego zł 4 390.65; Zysk za 1936 r. zł 1 055 307.33; Razem zł 1 059 697.98; **Ogółem zł 28 547 187.70.**

MA. — Pozostałość zysku z roku ubiegłego zł 4 390.65; Wpływy ze sprzedaży zł 26 893 131.12; Różne wpływy zł 34 383.64; Zapasy na dz. 31/XII 1936 r. zł 1 615 282.29; **Ogółem zł 28 547 187.70.**

Powyższy bilans i rachunek strat i zysków zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów z dn. 20 kwietnia 1937 r. 807

„Zjednoczone Zakłady Materiałów Wybuchowych i Azotu“

Spółka Akcyjna, Łaziska-Górne

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 517 128.03; Budynki: a) administracyjne zł 167 552.78, b) fabryczne zł 2 065 126.92, c) mieszkalne zł 50 963.72; Wały i drogi zł 203 875.26; Zadrzewienia zł 29 358.04; Urządzenia techn. wbudowane zł 3 982 304.00; Kolejkę, przewody i ogrzewania zł 177 656.88; Maszyny i urządzenia techn. zł 3 846 035.87; Powozy zł 15 895.42; Konie zł 963.31; Inwentarz zakładowy i biurowy zł 115 850.37; Koszty założenia spółki zł 51 735.26; II. Majątek płynny: Kasa zł 9 101.41; Banki zł 697 551.09; Weksle zł 61 960.72; Dłużnicy zł 449 410.55; Materiały zł 366 708.19; Sumy przechodnie zł 19 341.38; **Razem zł 12 828 519.20.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 1 000 000.00; Kapitał zapasowy zł 30 871.61; II. Kapitał amortyzacyjny zł 334 541.67; III. Zobowiązania zł 7 306 968.77; Wierzyciele zł 1 179 569.73; Sumy przechodnie zł 1 200.00; Specjalne konto przejściowe różnic kursowych zł 2 964 922.04; IV. Zysk: Pozostałość z 1935 r. zł 1 095.50; Zysk z roku operacyjnego zł 9 349.88; **Razem zł 12 828 519.20.**

Rachunek strat i zysków

MA. — Wpływy za produkty, towary i odszkodowania zł 2 922 674.90.

WINIEN. — Koszty administr. ogólnej, koszty fabrykacji, koszty sprzedaży pp. zł 1 971 563.03; Odsetki zł 416 806.67; Podatki państwowe i komunalne zł 171 633.90; Różnice kursowe zł 4 807.05; Dotacja kapitału zapasowego zł 1 038.88; Odpisy zł 347 475.49; Zysk zł 9 349.88 844

Korzystajcie z Poczty Lotniczej!

Międzymiastowe Towarzystwo Handlowe „Emteha“

Spółka Akcyjna w Warszawie

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Składy zł 95 186.45; Urządzenia techniczne zł 17 006.35; Ruchomości biurowe zł 15 131.92; Firma zł 5 000.00; Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 45 337.93; Papiery procentowe zł 847.28; Weksle zł 7 671.03; Akcje i udziały zł 187 500.00; Towary zł 409 529.08; Dłużnicy: Odbiorcy zł 225 116.91; Dostawcy zł 49 910.30; Różni zł 194 479.81; Sumy przechodnie: Koszty organizacyjne zł 2 726.52; Koszty, dotyczące 1937 r. zł 57 899.91; Straty ubiegłych lat zł 107 449.35; **Ogółem zł 1 420 792.84.**

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 250 000 00; Kapitał amortyzacyjny: a) saldo ub. r. zł 3 308.80, b) dopisano w 1936 r. zł 6 993.18; Zobowiązania: a) Akcepty zł 134 750.00, b) Banki zł 52 592.20, c) Dostawcy zł 366 125.84, d) Podatki zł 6 866.21, e) Różni zł 534 434.30; Sumy przechodnie zł 42 636.70; Zysk, osiągnięty w 1936 r. zł 26 949.61, minus podatek dochodowy zł 3 864.00, pozostaje zł 23 085.61; **Ogółem zł 1 420 792.84.**

Sumy pozabilansowe. — 1) Wydane weksle gwarancyjne zł 5 500.00; 2) Udzielone gwarancje bankowe zł 132 000.00; 3) Towary komisowe zł 49 602.49; **Razem zł 187 102.49.**
Ogólna suma zobowiązań zagranicznych zł 534 902.34.

Rachunek strat i zysków

Koszty administracji ogólnej zł 233 261.97; Koszty sprzedaży zł 138 722.66; Koszty kredytów zł 31 523.40; Świadczenia socjalne zł 10 137.34; Podatki państwowe i komunalne zł 5 791.58; Podatek dochodowy za 1936 r. zł 3 864.00; Różnice kursowe zł 3 433.81; Odpisy amortyzacyjne zł 6 993.18; Zysk w 1936 r. zł 23 085.61; **Ogółem zł 456 813.55.**

Zysk na sprzedaży towarów zł 415 822.82; Prowizja zł 22 055.13; Inne dochody zł 18 935.60; **Ogółem zł 456 813.55.**

Walne Zgromadzenie, odbyte w dn. 26 IV 1937 r. Nr reperitorium 2219 zatwierdziło powyższy bilans i rachunek strat i zysków.

Obowiązkowe ogłoszenia Spółki zamieszczone będą w „Monitorze Polskim” i „Polsce Gospodarczej”. 834

„MEZ“, Spółka Akcyjna

Fabryka Jedwabiu do Kaffowania i Przędzy do Szycia i Robót Ręcznych w Warszawie

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Maszyny wartości 1/I 1936 r. zł 1 964.61, rozchody 1936 r. zł 1.42 = zł 1 963.19, odpisy zł 911.64 = zł 1 051.55; Ruchomości: wartość 1/I 1936 zł 1 099.56, rozchody 1936 zł 187.86 = zł 911.70, odpisy zł 103.65 = zł 808.05; II. Majątek płynny: Gotówka w banku zł 7 580.00; Papiery procentowe zł 33 400.00; Towary zł 710 178.41; Dłużnicy: odbiorcy zł 664 396.17, dostawcy zł 50 966.28, różni zł 300 955.41; Wątpliwe należności zł 40 888.46; Nadpłata podatków zł 4 037.68 = zł 1 061 244.00; Sumy przechodnie zł 3 700.00; **Razem zł 1 817 962.01.**

Sumy pozabilansowe zł 0.00.

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 1 000 000.00; Ustawowy fundusz rezerwy saldo per 1 I 1936 zł 20 161.98, wzrost zł 10 298.60 = zł 30 460.58; Rezerwa dla strat na dłużnikach zł 70 888.46; II. Zobowiązania: Wierzyciele: reszta podatku 1936 r. i rezerwa podatkowa zł 252 148.31, dostawcy zł 5 217.06, różni zł 290 020.40 = zł 547 385.77; Sumy przechodnie zł 5 544.68; III. Zysk: pozostałość z 1935 r. zł 10 296.76, czysty zysk za 1936 r. zł 153 385.76 = zł 163 682.52; **Razem zł 1 817 962.01.**

Sumy pozabilansowe zł 0.00.

Ogólna suma zobowiązań zagranicznych zł 4 257.66.

Rachunek zysków i strat na dz. 31 grudnia 1936 r.

WINIEN. — Koszty ogólnej administracji zł 55 223.19; Koszty sprzedaży zł 745 651.99; Podatki państwowe i komunalne zł 302 878.19; Różnice kursowe zł 2 801.49; Odpisy amortyzacyjne zł 1 015.29; Zysk: pozostałość z 1935 r. zł 10 296.76, czysty zysk za 1936 r. zł 153 385.76 = zł 163 682.52; **Razem zł 1 271 252.67.**

MA. — Pozostałość z 1935 r. zł 10 296.76; Zysk brutto w 1936 r. zł 1 260 955.91; **Razem zł 1 271 252.67.** 831

Towarzystwo Akcyjne Żabkowieckiej Fabryki Szkła, Spółka Akc.

Żabkowie

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Nieruchomości zł 457 741.10; Ruchomości zł 573 718.73; Gotowizna w kasie zł 1 277.57; Dłużnicy zł 48 720.28; Papiery wartościowe zł 102 097.56; Remanent materiałów zł 50 950.30; Remanent towarów zł 40 472.39; Podatki i ubezpieczenia za 1937 r. zł 2 780.75; Kaucje zł 91 477.00; Strata za 1934 r. zł 53 067.95; Strata za 1935 r. zł 86 730.62; Strata za 1936 r. zł 189 338.60; **Razem zł 1 698 372.85.**

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 750 000.00; Kapitał zapasowy zł 64 759.03; Kapitał na rezerwę podatkową zł 9 324.25; Kapitał amortyzacyjny zł 778 380.97; Wierzyciele zł 5 908.60; Kaucje zł 90 000 00; **Razem zł 1 698 372.85.**

Wpływy i wydatki

A WPLYWY. — Zysk na sprzedanych towarach zł 71 542.64; Odsetki zł 5 078.27; Czynnz zł 1 703.06; Zwrot podatku zł 4 484.46; **Razem zł 82 808.43.**

B WYDATKI. — Różne materiały i przewozy zł 11 117.24; Robocizna zł 16 131.75; Pensje pracowników zł 46 345.00; Zapomogi dla personelu podczas postoju fabryki i emerytury za 1936 r. zł 69 932.13; Koszty biurowe i pocztowe zł 4 650.68; Koszty handlowe zł 27 949.85; Podatki i ubezpieczenia zł 21 031.63; Świadczenia socjalne zł 6 238.86; Prowizje i koszty sprzedaży zł 2 575.37; Amortyzacja zł 66 165.52; **Razem zł 272 147.03.**

Rachunek zysków i strat. — A Suma wpływów zł 82 808.43, B Suma wydatków zł 272 147.03; Strata za 1936 r. zł 189 338.60. 814

Warszawskie Zakłady Przemysłowe Wyrobu Drożdży Prasowanych, Słodu i Spirytusu, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 grudnia 1936 r.

AKTYWA. — Place zł 394 058.88; Budynki fabryczne i mieszkalne zł 935 485.62; Maszyny zł 895 515.40; Urządzenia techniczne zł 44 140 00; Cysterny samochody i ruchomości zł 38 581.85; Gotówka w kasie i bankach zł 118 243.59; Papiery wartościowe i zaliczenia zł 80 692.10; Udziały zł 19 100.00; Materiały i surowce zł 85 293.80; Gotowe wyroby zł 15 094.91; Dłużnicy zł 113 694.10; Kaucje zł 40 200.10; Sumy przechodnie zł 5 054.04; Strata za 1936 r. zł 12 574.77; **Razem zł 2 794 729.16.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 1 716 000.00; Kapitał zasobowy zł 27 095.44; Kapitał amortyzacyjny zł 961 455.35; Wierzyciele zł 48 733.94; Świadczenia socjalne zł 1 444.43; Kaucje zł 40 000 000; **Razem zł 2 794 729.16.**

Rachunek strat i zysków za 1936 r.

WINIEN. — Koszty administracji zł 167 553.00; Koszty fabrykacji zł 195 345.32; Koszty sprzedaży zł 194 011.21; Banderole zł 1 213 807.21; Podatki państwowe i komunalne zł 95 229.82; Świadczenia socjalne zł 15 297.99; Surowce i materiały pomocnicze zł 188 220.86; **Razem zł 2 069 465.46.**

MA. — Ze sprzedaży drożdży zł 2 019 707.04; Odsetki zł 4 149.34; Różne wpływy zł 33 034.31; Strata zł 12 574.77; **Razem zł 2 069 465.46.** 802

Bank Handlowy w Łodzi, Spółka Akc. w likwidacji

Bilans surowy na dz. 31 marca 1937 r.

STAN CZYNNY. — Kasa, Bank Polski, P. K. O. zł 21 117.99; Papiery wartościowe własne: a) pożyczki państwowe zł 953.00, b) akcje zł 52.01, razem zł 1 005.01; Banki krajowe zł 7 562.56; Banki zagraniczne zł 141.39; Weksle zdyskontowane zł 49 491.64; Rachunki bieżące (saldo debetowe): a) zabezpieczone zł 260 266.67, b) niezabezpieczone zł 1 467.51, razem zł 261 734.18; Nieruchomości zł 442 614.46; Różne rachunki zł 151 794.12; Koszty, różnice kursowe itp. zł 3 581 851.05; Oddziały zł 161 898.63; **Ogółem zł 4 679 211.03.**

STAN BIERNY. — Kapitały własne: zakładowy zł 4 400 000.00; Rachunek wierzycieli w myśl układu zł 48 793.38; Rachunki bieżące (saldo kredytowe) zł 11 772.15; Banki zagraniczne zł 7.67; Różne rachunki zł 34 370.91; Procenty, prowizje i różne zyski zł 22 368.29; Oddziały zł 161 898.63; **Ogółem zł 4 679 211.03.**
Inkaso zł 5 235.00. 838

Fabryka Obić Papierowych i Papierów Kolorowych „J. Franaszek”
Spółka Akcyjna, Warszawa

Bilans netto na dz. 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Place, budowle, ruchomości, maszyny i urządzenia zł 6 156 515.77; Materiały surowe i wyroby gotowe zł 914 742.33; Dłużnicy, udziały, weksle, banki przekazy i zaliczenia, kasa, papiery procentowe i waluty zł 1 590 676.59; Sumy przechodnie zł 1 412.27; **Razem zł 8 663 346.96.**

Sumy pozabilansowe zł 108 000.00.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 4 284 000.00; Kapitał amortyzacyjny zł 2 844 067.04; Opodatkowane rezerwy zł 213 561.28; Kapitał zapasowy specjalny i zapasowy zł 1 172 991.71; Wierzyciele zł 105 866.89; Sumy przechodnie zł 41 722.57; Zysk zł 1 137.47; **Razem zł 8 663 346.96.**

Sumy pozabilansowe zł 108 000.00.

Zobowiązania zagraniczne zł 16 550.59.

Rachunek strat i zysków

ROZCHÓD. — Koszty ogólne i fabrykacji zł 2 881 920.31; Podatki i asekuracje zł 117 497.76; Amortyzacja zł 178 684.74; Straty na odbiorcach i różne straty zł 53 157.49; Zysk zł 1 137.47; **Razem zł 3 232 397.77.**

PRZYCHÓD. — Produkcja zł 3 042 381.62; Kwoty, odzyskane na odbiorcach zł 8 894.34; Procenty i inne zyski zł 181 121.81; **Razem zł 3 232 397.77.**

854

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe „Fibra”

Spółka Akcyjna

podaje do wiadomości, że w dn. 25 maja b. r. o godz. 10 rano w kancelarii notariusza Juliana Siennickiego w gmachu Hipoteki przy ul. Kapucyńskiej Nr 6 odbędzie się

**DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI**

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zażalenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1936;
- 4) Powzięcie uchwały w przedmiocie osiągniętych przez Spółkę zysków;
- 5) Udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 6) Sprawa wynagrodzenia Zarządu;
- 7) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

890-18-19

TYGODNIK HANDLOWY

**niezbędny jest dla
przemysłowców
i hurtowników,**

o ile chcą oni

**dotrzeć do Kupców
lub znać stan handlu**

**Numery okazowe na żądanie wysyła
Administracja „Tygodnika Handlowego”
Warszawa, ul. Zielna Nr 50, tel. 545-36**

KU PRZEBUDOWIE GOSPODARCZEJ

WYTYCZNE INWESTYCYJ PAŃSTWOWYCH

Wydawnictwo zawiera:

PRZEMÓWIENIA SEJMOWE

PRZEDSTAWICIELI RZĄDU

O PROGRAMIE
INWESTYCYJNYM

oraz

ZESTAWIENIE ELEMENTÓW
UKŁADU GOSPODARCZEGO
POLSKI

ujęte w mapach i wykresach

Do nabycia
w adm. tyg.

„POLSKA GOSPODARCZA”

oraz w księgarniach

Cena zł 1.50

POLMIN

Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych

CENTRALA: LWÓW, ULICA AKADEMICKA 7

TELEFONY: 102-20 do 102-23

RAFINERJA W DROHOBYCZU

REPREZENTACJA W GDAŃSKU PRZEDSTAWICIELSTWA ZAGRANICZ-
POLISH PETROLEUM COMPANY NE WE WSZYSTKICH STOŁECZNYCH
KREBSMARKT 7/8 MIASTACH EUROPY

DZIEKI DŁUGOLETNIJ PRAKTYCE RAFINE-
RYJNEJ I DOŚWIADCZENIOM NA POLU TECH-
NIKI SMARNICZEJ, DOSTARCZAMY PRODUK-
TY SMAROWE NAJWYŻSZYCH GATUNKÓW
PO JAK NAJŚCIŚLEJ SKALKULOWANYCH
CENACH

WŁAŚCIWE ZASTOSOWANIE WYSOKOWAR-
TOŚCIOWYCH OLEJÓW I SMARÓW „POLMIN“,
DOSTOSOWANYCH DO WARUNKÓW PRACY
WSZYSTKICH MASZYN I SILNIKÓW, ZAPEW-
NIA UZYSKANIE WSZELKICH KORZYŚCI,
ZWIĄZANYCH Z RACJONALNĄ GOSPODARKĄ
SMARNICZĄ

OLEJE I SMARY AUTOMOBILOWE „POLMIN”

SĄ DO NABYCIA WE WSZYSTKICH NASZYCH ODDZIAŁACH ORAZ
W PIERWSZORZĘDNYCH SKŁADACH Z AKCESORJAMI SAMOCHODOWEMI

O D D Z I A Ł Y: BIAŁYSTOK, BYDGOSZCZ, DOLINA, GDYNIA, JAROSŁAW,
KALISZ, KRAKÓW, LUBLIN, LWÓW, ŁÓDŹ, PIŃSK, POZNAŃ,
RÓWNE, SIEDLCE, STRYJ, SOSNOWIEC, TOMASZÓW MAZO-
WIECKI, TORUŃ, WARSZAWA, WILNO
